

Jaarstukken Duiven 2022

Title

Inleiding	3
Jaarverslag - Programmaverantwoording	5
Programma 1 Bestuur	5
Programma 2 Maatschappij	15
Programma 3 Omgeving	30
Algemene Dekkingsmiddelen	49
Onvoorzien	53
Verplichte Indicatoren	53
Jaarverslag - Paragrafen	55
Paragraaf 1 Lokale heffingen	55
Paragraaf 2 Weerstandvermogen en risicobeheersing	64
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	70
Paragraaf 4 Financiering	75
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	81
Paragraaf 6 Verbonden partijen	84
Paragraaf 7 Grondbeleid	91
Paragraaf 8 Openbaarheid van informatie	100
Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	102
Overzicht van baten en lasten per programma	102
Toelichting overzicht van baten en lasten	106
Inkomsten	120
Financiële positie	122
Jaarrekening - Balans	126
Activa	133
Passiva	139
Bijlagen behorende bij de jaarrekening	166
SISA	166
Baten en Lasten per Taakveld	171
Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening	174
Kerngegevens	174
Beleidsnota's per programma	175
Producten per programma	177
Geactiveerde kredieten	178
Controleverklaring en besluiten	189
Controleverklaring	191
Besluit tot vaststelling van de jaarrekening	193

Inleiding

Met deze jaarrekening en het jaarverslag legt de gemeente Duiven verantwoording af over het gevoerde beleid in 2022. De resultaten die bereikt zijn en de resultaten die afwijkend zijn van dat wat we wilden bereiken in 2022. Deze stukken geven beeld van de belangrijke ontwikkelingen in 2022 en wat daarvan de gevolgen zijn geweest voor ons beleid, de dienstverlening en voor de samenleving.

2022 was een jaar van grote veranderingen. Gemeenteraadsverkiezingen in maart gevolgd door een nieuwe gemeenteraad en een nieuwe coalitie. De stapsgewijze afbouw van de maatregelen die genomen waren in verband met corona met al snel vrijwel geen beperkingen meer voor de samenleving. De oorlog in Oekraïne en al snel een stroom van extra vluchtelingen en opvang daarvan in de gemeente Duiven. Door die oorlog een forse stijging van de energieprijzen en later ook gevolgd door flinke loon- en prijsstijgingen waardoor inwoners met een laag inkomen in de knel kwamen te zitten. Allemaal veranderingen en ontwikkelingen die voor onze inwoners, verenigingen en bedrijven grote gevolgen hebben gehad. De gemeente heeft daar waar dat kon ondersteuning en maatregelen genomen om deze gevolgen gedeeltelijk op te vangen.

Bij het realiseren van onze doelen en ambities zoals die zijn opgenomen in de drie programma's is het soms anders gelopen dan we vooraf ingeschat hadden. De hierboven geschetste ontwikkelingen hebben hier zeker invloed op gehad. De krapte op de arbeidsmarkt heeft gevolgen voor onze organisatie en de maatschappelijke partners. Vacatures zijn niet altijd op te vullen en het verloop onder het personeel is toegenomen.

Met de start van de nieuwe gemeenteraad en het vaststellen van de voorjaarsnota 2022 zijn we gestart met het formuleren van drie belangrijke opgaven; versnelling woningbouw, transformatie sociaal domein en duurzaamheid. Met opgavegericht werken willen we op een flexibele, transparante en participatieve wijze werken aan het realiseren van de ambities in een omgeving die steeds dynamischer lijkt te worden. In 2022 hebben we daarvoor de eerste stappen gezet in deze nieuwe manier van aansturing en werken. Waarbij we in plaats van te sturen op het geluk van onze inwoners meer uitgaan van het benaderen van de inwoners vanuit positieve gezondheid.

In de resultaten van het onderzoek "Waar staat je gemeente " dat in 2022 gehouden is komt de gemeente Duiven redelijk positief naar voren. Toch zijn hier een aantal aandachtspunten die we mee willen nemen naar de komende jaren. Van onderstaande stellingen gaf nog net geen 50% van de ondervraagden aan dat ze het hier mee eens waren:

- inwoners en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren;
- dat de gemeente inwoners genoeg betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen;
- de gemeente voldoende toezicht houdt op handhaven van regels;
- de gemeente doet wat ze zegt;
- de gemeente zich flexibel opstelt als dat nodig is;
- er veel vertrouwen is in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt.

Deze score komt overeen met het landelijke beeld maar er is dus zeker nog winst te boeken bij die groep inwoners die hier minder positief tegenaan kijkt. Maatschappelijke organisaties en ondernemers hebben in rondetafelgesprekken hun mening over onze gemeente gegeven. De uitkomsten van deze gesprekken waren overwegend positief ten opzichte van het vorige onderzoek uit 2019 maar in vergelijking met het landelijke beeld.

Het is dit jaar gelukt de jaarstukken op tijd af te ronden. Ook de jaarrekening van 1Stroom werd snel afgerond. Het resultaat van deze jaarrekening is positief. Daar waar we met de najaarsnota verwachten op een positief saldo van € 2.840.275 uit te zullen komen is het uiteindelijke positieve saldo € 6.652.335. De grote verschillen worden in deze jaarrekening toegelicht. Daar waar dat logisch en relevant is gaan we een bestemmingsreserve creëren. Het overblijvende saldo voegen we toe aan de algemene reserve die daarmee per 1/1/2023 € 20.105.033 bedraagt.

Naast het positieve saldo van deze jaarrekening kunnen we concluderen dat in een jaar van veel verandering veel is gelukt en gerealiseerd. Dat we ingespeeld hebben op de soms ingrijpende veranderingen en dat we daar waar dat kon ook daadwerkelijke ondersteuning en hulp hebben geboden.

Jaarverslag - Programmaverantwoording

Programma 1	Bestuur
Programma 2	Maatschappij
Programma 3	Omgeving
	Algemene dekkingsmiddelen
	Onvoorzien
	Verplichte indicatoren

Programma 1 Bestuur

1.1 Wat hebben we bereikt?

Hoger doel: bijdragen aan het geluk van de inwoners

De gemeente is er voor de inwoners. Ons hogere doel is dan ook dat wij bewust en doelgericht een bijdrage willen leveren aan het geluk van de inwoners van gemeente Duiven. Daar dragen we graag aan bij met dit programma en programmadoel.

Het hebben van vertrouwen in de overheid draagt bij aan het geluk van de inwoners. Wij willen bijdragen aan het vergroten van dat vertrouwen door focus en aandacht te hebben voor laagdrempelige en vlotte dienstverlening, laagdrempelige en vlotte contacten, laagdrempelige en vlotte communicatie en aandacht te hebben voor het nakomen van afspraken. Door inwoners actief te betrekken bij het vormgeven van hun eigen (veilige) leefomgeving, versterken we de onderlinge verbinding en leefbaarheid in wijk en dorp. En ook deze betrokkenheid en verbinding draagt in belangrijke mate bij aan het geluk van onze inwoners.

Programmadoel

Wij zijn een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief.

Externe ontwikkelingen

- Diverse wet- & regelgeving, zoals de "Wet Open overheid", de "Wet modernisering elektronisch bestuur", de "Wet digitale overheid" en het "Besluit digitale toegankelijkheid" nopen tot het voortdurend uitbreiden en vernieuwen van de digitale mogelijkheden en toepassingen voor inwoners. Het is niet de vraag of maar hoe de gemeente hierbij aan moet haken. We zorgen ervoor dat we zoveel mogelijk aanhaken bij landelijke ontwikkelingen en mogelijkheden.
- Het experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie is een ontwikkeling die vanuit de rijksoverheid en de provincie gestimuleerd wordt. Er worden ondersteuningsprogramma's aan gemeenten aangeboden. Zo zijn steeds meer gemeenten met de burgerbegroting aan het experimenteren. Ook het Right to Challenge is een ontwikkeling die je steeds meer ziet bij gemeenten. Het experimenteren komt voort uit de wens om te komen tot een grotere burgerbetrokkenheid bij de lokale politiek.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. "Krachtige overheid": Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is.

Dit zijn de speerpunten:

1.A.1	Experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie: Uitdaagrecht/Right to Challenge
Doel	Het experimenteren met en invoeren van nieuwe vormen van lokale democratie heeft onder andere als doel om de energie en de participatiekracht die er is in de samenleving positief te benutten en in te zetten voor het verbeteren van de leefbaarheid in Duiven en de dorpen en het vergroten van het vertrouwen tussen burgers en het bestuur.
Toelichting	In 2020 is besloten het onderwerp Burgerbegroting niet langer als speerpunt in de meerjarenbegroting op te nemen en geen nieuwe experimenten met de Burgerbegroting op te starten. In 2020 is eveneens besloten om in 2021 te gaan experimenteren met het nieuwe Uitdaagrecht en dit op te nemen als speerpunt in de begroting. Het landelijke besluit tot de invoering van de Wet versterking participatie op decentraal niveau wordt vooralsnog eind 2021 / begin 2022 verwacht. Om in onze gemeente aan het 'uitdaagrecht' handen en voeten te kunnen geven zullen de kaders hiervoor in een bij deze wet behorende Participatieverordening opgenomen moeten worden. Het jaar 2021 wordt benut als jaar om te experimenteren met het uitdaagrecht. De ervaringen die we hiermee op doen geven input voor de eind 2021 op te stellen Participatieverordening en de mogelijke invoering van het Uitdaagrecht in 2022.
Bereikt/niet-bereikt	Mede vanwege corona zijn in 2021 geen uitdagingen binnen gekomen. Daarom is toen besloten de pilot tot eind 2022 te verlengen. Ook in 2022 zijn geen initiatieven voor uitdagingen binnengekomen. In 2022 heeft (de promotie van) het Uitdaagrecht niet of nauwelijks aandacht gehad. Wel is de tekst op de website geactualiseerd, zijn er nieuwe flyers gedrukt (omdat op de oude inmiddels verouderde contactgegevens stonden) en is een e-mailadres aangemaakt waar initiatieven en uitdagingen op ingediend kunnen worden. Er hebben zich echter geen initiatieven cq uitdagingen aangemeld. Inmiddels is in het parlement het wetsvoorstel 'Versterking participatie op lokaal niveau' ingediend. Met dit wetsvoorstel worden gemeenten verplicht (met een overgangstermijn van twee jaar) de huidige inspraakverordening uit te breiden tot een participatieverordening. Ook wordt daarin het Uitdaagrecht als optie geregeld. Voor de gemeente Duiven moet over het Uitdaagrecht in 2023 nog een definitief besluit worden genomen.

1.A.2	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Doel	Verbeteren van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen, in zowel nationaal als internationaal perspectief.
Toelichting	Overleg te voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. Daarnaast wordt het Bureau Brussel (EU-lobby) op strategisch-inhoudelijk niveau aangestuurd. In het voorjaar van 2021 is de Opgave-agenda 2022 van de Groene Metropoolregio gepresenteerd. Een ambitieuze agenda die is opgebouwd uit een 5-tal opgaven, onderling met elkaar verbonden. Een analyse op de agenda leert ons dat het hierbij onder andere gaat om kennisdeling en het verzamelen van data welke verspreid bij de deelnemende gemeenten aanwezig is. Maar ook het gezamenlijk regionaal oppakken van gemeentegrens overschrijdende onderwerpen, zoals de RES en Woondeal. Onderwerpen waarbij de regionale samenwerking nu al haar vruchten afwerpt en bewezen nut heeft. Met de agenda komt ook de vraag om financiering kijken. Geen opgave kan zonder geld en het meedoen aan de agenda, maar eigenlijk; regionale samenwerking, kost nu eenmaal geld. Er wordt hierbij een forse input gevraagd van de deelnemende gemeenten. De totale investeringsagenda betreft € 3.405.000 voor 2022.

1.A.2	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Bereikt/niet-bereikt	In 2022 is op alle opgaven van de Opgave-agenda ingetekend en is er aan diverse speerpunten actief bestuurlijk dan wel ambtelijk deelgenomen. 2022 stond ook in het teken van de verkiezingen en wisseling als het gaat om deelname aan de Regionale Agendacommissie door raadsleden en binnen de diverse Bestuurlijke opgaveteams als speerpunteigenaar dan wel in een andere betrokkenheid. In 2023/2024 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij duidelijk moet worden welke opbrengst er is aan deelname aan de opgaven. Er zijn ook diverse regionale bijeenkomsten geweest waarbij college en raad betrokken zijn bij de voortgang en afstemming binnen de Groene Metropoolregio. Een van de meest in het oog springende resultaten is de oplevering van de Woondeal 2.0. die verder zijn lokale uitwerking krijgt.

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.

Dit zijn de speerpunten:

1.B.1	Aanpak Ondernijning
Doel	Het voorkomen en terugdringen van ondernijnde criminaliteit.
Toelichting	De aanpak van ondernijning is een speerpunt in ons integraal veiligheidsbeleid. Ondernijning is een nog steeds groeiend probleem en de bestuurlijke aandacht is hoog. Belangrijke onderdelen in onze aanpak zijn het vergroten van de bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners, ondernemers en personeel van de gemeente en haar veiligheidspartners, het uitvoeren van integrale controles en het gericht onderzoeken van signalen. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn hennep/drugs, mensenhandel, zorgfraude en witwassen. In 2021 is er een weerbaarheidsscan uitgevoerd van onze organisatie. Op basis daarvan is een nieuw Uitvoeringsplan Ondernijning opgesteld. De hiervoor benoemde onderdelen komen daarin terug, waarbij enkele onderdelen extra aandacht zullen krijgen in 2022 en 2023.
Bereikt/niet-bereikt	• Op sociale media en in de Duiven Post is voorlichting gegeven over ondernijning gericht op bewustwording en meldingsbereidheid. • Het eigen personeel heeft gerichte educatie gehad in een drugscontainer. • Op het Candea College is voorlichting gegeven aan leerlingen vanuit het programma #LeerlingAlert. • Er zijn integrale controles uitgevoerd op bedrijventerreinen, bij garageboxen en met het prostitutiecontroleteam. • De burgemeester heeft twee panden gesloten na het aantreffen van harddrugs. Er zijn afgelopen jaar geen hennepkwekerijen aangetroffen. • De aanpak tegen mensenhandel is in concept opgesteld en zal begin 2023 vastgesteld worden. Het streven was om dat voor 1 januari 2023 vastgesteld te hebben. Dat is helaas niet gelukt. • Met de gemeente Arnhem is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten, waarin is geregeld dat Arnhem voor de drie Liemerse gemeenten een toezichthouder zorgfraude gaat leveren. Deze start op 1 maart 2023.

1.B.2	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Doel	Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur.

1.B.2	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Toelichting	Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid wordt steeds belangrijker, nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. Er spelen diverse onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Voorbeelden zijn: de aanpak van personen met verward gedrag, personen die ernstige woonoverlast veroorzaken in hun buurt of jongeren die vanwege een instabiele thuissituatie afglijden naar criminaliteit of radicaliseren. In de loop der tijd zullen zich steeds nieuwe knelpunten en doelgroepen manifesteren. In 2021 zijn belangrijke stappen gezet om zorg en veiligheid beter op elkaar aan te laten sluiten. Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur gaat in 2022 verder en blijft daarom een speerpunt.
Bereikt/niet-bereikt	• De samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners verloopt over het algemeen steeds beter. Door in te zetten op specialisme wordt er steeds beter samengewerkt en zijn werkprocessen uitgewerkt. Denk bij de specialismen aan de binnen het sociaal domein aangestelde aandachtsfunctionarissen Zorg & overlast, de beleidsmedewerker Sociaal Domein en de OOV-er Zorg & veiligheid. Het gedachtegoed van de AVE-methode (= aanpak voorkoming escalatie) die in 2021 en 2022 is uitgewerkt, helpt goed als kapstok hierbij. • In 2022 lag de nadruk op de aanpak van overlastgevendende jeugd(groepen). Er is een convenant afgesloten tussen gemeenten, politie, openbaar ministerie en jongerenwerk voor het uitwisselen van gegevens. Een werkproces is ingericht met speciale (pré) weegtafels waar signalen over jongeren worden gedeeld en thema's, incidenten en locaties worden besproken, om daar vervolgens een gezamenlijke aanpak op te maken. In het kader van de aanpak is voor 2023 extra formatie toegekend voor regievoering, jongerenwerk en jeugdboa. Het aantal meldingen van jeugdoverlast is over 2022 meer dan gehalveerd ten opzichte van de twee (corona)jaren ervoor. • De doorontwikkeling van de aanpak van personen met verward/onbegrepen gedrag werpt zijn vruchten af door de komst van de aandachtsfunctionarissen Zorg & overlast en het convenant (in 2021). Terwijl het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag landelijk toeneemt, neemt het bij ons iets af: van 92 in 2021 naar 86 in 2022. • In het kader van schoolveiligheid en gedrag van schoolgaande jongeren op straat, is de samenwerking tussen voortgezet onderwijs, politie en gemeente geïntensiveerd. Er is een aantal nieuwe werkafspraken gemaakt die in 2023 verder worden uitgewerkt. • Er is een start gemaakt met een integrale aanpak van woonoverlast.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners.

Dit is het speerpunt:

1.C.1	Moderniseren van de dienstverlening
Doel	Zoveel mogelijk uitbreiden van de digitale dienstverlening en optimaliseren van de digitale toegankelijkheid van gemeentelijke producten en diensten. We stellen daarbij de wensen en behoeften, mogelijkheden en beperkingen van onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal.

1.C.1	Moderniseren van de dienstverlening
Toelichting	Bij alle nieuwe keuzes stellen we onszelf de volgende vragen: • Is digitaliseren zinnig: wordt het er makkelijker op? • Hoe waarborgen we de toegankelijkheid: is alles makkelijk te vinden en te gebruiken, en welke oplossingen bieden we voor mensen die niet goed kunnen meekomen? • Kunnen we samenwerken met anderen: hoe zorgen we dat we integrale oplossingen bedenken die aanvullend zijn aan elkaar en waarbij we kunnen aansluiten op landelijke of regionale ontwikkelingen? • Hoe waarborgen we de flexibiliteit: sluit de oplossing voldoende aan op de leefwereld van onze inwoners en op veranderingen in de samenleving? • Hoe zorgen we dat informatie transparant en betrouwbaar is en waarborgen we daarnaast de privacy van onze inwoners? Er zijn veel verschillende ict-oplossingen beschikbaar. Dat vraagt om strategische keuzes. De Liemerse i-Visie en i-Strategie bieden handvatten om daarin robuuste en toekomstbestendige keuzes te kunnen maken. We werken daarbij zoveel mogelijk samen in de Liemers. Zoals gezegd, blijven we aandacht houden voor de groep inwoners die niet of minder zelfredzaam is, mensen met een beperking en de groep digibeten en laaggeletterden. We zorgen dat ook voor deze doelgroepen de gemeentelijke producten en diensten toegankelijk zijn, zowel digitaal als analoog. Dat betekent dat we ook blijven investeren in de kwaliteit van het persoonlijk klantcontact.
Bereikt/niet-bereikt	Medio 2022 is de gemeentelijke hoofdwebsite vernieuwd. Met een nieuwe vormgeving en indeling waardoor informatie beter vindbaar is. Ook zijn teksten herschreven en zijn de meeste digitaal ontoegankelijke pdf-formulieren omgezet in (digitaal toegankelijke) e-formulieren, webcontent of van de website verwijderd. Het Liemers klantpanel is actief betrokken bij het project ten behoeve van de leesbaarheid en gebruikersvriendelijkheid van de nieuwe website. In 2022 is ook gebouwd aan een nieuwe oplossing voor de e-formulieren. Deze zal medio 2023 in gebruik genomen worden. In 2022 zijn binnen de huidige formulierenoplossing geen nieuwe e-formulieren gebouwd, behoudens de e-formulieren die zijn gemaakt ter vervanging van ontoegankelijke pdf-formulieren. Per saldo is er in 2022 sprake van een afname van het aantal actieve e-formulieren door wijziging van processen en de overstap naar het e-dienstenportaal Burgerzaken van Centric. Het aantal e-formulieren op de gemeentelijke website per 31-12-2022 is 85 (tegenover 94 per 31-12-2021).

D. Een organisatie die waarmaakt dat de gemeente een transparante en betrouwbare partner is middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief, die invulling geeft aan de randvoorwaarden die de gemeenteraden hebben gesteld met betrekking tot kwaliteit en kosten en die de opdrachten van beide besturen uitvoert.

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Doel	Doorontwikkeling van 1Stroom

1.D.1	Organisatie 1Stroom
Toelichting	In 2018 is 1Stroom, de ambtelijke werkorganisatie van de gemeenten Duiven en Westervoort, gestart, met als missie/visie: Een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving. Op basis van de missie, visie en besturingsfilosofie is er binnen 1Stroom de afgelopen jaren hard gewerkt aan een goed functionerende organisatie. In 2020 is duidelijk geworden dat een aantal punten verbetering behoefde om de stip op de horizon 'een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving' te bereiken. Daarom is in 2020-2021 besloten een volgende stap te doen in de ontwikkeling van 1Stroom en is een veranderstrategie gekozen. De eerste stap in deze veranderstrategie was de aanpassing van de structuur en sturing binnen de organisatie. Deze aanpassing is per 1 september 2021 doorgevoerd. Op basis hiervan wordt de komende periode verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de cultuur en de ontwikkeling van medewerkers. De leidraad voor deze ontwikkeling is de strategische agenda en het strategische HR-beleid. 1Stroom is de partner van de gemeentebesturen bij het realiseren van hun doelen.
Bereikt/niet-bereikt	<i>Bestuurlijk-ambtelijke samenwerking</i> De gemeenteraadsverkiezingen in 2022 waren voor 1Stroom een natuurlijk moment om de bestuurlijk-ambtelijke samenwerking een impuls te geven. In dat kader heeft 1Stroom een overdrachtsdocument opgesteld voor beide gemeenteraden om de nieuwe raadsleden op de hoogte te brengen van de belangrijke onderwerpen die in de gemeenten spelen. Ook is een inwerkprogramma voor de nieuwe colleges samengesteld, waar inhoudelijk uitvoering aan is gegeven. Daarbij is ingezet op het kennis maken met elkaar. Op een kennismakingsbijeenkomst met de nieuwe raden hebben de afdelingen gepresenteerd welke werkzaamheden op hun afdelingen verricht worden. De nieuwe colleges hebben zich via een introductiefilmpje voorgesteld aan de medewerkers van 1Stroom en heeft een nadere kennismaking tussen de colleges en 1Stroom plaatsgevonden tijdens een 'Collegetour'. In 2022 heeft een 3^e groep medewerkers het traject Versterken Adviseurs afgerond waarin de focus ligt op het verder professionaliseren van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel. Ook zijn in 2022 trainingen gegeven aan (voornamelijk nieuwe) medewerkers in het schrijven van bestuurlijke college- en raadsvoorstellen. <i>Leren en ontwikkelen</i> 1Stroom investeert in de professionele groei van haar medewerkers naar persoonlijk leiderschap en vakmanschap, zodat zij kunnen voldoen aan wat er van hen verwacht wordt in hun veranderende rol. Er is een online leerplatform beschikbaar voor medewerkers, de 1StroomAcademie. Ook in 2022 vonden steeds meer medewerkers hun weg naar de 1StroomAcademie. In 2022 is met name ingezet in afdelingsontwikkeling en in het verbeteren van het besluitvormingsproces, denk hierbij aan het zaakgericht werken en het opstellen en schrijven van bestuurlijke voorstellen. Ook zijn er twee masterclasses georganiseerd, over werkgeluk en dienstverlening. De beoogde leergang participatie is doorgeschoven naar 2023 omdat het visietraject meer tijd nodig had. <i>Arbeidsmarktstrategie</i> Net als iedere (ambtelijke) organisatie, staat 1Stroom voor dezelfde uitdagingen in relatie tot de krapte op de arbeidsmarkt. In 2022 waren er 55 vacatures waarvan 88% is ingevuld. 1Stroom zet actief in op arbeidsmarktcommunicatie. Zo is in 2022 o.a. het proces van werving en selectie versneld en worden social media kanalen vaker en gericht ingezet. Met een deel van het rekeningoverschot 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor het opzetten van traineeships. In 2022 zijn diverse mogelijkheden onderzocht om de inrichting van traineeships vorm te geven. Medio 2023 wordt een concreet voorstel voor de inrichting ter besluitvorming voorgelegd binnen 1Stroom. <i>Financieel resultaat</i> Het jaar 2022 sluit voor 1Stroom af met een positief resultaat van € 543.000.

Aanvullende wensen:

Verkiezingen 2022

Vanuit de Provincie is er op aangedrongen om na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 een screening te laten plaatsvinden naar de integriteit van voorgedragen wethouderskandidaten. Voor de 3 kandidaat wethouders heeft er een risico-analyse integriteit plaatsgevonden door een extern bureau.

Extra communicatie inzet

In de begroting is 1 fte communicatieadviseur voor 1 jaar opgenomen om de ruimtelijke projecten in de gemeente Duiven op adequate wijze te kunnen ondersteunen. Gebleken is dat dit experiment geslaagd is. De inzet van de adviseur heeft geleid tot effectieve communicatie rondom de projecten. Gelet daarop en gelet op de langlopendheid van de meeste projecten zal in de voorjaarsnota gevraagd worden om de inzet van 1fte communicatieadviseur structureel te maken.

Ondersteuning WOB verzoeken

In 2022 is er een aantal omvangrijke Woo (voorheen Wob) verzoeken binnen gekomen. De juridische afhandeling hiervan is voor een deel uitbesteed. De anonimisering van de stukken is, vanwege het gebrek aan een eigen anonimiseringstool, steeds uitbesteed.

1.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2021, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2022 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Bestuur

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Lasten	15.128	15.030	15.152	17.107	- 1.954
Baten	48.657	49.891	54.924	58.368	3.444
Gerealiseerde totaal saldo	33.529	34.861	39.772	41.261	1.489
Resultaatbestemming	204	-18	-132	-167	-35
Gerealiseerde resultaat	33.734	34.843	39.640	41.094	1.454

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het positief resultaat op het programma Bestuur bedraagt vóór bestemming € 1.489.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 108 en verder.

Bestuur	- 15.000
Burgerzaken	14.000
Beheer overige gronden en gebouwen	835.000
Overhead	52.000
OZB niet-woningen	- 3.000
Overige belastingen	- 28.000
Algemene Uitkering	192.000
Overige baten en lasten	291.000
Crisisbeheer en brandweer	24.000
Openbare orde en veiligheid	- 1.000
OZB woningen	34.000

Treasury	104.000
Doorbelasting 1Stroom	188.000
Doorbelasting kapitaallasten	-198.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.489.000

Bedragen in €

Directe kosten (€ 1.499.000)

Het nadeel op het **taakveld bestuur** is ontstaan doordat er vanwege de nieuwe berekeningen door het ABP met een actuele rekenrente en een nieuw collegelid moet worden gestort in de voorziening voor pensioenen wethouders. Verder was er een voordeel op de raadsvergoedingen en de kosten voor de aansprakelijkheidsverzekering.

Op het **taakveld burgerzaken** was er een voordeel vanwege het hogere aantal uitgegeven paspoorten en rijbewijzen.

Op het **taakveld beheer overige gronden en gebouwen** is een voordeel ontstaan. Dit wordt veroorzaakt door de verkoop van gronden aan de Broekstraat die niet was geraamd. Verder is er een voordeel op de directe kosten voor het pand in het Vitaal Centrum.

Het **taakveld Overhead** levert een voordeel op omdat hier de doorbelasting van tractie is geboekt terwijl de kosten op de verschillende taakvelden zijn geraamd.

Doordat de rente op de kapitaalmarkt zo laag is zijn er voordelen op het **taakveld Treasury**.

Bovendien is er een rentevergoeding ontvangen in het kader van schatkistbankieren vanwege de gunstige liquiditeitspositie.

Op de taakvelden **OZB voor woningen en niet woningen** ontstaat een voordeel doordat er minder leegstand was en enkele uitbreidingen. Bovendien zijn de kosten van invordering en inhuur van expertise vorig jaar lager geweest.

Op het **taakveld overige belastingen** ontstaat een nadeel doordat er minder opbrengsten zijn geweest bij de hondenbelasting en uit dwangbevelen.

Het saldo op het **taakveld Algemene Uitkering** komt door de gevolgen van de decembercirculaire hoger uit. Verder zijn er ook een aantal maatstaven aangepast die voordelig uitwerken. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2020 en 2021 geweest.

Het voordelige verschil op het **taakveld Overige baten en lasten** ontstaat door een aantal suppletie-aangiften inzake de BTW die voor een teruggaaf zorgen en de vrijval uit de voorziening afgewikkelde complexen van de grondexploitatie.

Op het **taakveld crisisbeheer en brandweer** is een voordeel ontstaan omdat de eindafrekening van de VGGM over 2021 gunstiger uit viel.

Op het **taakveld openbare orde en veiligheid** hebben we een klein nadeel. Op dit taakveld worden onder andere de legesopbrengsten APV, de opbrengst van de reclameborden aan de lichtmasten en de uitvoeringskosten in het kader van de integrale veiligheid verantwoord.

Doorbelasting (-€ 10.000)

De werkelijke lasten van 1Stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In dit programma 1 zijn minder kosten terecht gekomen dan geraamd. Op de kapitaallasten ontstaat een nadeel doordat de afschrijving van het gebouw in het Vitaal Centrum hoger was vanwege de hogere boekwaarde.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is -€ 35.000. In totaal is er dus meer in de reserves gestort dan geraamd. In de Bestemmingsreserve Vastgoed is het exploitatiesaldo (€ 56.000) van het vastgoed in het centrum gestort. Dat was € 38.000 meer dan de raming. In de Bestemmingsreserve Wet Open Overheid is het exploitatiesaldo (€ 48.000) gestort. Dat is € 2.000 minder dan geraamd.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.489.000
Saldo Wet Open Overheid	2.000
Saldo vastgoed centrum	- 38.000

Gerealiseerde resultaat	1.454.000

Bedragen in €

1.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Samenwerking de Liemers
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken met betrekking tot sociale dienst, ict en inkoop.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op verschillende niveaus waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2022	De SDL (Samenwerking de Liemers) is voor de gemeente Duiven (Westervoort en Zevenaar) een uitvoeringsorganisatie. Hieronder zijn een aantal onderdelen weergegeven waaraan de SDL heeft gewerkt. De gemeente Duiven speelt hierin voor een ondersteunende en faciliterende rol als het gaat om de ambtelijke ondersteuning. De Samenwerking de Liemers kent een eigen verantwoording in een jaarrekening. In 2022 is verder uitvoering gegeven aan de (nieuwe) bestuurlijke opdracht van de RSD. Er is gewerkt aan het administratief terugvorderen van de bedrijfskredieten, die zijn verstrekt in het kader van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in 2020 en 2021. Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Inburgeringswet van kracht. De gemeenten voeren hierop de regie en de RSD zal op onderdelen ook werkzaamheden verrichten. De RID heeft onder andere het huidige contract voor de applicatie (Suite 4 Sociaal Domein) waarin de uitvoering van de aanvragen voor Werk en Inkomen worden vastgelegd vervangen, deze moest voor 1 januari 2023 vervangen worden. De gemeenten hebben de SDL een bezuinigingsopdracht opgelegd. In de bedrijfsvoering wordt elke keer beoordeeld hoe en waar een bezuiniging kan plaatsvinden: • De rechtmatigheidsverklaring vergt de nodige extra werkzaamheden. De SDL tracht deze werkzaamheden binnen de huidige formatie op te vangen/in te richten; • De SDL is bezig met het opstellen van een hybride kantoorconcept. De verwachting is dat hierdoor minder kantoorruimte nodig is voor de RID en de RSD. De directie SDL is mogelijkheden aan het verkennen op welke wijze er op huisvestingskosten bezuinigd kan worden. Ten slotte is een start gemaakt met de noodzakelijke wijzigingen in kaart te brengen in het kader van de gewijzigde wet Gemeenschappelijke regeling. Dit moet uiteindelijk in 2023 zich door vertalen in het aanbieden van een gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

	1Stroom
Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van de door de gemeenten Duiven en Westervoort overgedragen of gemandateerde taken.
Taak	1Stroom verricht alle gemeentelijke taken voor zover deze niet op grond van de wet of op grond van andere bindende afspraken bij derden berusten. De uitvoering bevat in ieder geval: a. beleidsontwikkeling en beleidsvoorbereiding; b. uitvoering van vastgesteld beleid; c. toezicht op aan derden uitbesteed werk, d. handhaving van de hiervoor genoemde uitvoering; e. het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen voor zover het openbaar lichaam hiertoe bevoegd is dan wel hiervoor is gemachtigd. f. het verrichten van feitelijke handelingen; g. het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, archivering, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvestinginkoop en aanbesteding van opdrachten;
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling is de bevoegdheid van de beide individuele gemeenten. De uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door 1Stroom opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op bestuurlijk niveau waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2022	Het resultaat 2022 van 1Stroom was € 543.000 positief. Het resultaat vloeit terug naar de gemeenten Duiven en Westervoort.

	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)
Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Taak	In stand houden van een brandweer, in stand houden van een geneeskundige hulpverleningsorganisatie bij rampen (GHOR), voorzien in de meldkamerfunctie, aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel, het inventariseren van en adviseren over risico's, voorbereiden op de bestrijding van branden, het organiseren van de crisisbeheersing, het bevorderen van medisch milieukundige zorg, het bevorderen van technische hygiënezorg, het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen, het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders, taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg en algemene infectieziektenbestrijding.
Beleidsrisico's	Om de financiële en beleidsrisico's in beeld te hebben en te beperken is er een regionaal controllersoverleg actief dat regelmatig overlegt met VGGM over de financiële positie. Dat heeft de afgelopen jaren tot forse besparingen geleid en tot beleidsarme begrotingen.

Resultaat in 2022	• Er is een aanzet gemaakt om het organisatie-onderdeel Bedrijfsvoering te versterken. De bedrijfsvoering was niet meegegroeid met de rest van de organisatie, wat tot de nodige risico's leidt. • In 2022 is een project gestart om de brandweerorganisatie te herstructureren. De taken op het gebied van crisisbeheersing worden ondergebracht in een nieuwe afdeling Crisisbeheersing. De grote langdurige crises van de afgelopen tijd (Corona, vluchtelingen, klimaat) zijn mede de aanleiding. • Bij het realiseren en verdelen van opvangplekken in onze regio voor vluchtelingen uit Oekraïne heeft VGGM een coördinerende rol gespeeld.

	Streekarchief
Doel	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet.
Taak	Beheren en toezicht houden op de overgedragen en niet overgedragen archiefbescheiden van de deelnemers. Adviseren over de archiefbewaarplaatsen en het verstrekken van informatie uit de archiefbescheiden.
Beleidsrisico's	Niet van toepassing.
Resultaat in 2022	Er zijn door het SALD adviezen uitgebracht in het kader van de vernietiging en de selectie, inventarisatie en overdracht van archiefbescheiden naar het SALD alsmede het aanpassen van de beheerregelingen. De diverse archiefruimten in het gemeentehuis zijn geïnspecteerd. Het rapport werd met de secretaris besproken. Door omstandigheden is er in 2022 beperkte aandacht geweest voor het opzetten van een e-depot.

	Euregio
Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Taak	Grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers ondersteunen en coördineren. Zij voert hiertoe projecten uit. Zij vraagt aan en ontvangt financiële middelen van derden. Zij adviseert de deelnemers bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Beleidsrisico's	Beperkt. De Euregio voert nauwelijks eigen beleid.
Resultaat in 2022	Waar nodig wordt de Euregio ingeschakeld bij de uitvoering van beleid.

Programma 2 Maatschappij

2.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel

Wij leveren een bijdrage aan een vitale samenleving en een leefbare omgeving waardoor onze inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Hiermee dragen we bij aan de positieve gezondheid van mensen zodat zij een betekenis en veerkrachtig leven kunnen leiden. Die we, waar nodig, handvatten aanreiken gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden.

Toelichting

Samen zetten we ons in voor een inclusieve samenleving. Iedereen draagt bij en iedereen kan deelnemen. Ongeacht leeftijd of gender, met of zonder beperking en met verschillende culturen en achtergronden. Je draagt bij naar eigen kunnen en krijgt hulp waar nodig. Zo hoort iedereen erbij, ben je nuttig en krijg je waardering. Dit vergroot het welzijn en de gezondheid van mensen. De kracht van de samenleving en de mogelijkheden van inwoners zijn het uitgangspunt. Wanneer nodig helpen wij door deze mogelijkheden te vergroten met de inzet van passende zorg en ondersteuning.

Voor kwetsbare inwoners zoeken we naar oplossingen. Denk aan inwoners die tijdelijk niet regie kunnen voeren op hun eigen leven, of (tijdelijk) niet volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving. Deze bestaan uit voorliggende voorzieningen en, zo nodig, uit specialistische zorg. De inzet vanuit de transformatieagenda Samen Sterk is om deze voorliggende voorzieningen te versterken en optimaal te benutten. Daarmee krijgen inwoners laagdrempeliger, sneller en dichterbij ondersteuning.

Via het stimuleringsbeleid en de inzet van het basisteam werken we samen met maatschappelijke instellingen, verenigingen en inwoners. Zij kennen hun verantwoordelijkheden en zij vormen de sterke "fundering" van de samenleving in Duiven die door ons nog beter benut en versterkt wordt. Dit doen wij door de samenwerking en dialoog tussen deze partijen te stimuleren, te faciliteren en initiatieven te ondersteunen. De ingeslagen weg naar versterking van samenwerking met en tussen inwoners, maatschappelijke instellingen, culturele instellingen, onderwijs en verenigingen, Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen (BOSS) en cultuureducatie, en de inzet van het basisteam wordt vervolgd. Dit vraagt een doorlopende dialoog en afstemming omdat niet alle partners met hetzelfde "vervoermiddel" en dezelfde "snelheid" de ingeslagen weg volgen. Het resultaat is, dat alle partners op gelijkwaardige wijze deelnemen aan het vormgeven van een nog sterkere fundering van de samenleving in Duiven. Dit alles kan (eenvoudige en) duurzame oplossingen mogelijk maken voor maatschappelijke vraagstukken en kan leiden tot betere resultaten.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

- A. De basis op orde
- B. Meedoen naar vermogen
- C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Externe ontwikkelingen

Toekomstvisie en transformatie agenda Samen Sterk

In 2021 is de toekomstvisie en transformatie agenda Sociaal Domein vastgesteld. In het document Samen Sterk zijn acties opgenomen die handen en voeten geven aan de activiteiten die worden ondernomen om een bijdrage te leveren aan de inclusieve samenleving. Door de decentralisaties is meer lokaal maatwerk mogelijk. Samen met de lokale partners en inwoners zoeken we naar andere, betaalbare en effectieve oplossingen om binnen de gestelde financiële kaders diensten te bieden. In 2022 is volop gewerkt aan de acties die zijn beschreven. De Oplevering van Samen Sterk heeft in september plaatsgevonden. Daarmee is het programma Samen Sterk 1.0 afgerond en is de organisatie klaar voor Samen Sterk 2.0.

Corona

De maatregelen die voor de bestrijding van het coronavirus genomen waren hebben ook in 2022 nog gevolgen gehad. In de loop van het jaar kon de samenleving weer volledig herstarten. Er is energie en extra ondersteuning geboden aan verenigingen, voorzieningen en ondernemers om onze fundamentele basisvoorzieningen overeind te houden. Binnen de organisatie en met de

verenigingen hebben we aandacht geschonken aan het thema geluk. In het coalitieakkoord is dit thema verbreed door de insteek van positieve gezondheid te kiezen.

Oplopende tekorten aan arbeidskrachten

In het hele sociale domein worden de gevolgen zichtbaar van de krappere arbeidsmarkt. Dit leidt tot wachtlijsten in de hele jeugdhulpketen en wachtlijsten bij aanbieders van Wmo voorzieningen. Het is een zorgelijke ontwikkeling omdat inwoners die hulp nodig hebben, deze niet kunnen ontvangen, waardoor er een risico is dat de hulpvraag verergerd. Ook bij de gemeente is er sprake van een wachtlijst bij het sociaal loket.

Door de combinatie van de dalingen in uitkeringen Werkloosheidswet en Participatiewet, plus de Vacaturestijging, is de Nederlandse arbeidsmarkt afgelopen jaar steeds krappere geworden. De krapte is zichtbaar in heel het land en in bijna alle sectoren en beroepen.

De Liemers en de Regio Midden Gelderland zijn hier vanzelfsprekend geen uitzondering op. Regio specifiek is er ook in 2022 voor de Liemers een grote krapte in personeel op het gebied van de logistiek en techniek, maar ook in de zorg, terwijl het tevens vrijwel onmogelijk lijkt om voldoende horeca personeel aan te trekken.

Naar verwachting zal de krapte op de arbeidsmarkt bij gelijkblijvende condities nog jaren voortduren. Dit vraagt ook de komende jaren om speciale inzet en inventiviteit van de gemeente(n) en haar partners in dezen.

Tarieven onder druk door de inflatie

Over de hele linie van het sociale domein, geven partners aan dat zij met de huidige tarieven of subsidiebedragen steeds moeilijk hun begroting sluitend kunnen maken. Zij worden net als iedereen geconfronteerd met hogere energielasten, hogere loonkosten en stijgende prijzen door de inflatie. De financiële effecten over 2022 bleven beperkt, maar in 2023 kunnen de effecten van de inflatie van grote betekenis zijn.

Doelgroepenvervoer

Begin 2022 lagen de volumes in het doelgroepenvervoer lager als het gevolg van corona. Deze volumes herstelden zich in de loop van het jaar. Ook in het doelgroepenvervoer heeft een personeelstekort steeds meer effect. Dit vraagt om nog efficiëntere uitvoering van het doelgroepenvervoer. De sterk gestegen brandstofprijzen en hogere CAO lonen zorgen voor kostenstijgingen. Ook voorgenomen duurzaamheidsmaatregelen brengen op termijn hogere kosten met zich mee.

Ook in het doelgroepenvervoer wordt gewerkt aan de transformatie van het sociaal domein. Belangrijk voorbeeld hiervan is de Plusbus. Dit is een algemene voorziening op het gebied van vervoer voor volwassenen, waarbij uitgaan van eigen kracht leidend is. Door deze vorm van vervoer is er minder maatwerk nodig. Dit geeft ruimte bij Avan voor andere vervoersstromen.

Tevens zetten we vanuit de transformatieagenda Samen Sterk in op meer lokale vormen van ondersteuning zoals dagbesteding door SG zorg, waardoor er minder behoefte aan vervoer is.

Maatwerk Wmo

Ook bij maatwerk WMO doen zich in toenemende mate personele problemen voor. Voldoende goed opgeleid personeel is steeds moeilijker te vinden. Afgelopen zomer was het daardoor in de huishoudelijke ondersteuning niet altijd mogelijk om voldoende ondersteuning te bieden. In samenspraak met de gecontracteerde aanbieders huishoudelijke ondersteuning, hebben we als gemeenten in de regio Centraal Gelderland een brief aan alle cliënten geschreven om begrip te vragen voor de extra krappe personeelsformatie in de huishoudelijke ondersteuning tijdens de zomervakantie.

In het maatwerk individuele- en groepsbegeleiding staat het aanbod om financiële redenen onder toenemende druk. Ondanks een in 2021 ingevoerde tariefsverhoging groeien de signalen vanuit de aanbieders dat de tarieven Wmo onvoldoende zouden zijn. Hierbij speelt ook een rol, dat de in de Wet Langdurige Zorg gehanteerde tarieven hoger liggen, waardoor het aantrekkelijker is voor aanbieders om zorg aan te bieden via de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Hierdoor krimpt het aanbod van voorzieningen via de Wmo en wordt het personeel voor het WLZ aanbod ingezet en is er minder personeel beschikbaar voor voorzieningen in de Wmo. Zo is eind van het jaar 2022 aanbieder Saamborgh om financiële redenen gestopt met het aanbod van dagbesteding c.q. groepsbegeleiding. Met gezamenlijke inspanning van partners hebben alle cliënten een goed alternatief gevonden, maar het nabije aanbod van groepsbegeleiding voor Duiven en Westervoort slinkt. Deze zaken vragen om bezinning en mogelijk een gewijzigd beleid. Dit wordt in het regionale verband van Centraal Gelderland besproken.

Vanaf eind 2021 loopt voor de hulpmiddelen WMO een nieuwe meerjarige overeenkomst op Liemerse schaal met vertrouwde leverancier RSR. Nieuw daarbij is, dat het bezit van de hulpmiddelen is overgedragen door de gemeenten aan RSR. De overeenkomst is nu gebaseerd op huur van de hulpmiddelen. Door corona, oorlog in Oekraïne en overdracht van de overeenkomst WMO hulpmiddelen door RSR aan Welzorg staat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk. Er wordt hard gewerkt om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden.

Beschermd wonen

Er zijn afspraken gemaakt tussen VNG en het Ministerie van VWS over de decentralisatie van beschermd wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De ontwikkeling van het objectieve verdeelmodel zal in 10 jaar tijd verlopen van historisch verdeeld over de centrumgemeenten naar objectief verdeeld over alle gemeenten. De invoeringsdatum is verschoven van 1 januari 2022 naar 1 januari 2024. Gemeenten zijn verplicht om gedurende het ingroeipad van 10 jaar regionaal samen te werken. In 2022 was gemeente Arnhem nog de centrumgemeente in de regio. De gemeenten in de regio Gelderland-Midden werken samen in het programma 'Samen aan Zet' aan de regionale transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. In 2022 zijn er programmaleiders aangenomen die als opdracht hebben om praktische werkafspraken te maken binnen de regio, om per 1 januari 2024 ook in de uitvoering samen te werken op het gebied van beschermd thuis. In 2022 is gestart met de vormgeving van het hybride toegangsmodel en met het maken van een regionale opstapbegroting. Deze ontwikkelingen worden voortgezet in 2023.

Taskforce Jeugdhulp in de hand

Als gevolg van de gestegen kosten van jeugdhulp is in 2019 een Taskforce Jeugdhulp in de hand ingericht met als opdracht: 'Vind besparings- en efficiency maatregelen'. De opdracht is gericht op 2 doelen.

1. Jeugdhulp in de hand op het gebied van inhoud, proces, financiën en procedures.
2. Invulling geven aan de taakstelling van € 500.000 voor de komende jaren binnen Jeugdhulp.

Deze opdracht is binnen Samen Sterk opgepakt en maakt deel uit van de Oplevering.

Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet 2022

Per 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht geworden. De wetswijziging moet de uitvoering van het woonplaatsbeginsel makkelijker en eenduidiger maken. De aanpassing van het woonplaatsbeginsel houdt in dat wordt aangesloten bij de inschrijving van de jeugdige zelf in de Basisregistratie Personen (BRP). (D.w.z. dat we verantwoordelijk zijn voor de jeugdigen die in onze gemeente zijn ingeschreven)

Na het eerste kwartaal van 2022 is duidelijk geworden dat deze wijziging in financiële zin gevolgen heeft voor onze gemeente. Een globale berekening laat extra uitgaven zien rond € 600.000.

Maatschappelijke Diensttijd

Sinds september 2020 kunnen leerlingen van het Candea College (en het Liemers College) vrijwillig een maatschappelijke diensttijd volgen (deels onder schooltijd). Ondanks de corona-periode zijn veel leerlingen hier actief in. De leerlingen zetten zich minimaal 80 uur maatschappelijk actief in gedurende (maximaal) een half jaar. Initiatieven waarin wordt beoogd doelgroepen bij elkaar te brengen, zoals jongeren en ouderen. Dit wordt gefinancierd met een subsidie vanuit OC&W die HOPEXXL toegekend heeft gekregen. In 2022 is de financiering voor de aankomende 4 jaar - goed voor ruim € 4 miljoen - toegekend, waar de gemeente voor € 20.000 middels co-financiering aan heeft bijgedragen. De gemeente Duiven zal vanuit eigen opgave aansluiting zoeken vanuit verschillende initiatieven.

Ontwikkelingen Scalabor SW-bedrijf.

Begin 2022 is het contract 'Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023- 2025' afgesloten om er voor te zorgen dat het uitvoerend werkgeverschap voor onze Duivense SW-ers bij Scalabor wordt gecontinueerd.

Als gevolg van de afnemende populatie bij een gelijkblijvend service- en ondersteuningsniveau, zijn de kosten per deelnemende inwoner gestegen.

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. De basis op orde.

Dit zijn de speerpunten:

2.A.1	Acties Samen Sterk
Doel	Uitvoering geven aan de Transformatie agenda.
Toelichting	In de notitie Samen Sterk en de transformatie-agenda zijn voor de jaren 2021 en 2022 de acties die we in deze twee jaren in gang zetten en afronden door de gemeenteraad vastgesteld. Het college streeft ernaar met deze agenda te werken aan transformatie en verbetering in het sociaal domein door de onderverdeling in drie ontwikkelijnen (innovatie, preventie en inkoop en regie). De acties die opgenomen zijn in de Transformatie agenda vallen onder dit speerpunt Samen Sterk. Conform de afspraken die met de raad gemaakt zijn wordt de raad regelmatig bijgepraat en geïnformeerd over de voortgang.

2.A.1	Acties Samen Sterk
Bereikt/niet-bereikt	In september 2022 heeft de gemeenteraad het document Oplevering Samen Sterk ontvangen. Hierin presenteren we de effecten en resultaten van anderhalf jaar Samen Sterk voor de gemeente Duiven. In het programma zijn tien speerpunten geformuleerd, waarvan de doelen met 37 afzonderlijke acties voor de gemeente Duiven zijn beschreven. Het merendeel van die acties is inmiddels afgerond of in gang gezet en geborgd binnen de processen van de teams sociaal domein. Dit is het overzicht van de 10 speerpunten waarvan in het document Oplevering Samen Sterk beschreven is welke acties met welk resultaat zijn uitgevoerd. 1. Combineren van oplossingen in de wijk 2. Beperken specialistische begeleiding jeugdzorg 3. Ondersteunen zelfstandig wonende ouderen 4. Benutten van de kracht van samenwerking 5. Jongeren groeien op in de eigen omgeving 6. Jongeren krijgen voldoende ontwikkelingskansen 7. Toets op resultaatgerichte ondersteuning bij verwijzing 8. Matchmaking jeugdhulp 9. Verscherpen contractbeheer en contractafspraken 10 Data-gedreven sturen Met Samen Sterk zijn er op kwalitatief en financieel gebied belangrijke stappen gezet naar een duurzamer sociaal domein. Dat blijkt ook uit de dashboards sociaal domein die in 2021 elk kwartaal zijn verschenen. Het aanbieden van passende en laagdrempelige zorg heeft tot een hogere kwaliteit en lagere kosten geleid. Dankzij preventieve activiteiten is er ook aantoonbaar minder behoefte aan geïndiceerde zorg. Het is in 2022 nog niet gelukt om een nieuw softwaresysteem aan te besteden gericht op een nog betere monitoring van zorg en dienstverlening.

2.A.2	Uitvoering Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs
Doel	Toekomstbestendige onderwijsaccommodaties in Duiven, Groessen en Loo.
Toelichting	De gemeente vindt goede onderwijshuisvesting een belangrijke factor voor de kwaliteit van het onderwijs in Duiven. Er is daarom samen met de schoolbesturen gewerkt aan een Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs. Dit IHP is door uw raad op 20 november 2018 vastgesteld. In het IHP zijn de gevolgen voor de bestaande onderwijsaccommodaties voor de komende 15 jaren geschetst/ neergezet. Met dit vastgestelde IHP wordt er verder gewerkt aan toekomstbestendige onderwijsaccommodaties in onze gemeente.

2.A.2	Uitvoering Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs
Bereikt/niet-bereikt	In 2022 is accommodatie van basisschool de Wereldwijzer (Goudenregenstraat 1) gereed gemaakt, met onder andere de plaatsing van noodlokalen, voor de gecombineerde huisvesting van Wereldwijzer en Wiekslag. Basisschool de Wiekslag is in zomer van 2022 verhuist naar de Goudenregenstraat. Aansluitend is de accommodatie van de Wiekslag aan de Goudhaanstraat 38 gesloopt. Inmiddels is gestart met de bouw van een nieuwe onderwijsaccommodatie aan de Goudhaanstraat. Voor de nieuw te bouwen accommodatie voor IKC Remigius zijn alle benodigde onderzoeken voor de planologische procedure afgerond en is het bestemmingsplan in procedure gegaan. Ook is gewerkt richting het gereed maken van alle stukken die nodig zijn voor de omgevingsvergunning (bouwvergunning). Voor de klimaatverbetering en verduurzaming van IKC Het Veer is opdracht verstrekt en zijn de werkzaamheden in uitvoering. Voor de 4 basisscholen van Stichting Innerwaard is in overleg met het schoolbestuur nog een alternatief plan uitgewerkt met een opstelling van decentrale units per lokaal. Hierover vinden momenteel gesprekken plaats om te komen tot een uitvoeringsplan.

B. Meedoen naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

2.B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023
Doel	Met de bestuursopdracht willen we investeren in onze inwoners. Dit omdat we het belangrijk vinden en omdat het nodig is. We willen onze inwoners naar werk brengen en als dit niet mogelijk is anderszins laten participeren in de Liemerse samenleving.
Toelichting	De gemeenteraden van Duiven, Westervoort en Zevenaar hebben de RSD in 2018 een opdracht gegeven om meer mensen naar werk te laten uitstromen, meer doelgroepen te bedienen en te sturen op vooraf geformuleerde doelstellingen. Deze opdracht loopt van 1 januari 2019 tot 1 juli 2021. Nu de huidige opdracht ten einde loopt, is er in de raadsvergadering van 22 juni 2021 een bestuursopdracht aan uw raad voorgelegd. Waarom een bestuursopdracht? • Met de bestuursopdracht willen we investeren in onze inwoners. Dit omdat we het belangrijk vinden en omdat het nodig is. We willen onze inwoners naar werk brengen en als dit niet mogelijk is anderszins laten participeren in de Liemerse samenleving. Meedoen verhoogt het welbevinden van inwoners en geeft eigenwaarde en zelfvertrouwen. • We willen mensen perspectief bieden en voorkomen dat mensen in een slechte maatschappelijke positie terecht komen. De huidige economische omstandigheden (Covid-19 crisis) vraagt dit ook van ons. • We willen investeren in de RSD zodat de organisatie in staat is om deze maatschappelijke opgave te verwezenlijken. Naast de maatschappelijke effecten levert het ook geld op. We verstrekken immers minder uitkeringen. • We gaan de bestuursopdracht aan voor de duur van 2,5 jaar, maken hierover prestatieafspraken, evalueren en sturen, indien nodig, tussentijds bij.

2.B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023																								
	Bestuursopdracht voor de RSD Bij het opstellen van de bestuursopdracht is uitgegaan van de bevindingen en aanbevelingen uit de evaluatie, klanttevredenheidsonderzoeken en de huidige economische omstandigheden. De opdracht die we de RSD mee geven voor de komende jaren is het voortzetten van de huidige opdracht, met een extra focus. • Blijf de focus leggen op mensen met perspectief op werk. • Geef extra aandacht aan mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking en aan jongeren tot 27 jaar. • Geef de begeleiding van zorgklanten (trede 1 en 2a) een structureel karakter. • Focus bij de besteding van de extra middelen van Rijk en provincie op de uitvoering en de resultaten voor de Liemerse inwoners. • Investeer hiervoor in de samenwerking binnen de Arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. Benut de verkregen positie als netwerkorganisatie voor de realisering van de bestuurlijke opdracht. • Blijf binnen de financiële kaders.																								
Bereikt/niet-bereikt	Bij het vaststellen van de bestuursopdracht zijn KPI's benoemd. In onderstaand overzicht is te zien welke resultaten er bereikt zijn. <table><tr><th>KPI</th><th>Doel</th><th>Werkelijk</th></tr><tr><td>Klanten (2b t/m 4) hebben activiteit</td><td>80%</td><td>70%</td></tr><tr><td>Klanten actief begeleiden</td><td>100%</td><td>98%</td></tr><tr><td>Klanten werkfit maken</td><td>200</td><td>286</td></tr><tr><td>Klanten plaatsen op werk</td><td>305</td><td>347</td></tr><tr><td>waarvan doelgroepregistratie</td><td>30</td><td>153</td></tr><tr><td>Duurzame plaatsing</td><td>80%</td><td>89%</td></tr><tr><td>Klanttevredenheid</td><td>8</td><td>Nnb*</td></tr></table> *Het klanttevredenheidsonderzoek is uitgezet, in de loop van 2023 worden de eerste resultaten verwacht.	KPI	Doel	Werkelijk	Klanten (2b t/m 4) hebben activiteit	80%	70%	Klanten actief begeleiden	100%	98%	Klanten werkfit maken	200	286	Klanten plaatsen op werk	305	347	waarvan doelgroepregistratie	30	153	Duurzame plaatsing	80%	89%	Klanttevredenheid	8	Nnb*
KPI	Doel	Werkelijk																							
Klanten (2b t/m 4) hebben activiteit	80%	70%																							
Klanten actief begeleiden	100%	98%																							
Klanten werkfit maken	200	286																							
Klanten plaatsen op werk	305	347																							
waarvan doelgroepregistratie	30	153																							
Duurzame plaatsing	80%	89%																							
Klanttevredenheid	8	Nnb*																							

2.B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023
	Iedere klant die perspectief op werk heeft, is door een klantmanager van de RSD begeleid. Door de trajectregie door de klantmanagers in combinatie met de ingekochte re-integratie dienstverlening binnen het Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON) is het aantal afgesproken plaatsingen op werk ruim behaald. De afspraken omtrent het actief begeleiden van klanten naar werkfit zijn ook behaald. De jaarlijkse evaluatie van het Leer – en Ontwikkelnetwerk (LEON) heeft ertoe geleid dat er in 2022 afscheid is genomen van een aantal trajecten en dat er een aantal trajecten die meerwaarde hebben aan het LEON zijn toegevoegd. Van het aantal mensen dat een uitkering ontvangt van de RSD heeft 1/3 een migratieachtergrond. Omdat het inburgeringsstelsel in het verleden onvoldoende functioneerde, is een groot deel van hen niet zelfredzaam. Verder blijkt een groot deel van deze groep de aansluiting te missen; de aansluiting met het (verenigings-)leven in de Liemers, de aansluiting met het onderwijs en de aansluiting met de arbeidsmarkt. Om zowel de zelfredzaamheid als de aansluiting van deze groep te verbeteren, waren er in 2021 twee speciale voorschakelprojecten: project Samen en Liemers Perspectief in Zorg en Techniek. Deze deelnemers zijn uitgestroomd richting betaald werk, of zitten op een vervolgplek met perspectief, zoals een opleiding, werkervaringsplek of een re-integratieplek naar werk. Wegens de successen die hiermee zijn behaald zijn deze projecten in 2022 voortgezet met een nieuwe groep klanten. Het jaar 2022 stond verder in het teken van het inregelen van de nieuwe inburgeringsstelsel.
	Ook stond het jaar 2022 in het teken van een inclusievere arbeidsmarkt. Zo is er het afgelopen jaar meer aandacht geweest voor mensen met een arbeidsbeperking en de inzet van de loonkostensubsidie (LKS). Hierbij is in 2022 de omslag gemaakt om de loonkostensubsidie (LKS) niet alleen in te zetten voor mensen met een arbeidsbeperking maar in te zetten voor een bredere groep. Om de inzet van de loonkostensubsidie (LKS) te stimuleren ontvangen gemeenten budget vanuit het rijk op basis van de realisatie van het jaar ervoor. De zorgklanten zijn naar participatie en/of hulpverlening begeleid. Om deze doelgroep beter in beeld te houden is er in 2022 gestart met het project 'Op eigen kracht' wat inhoudt dat klanten periodiek worden gesproken en gemonitord. De jongeren met een uitkering zijn begeleid via het jongerenloket. Het algemene beeld is dat deze jongeren vaak kampen met problematiek op meerdere leefgebieden en zijn met kortdurende trajecten niet direct bemiddelbaar naar scholing, werk of een re-integratietraject. Deze jongeren hebben behoefte aan een langere en intensievere begeleiding waarin ook in 2022 aandacht voor is geweest. De jongeren die minder te maken hebben met problematiek zijn bemiddeld naar werk of scholing. Ook in 2022 heeft de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland, op het gebied van uitvoeringsstructuur, bezetting en werkwijze, een professionaliseringsslag gemaakt. Zo is de overleg -en besluitvormingsstructuur steeds concreter en transparanter geworden. Alle inzet is gericht geweest op het realiseren van zaken waar inwoners van de Liemers concreet profijt van hebben. Dit zal de mogelijkheid voor onze inwoners om deel te nemen aan trajecten en projecten van de arbeidsmarktregio nog verder verbeteren.

C. Zelfredzaamheid naar vermogen.

Dit zijn de speerpunten:

2.C.1	Aanpak laaggeletterdheid en de verbinding met het sociaal domein
Doel	Verbinding van de aanpak laaggeletterdheid met de uitvoering van de Participatiewet en schuldhulpverlening.
Toelichting	Uit onderzoek blijkt dat 14% van de inwoners van de gemeente Duiven en Westervoort laaggeletterd is. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 12% en ruim boven het gemiddelde van 7% in de regio Midden-Gelderland. Laaggeletterdheid gaat niet alleen over lezen, schrijven en rekenen, maar ook over digitale vaardigheden. In het regionaal programma volwasseneducatie en aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 is opgenomen dat we met onze aanpak willen bereiken dat inwoners basisvaardigheden beheersen om beter mee te kunnen doen in de samenleving. We willen vooral meer inzetten op het bereiken van laaggeletterden met Nederlands als moedertaal (NT1), omdat deze doelgroep door schaamte een hogere drempel ervaart om, bijvoorbeeld, een traject te volgen. Door een verbinding te maken met het sociaal domein bereiken we de NT1 doelgroep beter. We willen hiermee beginnen door afspraken te maken over de signalering van laaggeletterdheid door de consultants Werk & Inkomen (RSD), schuldhulpverlening en bijzondere bijstand en over de verwijzing van inwoners naar het educatieaanbod.
Bereikt/niet-bereikt	De regio Midden-Gelderland heeft in 2022 trajecten volwasseneducatie gefaciliteerd. De regio heeft hierbij nauw samengewerkt met onder andere RijnIJssel Afdeling Educatie & Entree en Taalhuis de Liemers. Er is een zogenaamde Impactmeting uitgevoerd die heeft aangetoond dat door deze trajecten veel positieve resultaten worden bereikt. Voor uitvoering van laaggeletterdheid is verder het programma Volwasseneducatie & aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 Regio Midden Gelderland gevolgd. In 2022 was het voor het eerst mogelijk voor aanbieders om een driejarige subsidie non-formele educatie aan te vragen. Dit was een langgekoesterde wens van de aanbieders en geeft voor een langere periode financiële zekerheid. In dit kader is Mikado welzijn in Westervoort en Duiven aan de slag gegaan met "Sterk door taal", een project voor taalondersteuning voor ouders van basisschoolleerlingen met een taalachterstand. Taalhuis de Liemers heeft in 2022 geïnvesteerd in de versterking van samenwerking met de verschillende partners, met name om daarmee meer laaggeletterden uit de NT-1 doelgroep te bereiken. Dit heeft geleid tot meer warme overdracht van cursisten tussen verschillende aanbieders. De verbinding met het sociaal domein is gemaakt, en zal medio 2023 verder worden versterkt.

2.C.2	Jongerenwerk
Doel	Jongerenwerk uitbreiden en aanpassen zodat het beter aansluit bij de huidige problematiek en vragen vanuit jongeren.
Toelichting	Mede door Corona is de jeugdoverlast in de openbare ruimte toegenomen. Door inzet van het basisteam bij de overlastproblematiek is de samenwerking tussen betrokken partijen verbeterd. Er is veel inzet gepleegd door politie en Boa's waardoor de overlast wel is verminderd, maar ook zij geven aan een contactpersoon voor de jongeren te missen die hen begeleidt en in gesprek gaat over de overlast die zij veroorzaken. Verder geven jongeren en professionals al langer aan een ambulant jongerenwerk te missen als aanspreekpunt voor jongeren en omwonenden, ook op andere vindplaatsen zoals scholen, en als verbindende partij naar professionals. Daarnaast dringt de Raad van Sociaal Domein ook al langer aan op meer jongerenwerk.

2.C.2	Jongerenwerk
Bereikt/niet-bereikt	In 2020 en 2021 is de gemelde jeugdoverlast in de openbare ruimte toegenomen, dat is mede door Corona veroorzaakt. Door inzet van het basisteam (Politie) bij de overlastproblematiek is de samenwerking tussen betrokken partijen verbeterd. Er is veel inzet gepleegd door politie en Boa's waardoor de overlast wel is verminderd, maar zij hebben aangegeven een contactpersoon voor de jongeren te missen die hen begeleidt en in gesprek gaat over de overlast die zij veroorzaken. In 2021 is een jongerenwerker geworven en die heeft in 2022 het ambulante outreachend jongerenwerk deels vorm kunnen geven. Op onderdelen is het jongerenwerk verstevigd. Waar versterking op nodig is, is de samenwerking op signalering van 'kopstukken' voor de overlast. Aan de andere kant ook het goede gesprek met de jongeren om inzichten te vergroten en verbinding met de buurt te vergroten. In 2022 is verder gesproken over de outreachende rol van de jongerenwerkers en de opdracht aangescherpt, m.a.w. minder activiteiten organiseren en meer de verbinding zoeken met de jeugd op straat. Tot slot is er een convenant afgesloten tussen gemeente, politie en Mikado (jongerenwerk)

Aanvullende wensen

Kunstgrasveld Voetbalvereniging DVV

In september 2022 zijn de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van 1,5 kunstgrasvoetbalveld bij voetbalvereniging DVV op sportpark Horsterpark afgerond. Met de aanleg van deze velden is het capaciteitsprobleem opgelost. De werkzaamheden zijn meervoudig onderhands aanbesteed en zijn gegund aan de aannemer met de laagste aanbieding.

Op 7 juni 2022 heeft de raad vooruitlopend op de voorjaarnota ingestemd om € 160.000 bij te ramen ten behoeve van de realisatie. De prijzen in de GWW-sector zijn in 2021 en 2022 gestegen door de coronapandemie, maar ook door de oorlog in Oekraïne. Het destijds begrote budget bleek na aanbesteding niet meer toereikend. Het totale budget van € 897.820 is verhoogd met € 160.000. De totale kosten komen hiermee uit op € 1.057.820.

Opdrachtverstrekking Stichting SHO

De extra bijdrage aan de stichting SHO om de rol als medemogelijkmaker vorm te geven is begin 2022 beschikbaar gesteld. De stichting SHO heeft in 2022 daarmee deze rol weer goed vorm kunnen geven. Over de wijze waarop dat is gedaan is op 24 januari 2023 een presentatie gegeven aan de gemeenteraad. De extra bijdrage voor 2023 is dus ook al in 2022 uitbetaald. Over de wijze waarop de stichting de rol vormgeeft zijn er maandelijks afstemmingsmomenten.

Beheerplannen groen, verhardingen, riolering en openbare verlichting

Het integrale beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) is in december 2022 vastgesteld. Het opstellen van het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte is uitgesteld naar 2023 en wordt naar verwachting in Q4 afgerond. De geraamde kosten van € 11.667 voor het opstellen van dit integrale beheerplan zijn niet aangewend.

Nieuwbouw Voortgezet onderwijs

Waar eerst nog plannen waren voor nieuwbouw op locatie Vestersbos in Zevenaar en daar een onderwijsvorm met een doorlopende leerlijn (0 tot 16 jaar of 0-14 jaar) vorm te geven heeft de raad van Zevenaar dit plan verworpen en is het schoolbestuur zich opnieuw met de gemeente Zevenaar aan het beraden over mogelijke alternatieven voor (ver-) nieuwbouw waarbinnen drempelloze overgangen tussen primair en voortgezet onderwijs vorm gegeven kunnen worden. De eerste schetsplannen zijn reeds gepresenteerd aan de GRHVOL maar behoeven nog verdere uitwerking vanuit het schoolbestuur en vervolgens nog toetsing door de gemeente Zevenaar. De GRHVOL hoopt in 2023 een gedragen nieuw plan gepresenteerd te krijgen voor realisatie van een onderwijsvoorziening die de behoefte binnen de Liemerse gemeenten dekt.

WK Volleybal dames 2022

In 2022 vond van 23 september tot en met 16 oktober het WK volleybal plaats. Nederland en Polen waren gastlanden. Duiven had samen met de gemeente Zevenaar de toewijzing van Nevobo om speelland Duitsland te ontvangen tijdens deze weken.

In de periode van maart 2022 tot en met oktober 2022 zijn er door verschillende partijen, onder leiding van een aanjager en de beweegteams (BOSS en Ataro), verschillende activiteiten en side events georganiseerd in het teken van volleybal.

2.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2021, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2022 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Maatschappij

	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	37.798	37.382	41.563	40.118	1.445
Baten	9.566	7.137	8.270	8.304	34
Gerealiseerde totaal saldo	- 28.233	- 30.245	- 33.293	- 31.814	1.478
Resultaatbestemming	-164	255	755	671	- 83
Gerealiseerde resultaat	- 28.396	- 29.990	- 32.538	- 31.143	1.395

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het resultaat op het programma Maatschappij bedraagt vóór bestemming € 1.478.000 voordelig. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 108 en verder.

Openbaar basisonderwijs	- 10.000
Onderwijshuisvesting	5.000
Onderwijsbeleid	316.000
Sportbeleid en activering	- 22.000
Sportaccommodaties	- 53.000
Cultuur	22.000
Musea	1.000
Cultureel erfgoed	7.000
Media	- 11.000
Samenkracht en burgerparticipatie	336.000
Arbeidsparticipatie	433.000
Maatwerkvoorziening Wmo	- 12.000
Geescaleerde zorg 18-	- 3.000
Geescaleerde zorg 18+	8.000
Openbaar groen en recreatie	259.000
Inkomensregelingen	- 148.000
Begeleide participatie	34.000
Maatwerkdienstverlening 18-	192.000
Maatwerkdienstverlening 18+	- 117.000
Volksgezondheid	- 24.000
Doorbelaasting 1Stroom	373.000

Doorbelaasting kapitaallasten	- 108.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.478.000

Bedragen in €

Directe kosten (€ 1.213.000)

Op het **taakveld Openbaar basisonderwijs** zit een klein nadeel vanwege verzekeringskosten.

Op het **taakveld onderwijshuisvesting** zijn meer lasten geboekt doordat de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling voor huisvesting van Voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL) hoger uitviel. De kosten voor het noodlokaal van de Droomgaard vielen in 2022 lager uit.

Het **taakveld onderwijsbeleid** geeft een groot voordeel. Dat komt omdat er op de post voor peuterspeelzalen veel van de kosten kunnen worden verrekend met de ontvangen uitkering voor Onderwijsachterstandenbeleid. Met terugwerkende kracht zijn hier ook ambtelijke uren mee verrekend. Op de post stimulering sport ontstaat een nadeel omdat

Op het **taakveld sportbeleid** is een nadeel ontstaan doordat een deel van de voor sportstimulering ontvangen uitkering moet worden terug betaald omdat de kosten niet zijn gemaakt.

Het **taakveld sportaccommodaties** laat een nadeel zien doordat er meer kosten waren voor sporthal Triominos inzake onderhoud en gas, water en elektra.

Het **taakveld Cultuur** geeft een voordeel doordat niet alle kosten zijn gemaakt omdat een aantal activiteiten niet zijn georganiseerd.

Op het **taakveld Musea** ontstaat een voordeel doordat de kosten van het streekarchivariaat lager uitvielen.

Op het **taakveld Cultureel Erfgoed** zijn geen kosten gemaakt voor het uitvoeringsprogramma erfgoed waardoor hier een voordeel ontstond.

Op het **taakveld Media** ontstond een nadeel omdat de bijdrage aan de Stichting Culturele voorzieningen in de Liemers hoger uitviel.

Op het **taakveld groenonderhoud** zijn de kosten voor de fonteininstallaties iets lager vanwege een ontvangen schadevergoeding. De kosten voor onderhoud openbaar groen vielen lager uit omdat de kosten voor vegen van wegen op taakveld 2.1 zijn geboekt. Ook voor speeltuinen en weiden werden minder kosten gemaakt dan geraamd. De voordelen ontstaan omdat de extra budgetten in het kader van de IBOR door capaciteitsgebrek nog niet zijn uitgevoerd.

Het voordeel op **taakveld Samenkracht en burgerparticipatie** heeft te maken met voordelen op de kosten voor overheidsparticipatie, de stichting SHO, het Wijkhuis van Droo en het innovatiebudget Sociaal Domein. Na de coronaperiode kunnen nog niet alle activiteiten in het kader van de overheidsparticipatie worden georganiseerd. Doordat in de ramingen de SHO subsidie voor 3 jaar was opgenomen ontstaat hier een voordeel. Het wijkhuis van Droo levert een voordeel op omdat de onderhoudskosten, de schoonmaakkosten en de huuropbrengsten meevielen. Het innovatiebudget Sociaal Domein werd niet volledig gebruikt omdat het aantal initiatieven tegen viel.

Op het **taakveld Inkomensregelingen** ontstaat een nadeel doordat de rijksbijdrage lager uitviel. Verder zijn hier de kosten en opbrengsten geboekt inzake de energietoeslag. Dat leverde een voordeel op.

Het **taakveld Begeleide participatie** laat een voordeel zien omdat de eindafrekening van de MGR lager was.

Het is ieder jaar lastig de juiste aantallen nieuwkomers in te schatten. Doordat het aantal nieuwkomers lager was dan verwacht zijn de uitvoeringskosten lager uitgevallen. Bovendien is de medewerkster die hiermee belast is langdurig uitgevallen. Op het onderdeel re-integratie valt de afrekening van de RSD lager uit. Op het **taakveld arbeidsparticipatie** ontstaat hierdoor een voordeel.

Bij het **taakveld maatwerkvoorzieningen (Wmo)** zijn de meeste kosten voor het doelgroepenvervoer ondergebracht. De kosten voor het doelgroepenvervoer zijn lager geweest doordat er vanwege corona minder ritten waren. Op dit taakveld zijn de kosten voor de verstrekkingen van rolstoelen tegen gevallen. De kosten voor vervoersvoorzieningen en

woonvoorzieningen zijn mee gevallen. Het betreft hier open einde regelingen die vooraf lastig zijn te ramen.

Vooral op het **taakveld maatwerkdienstverlening 18+** zijn in 2022 nog niet alle kosten gemaakt voor de WVGGZ. Verder is er een nadeel op het onderdeel hulp bij het huishouden vanwege de hogere vraag en een voordeel op maatwerkvoorzieningen Wmo nieuw omdat er minder gebruik is gemaakt van zorg in natura.

Conform de landelijke trend is er een nadeel op het **taakveld maatwerkdienstverlening 18-**. Dat heeft vooral te maken met toenomen vraag in het laatste kwartaal.

In 2022 zijn er meer uitgaven gedaan voor de Zorg in natura bij jeugdbescherming. Dat levert op het **taakveld geëscaleerde zorg 18-** een nadeel op.

Op het **taakveld geëscaleerde zorg 18+** ontstaat een voordeel doordat de gemeente Arnhem een deel van de door hen ontvangen bijdrage voor Veilig Thuis aan de regiogemeenten heeft uitgekeerd.

De nasleep van de corona pandemie heeft er voor gezorgd dat er op het **taakveld volksgezondheid** meer kosten zijn gemaakt in het kader van preventieve maatregelen.

Doorbelasting (€ 265.000)

De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 2 zijn minder personeelskosten terecht gekomen dan geraamd doordat er minder uren aan jeugdzorg en Wmo zijn doorbelast. Doordat de blaashal na de stormschade in een keer af is geschreven zijn er meer kapitaallasten op dit programma geboekt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is € 83.000 negatief. Dat betekent dat er minder aan de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Er zijn geen stortingen gedaan in de Bestemmingsreserves voor groenrenovatie en inboet bomen. Dat levert een voordeel op van € 104.000. Er is € 22.000 minder onttrokken ter dekking van kosten van groenrenovaties in 2022. Voor het accommodatie onderzoek blaashal en de kosten voor uitwijk blaashal is € 33.000 minder onttrokken. Er is geen onttrekking (€ 70.000) geweest voor de structurele aanpak jeugd/jeugdgroepen en ook niet voor Kunst op recept (€ 8.000). Ook de onttrekking voor de Statushouders (€ 28.000) is achterwege gebleven. Het saldo van de opgeheven Bestemmingsreserve groenonderhoud en vervanging was € 28.000 lager doordat er nog kosten uit zijn gedekt. Dat zijn allemaal nadelen. Er was een voordeel omdat er werd onttrokken voor Corona cultuurmiddelen (€ 2.000).

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.478.000
Groenrenovatie en inboet bomen	104.000
Statushouders	-28.000
Kosten groenrenovaties 2022	- 22.000
Opheffen Bestemmingsreserve groenonderhoud	- 28.000
Blaashal, accommodatie onderzoek en uitwijk kosten	- 33.000
Aanpak jeugd/jongerengroepen	- 70.000
Corona cultuurmiddelen	2.000
Kunst op recept	- 8.000
Gerealiseerde resultaat	1.395.000

Bedragen in €

2.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)

Doel	Gezamenlijke verantwoordelijkheid voorzieningen in het Voortgezet Onderwijs binnen de gemeenten Duiven, Zevenaar en Montferland (de Liemers).
Taak	Verdeling van de kosten voor huisvesting van het voortgezet onderwijs in de Liemers, om het voortgezet onderwijs op adequate wijze in te richten en de kosten beheersbaar te houden voor de deelnemende gemeenten.
Beleidsrisico's	De GRHVOL heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan geen besluiten nemen, wat het risico nihil maakt. Niet de gemeente zelf maar de gemeenschappelijke regeling gaat over huisvesting gerelateerde investeringsvoorstellen aangaande voortgezet onderwijs binnen de 3 gemeenten.
Resultaat in 2022	In 2022 heeft de gemeente Duiven eenmalig een bijdrage van € 229.091 ten gunste van egaliseriereserve van de GRHVOL geboekt. Conform de gemeenschappelijke regeling worden de jaarlijkse kosten, welke de gemeente maakt, verrekend met de het verschil verschuldigde bijdrage per leerling voor de gemeente. Indien de kosten lager zijn dan de bijdrage dan wordt toegevoegd aan de reserve. Vanaf 2022 is de egaliseriereserve leeg en zal deze enkel worden gebruikt voor de definitieve afrekening aan het einde van het jaar. Gezien het feit dat de verwachte kosten lager zijn dan de verschuldigde bijdrage voor 2022, de bijdrage per leerling is verhoogd, dient er incidenteel een bedrag van € 229.091 te worden bijgeraamd. In de Voorjaarsnota 2023 komen we nog terug op de structurele gevolgen voor onze bijdrage aan de GRHVOL. Vanaf 2023 zal de jaarlijkse bijdrage per leerling structureel verhoogd worden om de egaliseriereserve op 'nul' te houden en niet in de negatieve cijfers te belanden.

Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen	
Doel	De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers.
Taak	De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
Beleidsrisico's	Het risico is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling. Personeelstekorten vormen een risico als het gaat om de uitvoerbaarheid van het doelgroepenvervoer.
Resultaat in 2022	BVO DRAN voert namens 18 gemeenten van de regio Arnhem Nijmegen het doelgroepenvervoer uit. Corona heeft ook op het vervoer impact gehad. Door minder vraag zijn de kosten gedaald, dat wordt gecompenseerd door een compensatie in de fors gestegen brandstofprijzen. In het algemeen stijgt de vraag van jaar op jaar door vergrijzing.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland	

Doel	Het vormgeven van regionale samenwerking in het sociale domein in de vorm van vier samenwerkingsmodules: 1. Inkoop: op de gebieden Jeugd en Wmo zodat gemeenten effectief, efficiënt en in samenhang de taken waarin zij willen samenwerken kunnen uitvoeren. 2. Onderwijszaken: Het vormgeven van een intergemeentelijke samenwerking op de gebieden volwasseneneducatie, leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). 3. Werkgeversservicepunt: werkgevers te ondersteunen bij hun personeelsvoorziening, in het bijzonder door vacatures te vervullen met kandidaten uit omschreven doelgroepen 4. Het werkgeverschap Sw: Doel is om het (formeel) werkgeverschap zoals dat is gedefinieerd in de regeling vorm te geven voor de ruim 2.000 SW medewerkers die sinds 1 januari 2019 een aanstelling hebben bij de MGR.
Taak	1. Het inrichten en uitvoeren van de aanbesteding van regionale zorg. De inkoop en contractering van bovenregionale jeugdzorg. 2. Het zorgdragen voor een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en coördinatie volwasseneneducatie. 3. Het plaatsen bij werkgevers van werkzoekenden uit omschreven doelgroepen. 4. Vorm en inhoud geven aan het werkgeverschap voor SW medewerkers.
Beleidsrisico's	1. Doordat de organisatie een eigen begroting heeft en eigen besluiten kan nemen, kunnen wij achteraf met de gevolgen van deze besluiten worden geconfronteerd. 2. Er is een vaste verdeling van kosten op basis van inwoneraantal per gemeente. 3. Er is een verschil in de verdeelsleutel van de module Werkgeverschap SW, door verschil in uitstroom van SW medewerkers. Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan deze module.
Resultaat in 2022	Door vanuit de modules van de MGR flexibel in te spelen op kansen en kleine aanpassingen in de uitvoering te doen is het gelukt in 2022 goede resultaten te boeken en een voordeel over 2021 te behalen, waar in de begroting voor 2022 een verhoging van de bijdrage tegenover staat.

VGGM

Zie programma 1.

Programma 3 Omgeving

3.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel

In Duiven is het goed leven, wonen en werken. De gemeente wil een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. Er is ruimte voor gerichte ontwikkeling, initiatief en innovatie.

Het bovenliggende doel is een bijdrage leveren aan het vergroten van 'geluk en de geluksbeleving' van onze inwoners. De aanwezigheid van werkgelegenheid, de kwaliteit van onze werk-, woon- en leefomgeving, de mogelijkheid tot ontmoeting en het creëren van verbondenheid in de buurt, het realiseren en behouden van maatschappelijke voorzieningen, hebben uiteindelijk effect op het geluksgevoel van onze inwoners. De gemeente is steeds meer bewust in onze werkwijze en aanpak en de belangrijke keuzes die de gemeente daarbij maakt.

Toelichting

De gemeente wil de bestaande economische structuur behouden en versterken op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden. Hiermee is de gemeente in staat te zorgen voor behoud en uitbreiding van de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau. Wij willen de regionale vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het beroepsonderwijs op elkaar afstemmen. Wij willen potenties in de vrijetijdseconomie verder benutten. Voor een goed ondernemings- en vestigingsklimaat zijn duurzaamheid en bereikbaarheid van Duiven belangrijke randvoorwaarden. Wij willen een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving in Duiven, Groessen, Loo en het buitengebied. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond. De nadruk ligt op behoud en verbetering van de bestaande kwaliteit van de leefomgeving en het daarbij passende voorzieningenniveau, het benutten van bestaande (natuur-)waarden en een (aanvullend) woonaanbod dat is gericht op maatschappelijke ontwikkelingen en behoefte.

Wij stimuleren en faciliteren en zijn hiervoor uitnodigend naar bewoners, ondernemers en bedrijven, bezoekers en andere partners in vele samenwerkingsverbanden binnen en buiten Duiven. Wij verbinden en doen mee. Zo maakt Duiven het waar. Wij zijn ons bewust van bestaande waarden, kwaliteiten en potenties van Duiven. Wij zorgen er samen voor dat deze evenwichtig worden benut óf worden beschermd.

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:

- Het versterken van goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
- Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.
- Het implementeren van nieuwe wetgeving die op ons afkomt.

Externe ontwikkelingen

Economische groei – grote verschillen in sectoren

In 2022 kwam een einde aan de coronamaatregelen, maar kreeg de gemeente te maken met de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan. Prijzen stegen, van onder meer energie en bouwmaterialen, en levertijden namen toe. Om onze ondernemers in deze moeilijke en onzekere tijden een steuntje in de rug te bieden, hebben we voucherregelingen voor horecaondernemers en kleine ondernemers in het leven geroepen. Hiervoor worden de middelen uit het noodherstelfonds ondernemers aangewend. De gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ontwikkelden samen het programma Toekomstgericht Ondernemen.

In het kader van het centrumherstelplan is het budget van 2022 onder meer ingezet om de lasten van de centrumondernemers iets te verlichten door de reclamebelasting te halveren. Daarnaast is in het centrum het traject opgestart met Platform De Nieuwe Winkelstraat (DNWS) om met ondernemers, de ondernemersvereniging en vastgoedeigenaren de gezamenlijke opgaven in beeld te krijgen.

De meeste sectoren lieten groei zien, maar lopen ook tegen grenzen aan. Door onder meer de enorme krapte op de arbeidsmarkt.

De vraag naar bedrijfskavels bleef onverminderd groot. In 2022 zijn de laatste kavels verkocht op Graafstaete en Seingraaf en is de uitgifte voorbereid van de laatste kavels op InnoFase en De Nieuweling.

RPW (Regionaal Programma Werklocaties)

In 2021 heeft Duiven vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen netto 10 ha ontwikkelruimte toegewezen gekregen om het regionale bedrijventerrein Centerpoort-Noord uit te breiden. Informatie is opgehaald bij de ondernemersverenigingen, makelaars en OostNL om te zorgen dat het bedrijventerrein straks aansluit bij de vraag. En er zijn duurzaamheidsambities bepaald die ondernemers meekrijgen, wanneer wordt gestart met de kaveluitgifte.

Nu ook de laatste kavels op bedrijventerrein De Nieuweling worden uitgegeven, wordt, om ook de komende jaren te kunnen voorzien in de vraag naar kavels voor lokale ondernemers, het plan uitgewerkt om Graafstaete uit te breiden met netto 4 ha. De duurzaamheidsambities zijn bepaald en de eerste gesprekken met betrokkenen en ondernemersverenigingen hebben plaatsgevonden.

Circulaire economie

In 2022 is de naam van het programma Circulaire Economie veranderd in het programma Duurzaamheid, omdat de naam Circulaire Economie eigenlijk een te beperkte duiding geeft voor een integraal duurzaamheidsprogramma. Het programma Duurzaamheid bestaat namelijk uit drie programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie). Daarnaast is er speciale aandacht voor het thema toekomstbestendige bedrijventerreinen dat de drie lijnen met elkaar verbindt.

In 2022 waren belangrijke externe ontwikkelingen de COVID-19 pandemie (waardoor fysieke bijeenkomsten nog onmogelijk waren). Daarnaast vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en werden nieuwe colleges en coalitieakkoorden gevormd. Beide hebben een belangrijke stempel gedrukt op de eerste helft van het jaar.

Een andere externe ontwikkeling met impact was het advies over het toepassen van een milieueffectrapportage voorafgaand aan de besluitvorming over de Regionale Energiestrategieën (RES'en). De vraag was of en wanneer dit op grond van de EU-richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling (smb-richtlijn) vereist of gewenst is bij de nadere uitwerking van de RES en de verankering hiervan met instrumenten van de Omgevingswet. De conclusie was dat de RES 1.0 niet plan-MER-plichtig is, maar de RES 2.0 in sommige gevallen wel, wat gevolgen had op het RES-document en het RES-proces.

Qua thematiek stonden energiebesparing en de aanpak energiearmoede hoog op de agenda net als bij veel andere gemeenten. Ook konden we aan de slag gaan met het eerste wijkuitvoeringsplan (voor de Vergert), omdat eind 2021 de transitievisie warmte werd vastgesteld.

De woningmarkt

Tot 2040 staat Nederland grote demografische veranderingen te wachten, zoals de blijvende groei van het aantal huishoudens, de verdergaande vergrijzing waardoor het aandeel ouderen in de totale bevolking toeneemt en een blijvende immigratie. Het aantal huishoudens blijft door de gezinsverdunding (toename van het aantal kleinere 1- en tweepersoonshuishoudens) echter groeien. Zo zijn er tot 2030 zo'n 1 miljoen extra woningen nodig in Nederland. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen, in de Liemers en in Duiven blijft het aantal huishoudens groeien en zijn er veel extra woningen nodig. Voor de Liemers is in het regionale woningmarktonderzoek van 2019 de groei van de woningbehoefte berekend op 4.850 woningen. Dat is een groei van de woningvoorraad met 8,4%. Ter vergelijking de berekende groei van de woningvoorraad van Arnhem tot 2040 is 12,5%. Om aan het Duivense aandeel in de groei van de Liemerse woningbehoefte te kunnen voldoen en om het woningtekort (waar in Duiven vanwege de nabijheid van Arnhem sprake van is) te kunnen inlopen gaat Duiven uit van een groei van 8,4% van de woningvoorraad. Dat betekent op basis van de cijfers van 2019 dat er tot 2040 voor bijna 1.200 woningen plannen moeten komen. Het kunnen laten bouwen van deze aantallen woningen is een stevige opgave waar ook in regionaal verband hard aan wordt gewerkt. In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Landelijk heeft deze opgave sindsdien steeds

meer aandacht en prioriteit gekregen. Het Rijk heeft in 2022 met alle provincies afspraken gemaakt over de bouw van 900.000 woningen tot en met 2030, met als streven dat hiervan minimaal 2/3e deel betaalbaar is. In 2022 is ook het jaar van de oorlog in Oekraïne, verder stijgende bouwkosten, een blijvend gebrek aan personeel, en het ontbreken van middelen om onrendabele toppen af te dekken. Dit alles maakt het realiseren van deze stevige betaalbare woningbouwopgave tot een uitdaging waarvoor samenwerking essentieel is.

Naar een nieuwe Omgevingswet

De Omgevingswet is wederom uitgesteld. Naar alle waarschijnlijkheid zal de Omgevingswet met ingang van 1 januari 2024 in werking treden. De eerste kamer zal op 14 maart 2023 tot besluitvorming overgaan. Zie voor de verantwoording over 2022 het speerpunt: 'Implementatie nieuwe Omgevingswet'

Vermindering Legesinkomsten vanwege invoering Wet kwaliteitsborging

Er is inmiddels duidelijkheid over de datum van inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging. De wet zal op 1 januari 2024 in werking treden tegelijkertijd met de Omgevingswet. Dit betekent dat er in 2022 geen sprake was van derving van legesinkomsten vanwege deze wet. Ook in 2023 zal dit niet het geval zijn. Er wordt gewerkt aan een nieuwe legesverordening waarin de financiële gevolgen van de WKB met ingang van 1 januari 2024 verdisconteerd zullen worden zodat de impact van de in werkingtreding van deze wet geminimaliseerd zullen worden.

In 2022 is ruim € 137.000 meer aan leges geïnd dan in de begroting 2022 is opgenomen. Dit is te verklaren uit het feit dat er meerdere grotere bouwwerken zijn vergund dan voorzien. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur capaciteit. Ook voor 2023 worden veel extra aanvragen verwacht (mn realisatie woningbouw) waar extra capaciteit voor nodig is. De bekostiging van deze extra inhuur (€ 51.000) zal meegenomen worden in de voorjaarsnota van 2023.

Doortrekking A15 en verbreding A12

Het project "ViA15" is een ontwikkeling die de komende jaren de grootste impact heeft op de leefomgevingskwaliteit van Duiven, Groessen en Loo. Op 7 september 2021 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat het Tracébesluit uit 2017 en 2019 gewijzigd vastgesteld. Het dossier ligt na de tweede tussenuitspraak van 5 april 2023 nog steeds bij de Raad van State. Naar verwachting volgt in Q3 2023 de definitieve einduitspraak. In 2022 is relatief weinig gemeentelijke inzet geweest.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Dit zijn de speerpunten:

3.A.1	Continueren van het Programma Stimulering Kaveluitgifte en Kostenreductie Grondexploitaties (SKKG)
Doel	De verkoop van bedrijfskavels en het verlagen van de kosten verbonden aan de grondexploitaties.
Toelichting	Het programma SKKG is in het eerste kwartaal van 2023 beëindigd. Voor de planontwikkeling en uitgifte van de nieuwe bedrijventerreinen Centerpoort-Noord 2 en Graafstaete 2 is een nieuwe ambtelijke en bestuurlijke projectstructuur opgesteld. De Stuurgroep hierbij is het college van B&W.
Bereikt/niet-bereikt	In 2022 zijn de laatste kavels op bedrijventerrein Seingraaf verkocht. Voor de uitgifte van de laatste kavels op Synergiepark InnoFase en bedrijventerrein De Nieuweling is een tender voorbereid, die in 2023 wordt opengesteld.

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
Doel	1. Het verduurzamen van de lokale economie, verstevigen van het vestigingsklimaat van Duiven en het bereiken van een energie neutrale energievoorziening in 2050. 2. Het voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit o.a. de Klimaatwet, Grondstoffenakkoord en Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.
Toelichting	Voor de programmalijn Energietransitie heeft de gemeente de ambities (23% energieneutraal in 2023, 41% energieneutraal in 2030 en 100% energieneutraal in 2050) vastgelegd in lijn met het Klimaatakkoord en de inmiddels vastgestelde Klimaatwet. De uitwerking van de programmalijn Circulariteit is eind 2021 door uw raad de Routekaart Circulariteit vastgesteld: volledig circulair in 2050. De programmalijn Circulariteit ziet toe op de grondstoffentransitie en reststromenverwaarding waarbij grondstoffen efficiënt moeten worden ingezet en hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. De programmalijn Klimaatadaptatie bestaat uit de opgave om de kwetsbaarheid als gevolg van klimaatverandering te verminderen met als doelstelling: Klimaatbestendig en water robuust in 2050. Deze plicht is vastgelegd in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie is een plan van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken.
Bereikt/niet-bereikt	Energietransitie: De ambitie om in 2023 23% energieneutraal te zijn heeft de gemeente bereikt door in te zetten op het gebied van grootschalige opwek van zon en wind en het feit dat de AVR ons voor een belangrijk deel van stadswarmte voorziet. In 2022 zijn er tal van zaken binnen deze pijler opgepakt t.b.v. de energietransitie, zoals de aanpak energiearmoede. Een groot deel van deze huishoudens betreft sociale huurwoningen. Voor de lange termijn wordt hiervoor samengewerkt met woningcorporaties, op korte termijn konden alvast kleine energiebesparende maatregelen worden verstrekt en huisbezoeken gefaciliteerd worden door energiecoaches. Voor particuliere huiseigenaren is uitvoering gegeven aan de Reductie Regeling Energieverbruik Woningen om hen te helpen energie te besparen. Op het gebied van zonne- en windenergie is in 2022 het 'Beleidskader Grootschalige opwek zon en wind' vastgesteld. Ook heeft de gemeente een aantal grootschalige zon- en windprojecten getoetst en begeleid en heeft Duiven de oprichting van de Energiecoöperatie Energie De Liemers ondersteund. Als gevolg van het advies over de al dan niet verplichte plan-MER (zie externe ontwikkelingen) is er een 'Zienswijze PlanMER RES 2.0' opgeleverd. Verder heeft de gemeente gewerkt aan een brede Warmtebronnenstrategie, met als doel richting te geven aan de ontwikkeling en inzet van duurzame warmtebronnen in de gemeente. De vaststelling van de Transitievisiewarmte in 2021 zorgde ervoor dat er in Duiven aan de slag gegaan kon worden met de het eerste wijkuitvoeringsplan (WUP): De Vergert. Hierin zijn belangrijke eerste stappen gezet. Bewoners zijn geïnformeerd via informatiebijeenkomsten en worden actief betrokken bij de totstandkoming van de WUP via werkgroepen. Ook is er een wijkanalyse gemaakt, die de basis zal vormen voor de warmtevisie.

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
	Klimaatadaptatie: Alle werkregio's in Nederland doorlopen nu de 7 ambities van het DPRA, als onderdeel van het Nationaal Deltaprogramma. Een belangrijke mijlpaal in 2022 was dus de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en het daarbij beschikbaar gestelde budget. Ondertussen is de gemeente begonnen werk te maken van het benutten van meekoppelkansen. Binnen Duiven zijn nu diverse herinrichtingstrajecten waar klimaatadaptatie veel meer dan voorheen een plaats heeft en de inrichting heeft bepaald. Denk hierbij aan nog nadrukkelijker water vasthouden op de locatie en groenmaatregelen om koelte te brengen. Ook de invulling van de beschikbaar gestelde personele formatie (1 fte) per november 2022 was een mijlpaal, waardoor de organisatie nu echt aan de slag kan gaan met de uitvoering. Verder heeft de gemeente in 2022 de Hemelwaterverordening laten vaststellen, heeft de verdere implementatie van vastgestelde nota Bloeiend Maaibeheer plaatsgevonden en is het Watertakenplan vastgesteld. Er zijn tenslotte impuls gelden aangevraagd en is er subsidie aangevraagd en toegekend vanuit de provincie voor de aanpak van hittestress. Circulariteit: In 2022 is het uitvoeringsprogramma circulariteit 2023-2025 vastgesteld: de vertaling van de doelen die in de Routekaart Circulariteit eind 2021 waren vastgelegd door de gemeenteraad. Deze pijler zal zich dus -net als de pijler Klimaatadaptatie- de komende jaren echt op de uitvoering kunnen gaan richten. Tegelijkertijd is in 2022 circulariteit al steeds meer onderdeel geworden van inkopen en aanbestedingen. Een voorbeeld is het project Rijksweg, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van circulaire grondstoffen en de aanschaf circulair meubilair voor 1Stroom. Het thema afval is een belangrijk thema voor deze pijler daarom is er in het 2022 vastgestelde nieuwe afvalbeleidsplan 'Samen minder Afval' veel aandacht voor circulariteit. Ook is het vierwekelijks inzamelen van restafval in Duiven geïmplementeerd, de GFT inzameling bij hoogbouw, luierinzameling, en de verhoging van het diftatarief. Tenslotte is voor deze pijler de beschikbaar gestelde personele formatie (1fte) in november 2022 ingevuld. Toekomstbestendige bedrijventerreinen: In 2022 is het uitvoeringsprogramma circulariteit 2023-2025 vastgesteld: de vertaling van de doelen die in de Routekaart Circulariteit eind 2021 waren vastgelegd door de gemeenteraad. Deze pijler zal zich dus -net als de pijler Klimaatadaptatie- de komende jaren echt op de uitvoering kunnen gaan richten. Tegelijkertijd is in 2022 circulariteit al steeds meer onderdeel geworden van inkopen en aanbestedingen. Een voorbeeld is het project Rijksweg, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van circulaire grondstoffen en de aanschaf circulair meubilair voor 1Stroom. Het thema afval is een belangrijk thema voor deze pijler daarom is er in het 2022 vastgestelde nieuwe afvalbeleidsplan 'Samen minder Afval' veel aandacht voor circulariteit. Ook is het vierwekelijks inzamelen van restafval in Duiven geïmplementeerd, de GFT inzameling bij hoogbouw, luierinzameling, en de verhoging van het diftatarief. Tenslotte is voor deze pijler de beschikbaar gestelde personele formatie (1fte) in november 2022 ingevuld.

3.A.2	Een circulaire economie dichterbij brengen
	Monitoring Afgelopen jaar heeft de gemeente voorbereidende stappen gezet om het programma Duurzaamheid gericht te kunnen monitoren vanuit het college en de raad. Dit blijft nog even pionieren, omdat monitoring van duurzaamheidsprogramma's landelijk nog in de kinderschoenen staat. In het kader van monitoring van onze eigen bedrijfsvoering en ketenpartners als gemeente, zijn er afgelopen jaar wel al gegevens verzameld en voorbereidingen getroffen tbv certificering in voor de CO2-prestatieladder. Dit is een CO2-managementsysteem en kan als aanbestedingsinstrument worden gebruikt.

3.A.3	Realisatie van Vitaal Centrum Duiven
Doel	Het realiseren van een aantrekkelijk "Vitaal Centrum Duiven".
Toelichting	In 2022 ligt onze focus op het afronden van de centrumontwikkeling in het winkelgebied. De gedeeltelijke vervreemding van het opstal fase 2 maakt onderdeel uit van deze opgave. Voor de ontwikkeling van fase 4 ligt in 2021 het accent een afweging van het plan van Woonzorg Nederland en de drie alternatieve plannen die zijn ingediend. Vervolgens kan in 2022 worden gewerkt aan realisatie van het door de raad gekozen plan. Voor het Woonpark geldt dat deze locatie in beeld is voor de verhuizing van IKC Remigius. In 2022 ligt de focus op het afwickelen van de benodigde planologische procedure en vergunningverlening. De woningbouwontwikkeling in de resterende ruimte in het Woon- en onderwijspark wordt parallel aan en in afstemming met de uitwerking van de plannen voor het IKC opgepakt.
Bereikt/niet-bereikt	Voor IKC Remigius is de planologische procedure opgestart en is de opdracht verleend voor archeologisch onderzoek en het verleggen van de persleiding die door het gebied loopt. Voor het opstal fase 2 is gebleken dat verkoop in zijn geheel niet lukt. Het college heeft derhalve besloten de begaande grond te gaan verkopen aan de zittende huurders. Eind 2022/ beging zijn 4 units verkocht aan drie ondernemers. Een raadsvoorstel om de verdiepingen voorlopig in eigendom te houden is maart 2023 voorgelegd aan uw raad. Voor de ontwikkeling van fase 4 is gekozen voor het plan van Woonzorg Nederland. Vervolgens is met Woonzorg Nederland een koopovereenkomst gesloten voor de realisatie van 35 appartementen aan het Remigiusplein. De eigenaar van de Elsofpassage (WPRI) heeft in de loop van 2022 een concept principeverzoek aan de gemeente aangeboden voor de herontwikkeling van de passage en de verplaatsing van de Jumbo naar de kop van de passage. Omdat beide plannen invloed op elkaar hebben is overleg gestart met de 2 partijen, hun architecten en supervisor buro Wissing om de plannen te optimaliseren en af te stemmen. In het tweede kwartaal 2023 moet duidelijk worden hoe de plannen van Woonzorg en WPRI er uit gaan zien.

3.A.4	Infrastructuurle verbetering Nieuwgraaf
Doel	het verbeteren van de bereikbaarheid en doorstroming op bedrijventerrein Nieuwgraaf.
Toelichting	Na de komst van Hornbach en Loods 5 ontstonden er regelmatig doorstromingsproblemen op bedrijventerrein Nieuwgraaf. Samen met de ondernemers is gezocht naar een pakket van maatregelen om de doorstroming te bevorderen
Bereikt/niet-bereikt	De getroffen civiele aanpassingen werpen hun vruchten af: in het vierde kwartaal van 2022 zijn geen opstoppen meer gesignaleerd. Ondernemers en gemeente zijn tevreden over de totstandkoming en het gerealiseerde resultaat.

B. Het waarborgen van een aantrekkelijke fysieke leefomgeving.

Dit zijn de speerpunten:

3.B.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
Doel	Het doel is een zo goed mogelijke inpassing van de doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 voor de gemeenschap van Duiven.
Toelichting	Zie begroting 2022-2025, pagina 41: <i>"In 2022 is het Tracébesluit ViA15 naar verwachting onherroepelijk en is de realisatie van het project ViA15 in volle gang. We blijven inzetten op een pro-actieve en constructieve grondhouding. Samen met onze regiopartners en de Stichting BOG A15 blijven we ons richting en in samenwerking met Rijkswaterstaat, aannemersconsortium GelreGroen en andere opdrachtnemers hard maken voor meekoppelkansen en maatwerkoplossingen. Maatwerk kan ook betekenen dat afgeweken kan worden van bestaande gemeentelijke (planologische) beleidskaders."</i>
Bereikt/niet-bereikt	<i>Tracébesluit en planning:</i> De beroepsprocedure bij de Raad van State duurt langer dan vorig jaar ingeschat. Het dossier ligt na de tweede tussenuitspraak van 5 april 2023 nog steeds bij de Raad van State. Naar verwachting volgt in Q3 2023 de definitieve einduitspraak. Bij een positief besluit moeten Rijkswaterstaat en GelreGroen hun werkzaamheden weer opstarten en voor wat betreft de logistiek helemaal opnieuw inplannen. Al met al verwachten wij de openstelling van het A15-tracé hierom niet eerder dan in 2028. <i>Ontwerp en vergunningverlening:</i> Gelet op de beroepsprocedure hebben Rijkswaterstaat en GelreGroen hun projectorganisaties afgeschaald. Dit heeft ook op gemeentelijk niveau tot een relatief rustig jaar geleid. <i>Bestemmingsreserve A15:</i> De hoogte van de Bestemmingsreserve A15 bedroeg per 31 december 2022 € 995.899. Mede op basis van eerdere raadsbesluitvorming bedraagt de totale hoogte van de geoormerkte budgetten binnen deze reserve € 973.795. Zie tabel hieronder": <i>Voorziening A15:</i> De hoogte van de voorziening voor vergunningverlening en toezicht bedroeg per 31 december 2022 € 542.332. Zoals vorig jaar gemeld wordt deze voorziening wordt gevuld met de vier (IBOI-geïndexeerde) bijdragen vanuit RWS voor het gehele vergunningentraject. Er zijn drie bijdragen voldaan en de laatste volgt afhankelijk van de start bouw. In 2022 is voor € 137.706 aan de voorziening onttrokken voor leges omgevingsvergunningen en kosten externe inhuur. <i>Jaarbudgetten:</i> Tijdens de besluitvorming over de Tussenrapportage 2020 is bepaald dat de eerder ontvangen jaarbudgetten niet meer uit de algemene middelen maar uit de Bestemmingsreserve A15 worden gedekt. Gelet op de verdere vertraging van het Project ViA15 doen we een extra kredietaanvraag indien blijkt dat de gelden uit de bestemmingsreserve en/of de voorziening onvoldoende blijken te zijn. <i>Landschap:</i> Eind 2020 hebben we Stichting Landschapsbeheer Gelderland opdracht gegeven om via een gebiedsproces het afstemmingstraject tussen de verschillende landschapsplannen tot een goed einde te brengen. Mede door Corona is dit proces vertraagd. Eind 2021 hebben wij gestart met het participatieproces. In 2022 hebben we de eerste resultaten tot uitvoering kunnen brengen. Ook is de uitkijktoren Fibula nabij Loo is deels hiervan bekostigd.

3.B.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12			
	<u>Bestemmingsreserve A15</u>			
	Ontwikkeling A15		<u>2022</u>	
	Stand 1-1		1.046.789	
	Mutatie		-50.889	
	Stand 31-12		995.899	
	<u>Bestaat uit</u>			
	<u>Algemeen</u>			
	Snel fietsroute		180.000	raadsbesluit 25/9/18
	Uitkijktoren Loowaard		-	Najaarsnota 2020 blz 19
	Grondverkoop		125.600	Voor grondaankoop in de toekomst
	Overig		22.104	Restsaldo 6227
			327.704	
	<u>Overige</u>			
	Beheer en onderhoud toename weg areaal		287.637	Ministerie I en W 20/3/18
	Beheer en onderhoud toename groen areaal		76.505	Ministerie I en W 20/3/18
	Aanleg, beheer en onderhoud peilbuizen		104.053	Ministerie I en W 20/3/18
	Aanleg, beheer en onderhoud selectieve afsluiting Helhoek		100.000	Ministerie I en W 20/3/18
	Bovenwettelijke geluidsmaatregelen		100.000	Gasunie 2017, amendement 20/12/17
			995.899	
			973.795	

3.B.2	Uitvoeren nieuwe Woonvisie			
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven sluiten aan bij de hedendaagse behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.			
Toelichting	Een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid heeft met het opstellen van een nieuwe Woonvisie vorm gekregen. Deze Woonvisie zoals in 2021 vastgesteld, wordt het nieuwe vertrekpunt voor de pro-actievere gemeentelijke rol en toenemende prioriteit op het beleidsterrein Wonen die van ons gevraagd wordt, door het langer zelfstandig thuis wonen, de grote woningbouwopgave, de grote druk op de woningmarkt, de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de toenemende regionale samenwerking en taken, een actievere rol richting woningbouwcorporaties en een aantal urgente vragen binnen het taakveld wonen, zoals huisvesting arbeidsmigranten en uitvoering geven aan het nieuwe rijkskader omtrent woonwagendplaatsen. Ook in 2022 gaan we concreet uitvoering geven aan het monitoren en opnieuw maken van (jaarlijkse) prestatieafspraken met Vivare en Woonzorg Nederland, zodat er voldoende goede woningen beschikbaar zijn en komen voor de doelgroep. Voorts werken we aan het verder uitvoeren van Liemerse Woonagenda en de regionale Woondeal en dit alles passend bij de opgave de juiste woning op de juiste plek op het goede moment.			

3.B.2	Uitvoeren nieuwe Woonvisie
Bereikt/niet-bereikt	In 2022 is volop uitvoering gegeven aan de doelen uit de Woonvisie 2021, waarover de gemeenteraad onder meer in juli via een brede kennisgeving over is geïnformeerd. Verder zijn de prestatieafspraken met de corporaties opnieuw geactualiseerd, is er uitvoering gegeven aan de Woondeal 2020 onder andere middels het proces rondom de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Is er in regionaal verband gewerkt aan een nieuwe Woondeal 2023. Er is een doelgroepenverordening en huisvestingsbeleid internationale medewerkers opgesteld en ter vaststelling aan uw raad voorgelegd. Er is samen met de regio gestart met een nieuw woningmarktonderzoek. Ook is het proces richting een nieuwe regionaal afgestemde Huisvestingsverordening opgestart. De vergrote taakstelling van statushouders hebben we naast de opvang van Oekraïners en minderjarige asielzoekers ondanks de enorme druk op de woningmarkt kunnen huisvesten. Verder zijn er voor de vele woningbouwlocaties waar aan gewerkt wordt ook weer de nodige stappen richting realisatie gezet. Dit heeft in 2022 geleid tot de oplevering van onder meer 12 sociale huurwoningen aan de Weidekervel, 17 appartementen (Thuvinpark), 4 vrijstaande woningen in Loo en start bouw van "Onder de Toren" in Groessen en Rijksweg 62 in Duiven.

3.B.3	Versnellen van de woningbouw
Doel	Tempo in de woningbouw maken zodat de omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven in 2030 weer aansluiten bij de behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving.
Toelichting	De woningbouw moet worden versneld om aan de behoefte te voldoen. Daarvoor zijn zowel de al bekende inbreidingslocaties als uitbreidingslocaties nodig. We willen de juiste woningen realiseren rekening houdend met de geconstateerde woningbehoefte en met doorstroming uit de bestaande voorraad. De grootste opgave ligt in de kern Duiven. We realiseren de nieuwbouw daarom vooral in en bij de kern Duiven. In Loo en Groessen wordt naar behoefte gebouwd met extra aandacht voor lokale kenmerken als woonmilieus en sociale binding. We willen de betaalbare woningen die we realiseren ook betaalbaar houden. We stellen eisen op het gebied van energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en levensloopbestendigheid. Er zijn al de nodige stappen gezet om de woningbouw te versnellen met het vaststellen van de notitie woningbouwprogramma van 2018 en de versnellingsnotitie woningbouw van 2019 en de raadsbesluiten over de uitbreidingslocaties. Gelet op de onderschatting in eerdere prognoses, de achterblijvende woningbouw de afgelopen jaren gecombineerd met de grote druk op de woningmarkt en het huidige woningtekort, zijn er in regionaal verband afspraken gemaakt met het Rijk in de Woondeal. Vanuit deze Woondealafspraken moet rekening worden gehouden met een grotere woningbehoefte dan tot nu toe berekend. Vervolgens kan de planvoorbereiding voor de uitbreidingslocaties worden opgepakt. Parallel hieraan wordt met onverminderde prioriteit uitvoering gegeven aan woningbouw op de inbreidingslocaties die voor de korte termijn in beeld zijn.
Bereikt/niet-bereikt	In 2022 is volop uitvoering gegeven aan het versnellen van de woningbouw. Dit heeft in 2022 geleid tot de oplevering van 40 woningen waarvan 12 sociale huurwoningen aan de Weidekervel, 17 appartementen (Thuvinpark) en 4 vrijstaande woningen in Loo. Eind 2022/begin is gestart met bouw van 28 woningen in het plan "Onder de Toren", 12 woningen op Rijksweg 62 en 13 appartementen in Regina Pacis. Ook zijn de planologische procedures, die de bouw van nog eens 38 woningen mogelijk maken, afgerond. Verder zijn we in 2022 verder gegaan met de planontwikkeling van andere woningbouwlocaties die de komende jaren moeten leiden tot plannen die nog eens zo'n 800 woningen mogelijk maken.

3.B.4	Stimuleren en faciliteren van vitale wijken en dorpen
Doel	Het behouden en versterken van een aantrekkelijke en duurzame leef-, woon- en werkomgeving in dorpen en wijken.
Toelichting	In 2021 zijn stappen gezet in de verdere uitwerking van de thema's en aandachtspunten uit de in voorgaande jaren opgemaakte dorpsvisies voor Loo en Groessen en het wijkontwikkelingsplan Duiven-West. Dit geldt ook voor het buurtschap Helhoek ten aanzien van de Toekomstvisie en het uitwerkingsplan. • Dorpsraad Loo is bezig met de uitwerking van een voetpad conform de Dorpsvisie. De verwachting is dat daarvoor eind dit jaar, bij voldoende draagvlak in het dorp, een voorstel aan de raad wordt voorgelegd om aanspraak te maken op de bestemmingsreserve en dat dit in 2022 wordt gerealiseerd. Voor het Kidsklompenpad is in het dorp voldoende draagvlak gebleken. Voor de uitwerking en het ontwikkelen (ook met dorpsraad Groessen en Helhoek) is opdracht verstrekt aan Landschapsbeheer (Erik van Eek). • Er is een bezoek geweest bij KidsKlompenpad Wageningen, ter inspiratie van de werkgroep. In 2022 is gebleken dat de natuurbeschermingswet het onmogelijk maakt om te kunnen wandelen in Loowaard. Hierdoor is de uitwerking van het Plan Loowaard gestremd. Omdat een officiële aanvraag een zware procedure is, is er voor gekozen om het gesprek te zoeken met de provincie om de mogelijkheden te verkennen. Door de vele personeelsswisselingen is deze actie nog niet ondernomen. • De Dorpsraad Groessen is, naast dat zij zich inzet voor het woningbouwplan "Onder de Toren" gestart met de uitwerking van het dorpshart, als onderdeel van de visie van Sant&Co. Het eerste onderdeel waar aan wordt gewerkt, is de herinrichting van het Schuttersplein en de oversteek richting de kerk. In 2021-2023 zal dit worden uitgewerkt en wordt te zijner tijd een voorstel aan de raad voorgelegd om aanspraak te maken op de bestemmingsreserve "Vitale dorpen en wijken". Daarnaast zal het dorp zelf (financiële) middelen aan moeten dragen. Het voorstel is om de uitvoering te laten aansluiten op de afronding van het woningbouwplan (afhankelijk van financiering - planning: realisatie 2024).

3.B.4	Stimuleren en faciliteren van vitale wijken en dorpen
Bereikt/niet-bereikt	• Met diverse werkgroepen is een visie ontwikkeld Verbinding dorpshart voor Groessen • Een 'ommetje' met stakeholders, waar wethouders Goossen, Tiedink en van Dam aanwezig waren. Doorkijkje van de verbinding dorpshart door Groessen. Verkennen van de (on)mogelijkheden. • Voorstel 'Verbinding dorpshart voor Groessen' met aanbevelingen is aangeboden aan het college 2023) • De brief en aanbeveling is een vervolg op de rapportage van Sant & Co waarin ook de zaken die zijn opgehaald uit de diverse enquêtes en rondgangen zijn verwerkt. Ook maakt het parkeeronderzoek dat is uitgevoerd in de kern van Groessen onderdeel uit van dit rapport dat ook gebruikt kan worden bij de plannen voor het Schuttersplein. • Het plan "Onder de Toren" is inmiddels bouwrijp gemaakt en de ontwikkelaar is bezig met de funderingen van de woningen. Alle woningen zijn inmiddels verkocht. • De archeologische opgravingen zijn afgerond en er is een publieksdag geweest. Wanneer de resultaten van het onderzoek zijn verwerkt zullen deze ook gedeeld worden met de inwoners van Groessen. Dit kan echter nog enige tijd duren omdat er best veel vondsten zijn gedaan. • Bij de Helhoek ligt op dit moment het accent op de ontwikkeling van een aantal woningen (planning bouw: 2022). Een uitwerkingsgroep gaat verder met het concretiseren van de maatregelen ten aanzien van inpassing en (verkeers-) veiligheid uit het uitwerkingsplan (verwacht eerste uitvoering: 2022/2023). Door veel onduidelijkheden (intern), geen uitsluitel over wel/niet doorgaan A15 heeft de ontwikkeling van woningbouw stil gelegen. De Uitwerkingsgroep is een stichting geworden. De Uitwerkingsgroep heeft een concretiseringsplan gemaakt ten aanzien van de landschapsinrichting. Diverse werkzaamheden starten in januari 2023, i.s.m. de gemeente. Eind 2022 is besloten om een projectleider aan te stellen die het grote geheel gaat coördineren. • In Duiven-West wordt verder gewerkt aan een uitvoeringsprogramma bij het wijkontwikkelingsplan. De projectgroep heeft hiervoor een participatief traject opgestart voor de uitwerking van het schetsontwerp van de wijkraad. Een definitief ontwerp, inclusief een raming van de uitvoeringsbouwsom is naar verwachting in september 2021 gereed. Op dat moment wordt aan de raad een voorstel voorgelegd om een beroep te doen op de bestemmingsreserve "Vitale dorpen en wijken". Gestreefd wordt naar realisatie van het ontmoetingsplein begin 2022. Realisatie van de overige punten uit het uitvoeringsprogramma, rondom openbaar groen, hondenuitlaatplaatsen en verkeer, zijn gepland in 2022/2023. In Duiven West zijn in 2022 samen met de wijkraad en ander partners verschillende punten uit het wijkontwikkelingsplan van de wijkraad verder opgepakt. Zo is de pilot met een opruimplicht van hondenpoep op de drie hondenlosloopterreinen in de wijk afgerond en zijn er opruimacties geweest op meerdere achterpaden in de wijk.

3.B.4	Stimuleren en faciliteren van vitale wijken en dorpen
	Daarnaast is verder gewerkt uit het voornemen van de wijkraad een ontmoetingsplein in de wijk te realiseren. Het gaat daarbij om het hart van de wijk, tussen de Plus, de Kameleon, het Palet en de snackbar de Mondriaan. Een eerste ontwerp dat eind 2021 door de wijkraad werd voorgelegd is niet verder uitgewerkt. In de zomer heeft de wijkraad een tweede ontwerp ingediend, dat het ontmoetingsplein meer tussen het Palet en het parkeerterrein situeert. Dit plan wordt op dit moment getoetst aan de uitgangspunten van klimaatadaptatie in het kader waarvan de raad bij de voorjaarsnota extra gelden ook voor het Mondriaanplein heeft gereserveerd. In overleg met de wijkraad en andere stakeholders wordt bezien in hoeverre beide ontwikkelingen elkaar kunnen aanvullen. Deze mogelijkheid om het oorspronkelijke ontwerp verder te vergroenen heeft er daarmee wel voor gezorgd dat realisatie van het ontmoetingsplein in 2022 niet is bereikt. In de komende jaren wordt ingezet op de concrete uitvoering van de deelplannen van de visies. Een belangrijk aandachtspunt is en blijft het investeren in een goede relatie. De gemeente biedt ondersteuning aan en faciliteert, en vanuit de wijken en dorpen wordt inzet en initiatief verwacht ("van, voor en door"). Het creëren van draagvlak en het samen realiseren van planonderdelen vormt een belangrijk onderdeel. Dit geldt ook voor het uitspreken van verwachtingen naar elkaar; niet alles is (direct) haalbaar. Een aantal plannen kan op de korte termijn (deels) worden uitgevoerd. En andere plannen worden in tijd gefaseerd, die wellicht niet allemaal kostendekkend zijn. Hiervoor zal t.z.t. mogelijk een financieel, inhoudelijke bijdrage worden gevraagd, en zal een dorp en/of wijk zelf middelen dienen te genereren (eigen inzet, crowdfunding, aanspreken van subsidies). Bovengenoemde processen kunnen het effect hebben dat andere wijken en buurten ook een toekomstvisie opstellen, waarbij wordt gekeken naar een aantrekkelijke, veilige inrichting en sociale samenhang.

C. Het implementeren van nieuwe wetgeving, die op ons afkomt.

Dit is het speerpunt:

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Doorontwikkeling van de verdere implementatie van de Omgevingswet.
Toelichting	De implementatie van de Omgevingswet is een transitieproces. Dit proces loopt tot maximaal 2029. De inwerkingtreding van de wet is al meerdere keren uitgesteld. In 2022 was de verwachting dat de wet met ingang van 1 juli 2022 in werking zou treden. Dat is later bijgesteld naar 1 januari 2023. Inmiddels is duidelijk geworden dat de inwerkingtreding is uitgesteld tot 1 januari 2024. De zorgen die er zijn omtrent de kwaliteit van de landelijke ICT-ontwikkeling zijn de oorzaak van dit herhaaldelijke uitstel.

3.C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Bereikt/niet-bereikt	De verordeningen/besluiten die noodzakelijk zijn voor het werken met de Omgevingswet zijn grotendeels vastgesteld door de Raad. Het Omgevingsprogramma (uitvoeringsplan Omgevingsvisie/niet verplicht) is nagenoeg afgerond en zal in het eerste kwartaal vastgesteld worden door het college en ter kennisname aangeboden worden aan de Raad. In verband met het uitstel tot 1 januari 2024 zijn in 2022 de volgende onderwerpen nog niet afgerond: • VTH beleidsplan/Wet Kwaliteitsborging Bouw • Legesverordening • Verordening Veiligheid en Handhaving • Kaders Participatie Over deze onderwerpen zal in 2023 besluitvorming noodzakelijk zijn. Ook zal gewerkt worden aan het definitieve Omgevingsplan. Vanaf 1 januari 2024 zal gewerkt worden met het tijdelijke Omgevingsplan (huidige ruimtelijke kaders). Het definitieve Omgevingsplan dient klaar te zijn in 2029. Het is de bedoeling om in 2023 en de jaren daarna zoveel mogelijk onderdelen al definitief te maken.

Aanvullende wensen

Beheerplannen groen, verhardingen, riolering en openbare verlichting

Het integrale beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) is in december 2022 vastgesteld. Het opstellen van het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte is uitgesteld naar 2023 en wordt naar verwachting in Q4 afgerond. De geraamde kosten voor het opstellen van de integrale beheerplannen zijn niet aangewend en worden in de Voorjaarsnota weer meegenomen.

Actieplan Biodiversiteit vanuit de omgevingsvisie

Met het opstellen van een projectplan is in 2021 gestart voor Duiven waarbij in 2022, na beschikbaar komen van de middelen uit de vjn 2022 in Westervoort, het project herijkt is voor een maximale samenwerking. Inmiddels wordt er gewerkt aan een samenwerking binnen de Liemers en de planning is om in 2023 te starten waarbij de vaststelling van het plan gepland staat voor q1 2024.

Ondersteunen ondernemers

Ter ondersteuning van groepen ondernemers zijn middelen ingezet om in coronatijd deze ondernemers te ondersteunen. Met name door bij te dragen aan de Koop Lokaalactie van MKB Duiven en de bekostiging van de horecavouchers.

Impuls strategische denk- en doekracht

In Duiven is het goed leven, wonen en werken. Wij willen een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is en wij willen die betrouwbare en betrokken partner zijn die goed in staat is daar aan bij te dragen. Omdat afspraken die grote invloed hebben op de lokale werk-, woon- en leefomgeving steeds vaker op regionale schaal gemaakt worden, is het afgelopen jaar stevig geïnvesteerd om ook daadwerkelijk aanwezig te kunnen zijn in die regio (met name de MGR) en inbreng te hebben op deze schaal. Door het vrijmaken van strategische denk- en doekracht zitten we nu vooraan bij nieuwe ontwikkelingen, praten we mee en kunnen zo invloed uitoefenen. We merken dat door onze aanwezigheid en actieve

betrokkenheid we meer grip krijgen op processen en de inhoud. En ook merken we dat er nu wel naar ons (regiogemeenten) geluisterd wordt. Op dit moment is concretere duiding nog lastig te maken. Daarvoor zijn we nog te kort aanwezig. Maar het zal zeker deels ook op beleidsinvloed liggen, het koppelen van projecten voor een groter bereik en daarmee ook een grotere kans op het binnenhalen van Rijks en of provinciale middelen voor proces en uitvoering.

3.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2021, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2022 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Omgeving

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Lasten	14.552	14.583	18.179	16.333	1.846
Baten	15.201	10.705	11.993	12.431	438
Gerealiseerde totaal saldo	649	- 3.878	- 6.186	- 3.902	2.284
Resultaatbestemming	1.707	641	1.925	604	- 1.321
Gerealiseerde resultaat	2.356	- 3.237	- 4.261	- 3.298	963

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het positieve resultaat op het programma Omgeving bedraagt vóór bestemming € 2.284.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 108 en verder.

Verkeer en vervoer	755.000
Parkeren	6.000
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.739.000
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 4.000
Economische promotie	362.000
Riolering	211.000
Afval	125.000
Milieubeheer	91.000
Begraafplaatsen	- 6.000
Ruimtelijke ordening	292.000
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 1.070.000
Wonen en bouwen	527.000
Doorbelaasting 1Stroom	- 833.000
Doorbelaasting kapitaallasten	89.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	2.284.000

Bedragen in €

Directe kosten (€ 3.028.000)

Ter uitvoering van het mobiliteitsplan worden jaarlijks onderzoeken en projecten uitgevoerd. Een aantal projecten is doorgeschoven naar 2023 en onderzoeken zijn niet uitgevoerd vanwege capaciteitsproblemen. Het project infrastructurele verbetering Nieuwgraaf is pas laat opgestart en is ook gedeeltelijk doorgeschoven naar 2023. Ook een deel van het project aanpassen Rijksweg is naar 2023 doorgeschoven. Verder zijn er voordelen op de gladheidsbestrijding, openbare verlichting en de wegmarkeringen. De reiniging van het openbaar gebied gaf een nadeel. Per saldo ontstaat een voordeel op **taakveld verkeer en vervoer**.

Op het **taakveld Parkeren** ontstaat een klein voordeel vanwege meer ontvangsten van leges invalidenparkeerplaatsen.

Het resultaat op **taakveld fysieke bedrijfsinfrastructuur** ontstaat voornamelijk door winstnemingen op de bedrijventerreinen Graafstaete en Innofase. En een vrijval uit de verliesvoorziening voor Seingraaf.

Op het **taakveld bedrijvenloket en bedrijfsregelingen** is een nadeel doordat de opbrengst marktgelden tegenviel vanwege de matige bezetting.

Op het **taakveld economische promotie** ontstaat het voordeel doordat er weinig gebruik is gemaakt van het herstellfonds voor ondernemers. Er was een nadeel op de opbrengst toeristenbelasting vanwege de lagere bezetting van de hotels. En er is geld over gehouden van de specifieke uitkering voor energiearmoede.

Er zijn minder kosten gemaakt voor onderhoud van riolen en rioolgemalen. Er is ook een hogere storting in de voorziening riolering omdat het verschil tussen gemaakte kosten voor riolering en de ontvangen rioolheffing daarin wordt opgespaard om de verwachte toekomstige grote onderhoudsgolf voor rioleringen op te kunnen vangen zonder dan een extreme verhoging van de rioolheffing nodig te hebben. Hierdoor ontstaat op het **taakveld riool** een voordeel.

De verwerkingskosten voor het restafval zijn gestegen. De vergoeding voor het oud papier was aanzienlijk hoger door een hogere papierprijs. Het aantal ledigingen ging omlaag waardoor de opbrengst afvalstoffenheffing lager was. De opbrengst voor grof metaal was hoger. Ook de subsidie voor de inzameling van plastic, metalen verpakkingen en drinkkartons was hoger. Per saldo was er een voordeel op het **taakveld afval**.

Het voordeel op het **taakveld milieubeheer** ontstaat doordat de bijdrage aan de ODRA lager was dan geraamd omdat de ODRA niet alle opdrachten heeft kunnen uitvoeren.

De leges voor de lijkbezorging vielen in 2022 lager uit. Hierdoor ontstaat een nadeel op het **taakveld begraafplaatsen en crematoria**.

Er zijn in 2022 minder advieskosten gemaakt voor te ontwikkelen plannen waar via een anterieure overeenkomst vergoedingen voor werden ontvangen. Daar zijn in 2022 ook nog vergoedingen van eerdere jaren voor ontvangen. Veel kosten voor de aanleg van de A15 zijn doorgeschoven naar volgende jaren. Er zijn minder kosten gemaakt voor bestemmingsplannen en vrijstellingen omdat daar in 2022 geen prioriteit aan is gegeven. Dit alles levert een voordeel op bij het **taakveld ruimtelijke ontwikkeling**.

We hebben een extra bedrag op moeten nemen in de verliesvoorziening voor het complex Vitaal Centrum Duiven. Ook voor het complex sint Antoniusstraat 8-10 Loo is een bedrag in de voorziening voor verliesgevende complexen gestort. Op de complexen Weidekervel, PSZ Hoflaan Loo en De Timp zijn winsten genomen. Per saldo ontstaat een nadeel op het **taakveld grondexploitatie**.

Er waren meer legesinkomsten voor omgevingsvergunningen als gevolg van meer aanvragen tijdens de corona pandemie. Ook waren er hogere legesinkomsten voor bouw-, aanleg en reclamevergunningen. Verder was er een voordeel doordat niet het hele budget voor inhuur personeel voor het versnellen van de woningbouw is gebruikt. Daardoor ontstond een voordeel op het **taakveld wonen en bouwen**.

Doorbelasting (-€ 744.000)

De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 3 zijn meer kosten terecht gekomen dan geraamd vanwege de extra inspanningen inzake de woningbouwplannen. Doordat er minder investeringen in wegen en riolering zijn gedaan en doordat er vanwege de lagere boekwaarden op de grondexploitatie minder rentekosten worden toegerekend werden er minder kapitaallasten op dit programma geboekt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is -€ 1.321.000. Dat betekent dat er minder uit de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Er is een storting in de BR Stimuleringsfonds gedaan voor de SVN inzake startersleningen (-€ 4.000). Er was een hogere onttrekking voor landschapsontwikkeling (€ 52.000). Er is minder onttrokken uit de

BR Circulaire Economie (-€ 371.000). Er is meer geld gestort vanwege ontvangen gelden uit anterieure overeenkomsten (-€ 20.000) en er is geen geld gestort inzake het complex PSZ Hoflaan Loo (€ 20.000). Er is geen geld onttrokken uit de reserves ter dekking omdat de kosten in 2022 niet gemaakt zijn voor basis op orde, voetpad Heilweg, bodemsanering Fresh & Fast, voetpad Loo en ontsluiting Hogeweg 9. In totaal een nadeel van € 315.000. Voor de inrichting van de Rijksweg Robert Josephstraat werd € 2.000 minder onttrokken dan de raming en voor de infrastructurele verbetering van Nieuwgraaf werd € 124.000 minder onttrokken. Voor de kosten A15 werd € 74.000 minder onttrokken en voor ondersteunen ondernemers € 125.000 minder. Dat zijn ook allemaal nadelen. Voor het uitvoeren van de woonvisie is minder onttrokken (-€ 54.000). Vanwege het uitstel van de invoering is er ook minder onttrokken voor de implementatie van de Omgevingswet (-€ 56.000). Vanwege het uitblijven van activiteiten is er geen geld onttrokken voor Uitdaagrecht (-€ 15.000), versnellen woningbouw (-€ 91.000), mobiliteitsplan (-€ 41.000) en gebiedsgerichte aanpak Rijksweg (-€ 410.000). Ook voor het centrumherstelplan is minder onttrokken (-€ 16.000) dan geraamd. Voor sanering Plaksestraat is € 75.000 meer onttrokken. De vrijval uit de bestemmingsreserve Stimuleringsfonds was niet geraamd (€ 250.000).

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	2.284.000
Startersleningen SVN	- 4.000
Landschapsontwikkeling	52.000
Circulaire Economie	- 371.000
Anterieure overeenkomsten	- 20.000
PSZ Hoflaan Loo	20.000
Doorschuiven kredieten	- 315.000
Krediet Rijksweg Robert Josephstraat	- 2.000
Infrastructurele verbetering Nieuwgraaf	- 124.000
A15	- 74.000
Ondersteunen ondernemers	-125.000
Uitvoeren Woonvisie	- 54.000
Implementatie Omgevingswet	- 56.000
Uitdaagrecht	- 15.000
Versnelling woningbouw	- 91.000
Mobiliteitsplan	- 41.000
Gebiedsgerichte aanpak Rijksweg	- 410.000
Centrumherstelplan	- 16.000
Sanering Plaksestraat	75.000
Vrijval Stimuleringsfonds	250.000
Gerealiseerde resultaat	963.000

Bedragen in €

3.4 Welke verbonden partijen zijn betrokken?

	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers terzake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Taak	Het uitvoeren van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht voor gemeenten in de regio Arnhem en Provincie Gelderland. Ook is Omgevingsdienst Regio Arnhem voor deze overheden het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.

Beleidsrisico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn derhalve zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2022	In 2022 is iets minder uitgegeven dan begroot. De oorzaak hiervan is te vinden in het aantal begrootte projecten vanuit ODRA niet in zijn geheel uitgevoerd is en daarmee ook de uren van projectmanagement niet gemaakt zijn. Op de basistaken toezicht, vergunningverlening en advies zijn nagenoeg de begrootte uren gemaakt.

Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen	
Doel	Het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en voor haar deelnemers.
Taak	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.
Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen. Er is wel een risico dat in overleggen een vorm van consensus ontstaat. Als niet actief wordt deelgenomen aan de verschillende overleggen kan de kans op beïnvloeding worden gemist.
Resultaat in 2022	In 2022 is op alle opgaven van de Opgave-agenda ingetekend en is er aan diverse speerpunten actief bestuurlijk dan wel ambtelijk deelgenomen. 2022 stond ook in het teken van de verkiezingen en wisseling als het gaat om deelname aan de Regionale Agendacommissie door raadsleden en binnen de diverse Bestuurlijke opgaveteams als speerpunteigenaar dan wel in een andere betrokkenheid. In 2023/2024 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij duidelijk moet worden welke opbrengst er is aan deelname aan de opgaven. Er zijn ook diverse regionale bijeenkomsten geweest waarbij college en raad betrokken zijn bij de voortgang en afstemming binnen de Groene Metropoolregio. Een van de meest in het oog springende resultaten is de oplevering van de Woondeal 2.0. die verder zijn lokale uitwerking krijgt.

VGGM – Zie programma 1.

Algemene Dekkingsmiddelen

In de nieuwe opzet van de programmabegroting zijn de diverse onderdelen van de Algemene Dekkingsmiddelen onder Programma 1 Bestuur opgenomen. Omdat de opsomming van Algemene Dekkingsmiddelen een verplicht onderdeel van de BBV is, zijn deze als aanvullend hoofdstuk in het Programmaplan opgenomen. Tevens zijn in dit hoofdstuk verplichte onderdelen over de post onvoorzien en de vennootschapsbelasting opgenomen.

Als Algemeen Dekkingsmiddel worden de volgende onderdelen aangemerkt:

- Belastingen.
- Uitkering uit het Gemeentefonds.
- Beleggingen.
- Overige Algemene Dekkingsmiddelen.

Belastingen

Hieronder vallen de gemeentelijke belastingen, voor zover zijnde Algemene Dekkingsmiddelen. In Duiven zijn dat de onroerende-zaakbelastingen, de toeristenbelasting, de precariobelasting, de reclamebelasting en de hondenbelasting. De toelichting op deze belastingen is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.

Uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkering uit het Gemeentefonds bestaat uit de volgende onderdelen: de Algemene Uitkering (waar het Sociaal Domein inmiddels in is opgenomen), de Integratie-uitkeringen en de Decentralisatie-uitkeringen. De opbrengst van de uitkering uit het Gemeentefonds is ten opzichte van de Najaarsnota afgerond € 192.000 hoger. Dat heeft voornamelijk te maken met de gevolgen van de decembercirculaire. Verder zijn er ook een aantal maatstaven aangepast. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2020 en 2021 geweest. Uitgangspunt voor de jaarrekening is de betaalspecificatie gemeentefonds van januari 2023.

Uitkering Gemeentefonds 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Algemene Uitkering	39.171	38.045	40.759	45.202	4.443
Integratie-uitkering Voogdij 18+	0	1.007	1.358	0	-1.358
Integratie-uitkering WSW	0	1.856	2.132	0	-2.132
Decentralisatie-uitkeringen	0	381	761	0	-761
Totaal	39.171	41.289	45.010	45.202	192

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Gemeentefonds

Door de aanpassing van de hoeveelheden bij een aantal maatstaven (bijstandsontvangers, inwoners en jongeren) en voornamelijk door de gevolgen van de decembercirculaire komen de uitkeringen uit het Gemeentefonds per saldo € 192.000 hoger uit. In de loop van de komende twee jaar worden de aantallen bij de maatstaven definitief vastgesteld. In de totale opbrengst 2022 zijn de aanpassingen van de maatstaven voor 2020 € 56.000 en 2021 -€ 40.000 ook verwerkt.

Decentralisatie-uitkeringen

De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering. Het tijdstip van overheveling hoeft in het geval van een decentralisatie-uitkering nog niet bekend te zijn en daarnaast kan het ook om tijdelijke middelen gaan.

In 2022 heeft de gemeente Duiven een aantal uitkeringen ontvangen: de decentralisatie-uitkering Combinatiefuncties, de decentralisatie-uitkering Gezond in de stad, de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters, de decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen, de decentralisatie-uitkering voor VTH provinciale taken, de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding statushouders, de decentralisatie-uitkering Jeugdhulp kinderen in een AZC, de decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdienst, de decentralisatie-uitkering Handhaving quarantaine, de decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht, de decentralisatie-uitkering Gemeenteraadsverkiezingen, de decentralisatie-uitkering Extra capaciteit BOA's, de decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten klimaatakkoord, de decentralisatie-uitkering Invoeringskosten Omgevingswet, de decentralisatie-uitkering Wet kwaliteitsborging bouw, de decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne, de decentralisatie-uitkering Meerkosten Oekraïne sociaal domein, de decentralisatie-uitkering Versterken sociale basis, de integratie-uitkering Participatie, de integratie-uitkering Voogdij 18+ en de integratie-uitkering Inburgering. Ten opzichte van de Najaarsnota 2022 is de decentralisatie-uitkering Versterken sociale basis toegevoegd.

Beleggingen

Het rendement van deelname in maatschappelijk kapitaal van instellingen en ondernemingen heeft in 2022 € 120.193 opgeleverd. Het gaat hierbij om dividend uitkeringen op aandelen Alliander en BNG.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het gaat om de volgende producten:

- Algemene baten en lasten.
- Lasten van belastingheffing en uitvoering Wet WOZ.
- Rente interne financiering.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten voor een aantal activiteiten, zoals de grondexploitatie, vennootschapsbelastingplichtig. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 is inmiddels een definitieve aanslag ontvangen. De aangifte voor het jaar 2021 is in april 2023 verstuurd. De aangifte kwam uit op een verlies van € 2.287.457. Verwacht wordt dat de aangifte over het jaar 2022 in de tweede helft van 2023 zal worden verstuurd. Hiervoor is door de belastingdienst uitstel verleend tot 1 mei 2024. Vooralsnog wordt niet verwacht dat er in de komende jaren een daadwerkelijke betaling moet worden gedaan.

Overhead

Overzicht overhead

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en kosten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn Huisvesting, Management, Financiën, Personeel & Organisatie, Inkoop, Juridische zaken, Control, Interne en Externe communicatie, Bestuurszaken en ondersteuning. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de concern brede kosten overhead en daarnaast is door een éénduidige systematiek een betere vergelijking mogelijk met andere gemeenten. De lasten en baten van overhead worden centraal verantwoord binnen dit programma.

Nagenoeg alle kosten van overhead krijgt de gemeente Duiven doorbelast van 1Stroom.

	Begroting 2022	Rekening 2022
Kosten overhead	8.911.708	9.964.151
Totale lasten	83.371.648	82.228.781
Percentage overhead van totale lasten	10,69%	12,12%

Onvoorzien

Deze post dient ter dekking van de in de loop van het begrotingsjaar optredende onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare niet geraamde uitgaven. Dit budget is niet per programma verdeeld, maar als totaalpost in de ramingen opgenomen. In totaal werd € 25.000 in de begroting 2022 voor de post Onvoorzien opgenomen.

Begrotingswijzigingen Onvoorzien in 2022

Onderwerp	Begrotingswijziging	Bedrag
Begroting 2022 Primitieve raming	Nr: 0 (raad 9 november 2021)	25.000
Afboeken onvoorzien	Najaarsnota (6 december 2022)	- 25.000
Totaal		0

Wat heeft het gekost?

Resultaat Onvoorzien

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Lasten	0	25	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	0	- 25	0	0	0
Resultaatbestemming	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	- 25	0	0	0

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Er is in principe geen resultaat op Onvoorzien.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Er kan geen resultaatbestemming plaatsvinden op Onvoorzien.

Verplichte Indicatoren

Indicator	Duiven 3-3-2023	Nederland 3-3-2023
Formatie fte per 1.000 inwoners	6,80	gegevens niet beschikbaar
Bezetting fte per 1.000 inwoners	6,34	gegevens niet beschikbaar
Apparaatskosten per inwoner	€ 725	gegevens niet beschikbaar
Externe inhuur als % van totale loonsom + inhuur externen	15,62%	gegevens niet beschikbaar
Overhead als % van totale lasten	12,12%	gegevens niet beschikbaar
Woonlasten eenpersoonshuishouden	700	823
Woonlasten meerpersoonshuishouden	892	905
WOZ-waarde woningen	262	416
Nieuwbouw woningen	3,4	7,3

Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	111	169
Hernieuwbare elektriciteit	99,7%	26,5%
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	2,3	2,3
Geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	2,0	4,3
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,1	1,4
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	2,9	4,0
Verwijzingen HALT per 1.000 jongeren	6	8
Jongeren met delict voor rechter	1%	1%
Demografische druk	69,7%	70,3%
Niet-sporters	48,6%	49,3%
Banen	1.069,8	805,5
Vestigingen	113,3	130,7
Netto arbeidsparticipatie	74,0%	72,2%
Bruto gemeentelijk product	100	125,2
Functiemenging	62,1%	53,3%
Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	310,2	431,2
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	203,0	197,7
Wmo-clients met een maatwerkarrangement	516	640
%kinderen in uitkeringsgezin	4	6
% achterstandsleerlingen	3,6	3,4
% werkloze jongeren	1	2
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO+MBO)	1,4	1,7
Absoluut verzuim	1,4	2,7
Relatief verzuim	26	20
Jongeren met jeugdhulp	12,2	10,7
Jongeren met jeugdreclassering	0,3%	0,3%
Jongeren met jeugdbescherming	1,0%	1,1%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Bovenstaande indicatoren worden op deze site verversd zodra er nieuwe informatie beschikbaar is.

Jaarverslag - Paragrafen

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4	Financiering
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering
Paragraaf 6	Verbonden partijen
Paragraaf 7	Grondbeleid
Paragraaf 8	Covid'19

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over gemeentelijke belastingen. De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en de retributies. Na de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Het aandeel van de gemeentelijke belastingen in het totaal van de inkomsten is 20%.

Algemene belastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten ten goede komen aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet. De onroerende-zaakbelastingen (hierna: OZB), hondenbelasting en toeristenbelasting behoren tot deze categorie. De reclamebelasting feitelijk ook maar daar is in de gemeente Duiven wel een specifiek doel aan gekoppeld.

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Retributies zijn belastingen die worden geheven als er door of namens de gemeente een specifiek product of een specifieke dienst wordt verleend. De leges, lijkbezorgingsrechten en marktgelden behoren tot deze categorie.

Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die worden gemaakt om het product of de dienst te verlenen.

In de gemeente Duiven worden diverse belastingen geheven, te weten OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, reclamebelasting en rechten (o.a. leges).

Financiële gegevens

Lokale heffingen 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
OZB	6.348.684	6.435.861	6.428.997	6.414.716	-14.281
Afvalstoffenheffing	2.467.094	2.482.283	2.482.283	2.372.205	-110.078
Rioolheffing	2.524.032	2.713.887	2.516.812	2.516.812	0
Hondenbelasting	171.266	176.467	176.467	165.104	-11.363
Toeristenbelasting	171.872	177.420	139.948	82.080	-57.868
Precariobelasting	265.027	0	0	0	0
Reclamebelasting	48.750	50.250	50.250	54.938	4.688
Sportaccommodaties	255.211	256.643	256.643	242.457	-14.186
Lijkbezorgingsrechten	68.887	59.505	59.505	56.401	-3.104
Marktgelden	2.418	8.922	8.922	2.249	-6.673
Leges	1.517.601	1.133.721	1.183.741	1.393.897	210.156
Totaal	13.840.842	13.494.959	13.303.568	13.300.859	-2.709

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Deze tabel vindt u ook terug in de programmarekening, onder de totale inkomsten. Ten opzichte van de begroting na wijziging zijn de opbrengsten uit lokale heffingen € 2.709 lager.

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2022 met 1,6% voor loon- en prijsontwikkelingen overeenkomstig het percentage BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de septembercirculaire gemeentefonds 2021.

Verder is het uitgangspunt gehanteerd dat afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges omgevingsvergunning en leges kostendekkend zijn. Voor lijkbezorgingsrechten en marktgelden is het uitgangspunt om zoveel mogelijk kosten te verhalen.

Hieronder zijn de belastingtarieven voor het jaar 2022 vermeld. De tarieven van de rechten, waaronder de leges en tarieven huur sportaccommodaties zijn divers. Daarom zijn deze tarieven niet opgenomen in het overzicht. De tarieven, met uitzondering van OZB, zijn in €.

Belastingsoort	Tarief 2022
OZB eigenarenbelasting:	
- woningen, % van vastgestelde waarde	0,1229
- niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,1997
OZB gebruikersbelasting niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,1528
Afvalstoffenheffing vastrecht	179,00
Afvalstoffenheffing variabel:	
- per lediging 140 liter container restafval	5,00
- per lediging 240 liter container restafval	8,90
- per storting ondergrondse container	1,40
Rioolheffing, per m3	1,79
Hondenbelasting:	

- 1e hond	66,53
- 2e hond	122,71
- 3e hond en volgende honden, per hond	178,89
- kennel	189,24
Toeristenbelasting:	
- hotel, hostel, pension en B&B	2,00
- kampeerterrein en camperplaats	1,10
Reclamebelasting, Centrum Duiven	750,00

Gemeenten kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als een wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is opgenomen in landelijke wet- en regelgeving.

De belastingtarieven zijn opgenomen in onderstaande belastingverordeningen.

- "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022".
- "Verordening afvalstoffenheffing 2022".
- "Verordening rioolheffing 2022".
- "Verordening hondenbelasting 2022".
- "Verordening toeristenbelasting 2022".
- "Verordening reclamebelasting 2022".
- "Verordening lijkbezorgingsrechten 2022".
- "Verordening marktgelden 2022".
- "Verordening leges omgevingsvergunning 2022".
- "Legesverordening 2022".

In de verordeningen zijn verder bepalingen opgenomen ter uitvoering van de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen.

Belastingen

Onroerende-zaakbelastingen

Tarieven OZB 2022

	Woningen	Niet-woningen
Gebruiker		0,1528%
Eigenaar	0,1229%	0,1997%
Totaal	0,1229%	0,3525%

De tarieven zijn ten opzichte van het tarief 2021 eerst verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,6%. Daarna zijn deze tarieven aangepast aan de resultaten van de herwaardering 2022. Dat betekent een verlaging van de bij de begroting 2022 vastgestelde tarieven met 11,38% voor woningen en 0,80% voor niet-woningen.

Rekentarief

De inkomsten van de OZB worden door het Rijk gekort. Het Rijk rekent met de zogenaamde vaste rekestarieven. Voor 2022 bedroeg dat voor woningen 0,0838%, voor niet-woningen eigenaren 0,1631% en voor niet-woningen gebruikers 0,1315%. De systematiek is als volgt:

OZB waarde woningen x 80% x 0,0838%.

OZB waarde niet-woningen eigenaren x 70% x 0,1631%.

OZB waarde niet-woningen gebruikers x 70% x 0,1315%.

Onroerende-zaakbelastingen 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
OZB woningen	3.764.396	3.791.962	3.787.916	3.809.822	21.906
OZB niet-woningen	2.584.288	2.643.899	2.641.081	2.604.894	-36.187
Totaal	6.348.684	6.435.861	6.428.997	6.414.716	-14.281

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Er is sprake van een nadeel van € 14.281. Bij het opstellen van de ramingen wordt geen rekening gehouden met de nieuwbouw die in de loop van het jaar wordt gerealiseerd. Er zijn echter wel nieuwe woningen opgeleverd in de loop van 2021. Tevens zijn er ook verbouwingen van bestaande woningen gereed gemeld. Dit alles resulteert in een meeropbrengst van € 21.906 voor woningen. Voor niet-woningen is er een minderopbrengst van € 36.187. Dit is het gevolg van meer leegstaande bedrijven dan geraamd.

In de gemeente Duiven is de gemiddelde waardestijging per 1 januari 2021 (waardepeildatum) ten opzichte van de waarden per peildatum 1 januari 2020 voor woningen 11,38%. De gemiddelde waardestijging voor niet-woningen is 0,80%. De vastgestelde landelijke waardestijging is 9,0% voor woningen en voor niet-woningen een waardedaling van 0,5%.

De WOZ-waarde 2022 is eind januari 2022 gelijktijdig met de aanslag gemeentelijke belastingen 2022 aan de burgers kenbaar gemaakt.

In 2022 zijn er 382 bezwaarschriften ingediend tegen de WOZ-beschikkingen. Dit is 3,3% van de door de gemeente Duiven verzonden beschikkingen. Landelijk gezien is er tegen 2,6% van de beschikkingen bezwaar ingediend. Voor alle bezwaren is uitspraak gedaan. De bezwaren zijn grotendeels afgehandeld door externe inhuur en deels in eigen beheer. Tegen 4 ongegrond verklaarde bezwaren is beroep ingesteld.

Hondenbelasting**Opbrengsten hondenbelasting 2022**

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Hondenbelasting	171.266	176.467	176.467	165.104	-11.363
Totaal	171.266	176.467	176.467	165.104	-11.363

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Tarieven hondenbelasting 2022

	Tarief
1e hond	66,53
2e hond	122,71
3e hond en volgende honden, per hond	178,89
kennel	189,24

Bedragen in €

De tarieven zijn ten opzichte van 2021 gestegen. Er is een inflatiecorrectie van 1,6% toegepast.

Toeristenbelasting

Opbrengsten toeristenbelasting 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Toeristenbelasting	171.872	177.420	139.948	82.080	-57.868
Totaal	171.872	177.420	139.948	82.080	-57.868

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De aanslagen 2022 voor toeristenbelasting zijn opgelegd voor een bedrag van € 119.802. Dit is € 20.146 lager dan geraamd. Bij de jaarrekening voor 2021 is een bedrag van € 171.872 opgenomen als nog te ontvangen. Bij de aanslagoplegging van 2021 bleek het aantal overnachtingen dermate lager dat de opbrengst € 37.472 lager was dan geraamd in 2021. Het aantal werkelijke overnachtingen in 2021 en in 2022 waren aanzienlijk lager dan geraamd. Dit is gedeeltelijk het gevolg van de periode met Covid-19.

Precariobelasting**Opbrengsten precariobelasting 2022**

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Precariobelasting	265.027	0	0	0	0
Totaal	265.027	0	0	0	0

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Vanaf belastingjaar 2022 is de precariobelasting voor buizen, draden, kabels en leidingen afgeschaft. Er is dan ook geen opbrengst geraamd en er zijn geen aanslagen opgelegd.

Reclamebelasting**Opbrengsten reclamebelasting 2022**

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Reclamebelasting	48.750	50.250	50.250	54.938	4.688
Totaal	48.750	50.250	50.250	54.938	4.688

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Om het free-rider gedrag van een aantal ondernemers in het centrum van Duiven te voorkomen heeft de gemeente in 2015 een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente is hiertoe overgegaan op verzoek van het bestuur van Ondernemingsvereniging Centrum Duiven (OCD). De opbrengst van de belasting wordt, na aftrek van perceptiekosten, als subsidie uitbetaald aan de OCD. In overleg met de ondernemers is een gelijkblijvend tarief voor de reclamebelasting bepaald.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een kostendeckende heffing. Loon- en prijsstijgingen alsmede (vervangings-) investeringen hebben invloed op de stijging van het tarief. In 2016 is een nieuwe vorm van afvalinzameling ingevoerd namelijk DIFTAR. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden huishoudens en hoogbouwaansluitingen. Verder wordt er onderscheid gemaakt in een vastrecht en een variabel tarief. Het variabele tarief is een tarief dat per aanbieding van de container of per storting van een zak in een ondergrondse container moet worden betaald. De kosten van kwijschelding zijn in de tarieven afvalstoffenheffing verdisconteerd. In 2022 is de ophaalfrequentie van restafval gewijzigd van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken. Bij het gemiddelde aantal aanbiedingen is uitgegaan van 10 aanbiedingen (was: 12) en 28 stortingen (was: 35) per jaar.

Tarieven afvalstoffenheffing 2022

Soort heffing	Tarief per jaar
Afvalstoffenheffing vastrecht	€ 179,00

Tarieven afvalstoffenheffing 2022

Soort heffing	Tarief per lediging/storting
Afvalstoffenheffing lediging 140 liter container restafval	€ 5,00
Afvalstoffenheffing lediging 240 liter container restafval	€ 8,90
Afvalstoffenheffing storting ondergrondse container	€ 1,40

Opbrengsten Afvalstoffenheffing 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Afvalstoffenheffing	2.467.094	2.482.283	2.482.283	2.372.205	-110.078
Totaal	2.467.094	2.482.283	2.482.283	2.372.205	-110.078

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De opbrengst van de afvalstoffenheffing is € 110.078 lager dan geraamd. Dit bedrag bestaat uit een meeropbrengst op het vastrecht van € 22.508 en een minderopbrengst van het variabele recht van € 88.871. De meeropbrengst bij het vastrecht wordt veroorzaakt door het feit dat er minder leegstaande woningen zijn dan bij het vaststellen van de raming was voorzien. Bij het variabele recht zijn de ledigingen en stortingen lager dan voorzien. Bij het vaststellen van de ramingen is uitgegaan van een gemiddelde van 10 ledigingen. Bij het opleggen van de aanslagen blijkt het gemiddelde echter 7 ledigingen te zijn. In 2022 zijn ook aanslagen voor 2020 en 2021 opgelegd, en wel voor een bedrag van € 1.877. Daarnaast is er een bedrag van € 45.591 aan verminderingen verleend. Deze verminderingen zijn opgenomen bij de uitgaven.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2022

Soort heffing	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijz	Rekening 2022
Opbrengsten	2.482.283	2.482.283	2.372.205
Kosten	2.483.970	2.521.260	2.372.205
Kostendekkendheid	100%	98%	100%

Bedragen in €

Door minder aanbod van het gft en restafval zijn de verwerkingskosten gedaald. In 2022 is er ruim 30% minder fijn restafval aangeboden, onder meer door invoering van het 4 wekelijks inzamelen. De opbrengst voor het oud papier is gestegen door een hogere variabel papierprijs. Er is een voordeel op handhavingskosten. Door stijgende uitgifte van zakken tbv inzameling PMD zijn de kosten gestegen. Van St Afvalfonds is een hogere eindafrekening van de vergoeding voor de inzameling van PMD, papier en glas over 2020 ontvangen. Er is minder uitgegeven aan communicatie.

De verwerkingskosten op het afvalaanbiedstation zijn tov 2021 licht gedaald als ook de bezoekers. De inkomsten voor metaal zijn licht gestegen door een hogere vergoeding.

De totale kosten voor inzameling van het huis aan huis afval en het afvalaanbiedstation zijn lager dan de totale opbrengst voor de afvalstoffenheffing waardoor er een bedrag van € 57.745 is gestort in de voorziening afvalinzameling.

Rioolheffing

Het tarief voor rioolheffing bedroeg in 2022 € 1,79 per m³. De tarieven zijn ten opzichte van 2021 verhoogd met 1,6% inflatiecorrectie. De verhoging conform het WaterTakenPlan is voor 2022 niet toegepast.

Rioolheffing 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Opbrengsten	2.524.032	2.713.887	2.516.812	2.516.812	0
Totaal	2.524.032	2.713.887	2.516.812	2.516.812	0

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Kostendekkendheid Rioolheffing 2022

Soort heffing	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijz.	Rekening 2022
Opbrengsten	2.713.887	2.516.812	2.516.812
Kosten	2.713.887	2.516.812	2.516.812
Kostendekkendheid	100%	100%	100%

Bedragen in €

Op rekeningbasis zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Het overschot wordt gestort in de voorziening "riolering artikel 44 lid 2". Voor 2022 gaat het om een bedrag van € 544.848. Er was een storting van € 532.443 voorzien. De storting is € 12.405 hoger doordat er per saldo een voordeel is op projectkosten, advieskosten, de kapitaallasten door uitstel van werkzaamheden tbv klimaatregeling. Daarnaast waren er hogere kosten voor het klein dagelijks onderhoud door verstoppingen en storingsen in de gemalen en meer kapotte rioolaansluitingen door verzakkingen in de ondergrond door droogte.

Het tarief rioolheffing is een kostendekkend tarief. Het tarief wordt geheven per m³ waterverbruik. De stijging in het tarief wordt veroorzaakt door de afspraken die zijn gemaakt in het in oktober 2022 vastgestelde WaterTakenPlan de Liemers 2022-2026. In het Watertakenplan zijn het met name de verscherpte milieueisen die leiden tot meer investeringen. Deze extra investeringen omvatten in grote lijnen ombouw van gescheiden rioolstelsels in woongebieden, meekoppelkansen klimaatregelingen, rioleringswerkzaamheden A15 en klimaatadaptatie. Die investeringen worden gedekt uit de rioolheffing. De tarieven zullen de komende jaren stijgen met 0,7% per jaar. De voorziening "Riolering artikel 44 lid 2" wordt ingezet om de tariefstijgingen te matigen.

Lijkbezorgingsrechten

De tarieven Lijkbezorgingsrechten 2022 zijn gedifferentieerd. Ten opzichte van 2021 zijn de tarieven met 1,6% gestegen.

Lijkbezorgingsrechten 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Opbrengsten	68.887	59.505	59.505	56.401	-3.104
Kosten	224.305	272.081	272.081	206.482	65.599
Kostendekkendheid	30%	22%	22%	27%	62.495

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het dekkingspercentage bedraagt 27%.

Marktgelden

Een aantal jaren is er in de gemeente Duiven geen marktgelden geheven. Met ingang van het jaar 2021 is de heffing weer gestart.

Vaste standplaats: € 20,82 per m¹ per kwartaal, met een minimum van € 83,28.

Losse standplaats: € 2,45 per m¹ per dag, met een minimum van € 9,81 per standplaats.

Marktgelden 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Opbrengsten	2.418	8.922	8.922	2.249	-6.673
Kosten	23.755	26.234	26.234	44.167	-17.933
Kostendekkendheid	10%	34%	34%	5%	-24.606

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het dekkingspercentage bedraagt 5 %.

Leges en retributies

Leges en retributies zijn vergoedingen die worden gevraagd voor het verrichten van bepaalde diensten. Uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn.

Tarieven 2022 leges bouwvergunningen: gedifferentieerd.

Overige legestarieven 2022: gedifferentieerd.

Verhoging ten opzichte van de tarieven 2021: 1,6%.

Leges en retributies 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Leges omgevingsvergunning	1.055.309	779.644	779.644	916.065	136.421
Overige leges	462.292	354.077	404.097	477.832	73.735
Totaal	1.517.601	1.133.721	1.183.741	1.393.897	210.156

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

In 2022 is € 136.421 meer aan leges omgevingsvergunning ontvangen dan in de begroting 2022 is opgenomen. Dit is te verklaren door het feit dat er meerdere grotere bouwwerken zijn vergund dan voorzien. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur van capaciteit. Ook voor 2023 worden veel extra aanvragen verwacht (met name de realisatie woningbouw en de voorsortering op de inwerkingtreding van de Omgevingswet waarbij de verwachting is dat veel aanvragen nog onder de Wabo zullen worden ingediend) waar extra capaciteit voor nodig is. De bekostiging van deze extra inhuur (€ 51.202) zal worden meegenomen in de voorjaarsnota 2023.

Bij de overige leges is er per saldo ook sprake van een voordeel. Er is een voordeel op de leges AVOI (kabels en leidingen). Er zijn namelijk veel meer werken uitgevoerd dan voorzien. Ook de opbrengst leges bestemmingsplannen is hoger dan voorzien. De reden hiervan is dat er meer wijzigingen van bestemmingsplannen zijn aangevraagd dan bij de raming werd verwacht. Met nog wat andere kleinere voor- en nadelen resulteert dit alles in een voordeel van € 73.735.

Sportaccommodaties

Tarieven 2022

Onoverdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.

Overdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.

Verhoging ten opzichte van de tarieven 2021: 1,6%.

Huuropbrengst sportaccommodaties 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Overdekte accommodaties	182.717	181.162	181.162	167.515	-13.647

Onoverdekte accommodaties	72.494	75.481	75.481	74.941	-540
Totaal	255.211	256.643	256.643	242.457	-14.186

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De opbrengst is € 14.186 lager dan geraamd vanwege een beperkte verhuur van Triominos in de periode rondom Covid-19.

Kwijtschelding en lastenverlichting

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Duiven kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. Na invoering van de maatregelen uit de Kadernota is in het kwijtscheldingsbeleid een prikkel opgenomen voor afvalreductie. Zeer incidenteel wordt er ook kwijtschelding voor OZB verleend. In 2022 is voor een totaalbedrag van € 86.465 kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding

Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
105.825	83.170	87.695	101.788	86.465

Bedragen in €

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

In de begroting 2022 was een lastendrukverhoging van 2,3% voorzien. De werkelijke lastendruk 2022 daalde met 3,61%.

In onderstaand overzicht is de lastendruk voor 2022 weergegeven. Aanne: OZB-waarde woning € 233.000, afvalstoffenheffing vastrecht en 10 ledigingen (140-liter container) - , rioolheffing 140 m³ (waterverbruik gezin met 4 personen).

Ontwikkeling lastendruk 2022

Onderdeel	2022 (in €)	2021 (in €)	stijging (in %)
OZB-eigenaar	286,36	318,05	-9,96%
Afvalstoffenheffing	229,00	230,08	-0,47%
Rioolheffing	250,60	246,40	1,70%
Totaal	765,96	794,53	-3,72%

In onderstaand overzicht is de lastendruk van de gemeente Duiven weergegeven in vergelijking tot een aantal andere Gelderse gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van cijfers uit de Provinciale databank. Hierin wordt de gemiddelde totale belastingdruk per inwoner berekend. Om een vergelijking te kunnen maken zijn de cijfers voor 2021 ook weergegeven.

Vergelijking lokale lastendruk per inwoner 2022 met een aantal andere Gelderse gemeenten

Gemeente	2022	positie 2022	2021	positie 2021
Nijmegen	620	1	605	1

Arnhem	566	2	557	2
Brummen	487	11	467	16
Doetinchem	479	16	464	15
Zevenaar	474	17	468	15
Duiven	465	20	449	23
Doesburg	447	24	441	27
Westervoort	436	30	422	30
Montferland	429	31	427	29
Rheden	419	35	398	42
Aalten	318	51	311	51

Bron: <http://ftgelderland.databank.nl/>

De gemeente Nijmegen is in dit vergelijk over 2022 en 2021 de duurste gemeente. De gemeente Duiven is op de lijst 3 plaatsen gestegen. Duiven zit niet meer onder het Gelderse gemiddelde (€ 448). In 2021 zat Duiven nog wel onder dit gemiddelde.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Inleiding

Het weerstandsvermogen van een gemeente bestaat uit de relatie tussen de componenten risico's en de weerstandscapaciteit. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe robuust het weerstandsvermogen is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door een goed inzicht in het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller onmiddellijk dwingt tot bezuinigingen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op een specifiek jaar. Men spreekt dan van het statische weerstandsvermogen. Er kan ook op een meer dynamische manier naar het weerstandsvermogen worden gekeken. De aandacht richt zich dan op de effecten op middellange termijn (dynamisch weerstandsvermogen). De gemeente Duiven kiest ervoor op dynamische wijze met het weerstandsvermogen om te gaan.

Risico's

In de Nota Weerstandsvermogen worden de risico's onderverdeeld in vier categorieën:

1. Risico's van de bedrijfsvoering.
2. Risico op eigendommen.
3. Aansprakelijkheidsrisico's.
4. Financiële risico's.

Niet alle risico's worden uitputtend behandeld. Een volledig overzicht staat in de begroting.

1. Risico's van de bedrijfsvoering

Apparaatskosten Grondexploitatie

Een deel van de apparaatskosten wordt afgewend op de grondexploitatie. De winstmarge op het beperkte aantal resterende complexen staat onder druk. Indien complexen verlies laten, komen die ten laste van de gemeente-exploitatie.

Deskundigheid personeel

Er wordt binnen de organisatie van 1Stroom bewust gewerkt aan de kwaliteit van het personeel. Jaarlijks worden er opleidingsfaciliteiten beschikbaar gesteld ter hoogte van 2% van de loonsom. Het probleem van de vergrijzing speelt op dit moment ook bij 1Stroom. De grootste groepen personeel bevinden zich tussen 40 en 60 jaar. De problematiek zal de komende jaren gerichte

aandacht krijgen door middel van het aantrekken van jongeren, gezondheidsmanagement en strategische personeelsplanning.

Wachtgelden bestuurders

Voor de pensioenvoorziening van wethouders is de rekenrente een belangrijke variabele. Met de huidige licht gestegen rentestand kost het de gemeente Duiven minder geld om de voorziening op peil te houden. Bij de afgelopen verkiezingen heeft de situatie zich voorgedaan dat er een nieuwe wethouder is benoemd. In een dergelijk geval moet er voor worden gezorgd dat de voorziening toereikend is. Zie ook de nota reserves en voorzieningen.

Algemene risico's

Bij de risico-inventarisatie gaat het om risico's met een materieel belang. Dat neemt niet weg dat veel kleine risico's samen toch een substantieel bedrag kunnen worden. Daarom is in de kwantificering een bedrag opgenomen voor algemene risico's. Daarbij wordt uitgegaan van de norm van 6% van de Algemene Uitkering en de belastingcapaciteit die door de toezichthouder wordt gehanteerd voor de vrij aanwendbare reserve.

Renterisico

Het uitgangspunt voor de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen in een keer opnieuw moet worden afgesloten met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld. Uit de paragraaf Financiering blijkt dat op grond van deze norm in 2022 € 13.072.000 aan leningen opnieuw hadden mogen worden afgesloten. In 2022 is er geen nieuwe lening afgesloten.

2. Risico op eigendommen

Grondexploitatie

Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2026) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert.

Te onderscheiden zijn:

- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

De risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengt, zijn in de paragraaf Grondbeleid beschreven en gekwantificeerd. In onderstaand overzicht wordt de vertaling van de gewogen risico's naar het gemeentelijk weerstandsvermogen weergegeven.

Tabel risico's grondexploitatie

	Min. risico	Max. risico	Kans	Gewogen risico
Algemene risico's				
Rentestijging (+1%)	€ -	€ 406.138	80%	€ 162.455
Inflatie blijft hoog (gem. 5% over rest looptijd)	€ -	€ 168.319	60%	€ 50.496
Twee jaar vertraging gronduitgifte	€ -	€ 486.121	60%	€ 145.836
Projectgebonden risico's				
Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen	€ -	€ 232.000	80%	€ 90.400
Bodem-/grondwaterverontreiniging/ archeologie	€ -	€ 100.000	60%	€ 30.000
Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven Elshofpassage 22a	€ -	€ 200.000	80%	€ 80.000
Grondprijs hoger bij inschrijving tender	€ -	- € 1.197.133	40%	- € 239.427
Vertraging restwerkzaamheden met 1 jaar	€ -	€ 93.485	60%	€ 28.046
Totalen	€ -	€ 488.930		€ 350.206

Het gewogen maximum risico is met € 2.194.001 afgenomen van € 2.682.931 naar € 488.930 ten opzichte van de begroting 2022. Het gewogen gemiddeld risico is met € 484.955 afgenomen (van € 835.161 naar € 350.206). De daling is in grote lijnen toe te rekenen aan het vervallen van risico's op bedrijfsgronden door de recente grondverkoop.

De cijfers in de tabel zijn louter een momentopname. In de begroting 2024 zullen de consequenties van de nu gekwantificeerde risico's van de grondexploitatie geactualiseerd worden op basis van voortschrijdende inzichten voor zowel de ondergrens als de bovengrens van de Algemene Reserve verwerken. Uiteindelijk wordt dit verrekend met toekomstige (nog te realiseren) winsten vanuit de Grondexploitatie.

Bodemverontreiniging

Voor bekende verontreinigingen zijn de saneringskosten meegenomen in de kosten van de complexen van de Grondexploitatie.

3. Aansprakelijkheidsrisico's

Gewaarborgde geldleningen

In 2022 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 18.464.021. Het grootste deel hiervan, namelijk € 18.087.500 wordt gegarandeerd in de achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor deze laatste groep leningen kan de gemeente Duiven voor 50% worden aangesproken. Van het restant van € 377.021 staat de gemeente borg voor verenigingen tot een bedrag van € 272.332 en voor leningen in het kader van cultuur € 104.689.

Schadeclaims

Het algemene beeld is dat de burgers de overheid vaker aansprakelijk stellen en schade claimen. De afgelopen vier jaar was er geen stijging in het aantal claims en ook geen stijging van het geclaimde bedrag. De gemeente is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid en voor het eigen risico is in de begroting een budget opgenomen. Toch kunnen zich schadeclaims voordoen waar de gemeente niet voor verzekerd is.

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente Duiven participeert in een aantal gemeenschappelijke regelingen. Eventuele tekorten kunnen ten laste komen van de participerende gemeenten.

4. Financiële risico's

Open-einde regelingen

De gemeente heeft te maken met de volgende open-einde regelingen:

- De drie grote decentralisatie's voor de Participatiewet, de AWBZ/Wmo en de Jeugdzorg. Voor een analyse zie programma 2.
- Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) onderdeel van de Wet maatschappelijke ondersteuning): voor analyse zie programma 2.
- De uitvoeringskosten door de RSD. Deze zijn hoger uitgevallen.

Algemene Uitkering

Het nominale accres ligt vast. In totaliteit was de uitkering uit het gemeentefonds € 192.000 hoger dan geraamd bij de Najaarsnota. Inbegrepen zijn ook de afrekeningen van voorgaande jaren, de decembercirculaire 2022 en de bijstelling van de decentralisatie-uitkeringen.

Beleggingen

Hoewel veel bedrijven streven naar een stabiel dividendniveau kan het jaarlijkse dividend toch mee- of tegenvallen.

Dubieuze debiteuren

De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt op basis van ervaringscijfers en de publieke debiteuren op basis van een ouderdomsanalyse. Het resultaat is dat de voorziening in 2022 met € 15.535 is afgenomen.

De ontwikkelingen en de hiermee verbonden risico's en gevolgen voor het financiële resultaat 2022 en verder worden voortdurend gemonitord. Waar mogelijk worden dan ook beheersmaatregelen genomen. Mochten de actuele ontwikkelingen leiden tot aangepaste prognoses voor 2023 dan wordt dit verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Weerstandsvermogen

Onderstaande tabel is ook in de begroting 2022 opgenomen, maar vooruitlopend op de actualisatie van deze tabel bij de komende begroting zijn de onderdelen Grondexploitatie aangepast.

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
<i>Risico's omtrent de bedrijfsvoering</i>							
Apparaatskosten grondexploitatie	2fte-4fte	160.000	320.000	60%	96.000	192.000	144.000
Deskundigheid personeel		10.000	50.000	20%	2.000	10.000	6.000
Wachtgeld ambtenaren	1fte-2fte	70.000	140.000	60%	42.000	84.000	63.000
Bovenformatieven	1fte	0	70.000	40%	0	28.000	14.000
Vennootschapsbelasting		0	500.000	20%	0	100.000	50.000
Algemeen risico	norm Gld 6% au / bel.cap.	2.103.000	2.103.000	100%	2.103.000	2.103.000	2.103.000
Renterisico	10 mln rente 0%-0,5%	0	50.000	80%	0	40.000	20.000
<i>Risico's omtrent eigendommen</i>							
Grondexploitatie rente	0-1%	0	406.138	80%	0	324.910	162.455
Inflatie blijft hoog	5%	0	168.319	60%	0	100.991	50.496
Twee jaar vertraging gronduitgifte		0	486.121	60%	0	291.673	145.836
Ontoereikend plankostenbudget grex-complex		0	232.000	80%	0	185.600	92.800
Bodem-/ grondwaterverontreiniging/ archeologie		0	100.000	60%	0	60.000	30.000
Grondwaarde VCD Elshofpassage 22a		0	200.000	80%	0	160.000	80.000
Grondprijs hoger inschrijving tender		0	-1.197.133	40%	0	-478.853	-239.427
Vertraging restwerkzaamheden met 1 jaar		0	93.485	60%	0	56.091	28.046
Bodemverontreiniging (onbekende)	1-5 saneringen	100.000	500.000	40%	40.000	200.000	120.000
<i>Aansprakelijkheids risico's</i>							
Gewaarborgde geldleningen		100.000	1.000.000	40%	40.000	400.000	220.000
Schadeclaims		10.000	1.000.000	40%	4.000	400.000	202.000

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
Gem. regelingen		25.000	1.000.000	60%	15.000	600.000	307.500
<i>Financiële risico's</i>							
Open-einde regelingen:							
-Jeugdzorg		1.000.000	2.000.000	60%	600.000	1.200.000	900.000
-Bijzondere bijstand	1-10% budget	4.223	42.230	60%	2.534	25.338	13.936
-Leerlingenvervoer	1-10% budget	4.397	43.970	60%	2.638	26.382	14.510
-WVG	1-10% budget	9.617	96.170	80%	7.694	76.936	42.315
-RSD	50-100%	50.000	100.000	100%	50.000	100.000	75.000
Algemene Uitkering		200.000	1.200.000	80%	160.000	960.000	560.000
Beleggingen	10-25% dividend	10.800	27.000	60%	6.480	16.200	11.340
Afvalinzameling		0	225.000	80%	0	180.000	90.000
Referendum		64.000	70.000	20%	12.800	14.000	13.400
Inburgering nieuwkomers		50.000	100.000	20%	10.000	20.000	15.000
						bovengrens	ondergrens
Totaal		3.971.037	11.126.300		3.194.146	7.476.268	5.335.207

Als alle risico's die tot nu toe zijn gekwantificeerd zich ook daadwerkelijk zouden voordoen, dan zou er sprake zijn van minimaal € 4,0 miljoen en maximaal € 11,1 miljoen schade (ongewogen risico's). Maar de kans dat dit zich allemaal in één jaar voordoet, is zeer klein. Vandaar dat wordt uitgegaan van een gewogen risico: de kans dat een risico zich voordoet maal de hoogte van het bedrag dat daarmee gemoeid is. Deze kwantificering van risico's waarbij rekening is gehouden met de kans dat een risico zich voordoet, komt uit op een gemiddeld bedrag van afgerond € 5,3 miljoen. Het gaat om het gemiddelde van het gewogen minimumrisico (€ 3,2 miljoen) en het gewogen maximumrisico (€ 7,5 miljoen).

Weerstandscapaciteit

De hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die een grote impact kunnen hebben op de financiën van Duiven. Het risicoprofiel is een dynamisch geheel gelet op ontwikkelingen in de in- en externe omgeving, het bijstellen van doelstellingen en de werking van beheersmaatregelen. Op het moment dat een bepaald risico in de begroting is geraamd, is het geen risico meer. Op basis van de inschatting van de risico's in de programmabegroting heeft de gemeente Duiven een weerstandscapaciteit nodig van afgerond € 6,1 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote kosten, dat wil zeggen risico's, op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve en bedraagt per 31 december 2022 € 14,7 miljoen.

Ratio

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit } 14.700.000}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit } 5.300.000} = 2,77$$

De ratio voor het weerstandsvermogen kan worden ingedeeld in een aantal waarderingscijfers.

Ratio weerstandsvermogen

A	> 2	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De nu berekende ratio van de gemeente Duiven valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen om de gewogen gemiddelde risico's af te dekken.

Onder- en bovengrens Algemene Reserve

Op basis van de nota Weerstandsvermogen 2005 zijn de onder- en de bovengrens van de Algemene Reserve vastgesteld. Aan de hand van de herziening van de kwantificeringen kan een nieuwe onder- en bovengrens worden bepaald. Om schommelingen te voorkomen, zullen deze grenzen niet meteen worden aangepast. Wel zal het vergelijk worden opgenomen en bij grote verschillen de grenzen aangepast. Bij de begroting 2023 is besloten om de onder- en bovengrens van de Algemene Reserve aan te passen, de ondergrens is verhoogd naar € 6,4 miljoen, de bovengrens blijft € 9,0 miljoen. Bij de begroting 2024 zullen de effecten van de geactualiseerde gekwantificeerde risico's opnieuw worden verwerkt.

Vastgestelde grenzen	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Ondergrens	7.000.000	6.100.000	6.400.000
Bovengrens	10.800.000	9.000.000	9.000.000

Financiële kengetallen

In onderstaande tabel staat het verloop van de kengetallen zoals deze zijn voorgeschreven door de provinciale toezichthouder. Na vaststelling van de jaarrekening 2022 door de raad zal de toezichthouder opnieuw de kengetallen gaan beoordelen en een advies uitbrengen.

Verloop van de kengetallen	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	-3,67%	8,3%	23,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7,63%	2,9%	9,6%
Solvabiliteitsratio	40,6%	36,4%	25,9%

Structurele exploitatieruimte	4,52%	4,1%	-1,1%
Grondexploitatie	1,8%	9,9%	17,0%
Belastingcapaciteit	98,6%	100,1%	108,5%

De netto schuldquote zegt iets over de financiële vermogenspositie van de gemeente. Heeft een gemeente ruimte om te investeren of moet het juist voorzichtig zijn? Bij een score onder de 100% is er financiële ruimte, bij een score boven de 130% moet de gemeente voorzichtig zijn met haar financiën. Duiven scoort met een netto schuldquote van -3,7% goed.

Bij netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen worden schulden die de gemeente heeft, gecorrigeerd met gelden die zijn doorgeleend aan scholen, woningstichtingen of verenigingen. Dit zorgt voor een beter beeld van de financiële vermogenspositie van de gemeente dan de ongecorrigeerde netto schuldquote omdat de gemeente schulden op de balans heeft staan waartegenover vorderingen staan op deze organisaties. Deze schulden hebben namelijk geen invloed op de beoordeling of de gemeente in staat is te investeren of dat ze juist moet oppassen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor Duiven -7,6% in 2022 ten opzichte van 2,9% in 2021.

De solvabiliteitsratio is het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de gemeente. Dit is voor gemeente Duiven gestegen naar 40,6%. Dit percentage voldoet aan het streefpercentage van 35%. Er is ten opzichte van 2021 sprake van een verbetering.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoeveel ruimte er is in de jaarrekening tussen structurele uitgaven en structurele inkomsten van gemeenten. Dit getal zegt iets over of de gemeente in staat zal zijn aan haar verplichtingen te voldoen. De structurele exploitatieruimte komt uit op 4,5%.

Het kengetal grondexploitatie is de verhouding tussen de bouwgronden in de balans en de totale baten van de gemeente. Deze ratio is van 9,9% in 2021 gedaald naar 1,8% in 2022.

De belastingscapaciteit is de verhouding tussen de belastingen die er geheven zijn in 2022 in de gemeente Duiven voor meerpersoonshuishouden met een eigen woning ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit is gedaald van 100,1% in 2021 naar 98,6% in 2022.

Conclusie

Op basis van de ontwikkeling van de verschillende kengetallen kan geconcludeerd worden dat de gemeente veel van de streefpercentages haalt. De verschillende kengetallen ontwikkelen zich gunstiger dan eerder was verwacht. Vooral de schuldquote neemt de afgelopen jaren af. Dat komt voornamelijk door de aflossingen van de leningen van de woningbouwvereniging die 30 jaar geleden in de groeikerntijd van Duiven waren verstrekt. Als gevolg van de jaarrekeningresultaten van de afgelopen twee jaar neemt het eigen vermogen toe en daarmee ook de solvabiliteit. De ratio van het weerstandsvermogen is uitstekend en dat betekent dat er voldoende middelen zijn om risico's tegelijkertijd op te kunnen vangen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën zoals bijvoorbeeld wegen, water, groen en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties. In de beleidsplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende

onderhoudsvoorzieningen te doen. Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse taakvelden. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Met bestaande middelen is het niet mogelijk het beheer en onderhoud in de openbare ruimte uit te voeren conform het vastgestelde beheerniveau. Dit is geconstateerd bij het in beeld brengen van de basis in 2020. Hierover is de gemeenteraad geïnformeerd op basis van het rapport "Basis in Beeld". Op 6 december 2022 heeft de gemeenteraad het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Het IBOR beschrijft naast o.a. ambities voor het beheer en de (her)inrichting ook het kwaliteitsniveau dat we als gemeente willen hanteren. Voor het beheer van de openbare ruimte is gekozen voor behoud van kwaliteitsniveau B waarvoor in de Voorjaarsnota een extra budget voor beschikbaar is gesteld. Het totale budget wordt herverdeeld over de disciplines wegen, groen, openbare verlichting, straatmeubilair, speelvoorzieningen, kunstwerken, verkeersvoorzieningen en reinigen openbaar gebied. In 2023 wordt gestart met het opstellen van het integrale beheerplan. Het opstellen van een beheerplan is een eis vanuit de provincie.

Wegen

Beleidskader

In 2011 is het beleidsplan onderhoud verhardingen vastgesteld. Hiermee is gekozen voor het scenario 'geen kapitaalvernietiging'. Dit betekent dat het asfalt op kwaliteitsniveau 'Basis' wordt onderhouden en de elementen verhardingen op 'Laag'.

In 2016 zou een nieuw beleidsplan onderhoud verhardingen worden opgesteld. Vanwege gebrek aan capaciteit is dit uitgesteld. Daarnaast willen we integraal het beleid van de gehele openbare ruimte benaderen.

Uitvoering wegonderhoud

In 2021 is een inspectie uitgevoerd van alle verhardingen van de gemeente Duiven, zoals we dat eens per 2 jaar doen. Conclusie is dat het gemiddelde kwaliteitsniveau in lijn is met het beleid. Het achterstallig onderhoud is vrij weinig en behapbaar om op te lossen, financieel en organisatorisch. In 2023 wordt weer een inspectie uitgevoerd van de verhardingen. In 2021 en begin 2022 is het bij de inspectie geconstateerde klein onderhoud hersteld. Daarnaast is naar aanleiding van het steeds toenemende aantal (Fixi)meldingen nog behoorlijk wat klein onderhoud uitgevoerd.

Asfalt onderhoud aan de Bellefleur en van Heemskerkstraat/van Eyck straat en divers kleiner asfalt onderhoud (scheuren vullen, bakken, slijpen) is uitgevoerd. Aan de elementenverharding is onderhoud gepleegd aan delen van de wijken Lommerweide en Centrum, en klein elementen onderhoud

Kwaliteitsniveau verhardingen

Het niveau wordt getoetst aan de CROW norm. De kwaliteit van het asfalt is stabiel en op niveau. Het niveau van de elementen is redelijk laag maar stabiel. De conclusie is dat dit overeenkomt met het huidige beleid.

Uitvoering onderhoud civiele kunstwerken

Gebaseerd op het schouw- en inspectieplan is in 2022 een nieuwe schouw-/inspectieronde uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn voor de korte termijn licht positiever dan de verwachtingen. Behalve voor de brug in de Breitnerstraat, die vergt groter onderhoud in 2023/2024, eerder dan voorzien. In 2023 volgt een nieuwe schouw-/inspectieronde. Qua onderhoud is in 2022 een slijtlaag op een houten brugdekken vernieuwd, een aantal dekplanken van houten brugdekken vervangen en houten brugdekken gereinigd. In de najaarsnota is budget vrijgemaakt voor vervanging van brug B8 Eltingerhof in 2023. Deze houten brug is door de locatie in veel slechtere staat dan vergelijkbare andere bruggen bleek bij de inspectie. Hierom is de vervanging op korte termijn nodig.

Voorziening onderhoud wegen	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	9.082	9.868	10.274	11.392
Toevoeging aan de voorziening	1.428	1.422	1.430	1.453
Onttrekking aan de voorziening	642	1.016	312	324
Stand per 31 december	9.868	10.274	11.392	12.521

Bedragen x € 1.000

Groen

Beleidskader

Het Groenbeleidsplan 2004-2013 is nog steeds het geldende beleidskader voor 2022 geweest. In dit plan is tevens een hoofdstuk opgenomen over bomenbeleid. Met de afschaffing van de kapvergunning in 2012 is hieraan toegevoegd extra terughoudend te zijn met het kappen van gemeentebomen.

Uitvoering

Conform het geldende beleidskader zijn in 2019 nieuwe onderhoudscontracten (bestekken) opgesteld en aanbesteedt. 2022 was het derde jaar dat hier conform de aanbesteding uitvoering aan is gegeven. Het onderhoud wordt uitgevoerd op beeldkwaliteitsniveau B van het CROW. Grootschalige groenrenovaties in wijken zijn uitgesteld in afwachting van IBOR.

Het boombeheer wordt uitgevoerd conform handboek Bomen. In de afgelopen jaren is een achterstand in de herplant ontstaan. Het gaat om bomen die gekapt zijn in verband met ziektes, ouderdom, droogte en stormschade. Hiervoor is in de voorjaarsnota € 70.000 aangevraagd om vooruitlopend op het IBOR een start te maken met het wegwerken van de achterstanden. Hierbij is gekeken naar een toekomstbestendige plantlocatie en biodiverse aanplant. De voorbereidingen hiervan zijn eind 2022 opgepakt. De aanplant zelf vindt begin januari en in het najaar van 2023 plaats.

Op dit moment is het beleid dat gezonde bomen niet gekapt worden. Het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte geeft nieuwe beleidsinzichten zoals de juiste boom op de juiste plaats. Op sommige plaatsen vraagt het bomenbeheer al lange tijd om een integralere aanpak. Hiervoor is in de voorjaarsnota € 100.000 voor de kap- en herplant aangevraagd.

Door vertraging van het IBOR, de beheerplannen en het doorlopen van een zorgvuldig proces zijn deze werkzaamheden uitgesteld naar 2023.

De aanbesteding voor het maaibestek is in 2022 voorbereid en wordt begin 2023 aanbesteed conform de wens om te streven naar meer biodiversiteit.

Groen

	Begroting 2022	begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Voorcalculaties	1.510	1.761	1.563
Totaal	1.510	1.761	1.563

bedragen x € 1.000

Riolering, gemalen en randvoorzieningen

Beleidskader

De basis voor het onderhouden van het totale rioleringssysteem is te vinden in het Water Taken Plan WTP (voorheen Gemeentelijk Riolerings Plan GRP) dat éénmaal in de vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In oktober 2022 is het nieuwe WTP vastgesteld door de Raad

Uitvoering

De volgende plannen en verordeningen zijn in 2022 door de raad vast gesteld:

- Uitvoeringsprogramma DPRA
- Watertakenplan 2022-2026
- Verordening rioolaansluiting
- Hemelwaterverordening incl. gebiedsaanwijzing

De uitwerking van het onderhouden en vervangen van het totale riolerings- en watersysteem is te vinden in het Watertakenplan. De financiële consequenties ervan zijn verwerkt in de meerjarenbegroting waarbij de jaarlijkse lasten worden gedekt door een kostendekkende rioolheffing.

Er is niet gestart met de voorbereiding van renoveren Vergert-oost, dit omdat we aansluiten bij de energietransitie. Hierdoor is het project naar achteren in de tijd geschoven. De voorbereiding afkoppelen Loostraat is ook nog niet opgestart ivm de prioritering op projecten.

Er zijn diverse drukunits en IBA's gerenoveerd.

Er vindt samenwerking binnen de Liemerse gemeenten en Waterschap Rijn en IJssel plaats.

Het samenwerken heeft een hoge prioriteit omdat het een besparing zal opleveren en het vanuit de regio en het bestuursakkoord water opgedragen is.

Voorziening Riolerings artikel 44 lid 2 BBV	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	11.734	12.288	12.577	13.084
Toevoeging aan de voorziening	554	289	507	596
Onttrekking aan de voorziening	0	0	0	0
Stand per 31 december	12.288	12.577	13.084	13.680

Bedragen x € 1.000

Water

Beleidskader

De basis voor het onderhouden van het totale rioleringsstelsel is te vinden in het Water Taken Plan WTP (voorheen Gemeentelijk Riolerings Plan GRP) dat éénmaal in de vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In oktober 2022 is het nieuwe WTP vastgesteld door de Raad

Uitvoering

Voor de uitvoering van de taken werken we al jaren samen met de Liemerse gemeenten en het Waterschap. In 2022 is het uitvoeringsprogramma voor het Deltaprogramma klimaatadaptatie vast gesteld door de raad. Hierin beschrijven we de maatregelen die we willen gaan nemen om de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen op het gebied van wateroverlast door neerslag, water te kort door droogte en de kwaliteit van het water. Deze maatregelen zijn financieel vertaald in het watertakenplan.

Onderhoud gebouwen

Beleidskader

Het planmatig Groot-Onderhoud-Gebouwen (GOG) geschiedt volgens de opzet en systematiek zoals omschreven in het Beleidsplan en vastgesteld door de Gemeenteraad op 16 april 2012.

Beheerplan

Voor het planmatig Groot-onderhoud wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee categorieën:

- Groot-onderhoud met een cyclus van 2-25 jaar: te dekken uit de Voorziening;
- Groot-onderhoud met een cyclus van > 25 jaar: kapitaliseren; (rente en afschrijving)

Uitgangspunt is dat de voorzieningen op peil gehouden worden met dotaties, en een rentetoekenning (voor inflatie/prijsstijgingen). Met de onttrekkingen voor het gepland Groot-

Onderhoud wordt gezorgd dat het niveau van de voorziening over een periode van de (komende) 25 jaar niet onder de 0-grens komt. Jaarlijks worden de individuele onderhoudsplannen (MJOP) van de gebouwen voor de komende vier jaar geactualiseerd en de consequenties/mutaties hiervan verwerkt. De mutaties zijn samengevat het gevolg van:

- inmiddels uitgevoerd groot-onderhoud/renovatieonderhoud;
- wijzigingen van een onderhoudscomponent (b.v. materiaalkeuze);
- verwerking van schouw-/opnameresultaten;
- geplande onttrekking en gerealiseerde sloop van accommodaties;
- wijziging in onderhoudsverantwoordelijkheid (eigenaar-verhuurder/huurder-gebruiker).

Mutaties leiden veelal tot een gewijzigde dotatie in de Voorziening GOG en zijn als zodanig verwerkt in de voorcalculaties.

Bij de actualisatie van de MJOP's blijkt dat met de voorgestelde dotaties en geplande onderhoudsactiviteiten het niveau van de 3 Voorzieningen GOG voor de komende periode van 25 jaar niet onder de 0-grens daalt.

In 2022 is opdracht verstrekt om de MJOP's volledig te actualiseren en om te zetten in het programma O-prognose; deze wordt begin kwartaal 2 in 2023 opgeleverd.

Voortgang Uitvoeringsprogramma GOG 2022-2025

Gemeentehuis Duiven:

- vervanging noodverlichting,
- vervanging klimaatinstallatie archiefruimte kelder,

Huis van Droom:

- plafond- en verlichtingsinstallatie buurtlounge

Gemeentewerf en Brandweergarage:

- 3 airco-units vervangen.

Sportcomplex Triominos:

- Koelmachine 1^e verdieping vervangen.

Voorziening Groot onderhoud algemene accommodaties	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	605	435	522	577
Toevoeging aan de voorziening	112	91	93	94
Onttrekking aan de voorziening	282	4	38	4
Stand per 31 december	435	522	577	667

Voorziening Groot onderhoud sportaccommodaties	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	1.250	1.371	1.498	1.641
Toevoeging aan de voorziening	159	162	164	167
Onttrekking aan de voorziening	38	35	21	0
Stand per 31 december	1.371	1.498	1.641	1.808

Voorziening Groot onderhoud culturele accommodaties	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	479	524	616	708
Toevoeging aan de voorziening	97	98	100	101
Onttrekking aan de voorziening	52	6	8	3
Stand per 31 december	524	616	708	806

Bedragen x € 1.000

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie streeft naar een optimaal evenwicht tussen de uitgaven en inkomsten. Bij het uitzetten van gelden is met inachtneming van de regels het optimaliseren van het rendement het doel. Voor het aantrekken van geld is het doel andersom, namelijk het minimaliseren van de kosten. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Het risico is inherent aan het rendement. Het laatste beleid hiervan is door de raad vastgelegd op 29 februari 2016 in het treasurystatuut van de gemeente Duiven. De publieke taak was reeds vastgesteld in de raad van 25 januari 2010.

Opgenomen in de publieke taak zijn:

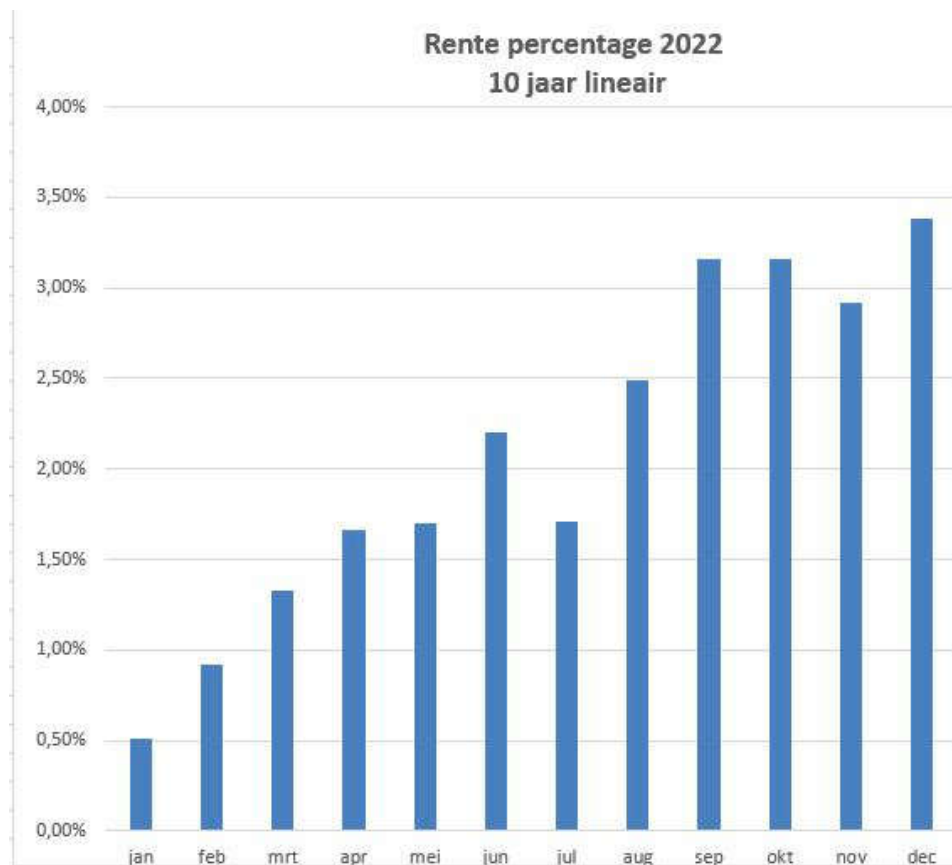
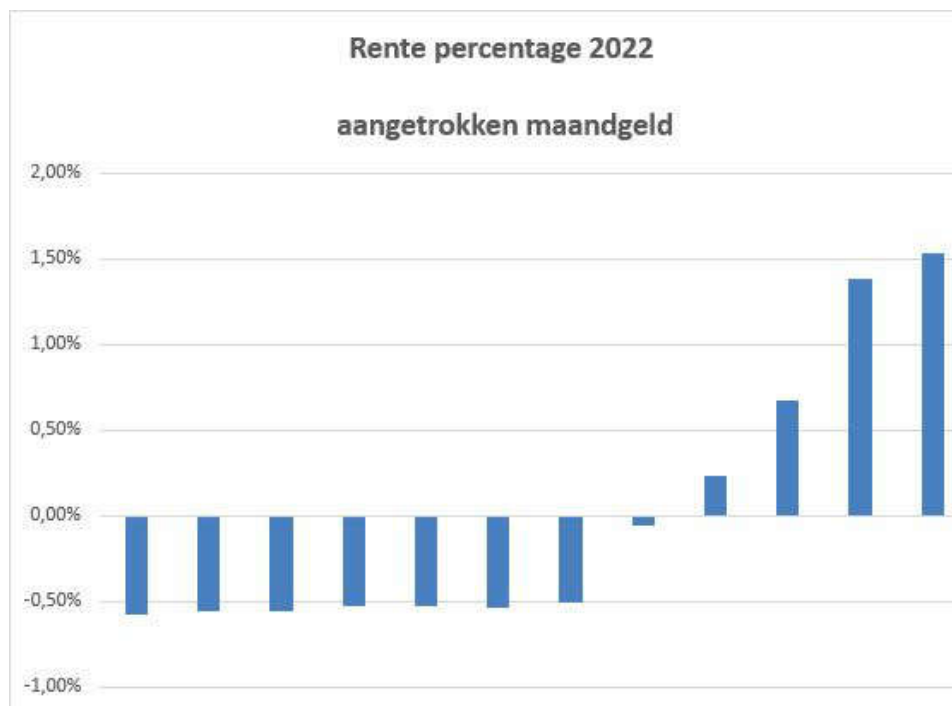
- Het verstrekken van garanties aan plaatselijke verenigingen en instellingen met het doel om met deze zekerheid geld te kunnen lenen bij reguliere banken en andere financieringsinstellingen.
- Het blijven verstrekken van waarborgen en geldleningen tot (her)financiering van sociale woningbouw conform het hiervoor reeds eerder (1997) genomen besluit Raamovereenkomst tot (her)financiering van de sociale woningbouw.

In het actuele treasurystatuut zijn de kaders opnieuw vastgelegd van financiële instellingen waarbij de gemeente Duiven geld kan lenen of uitzetten. Voor het aantrekken van geld is de rating verdwenen omdat de gemeente Duiven daar geen risico voor loopt. Het uitzetten van geld is niet meer toegestaan door de invoering van het schatkistbankieren. Wel is het nog toegestaan aan een andere decentrale overheid geld te lenen. Dit is alleen mogelijk als er geen verticale toezicht relatie bestaat tussen beide decentrale overheden.

Rentebeleid

In de financieringsparagraaf van de begroting 2022 is van een zeer lage stabiele rente uitgegaan. Door de oorlog in Oekraïne is de lange rente in 2022 langzaam opgelopen tot ruim 3% eind 2022 voor een 10 jarige lening. Het korte geld is in de zomerperiode omgegaan van negatieve naar positieve rente. Op 31-12-2022 zelfs naar 1,53% bij de BNG.

De gemeente Duiven heeft in 2022 het hele jaar positief gestaan bij de banken. Vanaf september 2022 is zelfs rente ontvangen van geld dat bij de schatkist op de rekening heeft gestaan.

Renterisico's

De specifieke risico's die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's, die worden getoetst aan twee normen.

1. De kasgeldlimiet. Deze geeft het maximale bedrag aan dat een gemeente aan vlottende financieringsmiddelen (looptijd korter dan een jaar) mag opnemen.

2. De renterisiconorm. Hiermee wordt bedoeld het renterisico dat gelopen wordt op toekomstige renteniveaus. Per jaar mag maximaal op 20% van de leningen renterisico worden gelopen.

1. Kasgeldlimiet

Het uitgangspunt van de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte financiering (korter dan één jaar). Juist voor korte financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het gehele begrotingsjaar.

Berekening kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000	1 januari 2022
Omvang begroting	66.995
Toegestane kasgeldlimiet	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	5,7
Gemiddeld vlottende middelen 2022	17,7

Berekening kasgeldlimiet

Gemiddeld 2022 ruimte	23,4

Bedragen x € 1.000

Berekening ruimte in 2022 t.o.v. kasgeldlimiet

2022	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	gemiddeld
Gemiddelde vlottende middelen	15,9	16,1	17,4	21,2	17,7
Kasgeldlimiet per 1 januari 2022	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Ruimte boven de limiet	21,6	21,8	23,1	26,9	23,4

Bedragen x € 1 miljoen

De gemeente Duiven is in 2022 het gehele jaar ruim onder de kasgeldlimiet gebleven.

2. Renterisiconorm

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld.

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente op grond van deze norm in 2022 € 13.072.000 aan leningen opnieuw had mogen afsluiten. In 2022 is er geen nieuwe langlopende lening afgesloten. Wel is er voor een bedrag van € 4.604.851 aan leningen regulier afgelost.

(bedragen x € 1.000)	Begroot
Berekening rente risiconorm	
Totale lasten	66.995
Percentage regeling	20,0%
Rente risiconorm in bedrag	€ 13.399
Berekening rente risico	Werkelijk
Rente herziening	€ -
+/- aflossingen (model E)	€ 4.614
Rente risico	€ -4.614

Toetsing renterisiconorm	
Rente risiconorm (begroot)	€ 13.399
Rente risico (werkelijk)	€ 4.614
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 8.785

Kredietrisico

Naast bovengenoemd renterisico wordt door de gemeente ook kredietrisico gelopen over de door de gemeente uitgeleende gelden en de door de gemeente aan plaatselijke verenigingen en instellingen, in het kader van de publieke taak, gegarandeerde geldleningen. Het kredietrisico betreft het risico dat de leningen niet worden terugbetaald. In 2022 is er geen nieuwe lening verstrekt. Het bedrag van het stimuleringsfonds volkshuisvesting is afgenomen tot € 99.193 omdat er een bedrag van € 250.000 retour is ontvangen. Het saldo van de verstrekte hypotheekleningen aan ambtenaren was op 1-1-2022 € 3.333.444. In 2022 is dat saldo afgenomen met € 868.503 tot € 2.464.941.

Gewaarborgde geldleningen

Op 31-12-2022 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 18.418.922. Het grootste deel hiervan, namelijk € 18.087.000 wordt gegarandeerd in de achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor deze laatste groep leningen kan de gemeente Duiven voor 50% worden aangesproken. Van het restant van € 331.922 staat de gemeente borg voor sportverenigingen tot een bedrag van € 227.233 en voor leningen in het kader van cultuur tot een bedrag van € 104.689.

Interne financiering

Onder interne financiering wordt verstaan het gebruikmaken van eigen reserves en voorzieningen voor de financiering van de gemeente Duiven. Op 1 januari 2022 was het bedrag aan reserves € 36.408.821 (inclusief het saldo € 7.693.152 van 2021) en aan voorzieningen € 32.658.093. In totaal € 69.056.914. Dit bedrag werd in 2022 gebruikt als financieringsmiddel voor inkomsten en uitgaven van de gemeente Duiven.

Schatkistbankieren

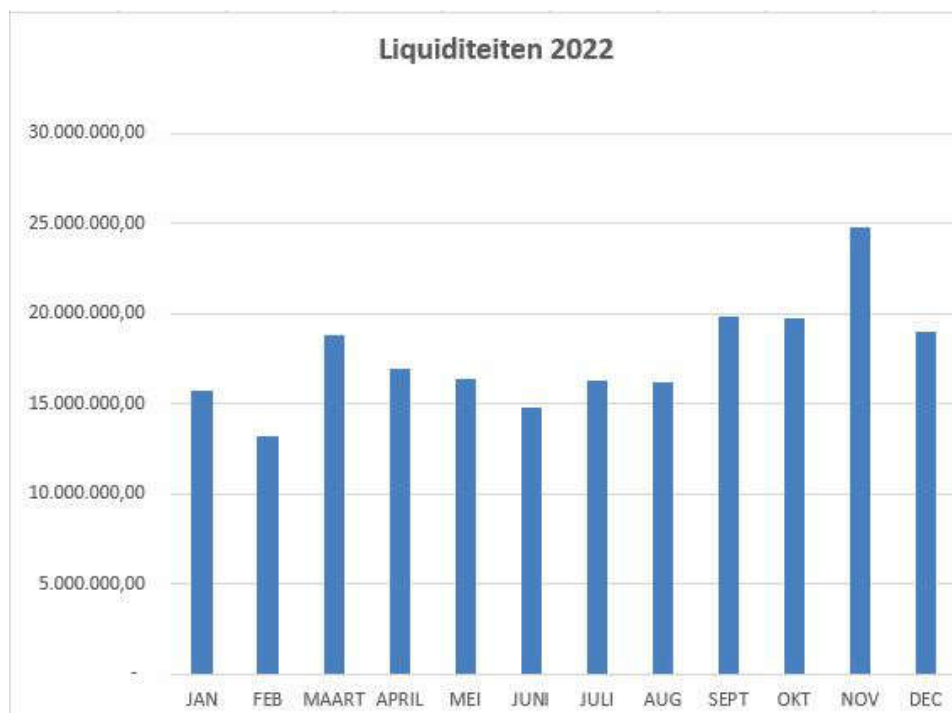
Schatkistbankieren houdt in dat lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het Rijk dan wel mede overheid te doen. Dit geldt vanaf 2013. Het tijdelijk uitzetten van geld bij derden is verleden tijd.

Alle overtollige middelen in de schatkist moeten we aanhouden. Er zijn vier uitzonderingen; nazorgfondsen zoals die zijn ingesteld op basis van de wet Milieubeheer, middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst, bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012) en een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag voor de gemeente Duiven is 2,0% (dit percentage wordt gehanteerd bij een begrotingstotaal lager dan € 100 miljoen). Voor 2022 was het drempelbedrag 2% van het begrotingsbedrag € 65.362.000 = € 1.307.240. Het minimum bedrag is € 1.000.000. Dagelijks wordt het overschot van de liquide middelen gestort naar het Rijk middels een rekening-courantrekening. In 2022 is het drempelbedrag niet overschreden. Hieronder de kwartaalcijfers van gelden die buiten de BNG worden aangehouden. Bij de BNG wordt er automatisch geld afgeroomd naar de schatkist. Ook is het van belang naast de BNG geld beperkt aan te houden. Vanaf september 2022 wordt er rente ontvangen op de schatkist. In 2022 is er totaal een bedrag van € 66.000 ontvangen aan rente schatkist.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	428	402	434	309
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	572	598	566	691
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-		
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	40.079			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	40.079			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	38.475	36.619	39.965	28.405
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	428	402	434	309

Liquiditeit

Om te komen tot een goede en effectieve financiering voor de gemeente voor de korte en lange termijn is een goede en volledige liquiditeitsprognose noodzakelijk. De liquiditeitsprognose in de begroting 2022 voorspelde een positief saldo van € 13 miljoen eind 2022. In werkelijkheid was het saldo bijna € 19 miljoen positief. Hieronder treft u de werkelijke liquiditeit aan van de gemeente Duiven per maand in 2022. Het verschil wordt o.a. verklaard door de opbrengsten grondexploitatie en het positieve saldo 2021 en 2022.

Renteschema 2022

A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	413.962	
B	Externe rente baten Schatkistbankieren	-66.881	
	Saldo van rentelasten en rente baten		347.082
C1	Rente baat van de grondexploitatie	-98.353	
C2	Rente baat voorzieningen		
C3	Rente baat van Hypotheken	-82.904	
C4	Rente baat diverse kleine bedragen		
	Totaal inkomsten		-181.257
	Saldo		165.824
D1	Rente over het eigen vermogen		
D2	Rente over de voorzieningen		228.318
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen		394.142
E	Aan taakvelden toe gerekende rente		-590.441
F	Rente resultaat 2022 positief		-196.299

Debiteuren- en crediteurenbeheer

Alles is erop gericht dat vorderingen tijdig, dus uiterlijk op de vervaldatum, worden geïnd. Wanneer dit niet wordt gerealiseerd, worden kort na de vervaldatum, volgens een vaste procedure, invorderingsmaatregelen genomen. Zogenaamde dubieuze debiteuren worden via een kosten/baten-analyse en op juridische haalbaarheid beoordeeld waarna óf verdere invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt óf de vordering oninbaar wordt verklaard.

Debiteuren financieel beheer

Er lopen invorderingsmaatregelen eind 2022 bij de deurwaarder voor een totaal bedrag van € 10.890 voor 2 verschillende debiteuren.

Debiteuren belastingen

De invordering van de belastingdebiteuren 2022 is reeds opgestart. In 2022 en januari 2023 zijn er herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen verzonden. Het totale saldo aan belastingdebiteuren bij de gerechtsdeurwaarder per 31 december 2022 bedraagt € 55.066. Het betreft 105 vorderingen. Deze zijn in behandeling bij het incassobureau dat de invordering verzorgt voor de gemeente.

De overige belastingdebiteuren komen binnen via een betalingsregeling.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De gemeente levert een scala aan producten. Om de levering van deze producten te garanderen, hebben we het werk op een bepaalde wijze georganiseerd: de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft betrekking op de totale gemeentelijke organisatie: zowel de 'ambtelijke' als de 'bestuurlijke'. Onder bedrijfsvoering rekenen we de inzet van (productie-)middelen en de toepassing van processen bij de totstandkoming van producten. De bedrijfsvoering is met ingang van 2018 ondergebracht in de werkorganisatie 1Stroom. De bedrijfsvoeringsaspecten inzake ICT en Inkoop zijn ondergebracht in Samenwerking de Liemers (een ambtelijk samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar).

Financiën, doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid

De interne regels met betrekking tot de financiële beheersing van de organisatie met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn neergelegd in de verordeningen ex artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet. De relevante instrumentaria behorende bij de planning en control zijn hierop afgestemd. De accountant heeft onderzoek gedaan naar het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, ook heeft hij de balansmutaties onderzocht. De accountant geeft daarnaast een oordeel over de kwaliteit van de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie om zo te kunnen oordelen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording.

Informatievoorziening

Toekomstvisie RID

In 2022 is er in opdracht van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar door ICT-adviesbureau M&I/partners onderzoek gedaan naar de toekomstvisie van de RID. Onderzocht is welke scenario's er zijn voor de toekomst van de RID gezien alle uitdagingen, welke scenario wordt geadviseerd om te sturen op en binnen de samenwerking en wat er op gebied van digitale volwassenheid en regievoering op ICT nodig is bij de gemeenten. Samen met de medewerkers, de directies en de bestuurders van de diverse organisaties (waaronder de RID) is gekeken naar het ICT-werkpakket voor de komende jaren, is besproken hoe de huidige ICT-samenwerking wordt ervaren en is nagedacht over het best passende vervolgsценario en wat daarvoor nodig is. Dit resulteert in een adviesrapport met te nemen maatregelen en acties die begin 2023 zal worden opgeleverd.

Stuurgroep Informatievoorziening

Binnen 1Stroom is er een stuurgroep informatievoorziening ingesteld. De stuurgroep zorgt intern en extern voor afstemming van het ICT-beleid en het stroomlijnen van de gemeentelijke informatievoorziening. De stuurgroep neemt namens 1Stroom strategische ICT-beslissingen en geeft richting aan de positie van 1Stroom als opdrachtgever van de RID. De stuurgroep brengt de ICT-behoefte intern in kaart en zal het ICT-beleid gaan uitwerken zodat we meer integrale ICT-keuzes kunnen maken. De stuurgroep zal hierin ook afstemming zoeken met de gemeente Zevenaar, de RSD en de RID. Dit gaat ons ook helpen om de positie van 1Stroom als opdrachtgever van de RID en daarmee het samenspel met de RID te versterken. De stuurgroep geeft daarnaast op bestuurlijk niveau input voor het portefeuillehoudersoverleg ICT (Pho ICT) en formuleert, als het nodig is, een advies ten aanzien van de besluitvorming voor het MT of college.

Portfoliomanagement ICT

In RID-verband maken we gebruik van portfoliomanagement om ICT-wensen en ideeën te inventariseren, prioriteren en projectmatig uit te voeren. De volgende ICT projecten zijn voltooid:

- Vervanging applicatie Burgerzaken
- Nieuwe ICT-devices gemeenteraden
- Aanbesteding applicatie Sociaal domein
- Aanschaf applicatie voor digitale handtekening
- Vervanging sjablonengenerator iWriter door Templafy
- Aanschaf informatiebeheerapplicatie i-navigator
- Raamovereenkomst levering standaard software
- Livegang van de gemeentelijke websites

Informatiehuishouding

Meerjarenplan verbeteren informatiehuishouding

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet er ook voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. In dat kader hebben we een meerjarenplan verbetering informatiehuishouding opgesteld. In dit plan staat beschreven welke maatregelen en acties 1Stroom de komende jaren gaat ondernemen om de informatiehuishouding te verbeteren.

Elektronische ondertekening met Zynyo

In 2020 is een pilot gestart voor het elektronisch (digitaal) ondertekenen van documenten met het toenmalige team Omgevingszaken, de bestuurssecretariaten en de bezwarencommissie. Omdat deze pilot succesvol was is in 2022 het gebruik van elektronische ondertekening uitgerold in de hele organisatie. Hiervoor gebruiken we het programma Zynyo. Zynyo maakt gebruik van een zogenaamde hashcode, waarmee de ondertekening voor iedereen te controleren is en voldoende rechtszekerheid biedt.

Door beschikkingen, besluiten en overeenkomsten elektronisch te tekenen, is het niet meer nodig om documenten te printen en opnieuw te scannen. Bovendien kan plaatsonafhankelijk getekend worden. Men hoeft dus niet meer naar het gemeentehuis te komen voor het zetten van een handtekening. Ook ondertekenen we alleen nog documenten die ook echt getekend moeten worden.

Archiefinspectie

De archiefruimten in het gemeentehuis van Duiven zijn door het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) geïnspecteerd. Over het algemeen was de situatie in alle ruimten behoorlijk op orde. Naar aanleiding van een aantal bevindingen die gedaan zijn heeft het college een verbeterplan opgesteld. De verbeteringen zullen in Q1 2023 worden uitgevoerd.

Overbrenging archieven

De analoge archiefblokken van de gemeente Duiven (1990-1999) zijn conform Archiefwet geïnventariseerd en overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD). Het SALD is daarmee ook belast met het beheer. De archieven zijn vanaf het moment van overbrenging openbaar en raadpleegbaar voor geïnteresseerden.

Informatiebeveiliging en Privacybescherming

1Stroom heeft een grote verantwoordelijkheid om de informatievoorziening te beveiligen en veilig te houden. Dit is nodig om de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers te kunnen garanderen en tevens ook belangrijk voor de interne bedrijfsvoering. De BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) is de landelijke norm en bestaat uit een set van beveiligingsmaatregelen, die minimaal benodigd zijn om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen) te waarborgen. Informatiebeveiliging is een proces van plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen (Plan-Do-Check-Act).

Terugkijkend op het jaar 2022 komen we tot de conclusie dat we onze doelstellingen voor dat jaar te ambitieus geformuleerd hebben. De focus lag in 2022 nog te veel op het reageren op incidenten en zal in 2023 verschuiven naar het vroegtijdig herkennen en voorkomen van incidenten. De uitgestelde invoering van de voorziening voor monitoring en response (SIEM/SOC), vanuit de VNG wordt begin 2023 een nieuwe aanbestedingsprocedure gestart, zal daar zeker een belangrijke bijdrage aan leveren. Het is de bedoeling dat met de implementatie van deze voorziening in de tweede helft van 2023 gestart wordt.

In 2022 is een beperkte vooruitgang geboekt met de verdere implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Met de invoering van het ISMS (Information Security Management System) in het laatste kwartaal van 2022 zal een belangrijke bijdrage geleverd worden aan de verdere invoering - organisatie breed - van de maatregelen van de BIO. Het ISMS ondersteunt ons in de procesgerichte benadering van de informatiebeveiliging. Het is een managementsysteem waarin het risicobeheerproces van de informatiebeveiliging centraal staat. Voor de uitvoering van de maatregelen en activiteiten is een belangrijke rol weggelegd voor het bestuur, het management en de proceseigenaren. In het eerste kwartaal van 2023 zal de eerste nulmeting worden afgerond en worden de verbetermaatregelen verwerkt in het Informatiebeveiligingsplan 2023.

In het afgelopen jaar zijn we er nog niet in geslaagd om de activiteiten in het kader van bewustwording (awareness) te integreren met een structurele en integrale aanpak. En dit is wel belangrijk, omdat de menselijke factor ook van groot belang is voor het waarborgen van de informatieveiligheid. Wel hebben we deelgenomen aan het project Troje waar awareness een belangrijk onderdeel vanuit maakt. De bevindingen hiervan worden meegenomen in het plan voor de structurele en integrale aanpak van het verhogen van het bewustzijn informatiebeveiliging. Vanaf het tweede kwartaal komt deze beschikbaar. De medewerkers van 1Stroom zijn door middel van diverse nieuwsberichten op Binnenshuis geïnformeerd over actuele onderwerpen over informatiebeveiliging en privacybescherming.

In 2022 heeft de organisatie vele malen advies gevraagd aan de Functionaris Gegevensbescherming over de toepassing van de AVG bij de uitvoering van een grote verscheidenheid aan taken en processen. Ook is er een start gemaakt met de actualisering van het verwerkingsregister. In 2023 maakt deze onderdeel uit van de i-navigator, een beheershulpmiddel ontwikkeld om de complete informatiehuishouding van de organisatie centraal in kaart te brengen. Dit zal ook zeker een bijdrage leveren aan de verdere integratie van de privacybescherming in de werkprocessen van onze organisatie.

In 2022 zijn er 12 datalekken gemeld bij onze Functionaris Gegevensbescherming. In 1 geval is het datalek ook gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (de AP). In alle gevallen was er sprake van een menselijke fout, de persoonsgegevens waren naar de verkeerde persoon gestuurd. Veelal betrof het e-mailberichten. Onderzocht wordt of door middel van extra technische voorzieningen de medewerker gewaarschuwd kan worden, als er sprake is van de verzending van persoonsgegevens.

Integriteitsbeleid

Op grond van de Ambtenarenwet legt het college verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en het naleven van de gedragscode. In 2022 heeft geen schending plaatsgevonden.

Frauderisicobeheersing

In 2022 zijn er geen fraudes geonstateerd. De frauderisico's zijn in beeld en er zijn controlemechanismen ingebed in (administratieve) processen. Het vierogenprincipe bij inkoopfacturen is hier een voorbeeld van.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente Duiven een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De gemeente Duiven maakt binnen de verbonden partijen onderscheid tussen gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De gemeenschappelijke regelingen bestaan uit publieke partijen die samenwerken, vaak op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of Wgr-plus. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als een gemeente het voorgestane beleid niet zelf wenst uit te voeren, maar in samenwerking met andere gemeenten of instellingen. Bij deelnemingen heeft de gemeente een pakket van aandelen van een vennootschap in bezit. De deelname in het aandelenkapitaal vloeit vaak voort uit de van oudsher aanwezige maatschappelijke belangen, die door de vennootschappen werden of worden nagestreefd.

In onderstaand overzicht wordt een overzicht van de verbonden partijen voor de gemeente Duiven weergegeven, inclusief het financiële belang betreffende de jaarrekening 2021, de begroting 2022 en de jaarrekening 2022. Dit geeft inzicht in de risico's die de gemeente Duiven loopt door de betrokkenheid aan de verbonden partij. Vervolgens wordt elke verbonden partij nader toegelicht. Inhoudelijke beleidsinformatie over verbonden partijen is opgenomen in de relevante programma's.

Verbonden partij*	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
<i>Gemeenschappelijke regelingen</i>			
Samenwerking De Liemers (SDL)	€ 3.071.569	€ 3.147.360	€ 3.132.568
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	€ 1.609.370	€ 1.710.597	€ 1.720.066
Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	€ 801.958	€ 1.140.494	€ 1.138.104
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)	€ 49.222	€ 55.636	€ 48.948
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	€ 258.500	€ 397.000	€ 340.263
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	€ 68.589	€ 174.189	€ 174.309
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	€ 449.439	€ 587.659	€ 563.435
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem incl voormalige bijdrage SW Presikhaaf Bedrijven	€ 2.190.382	€ 2.266.189	€ 2.224.406

Euregio	€ 6.550	€ 6.700	€ 6.525
1Stroom	€ 15.734.584	€ 18.177.000	€ 18.177.000
<i>Deelnemingen (dividend)</i>			
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 1.580	€ 8.000	€ 8.003
Vitens N.V.	€ 0	€ 0	€ 0
Alliander N.V. (voorheen Nuon)	€ 104.090	€ 104.000	€ 112.190

Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen gevestigd in Elst.

Doel	Versterking regionale samenwerking in de regio Arnhem - Nijmegen.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het GO.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage aan het GO bedraagt € 2,73 per inwoner. Hiervan is € 1, bestemd voor Economic Board en € 1,73 voor de bijdrage regiobureau.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 31-12-2021 is € 331.012. Het vreemd vermogen per 31-12-2021 is € 1.364.396. Vanwege dat de Groene Metropoolregio op 1 januari 2021 van start is gegaan zijn de vergelijkende cijfers per 1-1-2021 achterwege gelaten.
Resultaat	Niet van toepassing.
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom zeer beperkt.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevestigd in Arnhem

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweezorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Partijen	15 gemeenten nemen deel in de VGGM: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur kent 32 leden. Elke gemeente levert twee leden: de burgemeester en de wethouder volksgezondheid. De stemverhouding van Duiven is twee van de 32 oftewel 6,25%.
Financieel belang	In het Dagelijks Bestuur worden de Liemerse gemeenten vertegenwoordigd door de burgemeester van Westervoort. De bijdrage van de gemeente Duiven bestaat uit een deel voor de brandweer en een deel voor publieke gezondheidszorg. Voor 2022 was de brandweerbijdrage € 994.104. en de bijdrage voor de publieke gezondheidszorg € 387.614. De bijdrage Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar was € 338.348. De totale bijdrage in 2022 aan de VGGM is € 1.720.066
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 9.615.000 en per 31 december 2022 was dit € 8.513.000 Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 63.228.000 en per 31 december 2022 was dit € 51.358.000.
Resultaat	Het gerealiseerde resultaat over 2022 was € 707.000.

Risico's	VGGM heeft het risicomanagement op orde. Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. VGGM vindt het eigen weerstandsvermogen op basis van deze inschatting voldoende om de risico's af te dekken.
Samenwerking De Liemers (SDL) gevestigd te Duiven	
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Partijen	De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de colleges van de drie deelnemende gemeenten. Elke gemeente had in 2022 in het bestuur één stem.
Financieel belang	Op basis van de afgesproken verdeelsleutels worden de kosten van de samenwerkingsorganisatie aan de drie gemeenten doorbelast. Voor de gemeente Duiven bedroeg de bijdrage voor het jaar 2022 € 3.132.568.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 436.360 en per 31 december 2022 € 182.070. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 5.764.670 en per 31 december 2022 was dit € 8.067.081.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was positief € 155.122
Risico's	De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL) gevestigd te Zevenaar

Doel	De gemeenten Duiven, Zevenaar en Montferland werken sedert 1997 samen in de Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL). Binnen deze gemeenschappelijke regeling worden de kosten voor huisvesting, die door de samenwerkende gemeenten zijn geaccepteerd, verdeeld. Achterliggende gedachte bij de totstandkoming van deze regeling is geweest om het voortgezet onderwijs in het voedingsgebied De Liemers op een adequate wijze in te richten en de kosten beheersbaar te houden voor de deelnemende gemeenten.
Partijen	Gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Er is een Gemeenschappelijk Orgaan opgericht, bestaande uit de daartoe door de colleges van B&W aangewezen bestuurders. De stemverhouding van Duiven is 1 van de 3 (33,3%).

Financieel belang	De bijdrage van Duiven aan de GRHVOL is voor 2022 begroot op € 1.140.494. De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen begroting en jaarrekening. Daardoor zijn er geen eigen baten en lasten. De baten en lasten komen voor de rekening van de deelnemende gemeenten. Aan het einde van het jaar vindt er een afrekening plaats tussen de deelnemende gemeenten.
	De gemeenten worden door het Rijk via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds gecompenseerd middels een bedrag per leerling. Ten bate van de GRHVOL wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door de deelnemende gemeenten. Deze reserve wordt aangehouden door de gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL en is ook zodanig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Zevenaar. Vanaf 2022 is de reserve leeg. Voor 2022 is een bedrag van € 229.091 betaald om in de reserve te storten.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het GRHVOL heeft geen eigen of vreemd vermogen. De kosten worden gedekt door de deelnemende gemeenten. Wel wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL.
Resultaat	Niet van toepassing.
Risico's	Doordat de GR geen eigen middelen heeft en geen rechtspersoonlijkheid heeft, is het risico klein. Een financieel risico voor de deelnemende gemeenten is wel dat het leerlingenaantal terugloopt en er dus minder inkomsten zijn, terwijl de kapitaallasten hetzelfde blijven.

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) gevestigd te Doesburg

Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet. Daarnaast het bevorderen van publicaties over de streek aan de hand van de aanwezige archiefbescheiden.
Partijen	De gemeenten Duiven, Doesburg, Westervoort en Zevenaar, de RID en de RSD.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert een van de vijf leden van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 48.948 en is berekend op basis van het inwoneraantal en op basis van afgenomen uren.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 1.589 en per 31 december 2022 € 794.
	Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 95.415 en per 31 december 2022 was dit € 83.104.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 0.
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil ingeschat.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gevestigd te Arnhem

Doel	De gemeenschappelijke regeling zorgt voor de behartiging van de belangen van de deelnemers inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.

Partijen	Gemeente Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Spaargaren maakte onderdeel uit van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur t/m 8 mei 2022. Vanaf 9 mei 2022 is wethouder mevrouw van Dam lid van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Deze is gebaseerd op de inbreng van de taken in het kader van de Wet VTH (basistaken).
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 1.014.500. Per 31 december 2022 was dat € 862.900. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 6.446.000. Per 31 december 2022 was dit € 5.825.100.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 53.300 positief.
Risico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.

Vervoersorganisatie BVO DRAN (doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen)

Doel	Doelstelling is om te komen tot een goede en efficiënte regionale samenwerking op het gebied van doelgroepenvervoer in de stedelijke regio Arnhem Nijmegen, inclusief Druten, door de oprichting van de lichtste vorm van een gemeenschappelijke regeling; een bedrijfsvoeringsorganisatie. Artikel 4 van de regeling geeft aan: 1. De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. 2. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden overgedragen aan de DRAN.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Deze regeling is vooral bedoeld voor de samenwerking tussen de betrokken gemeenten voor taken die geen zware bestuurlijke aansturing nodig hebben, maar waarvoor rechtspersoonlijkheid wel van belang is voor een efficiënte uitvoering. Dit was nodig vanwege de opheffing van de Stadsregio Arnhem Nijmegen.
Financieel belang	Elke gemeente levert één wethouder aan het Algemeen Bestuur van de GR. Door het bundelen van de verschillende vervoersstromen met een groot aantal gemeenten zou een efficiënter vervoerssysteem mogelijk worden gemaakt waardoor een betere beheersbaarheid van de vervoerskosten ontstaat. Hiermee kunnen de dreigende tekorten in het vervoer (door toename vervoer wegens vergrijzing, langer thuis wonen etc.) in de regio worden opgevangen.

Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen is nihil. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 13.002.611 en per 31 december 2021 was dit € 10.603.269.
Resultaat	Het resultaat is € 5.987.009 positief.
Risico's	Het risico voor de gemeente Duiven is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.
Euregio	
Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Partijen	De Euregio bestaat uit 55 lidorganisaties uit de grensregio Nederland-Duitsland. Dat zijn gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in het werkgebied Arnhem-Nijmegen, West-Veluwe, Zuid-West-Gelderland, delen van Noordoost-Brabant, het noordelijke deel van de provincie Limburg, de Kreis Kleve, de Kreis Wesel en de steden Duisburg en Düsseldorf. In dit werkgebied wonen 4,2 miljoen mensen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert drie leden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 6.525 en is berekend op basis van het inwoneraantal.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 2.305.208,69 en per 31 december 2021 € 2.523.452,76. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 23.389.022,53 en per 31 december 2021 € 12.188.649,26.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 218.244,07.
Risico's	Het algemene financiële beheer van de Euregio Rijn - Waal wordt bij begroting, jaarrekening en begrotingswijziging van de Euregio getoetst en beoordeeld door de commissie financiën en projecten en de Euregioraad. Op dit moment is met in aanmerking nemend het eigen vermogen geen sprake van grote actuele risico's.
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem	
Doel	Het behartigen van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit 1 wethouder of burgemeester per gemeente. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 1 voorzitter en 2 leden, aan te wijzen door het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Per 1-1-2019 is de bijdrage van de module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR. Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 699.000 en per 31 december 2022 € 685.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 4.362.000. en per 31 december 2022 was dit € 4.388.000.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was nihil.
Risico's	Buiten de post onvoorzien en bestemmingsreserves is er geen weerstandscapaciteit aanwezig bij de MGR. Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom te Westervoort

Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de gemeenten aan het openbaar lichaam overgedragen of gemandateerde taken.
Partijen	Gemeenten Duiven en Westervoort.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de voltallige college's van b&w van de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 4 leden, twee van elke gemeente: een wethouder en de burgemeester.
Financieel belang	De kosten van de fusieorganisatie worden voor 63% ten laste gebracht van Duiven en voor 37% ten laste van Westervoort.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2022 was € 1.066.402 en per 31-12-2022 was dit € 785.405. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 6.692.174 en per 31 december 2022 was dit € 5.301.883.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 542.383 positief.
Risico's	De jaarrekening omvat geen actualisatie van de meerjarige risico's en een uitleg wat er met risico's van het afgelopen jaar is gebeurd. Dit omdat deze risico's, als ze er al zouden zijn gedekt worden vanuit een bijdrage door de gemeenten.

Deelnemingen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag

Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders. Vertegenwoordiging door de verantwoordelijke portefeuillehouder binnen het college.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Dit betekent een belang van € 8.775. Dat is 0,0063% van het totale vermogen. De dividenduitkering over 2021 was € 8002,80.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 5.062.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 4.615.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 143.995.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 107.459.000.000.
Resultaat	Het positieve resultaat over 2022 bedraagt € 300.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Vitens N.V. gevestigd te Zwolle

Doel	Het leveren van drinkwater en de instandhouding van het leidingnetwerk.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vitens N.V. kent een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. Gemeente Duiven is één van de aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 26.705 aandelen. De verkrijgingsprijs van dit pakket bedraagt € 4.538.

Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 600.300.000. Per 31 december 2022 was dit € 649.500.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 1.387.800.000. Per 31 december 2022 was dit € 1.446.600.000.
Resultaat	Het resultaat over 2022 bedraagt € 8.200.000 positief.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.
Alliander N.V. gevestigd te Arnhem	
Doel	Distributie van energie via energienetwerken.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Alliander heeft een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. De gemeente Duiven is een van de aandeelhouders en heeft stemrecht per aandeel.
Financieel belang	Gemeentelijk aandelenpakket van 151.801 aandelen op 1 januari 2015. 31.879 aandelen hiervan zijn verkocht aan Vattenfall conform het aandeelhoudersbesluit dat genomen is in april 2009. Op het totaal van de uitstaande en volgestorte aandelen is dat een belang van 0,001%.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 4.470.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 4.570.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 5.739.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 6.122.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2022 bedraagt € 198.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Aanleiding, opbouw en sturingsmogelijkheid van de paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf bevat een doorkijk in de achtergronden en ontwikkelingen op het gebied van het grondbeleid en de grondexploitaties. De gemeentelijke grondexploitatie is een instrument voor de ontwikkeling en realisatie van ruimtelijke plannen. Het is de financiële vertaling van het ruimtelijke plan en wordt in de initiatieffase gebruikt om de economische haalbaarheid van een plan te kunnen vaststellen. In het vervolg van het traject is de bestuurlijk vastgestelde grondexploitatieberekening het kader voor de uitvoering.

Met een gemeentelijke grondexploitatie voert de gemeente een functionele grondpolitiek en heeft daarbij een regierol. Het is een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd door gronduitgifte worden terugverdiend. Aan de actieve grondexploitatie zijn substantiële risico's verbonden.

Kader

Voor het grondbeleid gelden de landelijke richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). De richtlijnen zijn toegelicht in de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de Commissie BBV.

Het lokale kader waarbinnen wordt geopereerd is de Nota grondbeleid, vastgesteld bij raadsbesluit van 14 april 2008. De Nota kiest in beginsel voor "actief grondbeleid", maar

biedt mogelijkheden voor een gemeentelijke faciliterende rol, waar het risico grotendeels bij marktpartijen/initiatiefnemers ligt. Ons college staat een actualisatie van de Nota grondbeleid voor, waarbij het huidige grondbeleid uit 2008 wordt gemoderniseerd. Waardoor het situationele grondbeleid meer invulling gaat krijgen. De gemeente kan meerdere rollen spelen bij een gebiedsontwikkeling. Van het louter faciliteren van particuliere initiatieven (reactieve rol) tot het zelf risicovol tot ontwikkeling brengen van gronden (initierende rol).

Actualiteit

Na een periode van sterk oplopende woningprijzen heeft de woningmarkt in 2022 een kantelpunt bereikt. In de eerste twee kwartalen van 2022 zijn de prijzen van woningen gestegen, maar in het derde kwartaal is een daling geconstateerd, voor het eerst sinds 2013. Deze daling heeft zich in het vierde kwartaal doorgezet.

De economische onzekerheid is gedurende het jaar steeds verder toegenomen, met de Oekraïne-oorlog en de gevolgen daarvan als een van de voornaamste veroorzakers. De hoge rente zet de financierbaarheid van woningen voor particulieren en bouwprojecten voor beleggers stevig onder druk.

De afgelopen jaren kenmerkten zich door lage aanvangsrendementen en hoge vraag naar bedrijfsruimte. Het aanbod van zowel vastgoed als grond is door de hoge vraag niet toereikend, waardoor grondprijzen voor bedrijfsterreinen zijn gestegen. Ook in 2022 kan het aanbod nog niet tippen aan de vraag. Hoewel de krapte op de bedrijfsruimtemarkt iets minder nijpend is geworden, lijken tekorten (zeker lokaal) nog steeds een grote rol te spelen.

De kostenontwikkeling voor grond, water en wegen is vergelijkbaar met de woningbouwkostenontwikkeling. De schaarste aan bouwmaterialen en het personeelstekort is voor beide van toepassing. De hoge energieprijzen hebben de productiekosten van veel bouwmaterialen doen stijgen. Dit geldt met name voor bouwmaterialen waar veel energie nodig is, zoals gebakken materiaal en staal. Hierdoor zijn de bouwkosten in 2022 fors gestegen, met wel zo'n 8,6%. Naar verwachting zullen de kostenstijgingen op middellange termijn stabiliseren.

Financieel resultaat grondexploitaties

Opbouw en indeling grondexploitaties

De gemeente heeft in 2023 7 actieve grondexploitaties. Ten opzichte van vorig jaar zijn er in 2022 twee nieuwe grondexploitaties geopend, dit zijn De Timp en St. Antoniusstraat Loo. Er zijn drie grondexploitaties afgesloten.

De grondexploitaties zijn onderdeel van het Programma 3 Omgeving van de programmabegroting en zijn administratief verdeeld over twee producten:

- Bouwgrondexploitatie, woningbouw.
- Bouwgrondexploitatie, bedrijventerreinen.

Tot de producten "bouwgrondexploitatie woningbouw" en "bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen" worden de in exploitatie genomen complexen gerekend waarin de gemeente de actieve grondexploitatie voert:

Woningbouwcomplexen:

- De Timp
- St. Antoniusstraat Loo
- Vitaal Centrum Duiven

Bedrijventerreinencomplexen:

- InnoFase

- Werkterp De Ploen
- Seingraaf
- De Nieuweling

In de Nieuweling, van oorsprong een complex voor woningbouw en bedrijven, is de huidige voorraad uitgeefbare bouwgrond bestemd voor bedrijven, overigens op een aantal posities met mogelijkheid voor de bouw van een bedrijfswoning. Voor alle genoemde complexen in exploitatie geldt dat er een onherroepelijk bestemmingsplan van kracht is en dat een voorraad direct uitgeefbare bouwgrond beschikbaar is.

Afgesloten complexen

Er zijn in 2022 drie projecten afgesloten. Dit zijn Weidekervel, PSZ Hoflaan Loo en Graafstaete. Naar verwachting zal in de loop van 2023 het complex Seingraaf worden afgesloten.

Programmatische uitgangspunten

Woningbouw

De woonopgave is groot en zal ook de komende decennia blijven bestaan. Verschillende woningbouwplannen zijn verder richting ontwikkeling gebracht. De constatering dat alleen inbreidingslocaties niet genoeg zijn om aan de woningvraag te kunnen voldoen heeft geleid tot een 1e verkenning van 3 uitbreidingslocaties. Voor kleinschalige initiatieven is de Notitie woningsplitsing, kleinschalige inbreidingsplannen en functieverandering vastgesteld. Verder is er in 2020 in regionaal verband de Woondeal met het rijk gesloten en is als nadere uitwerking een nieuwe Liemerse Woonagenda opgesteld en vastgesteld door alle colleges en de provincie Gelderland. Ook is begonnen met het actualiseren van de Woonvisie en het opstellen van een uitvoeringsagenda.

Bedrijventerreinen

In de gezamenlijke grondexploitaties is de uitgifteprognose van bedrijventerreinen in de periode 2023 t/m 2030 opgenomen zoals hieronder aangegeven.

Tabel geplande uitgifte m² bedrijventerreinen per jaar

Complex	Totaal	2023	2024	2025	2026
Nieuweling	10745	2.686	2.686	2.686	2.686
Werkterp De Ploen	-	-	-	3.640	-
Innofase	45000	45000	-	-	-
Seingraaf		-		-	-
Totaal	55.745	47.686	2.686	6.326	2.686

De uitgifte van de bedrijventerreinen is beperkt stuurbaar. Een evenredige verdeling van de uitgiftes vanaf de middellange termijn is daarom een reëel uitgangspunt voor de grondexploitaties, wanneer er geen concrete interesses, opties en overeenkomsten bekend zijn.

Overige uitgangspunten

In deze paragraaf worden de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de (actualisatie van de) grondexploitatieberekeningen van de complexen op prijspeil 1-1-2023.

Parameter voor kostenstijging

In de berekeningen is de parameter voor kostenstijging per jaar als volgt gesteld op:

- 5,0% in 2023
- 3,0% in 2024

Dit sluit aan op de landelijk gehanteerde percentages. Deze percentages zijn ontleent aan 'De prognose parameters gebiedsontwikkeling 2023' van Stad² en 'Outlook Grondexploitaties 2023' van Metafoor.

Parameter voor opbrengstenstijging

In het geval dat er nog geen contracten zijn, is voor de opbrengststijging uitgegaan van 2%. Indien er al contacten zijn en er al prijzen zijn afgegeven zijn dan wordt er geen opbrengstenstijging berekend.

Prijspeil

Uitgegaan is van het actuele prijspeil 1 januari 2023 voor alle kosten. Hierbij zijn de te maken kosten geactualiseerd aan de hand van het prijzenboek Metafoor 2023 dan wel geïndexeerd aan de hand van de daarvoor berekende index van het CBS.

Kostencalculaties

In de initiatieffase van plannen zijn de calculaties gebaseerd op samengestelde elementprijzen. Naarmate de voorbereiding en uitwerking vordert vindt op basis van definitief ontwerp een verfijning plaats op besteksniveau.

Planontwikkelingskosten

De opgenomen ramingen voor plan(ontwikkelings)kosten zijn afgestemd op het deel inzet van de gemeentelijke personeelsformatie die wordt ingezet voor de grondexploitatie zoals opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting en de te maken externe plan(ontwikkelings)kosten.

Gronduitgifteprijzen

Ingevolge de Nota grondbeleid worden uitgifteprijzen "marktconform bij de toekomstige bestemming" vastgesteld. Voor de grondprijzen voor bedrijventerreinen is er in 2020 in het advies 'Meerjaren Prognose Grondexploitatie Duiven en Westervoort' van Stads² een studie gedaan naar de bepaling en onderbouwing van marktconforme en realistische grondopbrengsten, uitgesplitst en gespecificeerd naar de verschillende typen vastgoed. Op basis hiervan is met behulp van indexcijfers van het CBS een geactualiseerd overzicht gemaakt van de grondprijzen. Dit overzicht is vastgesteld door B&W (21 maart 2023). Bij de actualisatie van de complexen is nu gerekend met de vastgestelde uitgifteprijzen.

Berekening financieel resultaat grondexploitaties

Inleiding

In de vorige paragraaf zijn de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de actualisatie van de exploitatieopzetten van de diverse complexen. Hierdoor zijn alle grondexploitaties op een uniforme manier geactualiseerd.

Boekwaarden

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarden van de complexen in exploitatie, inclusief winstneming (tot en met 2021), in het verslagjaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de boekwaarde van de investeringen per saldo met € 6,5 mln. is afgenomen van € 11,1 mln. naar € 4,6 mln.

Complex in exploitatie	<i>Boekwaarde 1-1-2022</i>	<i>mutatie 2022</i>	<i>Boekwaarde 31-12-2022</i>
Woningbouw			
Weidekervel	-€ 45.548	-€ 14.585	-€ 60.133
PSZ Hoflaan Loo	-€ 282.877	€ 44.459	-€ 238.418
De Timp	€ 0	€ 210.274	€ 210.274
St. Antoniusstraat Loo	€ 0	€ 8.260	€ 8.260

Vitaal Centrum Duiven	€ 4.354.779	€ 226.221	€ 4.581.000
Subtotaal	€ 4.026.354	€ 474.627	€ 4.500.982
Bedrijventerreinen			
Werkterp De Ploen	€ 163.743	€ 32.522	€ 196.265
De Nieuweling	€ 756.064	-€ 403.439	€ 352.625
Graafstaete	-€ 268.600	€ 25.168	-€ 243.432
InnoFase	€ 1.571.075	-€ 391.328	€ 1.179.747
Seingraaf	€ 4.835.350	-€ 6.259.723	-€ 1.424.373
Subtotaal	€ 7.057.632	-€ 6.996.800	€ 60.832
Totaal in exploitatie	€ 11.083.986	-€ 6.522.173	€ 4.561.814

Resultaten grondexploitatie complexen (excl. te nemen winstuitname 2022)

Resultaat 2022 (tussentijds)

Het tussentijdse resultaat, over het jaar 2022, is samengevat door de tussentijdse winstnemingen en de ontwikkeling van de verliesvoorziening te salderen. Er is tussentijds winst genomen op de complexen de Timp en Innofase. De verliesvoorziening is tevens op peil gebracht. Per saldo resteert een bedrag van € 404.693 als toevoeging. Dit wordt vooral veroorzaakt door het verslechterde resultaat van het Vitaal Centrum Duiven. Hier tegenover staan de tussentijdse winsten die conform het BBV genomen moeten worden.

Het resultaat van de grondexploitatie over 2022 is € 706.961.

Vermeerdering verliesvoorziening	- € 404.693
Afsluiten complex Weidekervel	€ 60.133
Afsluiten complex PSZ Hoflaan Loo	€ 238.418
Afsluiten complex Graafstaete	€ 243.432
Tussentijdse winstuitname De Timp	€ 27.952
Tussentijdse winstuitname Nieuweling	€ 0
Tussentijdse winstuitname Innofase	€ 541.719
Resultaat grondexploitatie 2022	€ 706.961

Toekomstbeeld resultaten

In onderstaande tabel zijn per complex aangegeven de boekwaarde (saldo van reeds gemaakte kosten en opbrengsten per 31 december 2022) en de te verwachten kosten en opbrengsten vanaf 01-01-2023. Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voor gecalculerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex gerealiseerd is. Aangezien de individuele complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar 1 januari 2023 contant gemaakt (= op startwaarde met de interne rente) om ze onderling vergelijkbaar te maken.

			Nominaal		- = voordelig	+ = nadelig
	einddatum	Boekwaarde	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2023	
	exploitatie					
Complex		31-12-2022	Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Startwaarde(2023)
Woningbouw						
De Timp	31-12-2024	€ 210.274	€ 303.987	€ 651.501	-€ 141.732	-€ 136.228
St. Antoniusstraat Loo	31-12-2025	€ 8.260	€ 59.627	€ 52.500	€ 15.441	€ 14.842
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	€ 4.581.000	€ 3.589.156	€ 4.045.385	€ 4.462.120	€ 4.122.310
subtotaal		€ 4.799.533	€ 3.952.770	€ 4.749.386	€ 4.335.829	€ 4.000.924

Bedrijventerreinen						
Werkterp De Ploen	31-12-2025	€ 196.265	€ 290.372	€ 491.400	€ 4.442	€ 4.270
De Nieuweling	31-12-2026	€ 352.625	€ 754.676	€ 1.311.503	-€ 191.588	-€ 176.998
InnoFase	31-12-2026	€ 1.179.747	€ 1.442.685	€ 7.704.607	-€ 5.008.011	-€ 4.626.628
Seingraaf	31-12-2023	-€ 1.424.373	€ 1.541.115	€ 0	€ 104.991	€ 102.932
subtotaal		€ 304.264	€ 4.028.848	€ 9.507.510	-€ 5.090.166	-€ 4.696.424
Totaal		€ 5.103.797	€ 7.981.618	€ 14.256.896	-€ 754.337	-€ 695.500

Voor bovenstaande bedragen moet negatieve bedragen gelezen worden als voordelig en positieve bedragen als nadelig.

In het resultaat staan de complexen St. Antoniusstraat Loo, Vitaal Centrum Duiven en Werkterp de Ploen en Seingraaf als verliesgevend opgenomen. De resultaatpotentie van de totale grondexploitatie op lange termijn is nu berekend op een overschot van € 695.500 per 01-01-2023. In het hoofdstuk "verschillenanalyse" wordt dit nader geduid.

Verliesvoorziening

Voor de exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) conform BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel. Het rentepercentage (disconteringsvoet) bij deze berekening is door de BBV gesteld op 2,00%. Voor deze exploitaties betekent dit dat de verliesvoorziening verhoogd moet worden met € 404.693 om het totale verlies van € 4.244.354 op te vangen. Deze verhoging komt vooral op conto van Vitaal Centrum Duiven en voor een klein deel voor rekening van St. Antoniusstraat Loo. Daar tegenover wordt de voorziening voor Seingraaf een stuk lager.

Te treffen voorziening verliesgevende complexen

St. Antoniusstraat Loo	€ 14.842
Vitaal Centrum Duiven	€ 4.122.310
Werkterp De Ploen	€ 4.270
Seingraaf	€ 102.932
Benodigde voorziening	€ 4.244.354
Voorziening vorig jaar	€ 3.839.661
Toevoeging voorziening	€ 404.693

Risicoanalyse Grondexploitaties

De actieve grondexploitatie is voor de gemeente een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd vooral door gronduitgifte worden terugverdiend. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2026) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden.

Te onderscheiden zijn:

- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

Uitgangspunt is dat de risico's zoals nu gepresenteerd, worden meegenomen in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Hierna worden deze "bedrijfsrisico's" beschreven en nader gekwantificeerd. Bij de kwantificering wordt ook betrokken de mate waarin zich een eventueel risico kan voordoen.

Algemene economische risico's

Vooral bij het in exploitatie nemen van redelijk omvangrijke uitleg- en uitbreidingslocaties loopt de gemeente vanwege de relatief lange looptijd en hoge omzetten financiële risico's. In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:

- De uitgifte van bouwgronden start later, terwijl de voorinvesteringen al wel (deels) zijn gedaan. De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er renteverliezen optreden.
- Er dient zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijschrijving op de boekwaarde) is niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De overige risico's zijn enigszins beïnvloedbaar door het bepalen van de investerings- en uitgiftemomenten.

Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het verstandig om uit te gaan van een "reëel en behoedzaam scenario", dat zich kenmerkt door de volgende zaken:

- Een stijging van het rentepercentage met 1,0 procentpunt.
- Stagnering in de gronduitgifte met twee jaar in de bedrijventerreinen, De Timp en het VCD.
- Inflatie blijft hoog (gemiddeld 5% over rest looptijd)

Projectgebonden risico's

Hierna worden de specifiek projectgebonden risico's van de in exploitatie genomen gronden nader toegelicht en waar mogelijk gekwantificeerd.

Toereikendheid plankostenbudgetten

Het is reëel te veronderstellen dat er een risico bestaat dat noodgedwongen programmawijzigingen optreden. Ook kan sprake zijn van langere doorlooptijden van de in exploitatie genomen complexen. De ervaring leert dat er hierdoor een reële kans is dat in de complexen geraamde plankostenbudgetten niet toereikend zijn.

Bodem- en/of grondwaterverontreiniging en archeologische bodemschatten

In het traject van het opstellen van een ontwerp-bestemmingsplan wordt uitvoerig onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bodem en het grondwater. Voor aangetroffen verontreinigingen worden de saneringskosten in de calculaties meegenomen. Er is echter bepaald geen zekerheid dat alle te saneren verontreinigingen bekend zijn. Hetzelfde geldt voor de mogelijke aanwezigheid van behoudenswaardige archeologische bodemschatten.

Vitaal Centrum Duiven

Voor het Vitaal Centrum Duiven is een keuze gemaakt ten aanzien van de programmatische invulling van drie laatste ontwikkellocaties in het centrum van Duiven. Deze keuzes zijn verwerkt.

Doordat deze ontwikkelingen een lange tijdsperiode in beslag nemen, zijn hier ook risico's mee gemoeid. Bij de risicobepaling voor het project Vitaal centrum Duiven is het volgende meegenomen bij de berekening van het risico:

- Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen
- Bodem-/grondwaterverontreiniging/ archeologie
- Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven Elshofpassage 22a
- Twee jaar vertraging gronduitgifte Vitaal Centrum Duiven

Op basis van de bovengenoemde risico's is per project een analyse gemaakt. Hierbij is onderscheid gemaakt in de algemene risico's en de projectgebonden risico's.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de risico's het grootst zijn door een rentestijging. Daartegenover staat een positief risico bij Innofase. Het is bij de bedrijventerreinen mogelijk dat er een hogere opbrengst wordt gerealiseerd dan waar nu rekening mee wordt gehouden. Onderaan de streep blijft er een financieel risico staan van € 251.606.

Tabel risico's grondexploitatie

	Max. risico	Kans	Gewogen max. risico	Gewogen gem. risico
Algemene risico's				
Rentestijging (+1,00%)	-€ 467.035	80%	-€ 373.628	-€ 186.814
Inflatie blijft hoog (gemiddeld 5% over rest looptijd)	-€ 168.319	60%	-€ 100.991	-€ 50.496
Twee jaar vertraging gronduitgifte	-€ 476.919	60%	-€ 286.151	-€ 143.076
Projectgebonden risico's				
Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen	-€ 232.000	80%	-€ 185.600	-€ 92.800
Bodem-/grondwaterverontreiniging/ archeologie	-€ 100.000	60%	-€ 60.000	-€ 30.000
Grondwaarde Vitaal Centrum Duiven Elshofpassage 22a	-€ 200.000	80%	-€ 160.000	-€ 80.000
Grondprijs hoger bij inschrijving tender	€ 1.798.128	40%	€ 719.251	€ 359.626
Vertraging restwerkzaamheden met 1 jaar	-€ 93.485	60%	-€ 56.091	-€ 28.046
Totalen	-€ 488.930		-€ 503.211	-€ 251.606

Bij het opstellen van de begroting 2024 wordt het risicoprofiel wederom geactualiseerd.

Verschillenanalyse actieve grondexploitatie ultimo 2022 met ultimo 2021

In de tabel hierna worden de verschillen van de uitkomsten van de paragraaf grondbeleid 2022 vergeleken met het Jaarverslag 2021.

	Resultaat 1-1-2023 (jaarrekening 2022)		index 0,89%		+ = verbetering - = verslechtering
Project	Eindwaarde	Startwaarde 2023	Startwaarde 2022	Verschil	Verklaring verschil
Woningbouw					
De Timp	-€ 141.732	-€ 136.228			Nieuwe grex
St. Antoniusstraat Loo	€ 15.441	€ 14.842			Nieuwe grex
Vitaal Centrum Duiven	€ 4.462.120	€ 4.122.310	€ 2.832.006	-€ 1.290.304	Bij de herziening is rekening gehouden met de laatste ontwikkelingen. Deze zijn ook weer bijgewerkt aan de hand van een marktconforme indexering van de kosten bouw- en woonrijp maken.
Subtotaal	€ 4.335.829	€ 4.000.924	2.832.006	-€ 1.290.304	
Bedrijventerreinen					

Werkterp de Ploen	€ 4.442	€ 4.270	€ 4.348	€ 78	Verrekening en indexering kosten en achterblijvende uitgifte. Daarnaast is een hogere opbrengst ingerekend.
De Nieuweling	-€ 191.588	-€ 176.998	€ 266.112	€ -89.114	Verslechtering wordt veroorzaakt door de hogere kosten in verband met de fors gestegen inflatie..
InnoFase	-€ 5.008.011	-€ 4.626.628	- € 3.070.758	€ 1.555.870	Verbetering van het resultaat door hogere opbrengsten.
Seingraaf	€ 104.991	€ 102.932	€ 994.294	€ 891.362	Verbetering van het resultaat door meevallers in de aanbesteding van het bouw- en woonrijp maken.
Subtotaal	-€ 5.090.166	-€ 4.696.424	€ -2.338.229	€ 2.358.195	
Totaal	-€ 754.337	-€ 695.500	€ 493.777	€ 1.067.891	

Tabel verschillen

De verschillenanalyse vindt plaats tussen de grondexploitaties peildata 1 januari 2023 en 1 januari 2022. Om de resultaten onderling vergelijkbaar te maken, is het resultaat van de jaarrekening 2022 geïndexeerd met een jaar rentestijging (0,89% voor 2023).

De belangrijkste opgetreden wijzigingen zijn hier onder per complex nader aangegeven:

Vitaal Centrum Duiven

Het tekort in de exploitatie van het centrum loopt verder op. Hiervoor is een aantal oorzaken te benoemen maar het grote verschil komt voort uit het gewijzigde programma. Dit programma levert een lagere grondwaarde op dan het oude programma. Daarnaast is de indexering van de nog te maken kosten bouw- en woonrijp ook een oorzaak.

Nieuweling, InnoFase, en Seingraaf

Het resultaat op InnoFase en Seingraaf lijkt beter te worden. De nog beschikbare gronden binnen de bedrijventerreinen worden binnen afzienbare tijd uitgegeven of zijn in optie. Voor de opties worden vergoedingen betaald welke bij de daadwerkelijke verkoop van de gronden worden verrekend.

Voor de Nieuweling wordt het resultaat iets minder, dit komt door de kostenstijgingen als gevolg van de stijgende inflatie.

Resultaatuitname Grondexploitatie boekjaar 2022

Naarmate de realisatie van de complexen van de grondexploitatie vordert, is het mogelijk te berekenen in hoeverre uitname van middelen aan de orde kan zijn. In de Nota Grondbeleid is de gedragslijn daarvoor vastgelegd. Kort samengevat is die:

“Indien het bedrijfsresultaat voldoende degelijk is en wanneer de negatieve boekwaarde van een complex groter is dan de betrouwbaar geraamde nog te maken kosten dan kan het meerdere tussentijds veilig als winst verantwoord worden.”

Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en zijn we gehouden om tussentijdse winsten in de grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" te bepalen. Deze lijn uit het BBV is een stellige uitspraak, wat inhoudt dat hiervan niet afgeweken kan worden.

Nu is met die methode berekend dat uit de volgende complexen per balansdatum een tussentijdse winst genomen kan worden:

- Het complex de Timp met een tussentijdse winst van € 27.952
- Het complex Innofase met een tussentijdse winst van € 541.719

Vennootschapsbelasting

De gemeente Duiven is belastingplichtig voor de heffing van Vennootschapsbelasting over fiscale winsten uit de grondexploitatie. Aangiftes zijn gedaan tot en met het jaar 2021. Vanwege fiscale verliezen in de afgelopen jaren is er geen verplichting tot betaling.

Winstbestemming

Resultaten uit de grondexploitatie vervallen aan de algemene middelen, i.c. de Algemene reserve, in voorkomende gevallen gecorrigeerd met de "fondsafdrachten".

Paragraaf 8 Openbaarheid van informatie

Voortgang implementatie Wet Open Overheid (Woo)

Een belangrijke ontwikkeling in 2022 was het per 1 mei in gaan van de Wet open overheid (Woo). De Wet open overheid is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen de Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie (11 informatiecategorieën^[1]). Een belangrijk onderdeel van de Woo is ook het op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeenten en 1Stroom. Beide zullen tot en met 2027 gefaseerd moeten gaan plaatsvinden.

Afgelopen jaar zijn belangrijke eerste stappen gezet van de implementatie van de Woo. Inwoners kunnen vanaf mei 2022 via de gemeentewebsites een Woo-verzoek indienen. Daarnaast is de (wettelijk verplichte) Woo-contactfunctionarisrol, die inwoners helpt bij informatievragen en Woo-verzoeken, in eerste instantie belegd bij het projectteam Woo. Eind 2022 zijn voorbereidingen getroffen om de Woo-contactfunctie per 2023 te beleggen bij drie medewerkers dienstverlening van het team Publiekszaken.

Ook is er een impactanalyse uitgevoerd waarin is gekeken in hoeverre de verplichte informatiecategorieën al actief openbaar gemaakt worden en waar er nog werk voor ons ligt komende jaren.

In het najaar is met de colleges van B&W van Duiven en Westervoort en de directie van 1Stroom de ambitie vastgesteld t.a.v de implementatie van de Woo. Daarbij is gekozen voor het in ieder geval voldoen aan de wettelijke eisen, maar waar het kan de verplichte informatiecategorieën sneller actief openbaar maken. Begin 2023 wordt deze ambitie vastgesteld door de colleges en de directie van 1Stroom en worden de gemeenteraden hierover op de hoogte gebracht.

Verder is in 2022 gestart met het creëren van bewustwording over de gevolgen van de implementatie van de Woo onder bestuurders en de ambtelijke organisatie. Er zijn daarnaast

tools aangeschaft die ons 1) in staat stellen om de complete informatiehuishouding van onze organisatie centraal in kaart te brengen en te beheren, en 2) geautomatiseerd documenten te kunnen anonimiseren. Tenslotte is een eerste slag gemaakt met het opstellen van een gedegen informatiebeheerbeleid, welke in Q2 2023 zal worden gefinaliseerd.

^[1] In totaal moeten we tot 2027 11 informatiecategorieën openbaar gaan maken. Het gaat om organisatiegegevens (1), raadsstukken (2), bestuursstukken (3), stukken van adviescolleges (4), jaarplannen en -verslagen (5), Woo-verzoeken (6), Convenanten (7), Wet- en regelgeving (8), onderzoeken (9), klachten (10) en beschikkingen (11)

Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

- 1 Overzicht van baten en lasten per programma
- 2 Toelichting overzicht van baten en lasten per programma
- 3 Inkomsten
- 4 Financiële positie

Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaande overzichten worden eerst de lasten en baten per programma vóór bestemming gepresenteerd, vervolgens de resultaatbestemming (mutaties in de reserves) en daarna een totaaloverzicht met de resultaten per programma na bestemming.

Lasten, baten en saldo per programma en bestemming

In onderstaande tabellen staan achtereenvolgens aangegeven de cijfers van de jaarrekening 2021, de begroting 2022 voor wijziging (primitieve begroting 2022, zoals deze is vastgesteld door de raad op 9 november 2021), de begroting 2022 na wijziging (begroting na alle verwerkte begrotingswijzigingen), de jaarrekening 2022 en het saldo 2022 (begroting 2022 na wijziging minus rekening 2022).

Bestuur	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	6.448	5.292	5.751	6.247	- 496
Baten	1.570	1.038	2.431	3.907	1.476
Gerealiseerd totaal saldo	- 4.878	- 4.254	- 3.320	- 2.340	980

(Bedragen x € 1.000)

Maatschappij	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	37.798	37.382	41.563	40.118	1.445
Baten	9.566	7.137	8.270	8.304	34
Gerealiseerd totaal saldo	- 28.233	- 30.245	- 33.293	- 31.814	1.478

(Bedragen x € 1.000)

Omgeving	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	14.552	14.583	18.179	16.333	1.846
Baten	15.201	10.705	11.993	12.431	438
Gerealiseerd totaal saldo	649	- 3.878	- 6.186	- 3.902	2.284

(Bedragen x € 1.000)

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	513	567	489	895	- 406
Baten	46.782	48.571	52.211	52.458	247
Gerealiseerd totaal saldo	46.268	48.004	51.722	51.563	- 159

(Bedragen x € 1.000)

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	8.167	9.147	8.912	9.964	- 1.052
Baten	306	282	282	2.002	1.721
Gerealiseerd totaal saldo	- 7.861	- 8.865	- 8.630	- 7.962	668

(Bedragen x € 1.000)

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	0	25	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	0	- 25	0	0	0

(Bedragen x € 1.000)

Mutatie reserve	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	3.159	1.764	8.478	8.629	- 151
Baten	4.906	1.026	11.025	9.736	- 1.288
Gerealiseerd totaal saldo	1.747	-738	2.547	1.107	- 1.440

(Bedragen x € 1.000)

Totaal	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	67.478	66.995	74.894	73.558	1.336
Baten	73.424	67.733	75.187	79.103	3.916
Gerealiseerd totaal saldo	5.946	738	293	5.545	5.252
Mutatie reserve	1.747	- 738	2.547	1.107	-1.440
Saldo na bestemming	7.693	0	2.840	6.652	3.812

(Bedragen x € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met opendeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000:

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	realisatie	verschil		

01 - Bestuur	5.751	6.247	-496	Kosten opvang vluchtelingen uit Oekraïne.	Past binnen beleid
02 - Maatschappij	41.563	40.118	1.445	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
03 - Omgeving	18.179	16.333	1.846	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Algemene dekkingsmiddelen	489	895	-406	Doorbelasting 1stroom volgens afwijkende percentages.	Past binnen beleid
Overhead	8.912	9.964	-1.052	Huisvestingskosten die via bijdrage 1stroom weer worden vergoed.	Past binnen beleid
Onvoorzien	0	0	0	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid

Resultaatbestemming

In onderstaande tabel staat de Resultaatbestemming per programma. Dotaties zijn toevoegingen vanuit de exploitatie aan de reserves. Onttrekkingen zijn verminderingen van de reserves ten behoeve van de exploitatie. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar het onderdeel Reserves van de Balans.

Resultaatbestemming Programma Bestuur

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Algemene Reserve	74	0	- 74
Bestemmingsreserve Wet Openbare Overheid	48	0	- 48
Bestemmingsreserve Vastgoed VCD	56	0	- 56
Bestemmingsreserve Protocol Agressie	0	10	10
Totaal programma Bestuur	177	10	- 167

Bedragen * € 1.000

Resultaatbestemming Programma Maatschappij

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Bestemmingsreserve Bestuursopdracht RSD	0	281	281
Bestemmingsreserve groenonderhoud en vervanging	0	529	529
Bestemmingsreserve Doelgroepenvervoer	256	0	- 256
Bestemmingsreserve Wet Inburgering	0	25	25
Bestemmingsreserve Bijzondere Bijstand	0	107	107
Bestemmingsreserve Corona cultuurmiddelen	0	2	2
Bestemmingsreserve Scalabor	43	0	- 43
Algemene Reserve	0	27	27
Totaal programma Maatschappij	299	970	672

Bedragen * € 1.000

Resultaatbestemming Programma Omgeving

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Bestemmingsreserve Circulaire Economie	212	0	- 212
Bestemmingsreserve Betaalbare woningbouw	20	0	- 20

Algemene Reserve	0	165	165
Bestemmingsreserve A-15	0	51	51
Bestemmingsreserve Groenfonds	24	100	75
Bestemmingsreserve Stimuleringsfonds	4	250	246
Bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet	200	111	- 89
Bestemmingsreserve Fonds Bovenwijks	0	386	386
Totaal programma Omgeving	460	1.063	603

Bedragen * € 1.000

Totaal Resultaatbestemming

	936	2.043	1.107

Bedragen * € 1.000

Resultaat per programma

In onderstaande tabel staat het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat weergegeven per programma. Het verschil tussen beide is de resultaatbestemming ofwel de mutaties reserves. Voor een overzicht van deze mutaties per programma zie het onderdeel Resultaatbestemming. Voor een overzicht per reserve zie het onderdeel Reserves van de Balans.

Saldo per programma 2022

Programma	Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Mutaties reserves/ Resultaatbestemming	Gerealiseerd resultaat
Bestuur	-2.340	-167	-2.507
Maatschappij	-31.814	672	- 31.142
Omgeving	-3.902	603	-3.299
Overhead	-7.962	0	- 7.962
Algemene dekkingsmiddelen	51.563	0	51.563
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	5.545	1.107	6.652

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

In onderstaande tabel staat het resultaat per programma na bestemming weergegeven:

Saldo per programma 2022

Programma	Begroting 2022 (na bestemming)	Rekening 2022 (na bestemming)	Saldo 2022 (na bestemming)
Bestuur	- 3.346	- 2.507	839
Maatschappij	- 32.645	- 31.142	1.503
Omgeving	-4.261	- 3.299	962
Overhead	- 8.630	- 7.962	668
Algemene dekkingsmiddelen	51.722	51.563	-159
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	2.840	6.652	3.812

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen sluit met een negatief saldo. Zie voor toelichting op de saldi bij de desbetreffende programma's. Samenvattend ontstaat het volgende beeld van het saldo:

Saldo 2022

Resultaat	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	5.544.887
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	1.107.448
Gerealiseerd resultaat 2022	6.652.335

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het gerealiseerde resultaat is € 6.652.335 positief.

Toelichting overzicht van baten en lasten**Grote afwijkingen tussenrapportages 2022**

Hieronder worden de grootste voor- en nadelen uit de tussenrapportages genoemd. Het begrote voordelige resultaat in de begroting 2022 was € 1.615.449. Het resultaat van de Voorjaarsnota inclusief de gevolgen van de meicirculaire was € 426.023 positief. En de Najaarsnota gaf een positief resultaat van € 705.202. Tussentijds is de structurele doorwerking van de Najaarsnota 2021 voor € 16.917 negatief aangepast alsmede de gevolgen van de decembercirculaire 2021, raadsvoorstellen voor het Mobiliteitsplan, parkeerplaatsen Diesfeldtlaan en sanering Plaksestraat voor in totaal € 31.261 negatief.

Het geraamde resultaat

Het geraamde resultaat komt daarmee op € 2.840.276.

Voorjaarsnota 2022

In onderstaand overzicht staan de afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Voorjaarsnota 2022 inclusief de gevolgen van de meicirculaire 2022. Deze is op 19 juli 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

Grote afwijkingen Voorjaarsnota 2022

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
CAO salarissen college + raad	-32.000		-32.000
Algemene Uitkering		803.893	803.893
Openbare gezondheidszorg	-25.000		-25.000
Combinatiefunctionarissen	-32.500		-32.500
Uitkijkpunt Loowaard		-25.045	-25.045
Toezichthouder zorgfraude	-65.000		-65.000
Vrijval BR Groenonderhoud		529.317	529.317
Uitstel Omgevingswet		-32.445	-32.445
Overdracht bodemtaken vanuit provincie	-34.875		-34.875
Werkpakket ODRA	-40.000		-40.000
Toeristenbelasting		-37.472	-37.472
Horecavouchers		-50.000	-50.000
Strategische denk- en doekracht	-50.000		-50.000
Aanpak zwerfaval	-28.350		-28.350
Extra capaciteit omgevingsvergunningen		-63.987	-63.987
IBOR handhaving	-277.728		-277.728
Afwijkingen ≤ € 20.000	-35.272	-77.513	-112.785
Totaal resultaat na bestemming	-620.725	1.046.748	426.023

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Najaarsnota 2022

De afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Najaarsnota staan in onderstaand overzicht vermeld. Deze is op 6 december 2022 vastgesteld door de gemeenteraad.

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Wachtgeld wethouders		-218.090	-218.090
Pensioenen wethouders		481.585	481.585
Reisdocumenten en rijbewijzen		35.000	35.000
Verkiezingen		45.000	45.000
1Stroom		235.000	235.000
Algemene Uitkering		21.841	21.841
Onvoorzien		25.000	25.000
Opstal Vitaal Centrum		-98.337	-98.337
Eilandplein 302		-39.000	-39.000
Reclamemast A12		-47.575	-47.575
Voorziening Regina Pacis		179.409	179.409
Overige gronden		190.600	190.600
Grondverkoop		358.500	358.500
Sociale werkvoorziening		120.000	120.000
Individuele voorzieningen jeugd		-650.000	-650.000
Schuldhelpverlening		63.000	63.000
Wmo zorg in natura		-155.000	-155.000
Wmo hulpmiddelen		80.000	80.000
Positieve gezondheid		-20.000	-20.000
Innovatiebudget sociaal domein		50.000	50.000
SPUK stimulering sport		227.812	227.812
Kinderopvang	20.000		20.000
Liemerse ambassade		-25.000	-25.000
GRHVOL		-229.091	-229.091
Wijkgericht werken		22.000	22.000
Water geven openbaar groen		-32.000	-32.000
Onderhoud openbaar groen		-198.495	-198.495
Kapitaallasten groen, sportparken en bijzonder basisonderwijs		149.477	149.477
Onderhoud civiele kunstwerken		30.000	30.000
Openbare verlichting		40.000	40.000
Variantenstudie verkeersoplossingen		-57.500	-57.500
Groenestraat 2		-25.000	-25.000
Volkshuisvesting		20.000	20.000
Omgevingsvergunning		-35.000	-35.000
Implementatie omgevingswet		170.376	170.376
Rioolheffing		-197.075	-197.075
Planontwikkeling		-33.830	-33.830
Horecavouchers		40.000	40.000
Vrijetijdseconomie		30.000	30.000
Wegen, VRI en Mobiliteitsplan		84.290	84.290
Afwijkingen ≤ € 20.000	-2.450	49.755	47.305
Totaal resultaat na bestemming	17.550	687.652	705.202

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Verschillenanalyse Rekening 2022

Het resultaat van de Rekening 2022 bedraagt € 6.652.335 positief.

Ontwikkeling rekeningsaldo 2022

Rapportage	Resultaat
Primitieve begroting 2022	1.615.449
Structurele doorwerking Najaarsnota 2021	-16.917
Decembercirculaire 2021	141.780
Inflatiecorrectie OZB	-6.864
Mobiliteitsplan	41.103
Parkeerplaatsen Diesfeldt	9.500
Sanering Plaksestraat	-75.000
Saldo Voorjaarsnota 2022 incl. Meicirculaire	426.023
Saldo Najaarsnota 2022	705.202
Verwacht resultaat na de Najaarsnota 2022	2.840.276
Werkelijk rekeningresultaat 2022	6.652.335

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het positieve resultaat van de tussentijdse rapportages is conform de betreffende raadsbesluiten verwerkt als een storting in de Algemene Reserve.

Het verwachte resultaat is € 2.840.276 positief. Het werkelijke rekeningresultaat na bestemming bedraagt € 6.652.335 positief. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid zijn de grote overschrijdingen toegelicht bij de verschillenanalyse van de rekening 2022. Niet meegenomen zijn voordelen op investeringen die gedekt worden uit reserves. Per saldo zijn deze verschillen neutraal.

Voordelen en nadelen

Nr	Omschrijving voordelen	Voordeel	Structureel/incidenteel
1	Winstnemingen bedrijventerreinen	1.670.000	Incidenteel
2	Grondverkoop Broekstraat	500.000	Incidenteel
3	Onderwijsbegeleiding en peuterspeelzalen	335.000	Incidenteel
4	Re-Integratie	265.000	Incidenteel
5	Riool	241.000	Incidenteel
6	Algemene Uitkering	192.000	Incidenteel
7	BTW-voordeel	178.000	Incidenteel
8	Nieuwkomers	164.000	Incidenteel
9	Wmo	137.000	Incidenteel
10	Leges omgevingsvergunningen	136.000	Incidenteel
11	Herstelfonds ondernemers	125.000	Incidenteel
12	Overheidsparticipatie	103.000	Incidenteel
13	Wegonderhoud	88.000	Incidenteel
14	Milieu	82.000	Incidenteel
15	Groenonderhoud	79.000	Incidenteel
16	Bouwvergunningen	79.000	Incidenteel
17	Oud papier en karton	74.000	Incidenteel
18	Versnellen woningbouw	71.000	Incidenteel
19	Vrijval voorziening afgewikkelde complexen	69.000	Incidenteel
20	Energietoeslag	58.000	Incidenteel

21	Innovatiebudget Sociaal Domein	55.000	Incidenteel
22	Plasticinzameling	53.000	Incidenteel
23	Noodlokaal Droomgaard	51.000	Incidenteel
24	Mobiliteitsplan	49.000	Incidenteel
25	Subsidie SHO	46.000	Incidenteel
26	Opvang Oekraïners	44.000	Incidenteel
27	Wijkhuis van Doo	43.000	Incidenteel
28	Afvalaanbiedstation	43.000	Incidenteel
29	Speeltuinen en weiden	40.000	Incidenteel
30	Gladheidsbestrijding	36.000	Incidenteel
31	Bestemmingsplannen	35.000	Incidenteel
32	Scalabor	34.000	Incidenteel
33	Schuldhelpverlening	32.000	Incidenteel
34	OZB	31.000	Incidenteel
35	Gemeenteraad	30.000	Incidenteel
36	Diverse voordelen	458.000	Incidenteel
	Totaal	5.726.000	

Bedragen in €

Toelichting Voordelen

1. Winstneming bedrijventerreinen

Er is een tussentijdse winstneming geweest op het complex Innofase (€ 542.000). Het complex Graafstaete werd afgesloten met een positief resultaat (€ 245.000). Voor het complex Seingraaf viel een bedrag van € 883.000 uit de Voorziening Verliesgevende complexen vrij omdat het verwachte resultaat beter is dan eerder verondersteld.

2. Grondverkoop Broekstraat

Aan het eind van het jaar is er een niet geraamde grondverkoop geweest aan de Broekstraat. De gronden waren in eigendom van de gemeente en behoorden tot de zogenoemde "Ruilgronden". De boekwaarde van de gronden was laag zodat bijna de complete verkoopsom als resultaat wordt gerekend.

3. Onderwijsbegeleiding en peuterspeelzalen

De gemeente ontvangt al enige jaren een specifieke uitkering voor OnderwijsAchterstandenBeleid (OAB). Uit de toelichting op deze uitkering is gebleken dat er meer kosten kunnen worden verantwoord op deze uitkering dan vooraf was ingeschat. Ook ambtelijke uren mogen worden meegerekend in de kosten. Doordat deze kosten op deze uitkering worden verantwoord drukken zij niet meer op de exploitatie van de gemeentelijke budgetten inzake onderwijsbegeleiding en peuterspeelzalen. Dat levert een voordeel op dat dit jaar extra groot is omdat er ambtelijke uren van eerdere jaren zijn doorgerekend.

4. Re-integratie

Het afgelopen jaar heeft de RSD de Bestuursopdracht uitgevoerd. Toen dit speerpunt in de begroting werd opgenomen en de dekking uit de reserve werd vastgesteld is geen rekening gehouden met een mogelijk positief gevolg van deze inspanningen. Het aantal uitkeringen en uitkeringsontvangers loopt hierdoor wat terug en ook op de reguliere budgetten is minder aanspraak gedaan. Dit levert een totaal voordeel op van € 265.000.

5. Riool

Doordat een aantal projecten vanwege capaciteitsproblemen, prioriteitsstellingen en uitstel vanwege combinatie met projecten in de komende jaren geen doorgang vond is een deel van

het beschikbare budget in 2022 niet uitgegeven. Ook het budget voor calamiteiten is niet volledig aangesproken. In totaal levert dit een voordeel op van € 241.000.

6. Algemene Uitkering

De opbrengst van de uitkering uit het Gemeentefonds is ten opzichte van de Najaarsnota afgerond € 192.000 hoger. Dat heeft voornamelijk te maken met de gevolgen van de decembercirculaire. Verder zijn er ook een aantal maatstaven aangepast. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2020 en 2021 geweest.

7. BTW-voordeel

De belastingwetgeving is constant in beweging. De gemeentelijke administratie wordt regelmatig aangepast vanwege wetwijzigingen of jurisprudentie. Daardoor worden geregeld suppletie aangiften ingediend voor het lopende jaar maar ook voor afgelopen jaren. In 2022 is opnieuw gekeken naar het gehanteerde mengpercentage en is de mogelijkheid tot BTW-teruggaaf op het onderdeel doelgroepenvervoer uitgebreid. Dat levert een voordeel op van € 178.000.

8. Nieuwkomers

In 2022 is de nieuwe wet inburgering ingetreden, dit heeft extra taken met zich mee gebracht voor de gemeente. Daarnaast is de taakstelling nieuwkomers in de tweede helft van 2022 verdubbeld. Daar is vanuit het Rijk ook extra geld voor ontvangen. Al met al maakt dit dat er extra werk is verzet in 2022, maar ook dat er daardoor achterstanden zijn opgelopen in het inburgeringsproces. Dit betekent dat in 2022 niet het volledige budget is gebruikt. Dat levert een voordeel op van € 164.000.

9. Wmo

Voor 2022 is er een voordeel op de uitgaven voor Wmo begeleiding/groepsbegeleiding. Bij de najaarsnota is er nog bijgeraamd op de budgetten voor Wmo. Maar het laatste kwartaal zijn de totale uitgaven minder hard gestegen, dan in 1^e instantie de verwachting was. Dit komt o.a. doordat het aantal cliënten met begeleiding het laatste kwartaal een lichte daling laat zien en dit nog niet de verwachting was in oktober 2022. In totaal levert dit een voordeel op van € 137.000.

10. Leges Omgevingsvergunningen

Nu alle coronabeperkingen zijn opgeheven gaan mensen weer aan de slag om verbouwingen aan hun woningen uit te voeren. Daardoor zijn er meer aanvragen voor omgevingsvergunningen geweest. De legesopbrengst van de omgevingsvergunningen steeg daardoor met € 136.000.

11. Ondernemersfonds

In de Voorjaarsnota 2022 is een noodherstelfonds voor ondernemers in het leven geroepen om de gevolgen van corona voor hen enigszins te kunnen opvangen. Een en ander was een gevolg van overleggen met vertegenwoordigers van de ondernemers. In 2022 is hier nauwelijks een beroep op gedaan. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 125.000.

12. Overheidsparticipatie

Vanwege de nasleep van de corona beperkingen zijn diverse activiteiten nog niet opnieuw opgestart. Zo was het nog niet mogelijk om de geplande Dialoog en Doorpak Weken Duiven bijeenkomsten te organiseren. Een aantal kosten is daardoor in 2022 niet gemaakt. In totaal levert dit een voordeel op van € 103.000.

13. Wegen

Het afgelopen jaar is er minder uitgegeven aan kleine onderhoudskosten van wegen. Ook de kosten voor het gronddepot vielen mee. Er werden meer leges ontvangen voor ondergrondse infrastructuur. In totaal levert dit een voordeel op van € 88.000.

14. Milieu

Er zijn in 2022 geen kosten voor werkzaamheden mbt milieuthema's in relatie met ruimtelijke ontwikkelingen geweest. Bovendien is de uitbreiding van het werkpakket van de ODRA niet

volledig uitgevoerd vanwege de late start waardoor de bijdrage aan de ODRA ook lager uitviel. In totaal levert dit een voordeel op van € 82.000.

15. Groenonderhoud

In de voorjaarsnota is de besluitvorming rondom het Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie opgenomen. Hierdoor zijn aanvullende budgetten geraamd voor het groenonderhoud. Vanwege capaciteitsproblemen is er nog geen uitvoering gegeven aan alle plannen uit het DPRA. Daardoor is in 2022 geld over gehouden. Bovendien zijn de kosten voor het reinigen van het openbaar gebied verschoven naar het budget vegen van wegen conform de wijziging in de voorjaarsnota. In totaal levert dit een voordeel op van € 79.000.

16. Bouwvergunningen

Doordat de kosten voor de inhuur in 1stroom zijn geboekt en dus worden verrekend in de bijdrage aan 1stroom is het hier geraamde budget voor inhuur niet aangesproken. De kosten voor druk- en bindwerk vielen mee vanwege de grotendeels gedigitaliseerde werkwijze. In totaal levert dit een voordeel op van € 79.000.

17. Oud papier en karton

Door de hoge papierprijs ontstaat er een voordeel op dit onderdeel. Door de gewijzigde manier van inzamelen is er een voordeel op de vergoeding voor inzameling. Er is een vrijval van kapitaallasten geweest vanwege het uitblijven van investeringen in papiercontainers. In totaal ontstaat hierdoor een voordeel van € 74.000.

18. Versnellen woningbouw

In de begroting 2022 zijn budgetten opgenomen voor het versnellen van de woningbouw. Het versnellen van de woningbouw is een van de belangrijkste speerpunten van onze organisatie. Op de beschikbaar gestelde budgetten is in het afgelopen jaar een bedrag van € 71.000 over gehouden. Dat is een voordeel op de exploitatie. Voor de komende jaren worden de budgetten nog op hetzelfde niveau gehandhaafd om gevolg te kunnen geven aan de wens om het proces te versnellen.

19. Vrijval voorziening afgewikkelde complexen

In de afgelopen jaren is er na afsluiting van complexen van de grondexploitatie geld gestort in de voorziening voor afgewikkelde complexen. Dit geld is beschikbaar om kleine werken die nog moeten worden gedaan binnen het afgesloten complex te bekostigen. Bij de herziening van deze voorziening is gebleken dat er te veel geld in de voorziening staat. Het overschot valt daardoor vrij in het exploitatieresultaat. Dat levert een voordeel op van € 69.000.

20. Energietoeslag

In het afgelopen jaar zijn de energieprijzen hoog geweest. Om kwetsbare gezinnen hierin te kunnen ondersteunen heeft het Rijk de gemeenten opgedragen een energietoeslag te betalen. Daarvoor zijn ook gelden beschikbaar gesteld. Hieraan is in de gemeente uitvoering gegeven. Op de beschikbare gelden is in Duiven na aftrek van de uitvoeringskosten een bedrag van € 58.000 over gehouden. Dat is een voordeel.

21. Innovatiebudget Sociaal Domein

Dit budget is niet geheel ingezet doordat de innovatiewerkplaats niet op volle sterkte heeft kunnen functioneren en de aandacht vooral uitgegaan is om alle innovaties in het verleden goed in te bedden in de samenleving. Dat levert een voordeel op van € 55.000.

22. Plasticinzameling

In 2022 is de eindafrekening van de rijkssubsidie voor plasticinzameling voor 2020 verwerkt. Bovendien vielen de kosten van de inzameling voor 2022 mee. In totaal levert dat een voordeel op van € 53.000.

23. Noodlokaal Droomgaard

In het kader van de nieuwbouw voor de school De Droomgaard is in 2022 een budget beschikbaar gesteld voor een noodlokaal bij De Droomgaard. Aangezien het budget was berekend op een heel jaar en het noodlokaal slechts een deel van het jaar heeft gestaan is er een voordeel van € 51.000 ontstaan.

24. Mobiliteitsplan

In het kader van het Mobiliteitsplan is een aantal projecten vanwege capaciteitsproblemen doorgeschoven naar 2023. Een aantal onderzoeken is om dezelfde reden uitgesteld. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 49.000.

25. Subsidie SHO

De extra bijdrage aan de stichting SHO voor de jaren 2021 tot en met 2023 om de rol als medemogelijkmaker vorm te geven is begin 2022 beschikbaar gesteld. De stichting SHO heeft in 2022 daarmee deze rol weer goed vorm kunnen geven. De extra bijdrage voor 2023 is dus ook al in 2022 uitbetaald. Volgens de boekhoudvoorschriften moet dit bedrag echter ook in 2023 worden verantwoord. Ten opzichte van de raming levert dit in 2022 een voordeel van € 46.000 op.

26. Opvang Oekraïners

In 2022 is binnen de gemeente een tweetal opvangplekken voor oorlogsvluchtelingen uit de Oekraïne gerealiseerd. Alle onkosten die zijn gemaakt om de opvangplekken gereed te maken worden door het Rijk vergoed. Voor het levensonderhoud van de vluchtelingen ontvangt de gemeente een vast bedrag per gerealiseerde opvangplek. In 2022 is het volledige budget niet uitgegeven. Dit levert een voordeel op van € 44.000.

27. Wijkhuis van Droo

De exploitatie van het wijkhuis van Droo leverde in 2022 een voordeel van € 43.000. Het voordeel werd gerealiseerd door lagere schoonmaakkosten, lagere onderhoudskosten en hogere huuropbrengsten. Ook de exploitatiekosten van het gebouw vielen mee.

28. Afvalaanbiedstation

Vooraf de opbrengst van het ingeleverde oud metaal zorgt voor een voordeel op het afvalaanbiedstation. Ook de lagere kapitaallasten en de opbrengsten van oud papier en karton leveren een bijdrage aan het totale voordeel van € 43.000.

29. Speeltuinen en weiden

Vanuit het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is in 2022 een budget beschikbaar gesteld voor onderhoud van speeltuinen. Dat budget is in 2022 nog niet uitgegeven. Samen met kleine voordelen op de uitbesteding van werk en klein onderhoud van de toestellen ontstaat hierdoor een voordeel van € 40.000.

30. Gladheidsbestrijding

Vanwege de zachte winter zijn er minder kosten gemaakt voor de gladheidsbestrijding. Niet alleen werd er minder strooizout verbruikt maar ook de uitbetaalde vergoedingen waren lager. Omdat ook delen van Westervoort in de routes zijn opgenomen is er een bijdrage van Westervoort ontvangen die niet was geraamd. Dit levert een voordeel op van € 36.000.

31. Bestemmingsplannen

Er zijn geen kosten gemaakt inzake de actualisatie van bestemmingsplannen omdat hier in 2022 geen prioriteit aan is gegeven. Er waren het afgelopen jaar iets meer legesopbrengsten inzake bestemmingsplannen. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 35.000.

32. Scalabor

De gemeenschappelijke regeling Scalabor verzorgt de WSW en het beschut werken voor de gemeente. De eindafrekening over 2021 viel lager uit dan de ramingen. Daardoor ontstaat een voordeel van € 34.000.

33. Schuldhulpverlening

Op de budgetten voor schuldhulpverlening is er een voordeel van € 32.000 in 2022. Dit komt vooral doordat de gemeente van het Rijk middelen hebben gekregen voor schuldhulpverlening voor ondernemers. Maar daar hebben minder ondernemers gebruik van gemaakt dan verwacht.

34. OZB

Doordat er minder leegstand was en meer nieuwbouw zijn er meer OZB opbrengsten. Voor de werkzaamheden rondom de waardering van onroerende zaken zijn minder kosten gemaakt. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 31.000.

35. Gemeenteraad

Op diverse budgetten voor de gemeenteraad is geld overgehouden. De uitbetaalde raadsvergoeding was lager dan de raming, de studiekosten vielen lager uit en er waren ook voordelen op de project- en advieskosten. De abonnementskosten vielen wat hoger uit. Per saldo levert dit in 2022 een voordeel op van € 30.000.

Nr	Omschrijving nadelen	Nadeel	Structureel/incidenteel
1	Verlies woningbouwcomplexen	1.004.000	Incidenteel
2	BBZ Buig	185.000	Incidenteel
3	Jeugdzorg	141.000	Incidenteel
4	Afwaardering Blaashal	110.000	Incidenteel
5	Pensioenen wethouders	109.000	Incidenteel
6	Afval ledigingen containers	83.000	Incidenteel
7	Sportcentrum Triominos	77.000	Incidenteel
8	Reinigen openbaar gebied	58.000	Incidenteel
9	Toeristenbelasting	58.000	Incidenteel
10	Opstal Vitaal Centrum Duiven	47.000	Incidenteel
11	Voortgezet onderwijs	42.000	Incidenteel
	Totaal	1.914.000	

Bedragen in €

Toelichting nadelen

1. Verlies woningbouwcomplexen

Uit 2022 sluiten we de woningbouwcomplexen De Timp (€ 28.000), PSZ Hoflaan Loo (€ 238.000) en Weidekervel (€ 60.000) af met een voordeel. Het verwachte resultaat (€ 15.000) op het nieuwe woningbouwcomplex St. Antoniusstraat 8-10 in Loo is negatief. Daardoor moet er een bedrag in de voorziening voor verliesgevendende complexen worden gestort. Voor het complex Vitaal Centrum moest op basis van de herziene exploitatieberekening nog een extra bedrag van € 1.315.000 in de voorziening verliesgevendende complexen worden gestort. Per saldo ontstaat daardoor een nadeel van € 1.004.000.

2. BBZ Buig

Doordat de definitieve uitkering BUIG van het Rijk, die vastgesteld is 30-09-22, een stuk lager is dan de voorlopige uitkering, is er een nadeel ontstaan. De uitkering is lager geweest dan de raming vanwege de inspanningen van de RSD die voortvloeien uit de bestuursopdracht. Dit levert een nadeel op van € 185.000.

3. Jeugdzorg

In de najaarsnota 2022 is een budget van € 650.000 bijgeraamd. Dit blijkt nu een te laag bedrag te zijn geweest. De oorzaak is o.a. de compensatie van coronakosten aan zorgaanbieders die in 2022 is uitbetaald. Daarvoor was ook een gedeeltelijke compensatie van het Rijk ontvangen. En een andere oorzaak is dat wij met terugwerkende kracht nog facturen hebben ontvangen, die te maken hebben met achterstanden bij zowel zorgaanbieders als bij de gemeentelijke toegang. Met deze kosten als in de Najaarsnota nog geen rekening gehouden. In deze jaarrekening ontstaat hierdoor een nadeel van € 141.000.

4. Afwaardering blaashal

De storm Eunice heeft de blaashal van Stichting Buitensport Horsterpark onherstelbaar vernield. De gemeente heeft destijds bijgedragen aan de aanschaf van de hal en daarom stond de blaashal gedeeltelijk ook op de balans. Volgens de boekhoudregels moet die balanswaarde nu volledig worden afgewaardeerd. Dat levert een nadeel op van € 110.000.

5. Pensioenvoorziening wethouders

In de najaarsnota is al melding gemaakt van een rentebijstelling van de pensioenvoorziening voor wethouders. Door deze bijstelling viel er een bedrag vrij uit de voorziening. De meest actuele berekeningen van de pensioenen voor de (voormalig) wethouders laten ten opzichte van de berekeningen in de najaarsnota een stijging zien. Hierdoor is een aanvullende storting in de voorziening nodig. Er ontstaat een nadeel van € 109.000.

6. Afval ledigingen

Ieder jaar wordt er een inschatting gemaakt hoe vaak inwoners hun afvalbakken aan de weg zetten. Doordat het afval beter wordt gescheiden loopt het aantal ledigingen steeds verder terug. De geraamde opbrengst van de ledigingen valt daardoor tegen. In totaal levert dit een nadeel op van € 83.000.

7. Sportcentrum Triominos

De exploitatie van het sportcentrum heeft in 2022 een nadeel opgeleverd. De onderhoudskosten vielen tegen en vooral de kosten voor gas en elektra vielen veel hoger uit. Ook de huuropbrengsten vielen in het afgelopen jaar tegen. In totaal levert dit een nadeel op van € 77.000.

8. Reinigen openbaar gebied

In de voorjaarsnota is al aangegeven dat de kosten voor reinigen van het openbaar gebied niet in programma 2 maar in programma 3 moeten worden verantwoord. Dat is nu gebeurt maar levert dan wel een nadeel op dit budget op. Tegen een deel van het reeds gemelde voordeel op de groenvoorziening valt dit nadeel dan ook weg. In totaal levert het hier een nadeel op van € 58.000.

9. Toeristenbelasting

In 2022 is de definitieve afrekening van de toeristenbelasting over 2021 opgenomen. Die viel door de corona beperking in 2021 een stuk lager uit. De aanslagen voor de toeristenbelasting van 2022 moeten nog worden opgelegd. Aangezien er van uit wordt gegaan dat de corona beperkingen begin 2022 nog deels speelden en de hotels na de corona periode weer een opstart periode nodig hebben is de opbrengst voor 2022 voorlopig voorzichtig ingeschat. Een en ander leidt tot een nadeel van € 58.000.

10. Vastgoed Vitaal Centrum Duiven

Vanwege een opwaardering van de boekwaarde van het pand in het centrum is in 2022 een inhaalafschrijving geboekt. Met terugwerkende kracht moest over een periode van 5 jaar meer worden afgeschreven. In 2022 vielen de exploitatiekosten van het gebouw mee waardoor het nadeel van de inhaalafschrijving gedeeltelijk kon worden opgevangen. Per saldo ontstaat er een nadeel van € 47.000.

11. Huisvesting Voortgezet onderwijs

De Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL) verzorgt alles rondom de onderwijshuisvesting in de Liemers. Jaarlijks kunnen de deelnemende gemeenten de door hen gemaakte kosten inbrengen en worden die kosten vervolgens over de deelnemende gemeenten verdeeld. Onze bijdrage aan de GHVOL is afgelopen jaar hoger uitgevallen omdat er ook moest worden bijgedragen in een egalisatiereserve van de GRHVOL. Dit leidt tot een nadeel van € 42.000.

Overzicht incidentele baten en lasten in €

Lasten	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 1			
Vitaal Centrum Duiven opstal	501.663	501.663	556.478
Bestemmingsreserve Vastgoed	18.337	18.337	55.992
Wet Open Overheid		50.000	47.629
Toevoeging alg reserve Protocol Agressie		10.000	10.000
Toevoeging vrijval bestemmingsreserve Bijzondere Bijstand		106.695	106.695
Toevoeging resultaat 2021 aan Algemene Reserve		7.650.184	7.650.184
Kosten sanering Plaksestraat, woonvisie, centrumherstelplan en noodherstelfonds		165.435	165.435
Screening wethouders	12.000	12.000	3.600
Programma 2			
Toevoeging bestemmingsreserve Scalabor		42.968	42.968
Bestuursopdracht RSD	280.740	280.740	280.470
Coronamiddelen Cultuur		1.704	1.704
Bestemmingsreserve Doelgroepenvervoer		255.800	255.800
Kosten implementatie inburgering		24.700	24.700
Uitvoeringskosten opvang ontheemden Oekraïne		939.092	939.092
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden jongeren Oekraïne		23.500	23.500
Gelden bijzondere bijstand energietoeslag		1.345.671	1.270.941
Kosten blaashal		60.000	26.902
Programma 3			
Bestemmingsreserve het Groenfonds kosten landschapsontwikkeling		99.766	99.766
Toevoeging bijdrage windpark en derden aan reserve groenfonds		23.790	23.790
Kosten A15	125.000	50.889	50.889
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen kosten		386.091	386.091
Dotatie Bestemmingsreserve betaalbare woningbouw		20.000	20.000
Circulaire economie	159.390	159.390	212.081
Dotatie BR omgevingswet		200.000	200.000
Voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie			404.693
Mutaties grondexploitaties			6.522.173
Stimuleringsfonds starterslening			3.937
Totaal lasten	1.097.130	12.428.415	19.385.780

Baten	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 1			

Vitaal Centrum Duiven opstal	520.000	520.000	612.470
Snippergroen	33.000	33.000	20.625
Wet Open Overheid		50.000	47.629
Vrijval Bestemmingsreserve Protocol Agressie		10.000	10.000
Verkoop gronden		553.500	1.061.405
Onttrekking resultaat 2021 aan lasten en baten		7.650.184	7.650.184
Programma 2			
Onttrekking resultaat 2021 reserve Sociale werkvoorziening Scalabor		42.968	42.968
Bijdrage reserve groen onderhoud en vervanging vanuit exploitatie	103.900	529.318	529.318
Bestuursopdracht RSD	280.740	280.740	280.740
Coronamiddelen cultuur		1.704	1.704
Toevoeging nieuwe bestemmingsreserve Doelgroepenvervoer		255.800	255.800
Onttrekking bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering		24.700	24.700
Opheffen bestemmingsreserve bijzondere bijstand		106.695	106.695
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekrainers		980.068	980.068
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden jongeren Oekraïne		23.500	23.500
Rijks gelden bijzondere bijstand energietoeslag		1.831.634	1.831.634
Onttrekking alg reserve kosten blaashal		60.000	26.902
Programma 3			
Onttrekking landschapsontwikkelingsprojecten bestemmingsreserve het groenfonds		99.766	99.766
Bijdrage windpark en derden reserve groenfonds		23.790	23.790
A15 onttrekking reserve	125.000	50.889	50.889
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen kosten		386.091	386.091
Betaalbare woningbouw		20.000	20.000
Voordeel reserve circulaire economie	159.390	159.390	212.081
Onttrekking bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet		111.132	111.132
Winstneming de Timp en Innofase		569.671	569.671
Mutaties grondexploitaties			6.522.173
Afsluiten complex Weidekervel, PSZ en Graafstaete			541.938
Onttrekking kosten centrumherstelplan, sanering, woonvisie en noodherstelfonds		165.435	165.435
Stimuleringsfonds starterslening		3.937	3.937
Vrijval bestemmingsreserve stimuleringsfonds		250.000	250.000
Totaal baten	1.222.030	14.793.912	22.463.245

Bedragen in €

Toelichting op de grootste afwijkingen op de incidentele lasten en baten

Lasten

Programma 1 Bestuur

Op de exploitatie van het Vitaal Centrum is een positief resultaat gerealiseerd. Het positieve resultaat van € 55.992 wordt gestort in de reserve Vastgoed.

Voor implementatie van de Wet Open Overheid is vanuit het rijk een jaarlijkse bijdrage ontvangen. Bij de Najaarsnota 2022 is besloten om € 47.629 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Wet Open Overheid.

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om de bestemmingsreserve Protocol Agressie op te heffen en het saldo van € 10.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om de bestemmingsreserve Bijzondere bijstand op te heffen en het saldo van € 106.695 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om het resultaat van de rekening van € 7.650.184 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Bij de Voorjaarsnota 2022 is besloten om de bestemmingsreserve Groenonderhoud- en vervanging van € 529.318 vrij te laten vallen en het saldo toe te voegen aan de Algemene Reserve.

De uitgaven van € 165.435 Sanering Plaksestraat € 75.000, kosten woonvisie € 46.062, centrumherstelpan € 44.098 en noodherstelfonds van € 275 worden gedekt uit de Algemene Reserve.

Voor de screening naar de integriteit van voorgedragen wethouderskandidaten is voor een bedrag van € 3.600 een risicoanalyse uitgevoerd.

Programma 2 Maatschappij

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is besloten om een bedrag van € 42.968 te onttrekken uit het jaarrekeningresultaat en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Scalabor.

Bij vaststelling van de Voorjaarsnota 2021 is besloten om een bedrag van € 280.740 in de bestemmingsreserve Bestuuropdracht RSD te storten.

Voor de kosten van cultuurmiddelen is een bedrag van € 1.704 onttrokken aan de bestemmingsreserve Coronamiddelen Cultuur.

De minder uitgaven in 2022 voor het doelgroepenvervoer door de coronopandemie worden toegevoegd aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve Doelgroepenvervoer.

De kosten voor implementatie van inburgering worden gedekt uit de bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering.

Voor de opvang van Oekrainers gemaakte kosten is een specifieke uitkering toegekend. De uitvoeringskosten van € 939.092 voor de opvang en gemaakte transitiekosten worden hiermee uitgevoerd.

Voor de gemaakte kosten van het organiseren van tijdelijke onderwijshuisvesting voor leerplichtige ontheemden jongeren uit Oekraïne.

Vanwege de hoge energielasten voor inwoners zijn extra gelden van het rijk ontvangen. De uitgaven van € 1.270.941 voor de tegemoetkoming energietoeslag worden via de aanvullende bijzondere bijstand uitgekeerd.

De uitgaven van € 26.609 voor advieskosten inzake inventarisatie binnensport voor uitwijk van de blaashal.

Programma 3 Omgeving

De uitgaven van € 99.766 voor landschapsonwikkelingsprojecten worden gedekt uit de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De bijdrage aan het windpark van € 6.484 en bijdrage derden van € 17.306 worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De kosten van € 50.889 ten behoeve van het project A15 worden onttrokken uit de reserve A15.

De uitgaven van € 386.091 voor ontsluiting van de Hogeweg en infrastructuur de Nieuwgraaf worden gedekt uit de reserve fonds bovenwijkse voorzieningen.

Er zijn geen uitgaven in 2022 gedaan. Het restant van het exploitatiesaldo 2022 van € 20.000 is toegevoegd aan de Bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.

Het voordeel op de uitgaven van € 212.081 voor de energietransitie wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Circulaire Economie.

In de bestemmingsreserve Implementatie omgevingswet wordt een bedrag van € 200.000 gestort om de uitgaven voor de implementatie van de omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw te kunnen doen.

Door met name de verslechtering van het resultaat grondexploitatie op het Vitaal Centrum Duiven is een verliesvoorziening van € 404.693 gevormd.

De boekwaarde op de mutaties van de grondexploitaties is met € 6.522.173 afgenomen.

De ontvangst van € 3.937 van het stimuleringsfonds starterslening wordt toegevoegd aan de geblokkeerde reserve stimuleringsfonds starterslening.

Baten

Programma 1 Bestuur

Voor het vitaal centrum zijn extra baten ontvangen. De opbrengst tussen de baten en lasten in de exploitatie worden toegevoegd aan de reserve Vastgoed.

Het afgelopen jaar is een aantal groenstroken verkocht aan inwoners. Dit zogenaamde "Snippergroen" kun je maar een keer verkopen en daarom valt deze post onder de incidentele baten. De werkelijke baten in 2022 bedragen € 20.625.

Voor implementatie van de Wet Open Overheid is vanuit het rijk een jaarlijkse bijdrage ontvangen. Bij de Najaarsnota 2022 is besloten om € 47.629 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Wet Open Overheid.

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om de bestemmingsreserve Protocol Agressie van € 10.000 op te heffen en toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Er zijn een aantal percelen grond verkocht voor in totaal € 1.061.405. Het betreft een perceel grond waarop een woning niet in eigendom van de gemeente is gebouwd en verkocht aan de nieuwe eigenaars van de woning. Door wijziging van een bestemmingsplan is een stuk grond verkocht aan een bedrijf i.v.m. bedrijfsuitbreiding. En een perceel op de Broekstraat is verkocht voor bedrijfsactiviteiten.

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is besloten om het positieve resultaat van € 7.650.184 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Programma 2 Maatschappij

Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om een bedrag van € 42.968 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Scalabor.

Bij de Voorjaarsnota 2022 is besloten om de bestemmingsreserve groenonderhoud en vervanging van € 529.318 vrij te laten vallen op het resultaat.

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om voor de bestuursopdracht regionale sociale dienst een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen en voor 2022 en 2023 een bedrag van € 255.800 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Bij de Najaarsnota 2022 is besloten om € 1.704 van de kosten voor cultuur te onttrekken uit de bestemmingsreserve Corona cultuurmiddelen.

In 2022 is een specifieke uitkering verleend voor de bekostiging van opvang ontheemden Oekrainers. De uitkering is bestemd voor de gemaakte kosten voor de opvang van Oekrainers.

Voor de tegemoetkoming van het organiseren van tijdelijke onderwijshuisvesting voor leerplichtigen ontheemden jongeren uit Oekraïne is een tijdelijke specifieke uitkering ontvangen.

Vanuit het rijk zijn gelden ontvangen van € 1.831.634 voor de tegemoetkoming energietoeslag. De tegemoetkoming energietoeslag wordt via de aanvullende bijzondere bijstand uitgekeerd.

Voor de onderzoekskosten uitwijkmogelijkheden blaashal is een bedrag van € 26.902 onttrokken uit de Algemene Reserve.

Programma 3 Omgeving

De kosten voor landschapsonwikkelingsprojecten van € 99.766 worden gedekt uit de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De ontvangen bijdrage van het windpark en derden van € 23.790 worden toegevoegd aan de reserve het Groenfonds.

De uitgaven van € 50.889 ten behoeve van het project A15 worden onttrokken uit de reserve A15.

De uitgaven van € 386.091 voor ontsluiting van de Hogeweg en infrastructuur de Nieuwgraaf worden onttrokken uit de reserve fonds bovenwijkse voorzieningen.

Door minder uitgaven op het exploitatiesaldo 2022 versnellen woningbouw is het bedrag van € 20.000 toegevoegd aan de Bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.

Het voordeel van minder uitgaven van € 212.081 voor de Energietransitie worden gestort in de bestemmingsreserve Circulaire Economie.

De uitgaven van € 111.132 voor de implementatie omgevingswet worden onttrokken aan de bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet.

Door verkoop van 1 grote kavel op Innofase en 1 kavel op de Timp op het bedrijventerrein is tussentijdse winst genomen van € 569.671.

Door het afnemen van de boekwaarde van de complexen in exploitatie op de grondexploitaties van € 11.083.986 naar € 4.561.814 is het saldo met een bedrag van € 6.522.173 afgenomen.

Er zijn 3 projecten Weidekervel, PSZ Hoflaan Loo en Graafstaete afgesloten in de grondexploitatie met een positief resultaat van € 541.938.

De ontvangst van € 3.937 van aflossing en rente van het stimuleringsfonds wordt toegevoegd aan de geblokkeerde reserve Stimuleringsfonds starterslening.

Door de ontvangst van € 250.000 van stichting stimuleringsfonds kan de geblokkeerde bestemmingsreserve Stimuleringsfonds voor dit deel vrijvallen.

Inkomsten

Inkomstenverdeling 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Gemeentefonds	39.172	41.289	45.010	45.202	192
Specifieke uitkeringen	7.453	6.451	7.547	7.584	37
Lokale heffingen	13.841	13.495	13.304	13.301	- 3
Bijdrage reserves	4.906	1.026	11.025	9.737	- 1.288
Overige inkomsten	12.956	6.498	9.326	13.015	3.689
Totaal	78.330	68.759	86.212	88.839	2.627

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Gemeentefonds

Zie voor een uitgebreid overzicht plus analyse het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen in het Jaarverslag. Hieronder een overzicht van de uitkering uit het Gemeentefonds.

Uitkering Gemeentefonds 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2021
Algemene Uitkering	39.172	38.045	40.759	45.202	4.443
Integratie-uitkering Voogdij 18+	0	1.007	1.358	0	- 1.358
Integratie-uitkering WSW	0	1.856	2.132	0	- 2.132
Decentralisatie-uitkeringen	0	381	761	0	- 761
Totaal	39.172	41.289	45.010	45.202	192

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Specifieke Uitkeringen

In onderstaande tabel is een overzicht van alle specifieke uitkeringen van de gemeente Duiven weergegeven.

Specifieke uitkeringen 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Maatschappelijke Zorg	7.394	6.451	7.319	7.390	71
Stimulering Sport	59	0	228	194	- 34

Totaal	7.453	6.451	7.547	7.584	37

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Lokale heffingen

In onderstaande tabel staan de lokale heffingen uitgesplitst. Voor een analyse van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen in het Jaarverslag.

Lokale heffingen 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
OZB	6.348.684	6.435.861	6.428.997	6.414.716	-14.281
Afvalstoffenheffing	2.467.094	2.482.283	2.482.283	2.372.205	-110.078
Rioolheffing	2.524.032	2.713.887	2.516.812	2.516.812	0
Hondenbelasting	171.266	176.467	176.467	165.104	-11.363
Toeristenbelasting	171.872	177.420	139.948	82.080	-57.868
Precariobelasting	265.027	0	0	0	0
Reclamebelasting	48.750	50.250	50.250	54.938	4.688
Sportaccommodaties	255.211	256.643	256.643	242.457	-14.186
Lijkbezorgingsrechten	68.887	59.505	59.505	56.401	-3.104
Marktgeden	2.418	8.922	8.922	2.249	-6.673
Leges	1.517.601	1.133.721	1.183.741	1.393.897	210.156
Totaal	13.840.842	13.494.959	13.303.568	13.300.859	-2.709

Bedragen in € , - is een nadeel, + is een voordeel)

Bijdrage reserves

Onderstaand overzicht geeft de bijdragen uit de reserves aan.

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Bijdrage reserves	4.906	1.026	11.025	9.737	-1.288
Totaal	4.906	1.026	11.025	9.737	-1.288

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Er is bijna € 1,3 miljoen minder onttrokken uit de reserves dan geraamd. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt doordat een aantal infrastructurele werken is vertraagd vanwege capaciteitsproblemen en er daardoor geen dekking vanuit de reserves nodig was. Zie voor een specificatie het overzicht van de reserves en voorzieningen en de bijbehorende toelichtingen (onderdeel balans).

Overige inkomsten

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Bijdrage voorzieningen	437	0	887	787	- 100

Rente verstrekte leningen	626	472	397	491	94
Huuropbrengsten	544	714	675	804	129
Beleggingen	113	108	108	120	12
Vergoedingen	164	38	38	167	129
Omzet Grondexploitatie	6.897	3.781	4.672	4.004	- 668
Diversen	4.175	1.385	2.549	6.642	4.093
Totaal	12.956	6.498	9.326	13.015	3.689

Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)

Ten opzichte van de begroting na wijziging is sprake van een stijging van de diverse inkomsten. Dit heeft grotendeels te maken met de onderlinge verekening van kapitaallasten en huisvestingskosten met 1stroom.

Financiële positie

Reserves

Voor 2022 was een toename van de reserves voorzien van € 2.506.000. Per saldo was er echter een toename van € 1.107.000. Dit geeft verschil van -€ 1.399.000. De belangrijkste verschillen zijn:

Mutaties reservepositie

Mutatie	Bedrag
1. Aanpak Rijksweg	- 410.000
2. Circulaire Economie	- 371.000
3. Herstelfonds ondernemers	-125.000
4. Infrastructurele verbetering Nieuwgraaf	- 124.000
5. Versnellen woningbouw	- 91.000
6. Bodemsanering Fresh & Fast	- 80.000
7. Bijdrage A15	- 74.000
8. Aanpak Jeugdgroepen	- 70.000
9. Implementatie Omgevingswet	- 56.000
10. Uitvoering Woonvisie	- 54.000
11. Uitstel kredieten Heilweg/voetpad Loo	- 47.000
12. Storting saldo vastgoed VCD	- 38.000
13. Stimuleringsfonds	250.000
Overige kleine afwijkingen	- 109.000
Totaal	- 1.399.000

Bedragen in €

Ad 1. Er is nog geen onttrekking gedaan voor de aanpak Rijksweg omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld. De onttrekking zal in 2023 worden gedaan.

Ad 2. In 2022 is er geen onttrekking geweest omdat er extra geld vanuit het Rijk werd ontvangen waardoor er per saldo geld is over gehouden. Hierdoor is er een storting in de reserve geweest in plaats van een onttrekking.

Ad 3. In 2022 zijn er geen bedragen uitgekeerd aan ondernemers. Daardoor kon de onttrekking achterwege blijven.

Ad 4. In 2022 is het volledige bedrag nog niet uit de reserve onttrokken omdat een deel van de investeringen vanwege capaciteitsproblemen een jaar moesten worden uitgesteld.

Ad 5. In 2022 is er nog geen onttrekking geweest omdat kon worden volstaan met de reguliere budgetten.

Ad 6. In 2022 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van deze kredieten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 7. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken. Vanwege de stikstofproblematiek ligt de voortgang van het project vrijwel stil.

Ad 8. In 2022 zijn hiervoor nog geen kosten gemaakt zodat onttrekking achterwege kon blijven.

Ad 9. Vanwege het uitstel van de implementatie zijn verschillende voorbereiding voorlopig uitgesteld en vielen de kosten mee. Daardoor is er een lagere onttrekking geweest dan geraamd.

Ad 10. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken. In 2023 zal de intensiteit verder worden opgeschroefd om de doelen te kunnen realiseren. Dan zal het resterende deel van de geraamde onttrekking worden gebruikt.

Ad 11. In 2022 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van deze kredieten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 12. Een herwaardering van het gebouw, inhaal afschrijvingen en vrijval uit de voorziening zorgen er voor dat er meer in de reserve is gestort dan vooraf was geraamd.

Ad 13. Doordat de uitstaande saldi lager waren dan de stand van de reserve konden er bedragen vrijvallen. Deze vrijval was niet voorzien.

Zie ook de toelichting bij de reserves (zie balans).

Voorzieningen

De voorzieningen zijn per saldo met bijna € 956.000 toegenomen. Uit de voorziening voor pensioenverplichtingen wethouders is een onttrekking gedaan van € 294.000 vanwege de nieuwe berekening van de hoogte van de pensioenen. Verder werd hier de pensioenverplichting voor 2022 van € 45.000 uit betaald. Uit de voorziening ontslaguitkering van de burgemeester is een bedrag van € 96.000 betaald. Verder is € 3.000 gestort om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. In de voorziening wachtgeld wethouders is € 218.000 gestort om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervan is in 2022 € 65.000 uitbetaald. De voorziening Dubieuze debiteuren is afgenomen met € 15.000 vanwege een nieuwe inschatting van de invorderbaarheid. De voorziening Dubieuze debiteuren RSD is daardoor juist met € 22.000 toegenomen. Aan de voorziening groot onderhoud algemene accommodaties is € 282.000 onttrokken voor onderhoudskosten. Verder is vanuit de exploitatie € 112.000 gedoteerd. De voorziening groot onderhoud sportaccommodaties werd per saldo gevoed met € 121.000. De voorziening groot onderhoud culturele accommodaties werd per saldo gevoed met € 44.000. De voorziening onderhoud wegen is per saldo toegenomen met € 786.000 doordat de bijdrage uit de exploitatie hoger was dan de onderhoudskosten in 2022. Aan de voorziening Riolerings artikel 44 lid 2 BBV is toegevoegd de storting over het jaar 2022 ad € 545.000. In de voorziening A15 is in 2022 € 138.000 aan bijdrage onttrokken. De storting in de voorziening voor verliesgevende complexen bedraagt € 404.000. Aan de voorziening Afgewikkelde complexen is € 139.000 onttrokken vanwege werkzaamheden. In de voorziening Vastgoedontwikkeling is € 116.000 vrijgevallen vanwege een hertaxering van het gebouw. De voorziening kapitaallasten afvalinzameling is met € 41.000 afgenomen vanwege vrijval van kapitaallasten. En tenslotte is de voorziening afvalinzameling met € 25.000 afgenomen na storting exploitatiesaldo en inzet voor prijsstijging en beheer ondergrondse container.

Zie ook de toelichting bij de voorzieningen (zie Balans).

Conclusie

Er was voor het jaar 2022 na de Najaarsnota een positief resultaat van € 2.840.275 verwacht. Het resultaat is € 3.812.060 beter dan was verwacht en komt uit op € 6.652.335 positief.

In 2022 is de gemeente geconfronteerd met hoge energieprijzen, hoge inflatie en krapte op de arbeidsmarkt. Die zaken zijn van grote invloed op de cijfers in deze jaarrekening. Niet alleen zijn de kosten daardoor hoger dan vooraf ingeschat maar het zorgt er ook voor dat een aantal investeringen vertraagd zijn. Sommige investeringen liepen vertraging op doordat eerst de benodigde (hogere) budgetten moesten worden geregeld. Andere moesten worden uitgesteld omdat hiervoor geen menskracht beschikbaar was. Ook de stikstofproblematiek speelde mee in de vertraging.

In de Najaarsnota 2022 is voor de onderdelen Wmo en Jeugd uit het Sociaal Domein ingeschat uit te kunnen komen met een aanvullend budget van ruim € 800.000. In het afgelopen jaar zijn de nodige extra middelen ontvangen vanuit het Rijk om alle kosten te kunnen betalen. Op het onderdeel Jeugd zijn bij het opmaken van deze jaarrekening toch nog verschillende kosten nagekomen. Het ging daarbij om een dure vorm van zorg. Na alle problemen rondom de coronabeperkingen volgen nu de kostenstijgingen als gevolg van de hoge inflatiecijfers en de energiecrisis. In welke mate het Rijk ook deze kostenstijgingen gaat compenseren is op dit moment nog niet duidelijk.

De gemeente neemt deel aan een aantal gemeenschappelijke regelingen. De verwachting is dat de gemeentelijke bijdrage aan deze regeling in de komende jaren gaat stijgen. Als gevolg van loon- en prijsstijgingen zijn de regelingen genoodzaakt om meer geld te vragen. Die kostenstijgingen zijn voor de gemeente een risico in de komende jaren.

Afgelopen jaar was een heel goed jaar voor de grondexploitatie. Er was veel interesse voor bouwpercelen op de bedrijventerreinen. Er is ook een groot aantal m² verkocht. Dat alles heeft er voor gezorgd dat op Innofase een winstneming van € 542.000 is gerealiseerd. Er zijn dit jaar drie complexen afgesloten. Graafstaete sloot af met een positief resultaat van € 245.000, PSZ Hoflaan Loo met een positief resultaat van € 238.000 en Weidekervel met een positief resultaat van € 60.000. Alle lopende exploitaties zijn geactualiseerd en de resultaten zijn bijgesteld. De herziening van het complex Vitaal Centrum Duiven levert een nadeel op. Er is ruim € 1,3 mln gestort in de voorziening Verliesgevende complexen. Er zijn winstuitnames geweest van € 28.000 uit het complex De Timp en er is € 883.000 uit de voorziening Verliesgevende complexen vrijgevallen omdat het verlies op het complex Seingraaf naar verwachting lager is. Voor het complex St. Antoniusstraat 8-10 Loo moest een bedrag van € 15.000 worden opgenomen in de voorziening verliesgevende complexen. Vooral op de percelen op de bedrijventerreinen is veel interesse. In het eerste kwartaal van 2023 zijn helaas nog geen grote verkopen gerealiseerd. Ook de risico's binnen de grondexploitatie blijven onder de aandacht. Deze zijn opnieuw geactualiseerd.

De reservepositie is in 2022 afgenomen met € 1.107.000. De verwachting was dat de reservepositie met € 2.547.000 zou afnemen. De belangrijkste oorzaak van dit verschil is dat er een groot aantal kredieten is overgeboekt naar 2023. Het rekeningresultaat 2022 is nog niet in de bestemming verwerkt.

De stand van de Algemene Reserve ligt boven de in de begroting 2022 vastgestelde minimumgrens van € 6,1 mln. Het saldo per 31 december 2022 is € 14,7 mln. In dat saldo is nog geen rekening gehouden met het rekeningresultaat 2022. In de begroting 2023 is de minimumgrens naar boven bijgesteld (€ 6,4 mln) en bij de beoordeling voor deze jaarrekening is

vastgesteld dat het gewogen risico € 5,3 mln groot is (zie paragraaf 2). In de begroting 2024 zullen deze grenzen worden bijgesteld naar aanleiding van de geactualiseerde risico's.

In aansluiting op het oordeel in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn er belangrijke risico's en onzekerheden te melden met eventuele structurele gevolgen. Te noemen zijn in dat kader de risico's met betrekking tot het Sociaal Domein, de Grondexploitatie, de vastgoedportefeuille en diverse gemeenschappelijke regelingen, energiecrisis, inflatiestijging en overige risico's benoemd in de betreffende paragraaf. En daar komt natuurlijk ook de risico inschatting van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne nog bij.

Inmiddels is de gemeente Duiven al enige jaren belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De eerste aangiften zijn gedaan. Die belastingplicht zorgt ervoor dat over de fiscale winsten die vanaf nu in de grondexploitatie worden gerealiseerd 25% vennootschapsbelasting moet worden betaald. Tot dusver heeft dit niet geleid tot een aanslag omdat er nog geen fiscale winst is gemaakt. Wel is inmiddels een verliessaldo opgebouwd dat in de toekomst met positieve resultaten mag worden verrekend. Een exacte inschatting van de totale belastingplicht is moeilijk te geven. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt met het risico van een aanslag wel rekening gehouden.

Op begrotingsbasis was al voorzien dat 2022 een goed financieel jaar zou worden. Vooral de winstnemingen in de grondexploitatie zorgen voor een positief saldo in deze jaarrekening. Verder werkt ook het gebrek aan capaciteit op de arbeidsmarkt door in het resultaat. Hierdoor worden een aantal grote projecten vertraagd en schuiven de kosten door naar latere jaren. Andere grote voordelen ontstaan door incidentele grondverkopen en hogere uitkeringen vanuit het Rijk. Daardoor kan in deze jaarrekening een positief resultaat worden gepresenteerd van afgerond € 6.652.000. Als dit bedrag in de Algemene Reserve wordt gestort dan komt het saldo boven de vastgestelde bovengrens voor 2022 uit. Daarmee zijn alle opgesomde risico's nu voldoende gedekt. Ook de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich positief en naderen de streefwaarden. Daarmee is de huidige financiële situatie op orde. De structurele tekorten in het Sociaal Domein in combinatie met het ambitieniveau van de gemeente zorgen er echter voor dat het structurele beeld in de komende jaren de aandacht blijft vragen. Wanneer het Rijk alle middelen tot en met 2026 ook structureel aan de gemeenten toe gaat zeggen kan hierop ook worden ingespeeld. Tot die tijd zullen vooral de inflatie en de loon- en prijsstijgingen samen met de krapte op de arbeidsmarkt voor problemen zorgen. Eventuele nieuwe ambities moeten worden gewogen in de Voorjaarsnota 2023/meerjarenbegroting 2024-2027.

Jaarrekening - Balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In 2017 is de nieuwe Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In de Notitie materiële vaste activa van december 2017 (Commissie BBV) worden drie mogelijkheden geboden ten aanzien van hoe omgegaan dient te worden met het startmoment van afschrijven.

Voor de start van het moment van afschrijven wordt met ingang van boekjaar 2017 gekozen om af te schrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopend vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De totale lijst van de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren is op financiën aanwezig.

In grote lijnen gelden de volgende richtlijnen:

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. Investeringskosten met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden lineair afgeschreven in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur. Hierbij gelden de volgende afschrijvingstermijnen:
  - 10-40 jaar: gebouwen, onderhoud en renovatie;
  - 15-60 jaar: rioleringen;
  - 6-10 jaar: vervoermiddelen;
  - 15 jaar: technische installaties;
  - 4 jaar: hardware
  - 7 jaar: software;
  - 10-15 jaar meubilair, inventaris en interieur
  - 25-60 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken;
  - 25-40 jaar: openbare verlichting;
  - 8-10 jaar: afval en afvalaanbiedstation
  - 8-40 jaar: sportterrein
  - niet: gronden en terreinen.

Vitaal Centrum Duiven

Het Vitaal Centrum Duiven wordt gewaardeerd tegen de actuele waarde.

Investeringskosten in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringskosten met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal

afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Bijdragen aan activa aan derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 50.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren lag voor de gemeente Duiven op ongeveer € 435.000. Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Waarderingsgrondslagen

Als waarderingsgrondslag is voor de Grondexploitaties het **toerekeningsbeginsel** gehanteerd. Dit houdt in dat baten en lasten alsmede risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden verwerkt in de jaarrekening van het begrotingsjaar. Voor **verliezen** wordt een **voorziening** getroffen op het moment dat deze bekend zijn en **winsten** worden verwerkt zodra een complex geheel **gerealiseerd** is. Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en moeten tussentijdse winsten in de grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" worden bepaald.

Onderhanden werk is opgenomen tegen vervaardigingskosten inclusief de bijgeschreven rente en indirecte kosten. De overige balansposten zijn opgenomen voor de nominale waarde. De nominale waarde is voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten als grondslag gehanteerd.

De in de toelichting op de balans per complex (voor in exploitatie zijnde complexen) vermelde nog te realiseren opbrengsten en nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de nacalculaties en kostprijsberekeningen.

De bepaling van verwachte resultaten geschiedt op basis van de "**contante-waarde methodiek**".

De opbrengsten voortvloeiende uit de reeds gesloten koopovereenkomsten voor woningbouw, die per 31 december nog niet notarieel waren verleden, worden in de jaarrekening opgenomen evenals de verplichtingen voortvloeiende uit reeds gegunde aannemingsovereenkomsten.

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen

worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie voorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voor de waarde bepaling van de voorziening pensioenen wethouders wordt de sterftetabel GBM/V 2015-2020 gehanteerd. Daarnaast wordt er gerekend voor 31-12-2022 met een rekenrente van 2,472%.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Activa		31-12-2021		31-12-2022
VASTE ACTIVA (A)				
- Immateriële vaste activa (A1)		479		583
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	169		414	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	310		169	
- Materiële vaste activa (A2)		56.943		60.893
Investerings met een economisch nut	38.515		41.582	
Investerings waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.041		13.603	
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.387		5.708	
- Financiële vaste activa (A3)		4.720		3.606

Activa		31-12-2021		31-12-2022
Kapitaalverstrekking :Deelnemingen	21		21	
Leningen aan: Verbonden partijen	695		449	
Leningen aan: Overige langlopende leningen	4.004		3.136	
Totaal vaste activa		62.142		65.082
VLOTTENDE ACTIVA (B)				
- Voorraden(B1)		7.244		1.430
- Onderhandenwerk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.244		1.430	
-Vooruitbetalingen				
-Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar (B2)		27.726		30.600
-Vorderingen op openbare lichamen	5.597		7.256	
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	17.066		18.693	
-Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	2.408		1.437	
-Overige vorderingen	2.655		3.214	
- Liquide middelen (B3)		413		279
-Banksaldi	403		266	
-Kassaldi	10		13	
- Overlopende activa (B4)		2.567		5.819
-de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	786		1.025	
-Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	1.781		4.794	
Totaal vlottende activa		37.950		38.128
Totaal activa		100.092		103.210
- Verliescompensatie Vennootschapsbelasting	6.618		4.241	

Passiva		31-12-2021		31-12-2022
VASTE PASSIVA (C)				
Eigen vermogen (C1)		36.409		41.954
- Algemene reserve	7.111		14.685	
- Bestemmingsreserves	21.605		20.616	
- Gerealiseerd jaarresultaat (C2)	7.693		6.652	
Voorzieningen (C3)		26.755		27.460
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.672		2.255	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	11.416		12.198	
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven				
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	12.667		13.007	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		27.299		22.675

Passiva		31-12-2021		31-12-2022
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen en waarborgsommen (C4)	27.210		22.595	
- Waarborgsommen	89		80	
Totaal vaste passiva		90.463		92.089
Viottende PASSIVA (D)				
- Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (D1)		2.116		4.427
-Overige kasgeldleningen	0		0	
-Overige schulden	2.116		4.427	
Overlopende passiva (D4)		7.514		6.694
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
-Europese overheidslichamen	-		-	
-van het Rijk	1.820		2.074	
-overige Nederlandse overheidslichamen	2.041		471	
-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (D4)	3.653		4.149	
Totaal Viottende passiva		9.630		11.121
Totaal passiva		100.092		103.210
- Gewaarborgde geldleningen voor woningen	111.000		105.000	
- Gewaarborgde geldleningen toegelaten instellingen en sportverenigingen	12.778		18.419	

Bedragen x € 1.000

Toelichting op de balans

Activa**A: Vaste Activa****A1: Immateriële vaste activa**

Het totaal in de balans voor deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	31-12-2021	Inv.	Afschr.	31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	169	245	0	414
Bijdrage aan activa eigendom van derden	310	0	141	169
Totaal	479	245	141	583

Bedragen x € 1.000

Toelichting

- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief: In totaal is er bijna € 245.000 geïnvesteerd in de voorbereiding op een aantal toekomstige grondexploitaties. (Biezenkamp, Centerpoort-Noord, Centerpoort II en Graafstaete)

-Bijdrage aan activa in eigendom van derden. In totaal is er € 141.000 afgeschreven

A2: Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
1. Investerings met een economisch nut	39.998	5.493	654	1.841	68	42.928
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	14.020	71	0	488	0	13.624
3. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.387	3.139	0	232	1.586	5.708
Totaal materiële vaste activa	58.405	8.703	654	2.561	1.654	62.239
- Verliesvoorziening vastgoed ontwikkeling	-1.462	-116				-1.346
Totaal materiële vaste activa (na aftrek verliesvoorziening)	56.943					60.893

Bedragen x € 1.000

1. Investerings met een economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	8.900	3.554	169			12.285
Bedrijfsgebouwen	26.180	772	485	1.349	68	25.050
Vervoermiddelen	169			50		119
Machines, apparaten en installaties	2.085	97		159		2.023
Overige materiële vaste activa	2.664	1.070		283		3.451
Totaal	39.998	5.493	654	1.841	68	42.928
Verrekening met voorziening vastgoed ontwikkeling	-1.462	-116				-1.346
Totaal op balans	38.536					41.582

Bedragen x € 1.000

2: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.019	71		487		13.603

Bedragen x € 1.000

3: Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond weg en waterbouwkundige werken	3.336	3.089		159	1.586	4.680
Machines en installaties	114			11		103
Overige materiele vaste activa	937	50		62		925
Totaal	4.387	3.139		232	1.586	5.708

Bedragen x € 1.000

A3: Financiële vaste activa

Het totaal van deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Afl.	Boekwaarde 31-12-2022
Deelnemingen	21			21
Leningen overige verbonden partijen	695	4	250	449
Overige langlopende leningen	4.004		868	3.136
Totaal	4.720	4	1.118	3.606

Bedragen x € 1.000

B: Vlottende Activa

B1: Voorraden

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.244	1.430
Totaal	7.244	1.430

Bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgronden in exploitatie

Omschrijving	31-12-2021	Kosten	Baten	Winst	31-12-2022	Voorziening	Balans
Werkterp de Ploen	164	33	0	0	196	4	192
Weidekervel Duiven	- 46	74	89	61	0	0	0
PSZ Hoflaan Loo	-283	44	0	239	0	0	0
De Timp	0	210	0	28	238	0	238
St. Antoniusstraat 8-10 Loo	0	8	0	0	8	15	-7
Vitaal Centrum Duiven	4.355	226	0	0	4.581	4.122	459
Bedrijventerrein Nieuweling	756	27	430	0	353	0	353

Bedrijventerrein InnoFase	1.572	168	559	542	1.723	0	1.723
Bedrijventerrein Seingraaf	4.835	1.194	7.453	0	- 1.424	103	-1.527
Bedrijventerrein Graafstaete	-269	25	1	245	0	0	0
Totaal	11.084	2.009	8.532	1.115	5.675	4.244	1.430

Bedragen x € 1.000

Toelichting

Het verloop van de boekwaarde wordt per complex bijgehouden en gespecificeerd in een zogenoemde P-staat. Deze boekwaarde is in feite een tussenstand van het complex. Bij de rentetoerekening 2022 is een rentevoet van 0,89% gehanteerd. Pas bij afsluiting van een complex kan worden opgemaakt wat het resultaat is geweest. In bovenstaande boekwaardes is wel een aantal resultaten verwerkt. De voorziening Verliesgevende complexen is in bovenstaand overzicht al in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende complexen zodat de juiste balanswaarde is weergegeven. De voorziening verliesgevende complexen wordt daarom ook niet meer gepresenteerd op de balanspost voorzieningen (C3).

Tabel resultaten in exploitatie genomen complexen

			Nominaal		- = voordelig	+ = nadelig
	<i>einddatum</i>	<i>Boekwaarde</i>	<i>Nog te realiseren</i>		<i>Resultaat 01-01-2023</i>	
	<i>exploitatie</i>					
<i>Complex</i>		<i>31-12-2022</i>	<i>Kosten</i>	<i>Opbrengsten</i>	<i>Eindwaarde</i>	<i>Startwaarde(2023)</i>
Woningbouw						
De Timp	31-12-2024	€ 210.274	€ 303.987	€ 651.501	-€ 141.732	-€ 136.228
St. Antoniusstraat Loo	31-12-2025	€ 8.260	€ 59.627	€ 52.500	€ 15.441	€ 14.842
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	€ 4.581.000	€ 3.589.156	€ 4.045.385	€ 4.462.120	€ 4.122.310
subtotaal		€ 4.799.533	€ 3.952.770	€ 4.749.386	€ 4.335.829	€ 4.000.924
Bedrijventerreinen						
Werkterp De Ploen	31-12-2025	€ 196.265	€ 290.372	€ 491.400	€ 4.442	€ 4.270
De Nieuweling	31-12-2026	€ 352.625	€ 754.676	€ 1.311.503	-€ 191.588	-€ 176.998
InnoFase	31-12-2026	€ 1.179.747	€ 1.442.685	€ 7.704.607	-€ 5.008.011	-€ 4.626.628
Seingraaf	31-12-2023	-€ 1.424.373	€ 1.541.115	€ 0	€ 104.991	€ 102.932
subtotaal		€ 304.264	€ 4.028.848	€ 9.507.510	-€ 5.090.166	-€ 4.696.424
Totaal		€ 5.103.797	€ 7.981.618	€ 14.256.896	-€ 754.337	-€ 695.500

Bovenstaande tabel is overgenomen uit de paragraaf Grondbeleid. Hierin word aangegeven wat er nog op de complexen is te verwachten. In de laatste twee kolommen is ook de in de resterende looptijd meegerekende rentelast verwerkt.

B2: Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Uitzettingen	27.726	30.600
Totaal	27.726	30.600

Bedragen x € 1.000

Toelichtingen

De uitzettingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor (eventuele) dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen. Vanaf 2016 is het schatkistbankieren ingevoerd.

Uitzettingen

Omschrijving	Bedrag
Vordering op openbare lichamen	7.256
Uitzettingen in de schatkist	18.693
Rekening courant verhouding met 1Stroom en Westervoort	1.437
Overige Vorderingen	3.214
Totaal	30.600

Bedragen in € 1.000

Schatkistbankieren

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Saldo bij de schatkist	17.066	18.693
Totaal	17.066	18.693

Bedragen x € 1.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen * € 1.000)

1 Drempelbedrag		Q1	Q2	Q3	Q4
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijkschatkist aangehouden middelen	346	397	365	717
3a=1>2	Ruimte onder het drempelbedrag	994	943	975	623
3b=2>1	Overschrijding van het drempelbedrag				

Berekening drempelbedrag

4	Begrotingstotaal verslagjaar	66.995
4b	Deel van de begroting dat kleiner is dan 500 miljoen	66.995
4c	Deel van de begroting boven de 500 miljoen	
	Drempelbedrag 0,02% van de begroting met een minimum bedrag van € 1.000	1.340

B3: Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Banken	403	266
Kas	10	13
Totaal	413	279

Bedragen x € 1.000

Banken saldo op 31-12-2022

BNG 285034820	0
BNG 285073087	0
BNG 285109472	456.218
BNG 285141643	0
BNG 285002147	-248.266
BNG 285154354	58.254

Totaal saldo banken	266.206

Bedragen in €

B4: Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	786	1.025
b. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.781	4.794
Totaal	2.567	5.819

Bedragen x € 1.000.

Overlopende activa a. van Europese en Nederlandse overheidslichamen

Omschrijving	31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-20212
Snelfietsroute	710.179	35.845	0	746.023
Onderzoek kosten explosieven	75.625	10.766	0	86.391
Busbaan kruising Rijksweg/Westsingel	0	168.041	0	168.041
Vooruitbetaalde kosten biodiversiteit	0	13.416	0	13.416
Toeslagenproblematiek	0	3.536	0	3.536
Project Looward	0	8.000	0	8.000
Totaal	785.804	239.604	0	1.025.407

Bedragen in €

Passiva**C: Vaste passiva****C1: Reserves**

	Beginstand 1-1-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2022
Algemene Reserve	7.110.647	7.766.879	192.337	14.685.189
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
Protocol agressie	10.000	0	10.000	0
Bestemmingsreserve Vastgoed	322.264	55.992	0	378.256
Covid-19	50.080	0	0	50.080
Wet Open Overheid	0	47.629	0	47.629
Combinatiefuncties	41.509	0	0	41.509
Bijzondere bijstand	106.695	0	106.695	0
Nieuwe Wet Inburgering	71.000	0	24.700	46.300
Uitvoeringskosten Tozo	104.299	0	0	104.299
Doelgroep vervoer	0	255.800	0	255.800
Bestuursopdracht RSD	561.480	0	280.740	280.740
Ambulanteringsgelden	104.515	0	0	104.515
Corona Cultuurmiddelen	64.000	0	1.704	62.296
Corona re-integratie	90.000	0	0	90.000
Scalabor	0	42.968	0	42.968
Groenonderhoud en vervanging	529.318	0	529.318	0
Statushouders	177.151	0	0	177.151
Experimenten	33.500	0	0	33.500
Democratische Vernieuwingen				
Gevolgen grondwaterverontreiniging	281.124	0	0	281.124
Het Groenfonds	181.156	23.790	99.766	105.180
Ontwikkeling A15	1.046.789	0	50.889	995.900
Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.906.993	0	386.091	1.520.902
Betaalbare woningbouw	1.315.407	20.000	0	1.335.407
Implementatie Omgevingswet	535.500	200.000	111.132	624.368
Circulaire economie	667.392	212.081	0	879.473
Vitale dorpen en wijken	394.803	0	0	394.803
Totaal bestemmingsreserves	8.594.973	858.260	1.601.035	7.852.198
<i>Geblokkeerde reserves:</i>				
Stimuleringsfonds	345.256	3.937	250.000	99.193
Geblokkeerde reserves	12.664.793	0	0	12.664.793
Totaal geblokkeerde reserves	12.910.049	3.937	250.000	12.763.986
Totaal reserves	28.715.671	8.629.076	2.043.372	35.301.373

Bedragen in €

Toelichting

In de toelichting staat per reserve het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2022 weergegeven. De financiële toelichting bestaat uit de werkelijke beginstand per 1 januari 2022 de onttrekkingen en stortingen in 2022 en de eindstand van de reserve per 31 december 2022. In de beginstand van de Algemene Reserve is het rekening saldo van € 7.693.152 van 2021 nog niet meegenomen. Dit bedrag is in 2022 aan de Algemene Reserve toegevoegd.

Algemene Reserve

Beheerder: Team Financiën

Doel

De Algemene Reserve dient als weerstandsvermogen van de gemeente. De risico's worden jaarlijks bij de begroting gekwantificeerd. Wijken de onder- en bovengrens op grond van deze kwantificering structureel af, dan zullen de onder- en bovengrens worden aangepast. In de begroting 2022 is de ondergrens bepaald op € 6,1 en de bovengrens op € 9,0 mln. De beginstand 2022 is exclusief het saldo van 2021 namelijk € 7.650.184.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€ 7.110.647
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	
Kosten uitwijk blaashal	€ 4.136
Kosten accommodatie	€ 22.766
onderzoek blaashal	
Kosten Centrumherstelplan	€ 44.098
Kosten woonvisie	€ 46.062
Sanering Plaksestraat	€ 75.000
Kosten Noodherstelfonds	€ 275
<i>Storting 2022</i>	
Resultaat 2021 na bestemmingen	€ 7.650.184
Opheffen reserve	€ 10.000
agressie protocol	
Opheffen reserve	€ 106.695
bijzondere bijstand	
Stand per 31-12-2022	€ 14.685.189
Geraamde stand per 31-12-2022	€ 9.284.819

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

In het geraamde saldo zijn de positieve saldo's uit de voor- en najaarsnota reeds verwerkt.

Besteding na 2022

De Algemene Reserve zal in de komende jaren vooral gebruikt worden om de exploitatietekorten op te vangen.

Bestemmingsreserves programma Bestuur

Bestemmingsreserve "Protocol agressie"

Beheerder: Griffie Duiven

Doel

Het treffen van een voorziening voor raads-, collegeleden en fractieassistenten tegen eventuele niet gedekte kosten voor psychosociale ondersteuning en nazorg als gevolg van agressie.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€ 10.000
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€ 0
Opheffen reserve bij vaststelling	€ 10.000
jaarrekening 2021	
<i>Storting 2022</i>	€ 0
Stand per 31-12-2022	€ 0
Geraamde stand per 31-12-2022	€ 0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

N.v.t.

Besteding na 2022

N.v.t..

Bestemmingsreserve "Vastgoed"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ordening

Doel

Deze reserve is gevormd om nadelige resultaten op de exploitatie van het gebouw in het Vitaal Centrum te kunnen opvangen. De reserve wordt gevoed met positieve resultaten die zich voordoen in de exploitatie.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	322.264
Onttrekkingen 2022:	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>		
Resultaat exploitatie 2022	€	55.992
Stand per 31-12-2022	€	378.256
Geraamde stand per 31-12-2022	€	305.601

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Door lagere kosten t.o.v. de huuropbrengsten is er een positief resultaat op de exploitatie 2022. Het schilderwerk is doorgeschoven naar 2023.

Besteding na 2022

Voor schilderwerk aan het gebouw in het Vitaal Centrum zal er een bedrag van € 35.000 worden onttrokken.

Bestemmingsreserve "Covid-19"

Beheerder: Financiën en Belastingen

Doel

Deze reserve is gevormd met geld ontvangen voor Covid-19 maatregelen. Bij de vaststelling van het resultaat 2020 is van het saldo van de ontvangen en betaalde gelden vanwege Covid-19 een bestemmingsreserve gevormd. De reserve kan worden besteed voor nog te betalen kosten voor Covid-19.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	50.080
Onttrekkingen 2022:	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>		
	€	0
Stand per 31-12-2022	€	50.080
Geraamde stand per 31-12-2022	€	50.080

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

N.v.t.

Besteding na 2022

Bedrag nog te besteden aan Covid-19.

Bestemmingsreserve Wet Open Overheid"

Beheerder: Financiën en Belastingen

Doel

Deze reserve is gevormd met geld ontvangen van het rijk voor implementatie van de Wet Open Overheid. Bij de vaststelling van de Najaarsnota 2022 is besloten om een bestemmingsreserve gevormd. De reserve kan worden besteed voor implementatie van de wet.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	0
Onttrekkingen 2022:	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>		
	€	47.629
Stand per 31-12-2022	€	47.629
Geraamde stand per 31-12-2022	€	47.629

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022**Besteding na 2022**

Bedrag nog te besteden aan implementatie van de Wet Open Overheid..

Bestemmingsreserves programma Maatschappij

Bestemmingsreserve "Combinatiefuncties"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om te bewerkstelligen dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor het bereiken van de doelstelling van de combinatiefuncties.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	41.509
Onttrekkingen 2022	€	0
Stortingen 2022:	€	0
Stand per 31-12-2022	€	41.509
Geraamde stand per 31-12-2022	€	41.509

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Geen bestedingen geweest over 2022. Hierdoor was het niet nodig om geld uit de bestemmingsreserve te onttrekken.

Besteding na 2022

De bestemmingsreserve zal de komende jaren worden aangewend voor de dekking van kosten van de combinatiefunctionarissen.

Bestemmingsreserve "Bijzondere bijstand"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter egalisatie van het exploitatieoverschot of -tekort van de rijksbijdrage ten opzichte van de uitgaven bijzondere bijstand.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	106.695
Onttrekkingen 2022:	€	106.695
Stortingen 2022	€	0
Stand per 31-12-2022	€	0
Geraamde stand per 31-12-2022	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er is geen afwijking.

Besteding na 2022

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is besloten om deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve "Nieuwe Wet Inburgering"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van de kosten voor de invoering/ implementatie van de Nieuwe Wet Inburgering.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	71.000
Onttrekkingen 2022	€	24.700
Stortingen 2022:	€	0
Stand per 31-12-2022	€	46.300
Geraamde stand per 31-12-2022	€	46.300

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er zijn kosten gemaakt voor de implementatie van nieuwe softwaremodules.

Besteding na 2022

Ter dekking van de uitgaven voor de invoering van de Nieuwe Wet Inburgering.

Bestemmingsreserve "Groenonderhoud en - vervanging"

Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel

Het in enig jaar kunnen renoveren van het groen en ter egalisatie van kosten.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	529.318
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
groenrenovaties	€	28.328
Vrijval reserve	€	500.990
<i>Stortingen 2022:</i>		
Stand per 31-12-2022	€	0
Geraamde stand per 31-12-2022	€	0

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er zijn diverse groenrenovaties uitgevoerd. De reserve is opgeheven.

Besteding na 2022

N.v.t..

Bestemmingsreserve "Statushouders"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Er is extra geld ontvangen van het Rijk voor de zogeheten Statushouders. Deze gelden zijn nog niet uitgegeven en in deze reserve gestort zodat ze in de komende jaren ook aan de Statushouders besteed kunnen worden.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	177.151
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
	€	0
<i>Stortingen 2022</i>		
	€	0
Stand per 31-12-2022	€	177.151
Geraamde stand per 31-12-2022	€	177.151

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Bij het opmaken van de begroting was geen rekening gehouden met de onttrekking ter dekking van formatiekosten.

Besteding na 2022

Deze reserve dient ter dekking voor de uitgaven voor Statushouders.

Bestemmingsreserve "Experimenten Democratische Vernieuwingen"

Beheerder: Team Binnenste Buiten

Doel

Onze inwoners in de gelegenheid te stellen om te participeren bij experimenten rondom (lokale) democratische vernieuwingen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	33.500
<i>Onttrekkingen 2022</i>		
	€	0
<i>Stortingen 2022</i>		
	€	0
Stand per 31-12-2022	€	33.500
Geraamde stand per 31-12-2022	€	33.500

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Deze reserve is in 2020 nieuw gevormd uit de oude reserve Burgerbegroting.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van nieuwe experimenten rondom (lokale) democratische vernieuwingen.

Bestemmingsreserve "Ambulantiseringsgelden"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

In het kader van het bestuurlijk akkoord beschermd wonen stelt de gemeente Arnhem voor 2021 extra geld beschikbaar voor de regiogemeenten zodat gemeenten activiteiten kunnen starten om zich voor te bereiden op de ambulantisering.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	104.515
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€	104.515
<i>Stortingen 2022:</i>	€	104.515
Stand per 31-12-2022	€	104.515
Geraamde stand per 31-12-2022	€	104.515

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Doordat de regioplannen zijn vertraagd is het budget nog niet inzet. De plannen worden naar verwachting uitgevoerd in 2023.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van ambulantisering.

Bestemmingsreserve "Bestuursopdracht RSD"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Om meer mensen naar werk te laten uitstromen, meer doelgroepen te bedienen en te sturen op vooraf geformuleerde doelstellingen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	561.480
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	€	280.740
<i>Stortingen 2021:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	280.740
Geraamde stand per 31-12-2022	€	280.740

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Door de Regionale Sociale Dienst (RSD) is er uitvoering gegeven aan de bestuursopdracht.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven van bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD).

Bestemmingsreserve "Corona cultuurmiddelen"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Om culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona, te kunnen ondersteunen in de exploitatie of in het ontwikkelen van activiteiten.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	64.000
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€	1.704
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	62.296
Geraamde stand per 31-12-2022	€	56.500

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er zijn minder kosten gemaakt voor het project Kunst op recept in 2022.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven met betrekking tot culturele instellingen.

Bestemmingsreserve "Corona re-integratie"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Gevormd om de achterstand op het project activerend werk een boost te geven en extra inzet om het in te halen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	90.000
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	90.000
Geraamde stand per 31-12-2022	€	90.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

N.v.t.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven voor het project activerend werk.

Bestemmingsreserve "Uitvoeringskosten TOZO"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Gevormd om dekking voor kosten met betrekking tot verantwoording en mogelijke terugbetalingen van de steungelden.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	104.299
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	€	0
<i>Stortingen 2022</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	104.299
Geraamde stand per 31-12-2022	€	104.299

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

N.v.t.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de uitvoeringskosten voor de TOZO regeling.

Bestemmingsreserve "Scalabor"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Gevormd om tekorten die zouden ontstaan vanwege de corona problematiek te dekken bij Scalabor.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	0
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>	€	42.968
Stand per 31-12-2022	€	42.968
Geraamde stand per 31-12-2022	€	42.968

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is besloten om een bedrag van € 42.968 toe te voegen aan de reserve.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor de tekorten vanwege corona problematiek bij Scalabor op te vangen.

Bestemmingsreserve "Doelgroepenvervoer"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel

Gevormd om tekorten die zouden ontstaan vanwege de corona problematiek te dekken bij Scalabor.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	0
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>	€	255.800
Stand per 31-12-2022	€	255.800
Geraamde stand per 31-12-2022	€	255.800

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Deze reserve is gevormd met de najaarsnota 2022.

Besteding na 2022

Deze reserve is ter dekking voor toekomstige kosten zoals zero-emissie en stijgingen in brandstof- en loonkosten.

Bestemmingsreserves Omgeving

Bestemmingsreserve "Gevolgen grondwaterverontreiniging Nieuwgraaf"

Beheerder: Team Realisatie en beheer

Doel

Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de extra kosten in de toekomst bij de toepassing van bronbemaling bij werkzaamheden binnen het plangebied Nieuwgraaf en die direct te relateren zijn aan de in het eerste watervoerend pakket aanwezige verontreiniging afkomstig van stortplaats Westervoort en/of de wasserij op de locatie Nieuwgraaf 19 te Duiven.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	281.124
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	281.124
Geraamde stand per 31-12-2022	€	201.124

Deze bestemmingsreserve is in 2003 ontstaan door samenvoeging van de reserves "Vuilstort Westervoort" (gevormd uit een ontvangen afkoopsom) en "Wasserij Nieuwgraaf 19". Deze reserve is een verplichting uit hoofde van de tussen de Staat der Nederlanden, de Provincie Gelderland, Putman BV en de gemeenten Westervoort en Duiven gesloten overeenkomst inzake deze grondwaterverontreiniging.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er zijn geen uitgaven gedaan.

Besteding na 2022

Aanwending van de reserve vindt naar behoefte plaats bij uitvoering van werken (o.a. riool vervangen, bouwrijp maken enz.).

Bestemmingsreserve "Het Groenfonds"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

Het Groenfonds is in 2002 in het leven geroepen ter financiering van projecten die een relatie hebben met natuur, landschap en milieu. De bestemmingsreserve is vanaf toen gevoed vanuit de Grondexploitatie, de opbrengst verkoop aandelen Bouwfonds, grondverkoop in Centerpoort-Zuid en bijdragen van Rijk en Provincie Gelderland.

Daarnaast is er in 2009 een bedrag van € 300.000 van de Nederlandse Gasunie ontvangen ten behoeve van natuurcompenserende maatregelen in de nabijheid van het tracé Angerlo-Beuningen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	181.156
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Landschapsontwikkeling	€	99.766
<i>Stortingen 2022</i>		
Bijdrage windpark	€	6.484
Afwikkeling landschapsbeleid	€	17.306
Stand per 31-12-2022	€	105.180
Geraamde stand per 31-12-2022	€	157.486

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Er is uitvoering gegeven aan erfbeplantingsprojecten waarvoor ook subsidie is ontvangen. Daarnaast heeft de afwikkeling van het landschapsbeleid plaats gevonden.

Besteding na 2022

De resterende gelden worden conform raadsbesluit besteed aan het uitvoeren van projecten voortvloeiend uit het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Afhankelijk van de projectkansen die zich voordoen zal het bijbehorende bedrag worden onttrokken aan deze reserve en middels rapportage worden verantwoord aan de raad. De hoogte van het bedrag is jaarlijks fluctuerend en afhankelijk van de financiële projectgrootte en kansen ten aanzien van cofinanciering. Daarnaast zijn er nog de vaste uitgaven voor vrijwilligersorganisaties en het lopende project 'gronden voor natuur'.

Bestemmingsreserve "Ontwikkeling A15"

Beheerder: Team Projectenbureau

Doel

Reserve is gevormd ter egalisatie van de kosten om proactief en constructief te kunnen participeren in de processen rondom het project ViA15. Hieronder vallen ook uitgaven voor (inpassings-) maatregelen ten gunste van bewoners. Het meerdere of mindere in de begroting opgenomen bedrag wordt dan wel toegevoegd of onttrokken aan deze reserve

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	1.046.789
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
saldo exploitatie 2022	€	15.446
uitkijktoren Loowaard	€	35.444
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	995.899
Geraamde stand per 31-12-2022	€	787.719

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Het werkelijke beginsaldo was hoger en de werkelijke onttrekking lager. Dit alles in verband met het uitstellen van de werkzaamheden.

Besteding na 2022

Het saldo van deze reserve wordt aangewend om in de resterende jaren extra kosten voor extern advies en ondersteuning te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve "Fonds bovenwijkse voorzieningen"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Grondexploitatiewet per 1 juli 2008 ontstaat de mogelijkheid in de individuele grondexploitaties een kostencomponent "Bovenwijkse voorzieningen" op te nemen. Bij het administratief afsluiten van een complex wordt de bijdrage gestort in deze bestemmingsreserve.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	1.906.993
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Ontsluiting Hogeweg 9	€	18.000
verbetering	€	368.091
infrastructuur Nieuwgraaf		
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	1.520.902
Geraamde stand per 31-12-2022	€	1.364.640

Het betreft een dekkingsmiddel in de aanlegkosten van voorzieningen die een functie hebben voor meerdere exploitatiegebieden. In beginsel worden individuele grondexploitaties belast met een afdracht van € 5 per m² uitgeefbaar terrein.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Het project infrastructurele verbeteringen Nieuwgraaf is gestart in 2022 en zal in 2023 worden afgerond.. De aanleg van het voetpad aan de Heilweg is doorgeschoven.

Besteding na 2022

De reserve zal worden ingezet voor aanleg van voorzieningen binnen diverse projecten waaronder Voetpad Heilweg en afronding infrastructurele verbeteringen Nieuwgraaf.

Bestemmingsreserve "Betaalbare woningbouw"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

Aanvullend dekkingsmiddel voor het realiseren van projecten en activiteiten die voortkomen uit of bijdragen aan het woonbeleid en de woonagenda; in het bijzonder (of primair) het huisvesten van doelgroepen die aangewezen zijn op betaalbare (huur-) woningvoorraad.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	1.315.407
Onttrekkingen 2022:	€	0
Stortingen 2022:		
Anterieure overeenkomst	€	20.000
Stand per 31-12-2022	€	1.335.407
Geraamde stand per 31-12-2022	€	1.044.407

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

De onttrekking voor het project gebiedsgerichte aanpak Rijksweg heeft nog niet plaatsgevonden.

Besteding na 2022

Op basis van inhoudelijke plannen, activiteiten of initiatieven, die concreet bijdragen aan de woonagenda en waarbij aanvullende ("slimme") middelen gewenst zijn en voor zover de middelen reiken. Bij raadsbesluit van 8 mei 2017 is het college bevoegd deze middelen in te zetten voor de uitvoering van de woonagenda.

Bestemmingsreserve "Implementatie Omgevingswet"

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

Aanvullend dekkingsmiddel voor de implementatie van de Omgevingswet. Voor de uitgestelde ingangsdatum en doorontwikkeling de komende 3 jaar die daarop volgt is een aanvullende raming opgesteld voor benodigde inhuur ter ondersteuning en compensatie van reguliere teken, het beheer en doorontwikkelen van het DSO, verdere doorontwikkeling van het Omgevingsplan en Omgevingsvergunning en het komen tot toepasbare regels eigen verordeningen en benodigde middelen voor communicatie en participatie.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	535.500
Onttrekkingen 2022:		
Kosten implementatie	€	111.132
Stortingen 2022:		
implementatie omgevingswet	€	200.000
Stand per 31-12-2022	€	624.368
Geraamde stand per 31-12-2022	€	568.550

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Door uitstel van de invoering van de omgevingswet zijn een aantal kosten doorgeschoven.

Besteding na 2022

Voor de uitgestelde ingangsdatum en doorontwikkeling de komende 3 jaar die daarop volgt is een aanvullende raming opgesteld voor benodigde inhuur ter ondersteuning en compensatie van reguliere teken, het beheer en doorontwikkelen van het DSO, verdere doorontwikkeling van het Omgevingsplan en Omgevingsvergunning en het komen tot toepasbare regels eigen verordeningen en benodigde middelen voor communicatie en participatie.

Bestemmingsreserve "Circulaire economie"

Beheerder: Team Projectenbureau

Doel

Deze reserve is gevormd naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2019. Het bedrag wordt ingezet om de benodigde middelen voor de Energietransitie en de vastgestelde ambitie hiervan te bekostigen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	667.392
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Dekking uitgaven	€	0
Circulaire economie		
<i>Stortingen 2022:</i>	€	212.081
Stand per 31-12-2022	€	879.473
Geraamde stand per 31-12-2022	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Deze reserve is in 2019 nieuw gevormd.

Besteding na 2022

Het budget wordt ingezet voor de tijdelijk inhuur van personeel, inkoop van niche-kennis en ter uitvoering van diverse projecten.

Bestemmingsreserve "Vitale Dorpen en Wijken"

Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel

Het behouden en versterken van een aantrekkelijke en duurzame leef-, woon- en werkomgeving in dorpen en wijken
Zoals aangegeven in de Voorjaarsnota 2019 is deze reserve gevormd om de kosten te dekken voor het faciliteren en uitvoeren van de reeds opgestarte samenwerkingsprocessen en van nieuwe initiatieven/samenwerkingsprocessen met andere wijken- en/of buurten.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	394.803
<i>Onttrekkingen 2022:</i>	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>	€	0
Stand per 31-12-2022	€	394.803
Geraamde stand per 31-12-2022	€	374.803

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021

De uitvoering van aanleg voetpad Loo is doorgeschoven naar 2023.

Besteding na 2022

Op dit moment is de hoogte van de uitgaven die voor het vervolg van de processen en de uitvoering nodig zijn nog niet bekend.

Geblokkeerde reserves**Bestemmingsreserve "Stimuleringsfonds" (geblokkeerd)**

Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

In 2000 is besloten vanuit de opbrengst aandelenverkoop Avira/Bouwfonds een bedrag van € 226.890 te storten in Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Vanuit dit fonds kan de gemeente subsidies verstrekken in de vorm van "zachte leningen".

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	345.256
<i>Onttrekkingen 2022</i>	€	
Aflossing vrijval activa stimuleringsfonds		250.000
<i>Stortingen 2022</i>		
SVN starters leningen 2022	€	3.937
Stand per 31-12-2022	€	99.193
Geraamde stand per 31-12-2022	€	345.256

De zachte leningen kunnen alleen verstrekt worden aan volkshuisvestelijke projecten. Rente en aflossing vloeien terug in het fonds en kunnen weer voor andere projecten op dit terrein worden ingezet. De bestemmingsreserve wordt door derden beheerd en is derhalve een geblokkeerde reserve. De raad heeft in 2008 besloten om de beschikbare reserve volledig te bestemmen voor dekking van de "VROM startersregeling 2008".

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Ons saldo bij het stimuleringsfonds is in 2022 afgenomen tot € 99.193 door vrijval van € 250.000 op het actief.

Besteding na 2022

In totaal staan er eind 2022 nog 4 startersleningen open voor een bedrag van € 59.239.

Bestemmingsreserve "Geblokkeerde reserve" (geblokkeerd)

Beheerder: Team Financiën

Doel

Met deze reserve is voor een deel voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. Daarnaast vormt de reserve een extra buffer.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2021

Niet van toepassing.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€ 12.664.793
Onttrekkingen 2022:	€ 0
Stortingen 2022:	€ 0
Stand per 31-12-2022	€ 12.664.793
Geraamde stand per 31-12-2022	€ 12.664.793

Besteding na 2022

Vanaf 2017 wordt er geen rente meer berekend en toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

C2. Gerealiseerd jaarresultaat

Gerealiseerd jaarresultaat

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Gerealiseerd jaarresultaat	7.693	6.652
Totaal	7.693	6.652

Bedragen x € 1.000

Toelichting

Het gerealiseerde resultaat voor het jaar 2022 bedraagt € 6.652.335 positief.

C3. Voorzieningen

	Beginstand 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen wethouders	2.302.453	0	338.472	1.963.981
Ontslaguitkering burgemeester	140.897	3.000	96.321	47.576
Wachtgeld wethouders	0	218.000	64.549	153.451
Afwikkeling complexen	228.561	25.000	164.061	89.500
Vastgoed ontwikkeling	1.461.829	0	115.907	1.345.922
Verliesgevende complexen grondexploitatie	3.839.570	1.330.129	925.436	4.244.263

	Beginstand 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2022
Dubieuze debiteuren RSD	448.553	81.537	103.963	426.127
Dubieuze debiteuren	153.437	-10.332	5.203	137.902
Voorzieningen ter egalisatie van kosten				
Groot onderhoud algemene accommodaties	604.745	112.387	281.709	435.423
Groot onderhoud sportaccommodaties	1.250.205	159.214	38.403	1.371.016
Groot onderhoud culturele accommodaties	478.907	96.855	52.179	523.582
Onderhoud wegen	9.082.052	1.428.435	642.244	9.868.243
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Riolering artikel 44 lid 2	11.734.004	544.848	0	12.278.852
Kapitaallasten afvalinzameling	45.653	4.061	45.323	4.391
Voorziening A15	680.038	0	137.706	542.331
Afvalinzameling	207.190	57.745	83.000	181.934
Totaal voorzieningen	32.658.094	3.969.342	3.012.939	33.614.497
Vastgoed ontwikkeling	1.461.829	0	115.907	1.345.922
Verliesgevende complexen grondexploitatie	3.839.570	1.330.129	925.436	4.244.263
Dubieuze debiteuren RSD	448.553	81.537	103.963	426.127
Dubieuze debiteuren	153.437	-10.332	5.203	137.902
Totaal voorzieningen te verrekenen op de balans	5.903.389	1.401.334	1.150.509	6.154.214
Voorzieningen op de balans	26.754.705	2.568.008	1.862.430	27.460.283

Bedragen in €

Toelichting

In de toelichting staat per voorziening het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2022 weergegeven. De financiële toelichting bestaat uit de werkelijke beginstand per 1 januari 2022, de onttrekkingen en stortingen in 2022 en de eindstand per 31 december 2022.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenen wethouders

Beheerder: Afdeling Advies

Doel

De gemeente is op grond van de voorschriften verplicht om een voorziening op te nemen voor de direct opeisbare verplichtingen toekomstige pensioenen van de wethouders. De storting is structureel en zal jaarlijks worden geactualiseerd.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€ 2.302.453
Onttrekkingen 2022	
Uitbetaling pensioen	€ 44.519
Vrijval pensioen vanwege verhoging rekenrente	€ 293.953
Stortingen 2022	
	€ 0
Stand per 31-12-2022	€ 1.963.981
Geraamde stand per 31-12-2022	€ 1.859.748

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

De nieuwe berekeningen per 31 december 2022 van Visma/Idella zijn uitgegaan van een rekenrente van 2,47%. Voor 2021 was de rekenrente nog 0,528%.

De pensioenen zijn met bijna 12% gestegen zodat de vrijval iets minder groot is dan verwacht.

Besteding na 2022

Er is rekening gehouden met de maximale verplichting.

Ontslaguitkering burgemeester

Beheerder: Afdeling Advies

Doel

De gemeente is op basis van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verplicht om wachtgeld en een tegemoetkoming in de verhuiskosten te betalen. Daarnaast is de gemeente verplicht om op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers een voorziening voor de kosten hiervan te vormen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	140.897
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Wachtgeld 2022	€	96.321
<i>Stortingen 2022:</i>		
Aanvulling voorziening	€	3.000
Stand per 31-12-2022	€	47.576
Geraamde stand per 31-12-2022	€	63.897

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Uitgaven lopen volgens planning tot en met mei 2023.

Besteding na 2022

Uit deze voorziening zal het wachtgeld van de burgemeester worden betaald tot en met mei 2023.

Wachtgeld wethouders

Beheerder: Afdeling Financiën

Doel

De gemeente is op grond van de voorschriften verplicht om een voorziening op te nemen voor de direct opeisbare verplichtingen toekomstige wachtgeld van de wethouders. De storting heeft in het jaar van de gemeenteraadsverkiezing plaatsgevonden.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	0
<i>Onttrekkingen 2022</i>		
Uitbetaling wachtgeld	€	64.639
<i>Stortingen 2022</i>		
Storting vanuit exploitatie	€	218.090
Stand per 31-12-2022	€	153.451
Geraamde stand per 31-12-2022	€	218.090

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

De werkelijke uitgaven 2022 waren niet begroot in 2022.

Besteding na 2023

Er is rekening gehouden met de maximale verplichting.

Vastgoed ontwikkeling

Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel:

Het college heeft de intentie uitgesproken om het vastgoed in het Vitaal Centrum de komende jaren te verkopen. Voor de waardering van dit jaar betekent dit dat aangesloten moet worden bij de actuele waarde.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	1.461.829
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Vrijval	€	115.907
<i>Stortingen 2022</i>		
	€	0
Stand per 31-12-2022	€	1.345.922
Geraamde stand per 31-12-2022	€	1.560.166

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2022

Voor de bepaling van de actuele waarde is een taxatierapport opgesteld. De getaxeerde waarde is op de peildatum lager dan de vervangingskosten van het vastgoed. Bij verkoop van het vastgoed kan deze voorziening worden aangesproken als zich een boekverlies zou voordoen. Ivm verkoop van een tweetal winkelruimtes en extra afschrijving is de benodigde stand van de voorziening lager dan verwacht.

Bestedingen na 2022

Bij verkoop van het vastgoed wordt de voorziening aangesproken voor een (boek)verlies.

Verliesgevende complexen grondexploitaties

Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel:

Deze voorziening is gevormd om de verwachte verliezen die uit de resultaatberekeningen van de in exploitatie zijnde complexen van de Grondexploitatie komen, op te kunnen vangen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	3.839.570
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
toevoeging Seingraaf	€	882.591
Toevoeging Werkterp de Ploen	€	40
Toevoeging Graafstaete	€	1.030
Toevoeging Weidekervel	€	41.775
<i>Stortingen 2022:</i>		
Verliesneming VCD	€	1.315.287
Verliesneming St Antoniusstraat	€	14.842
Stand per 31-12-2022	€	4.244.263
Geraamde stand per 31-12-2022	€	3.839.570

De herziene exploitatieberekening van de complexen St Antoniusstraat Loo, Vitaal Centrum, Seingraaf en Werkterp de Ploen geven een verlies op einddatum van in totaal € 4.244.263. Jaarlijks zal na herziening van de exploitatieberekeningen worden gekeken of de voorziening nog toereikend is.

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2022.

De voorziening is aangevuld op basis van de geactualiseerde grondexploitaties.

Besteding na 2022:

Vitaal Centrum Duiven	4.122.219
Seingraaf	102.932
St Antoniusstraat	14.842
Werkterp de Ploen	4.270
Totaal	4.244.354

Dubieuze debiteuren

Beheerder: Team Financiën

Doel:

Deze voorziening is gevormd voor het risico van oninbaarheid.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	153.437
<i>Onttrekkingen 2022</i>		
Oninbaar 2022	€	5.203
<i>Stortingen 2022:</i>		
Exploitatie dub. deb. 2022	€	-10.331
Stand per 31-12-2022	€	137.902
Geraamde stand per 31-12-2022	€	152.937

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2022

De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers en de publieke debiteuren o.b.v een ouderdomsanalyse. In de begroting was geen onttrekking/storting opgenomen. Onderbouwing stand per 31-12-2022

-oninbare debiteuren privaat en publiekrechtelijk € 35.355

-oninbare debiteuren belastingen € 102.547

Besteding na 2022

Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Dubieuze debiteuren RSD

Beheerder: Team Financiën

Doel:

De invorderbaarheid van de debiteuren in het kader van artikel 69 participatiewet waarvan de uitvoering plaats vindt bij de RSD, worden jaarlijks beoordeeld op basis van invorderbaarheid. Voor het gedeelte dat dubieus is, wordt een bedrag in deze voorziening opgenomen. Het daadwerkelijk oninbare gedeelte wordt dan uit de voorziening onttrokken.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	448.533
Onttrekkingen 2022:	€	103.963
Stortingen 2022:	€	81.537
Stand per 31-12-2022	€	426.107
Geraamde stand per 31-12-2022	€	448.533

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2022

In 2022 is in totaal € 104.000 aan de voorziening dubieuze debiteuren SDL onttrokken. Hiervan betrof € 54.000 de afboeking van vorderingen door SDL en € 50.000 de omzetting van leenbijstand naar bijstand om niet. De totale afboeking van de vorderingen is voor 60% ten laste gekomen van de voorziening dubieuze debiteuren. Per saldo is 40% oftewel ruim € 41.000 ten laste van de het budget Buig gekomen.

De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de oninbaarheid van deze debiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers.

Besteding na 2022:

Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Afwikkeling complexen

Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel

Deze voorziening is in het leven geroepen voor nog te maken kosten van reeds financieel afgewikkelde complexen. Het betreft investeringen voor relatief kleine afwikkelingen binnen het plangebied.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	228.561
Onttrekkingen 2022:		
Diverse uitgaven	€	94.924
Vrijval	€	69.137
Stortingen 2022:		
Bijdrage vanuit exploitaties	€	25.000
Stand per 31-12-2022	€	89.500
Geraamde stand per 31-12-2022	€	228.561

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2022

Er zijn kosten gemaakt inzake afwikkeling complexen Westreenen.

Besteding na 2022

De voorziening zal toereikend zijn om de nagekomen kosten op enig moment te dekken. Bij afsluiten van complexen wordt zo nodig geld in deze voorziening gestort.

Wrm/nazorg afgesloten complexen	21.000
Interne doorbelasting V&T afgesloten complexen	20.000
Procedurekosten planschadeverzoeken Wro	10.000
Diversen, onvoorzien en prijsstijgingen	7.500
Publiekrechtelijke heffingen	1.000
Verplaatsen boom rijksweg 64 (Vergertlaan)	5.000
Weidekervel groenvoorziening en verharding woonrijp	5.000
PSZ Hoflaan groenvoorziening en verharding woonrijp	5.000
Graafstaete nagekomen plankosten en herstelverhardingen	15.000

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

Groot onderhoud algemene accommodaties

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel

Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) voor Gemeentehuis, gebouw Regina Pacis en de gemeentewerf inclusief brandweergarage.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	604.745
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Onderhoudsmaatregelen	€	102.300
Vrijval Regina Pacis	€	179.409
<i>Stortingen 2022:</i>		
Bijdrage exploitatie	€	112.387
Stand per 31-12-2022	€	435.423
Geraamde stand per 31-12-2022	€	331.014

Inflatie

Inflatiecorrectie 2%.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Een aantal werkzaamheden, o.a. vervangen tapijt, schilderwerk, vitrage, aanpassing elektrotechnische installaties, en vervangen cv installatie zijn doorgeschoven naar 2023.

Besteding na 2022

De werkzaamheden worden conform de planning in meerjarenbegroting uitgevoerd.

Groot onderhoud sportaccommodaties

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel

Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) van de twee sporthallen en de turnhal.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	1.250.205
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
onderhoudsmaatregelen	€	38.403
<i>Stortingen 2022:</i>		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	159.214
Stand per 31-12-2022	€	1.371.016
Geraamde stand per 31-12-2022	€	1.315.368

Inflatie

Inflatiecorrectie 2%.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

De aanpassing van noodverlichting, renovatie van diverse componenten douchebesturingssysteem en schilderwerk is doorgeschoven naar 2023.

Besteding na 2022

De werkzaamheden worden conform de planning meerjarenbegroting uitgevoerd.

Groot onderhoud culturele accommodaties

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel

Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999).

Inflatie

Inflatiecorrectie 2%.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	478.907
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Onderhoudsmaatregelen	€	52.179
<i>Stortingen 2022:</i>		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	96.855
Stand per 31-12-2022	€	523.583
Geraamde stand per 31-12-2022	€	519.763

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Het schilderwerk is doorgeschoven naar 2023.

Besteding na 2022

De werkzaamheden worden conform de planning meerjarenbegroting uitgevoerd.

Onderhoud wegen

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel

Het onderhouden van de wegen enz. conform het beleidsplan onderhoud wegen. De voorziening wordt jaarlijks vanuit de exploitatie gevoed, terwijl de geplande maatregelen op deze voorziening worden geboekt.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	9.082.052
<i>Onttrekkingen 2022</i>		
Onderhoudsmaatregelen	€	642.244
<i>Stortingen 2022</i>		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	1.428.435
Stand per 31-12-2022	€	9.868.243
Geraamde stand per 31-12-2022	€	7.718.132

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Een aantal projecten waaronder de Burg. Van Dorth tot Medlerstraat en Loostraat zijn uitgesteld. Er heeft minder onderhoud aan de elementenverharding plaats gevonden. Daarnaast is er voor toekomstig onderhoud een bijdrage gestort in deze voorziening.

Besteding na 2022

Voorziening wegbeheer	2023	2024	2025	2026
Toevoeging aan de voorziening	1.422	1.430	1.453	1.475
Onttrekking aan de voorziening	1.016	312	324	363
Saldo	406	1.118	1.129	1.112

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Riolering artikel 44 lid 2 BBV

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van groot onderhoud en lasten grootschalige investeringen in de toekomst. Met name ook bedoeld om lasten te "egaliseren".

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	11.734.004
Onttrekkingen 2022	€	0
<i>Stortingen 2022:</i>		
Bijdrage vanuit exploitatie 2022	€	544.848
Stand per 31-12-2022	€	12.278.852
Geraamde stand per 31-12-2022	€	12.266.437

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Door uitgestelde investeringen zijn er minder kapitaallasten en er zijn minder kosten voor advies en projecten gemaakt. Hierdoor is de toevoeging aan deze voorziening hoger.

Besteding na 2022

Deze voorziening zal worden ingezet om grootschalige vervangingen en onderhoud te kunnen bekostigen.

Kapitaallasten afvalinzameling

Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel

Deze voorziening wordt ingezet om de kapitaallasten van uitgestelde investeringen te bekostigen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	45.653
Onttrekkingen 2022:		
Vrijval kapitaallasten	€	45.323
<i>Stortingen 2022:</i>		
Diverse kapitaallasten	€	4.061
Stand per 31-12-2022	€	4.391
Geraamde stand per 31-12-2022	€	45.653

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Door het doorschuiven van een aantal investeringen zijn de kapitaallasten van de investeringen in deze voorziening gestort. Daarnaast zijn voor een aantal investeringen alsnog uitgaven gedaan en zijn een aantal investeringen niet nodig geacht waardoor er een bedrag is vrijgevallen.

Besteding na 2022

Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de uitgestelde investeringen.

Afvalinzameling

Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel

Deze voorziening wordt ingezet om de uitgaven met betrekking tot de inzameling van huishoudelijk afval te bekostigen.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	207.190
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
Beheer ondergrondse container	€	38.000
Prijsstijging afvalinzameling	€	45.000
<i>Stortingen 2022:</i>		
Saldo exploitatie	€	57.745
Stand per 31-12-2022	€	181.935
Geraamde stand per 31-12-2022	€	84.190

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Doordat de opbrengst van de afvalstoffenheffing hoger is dan de werkelijke kosten is het verschil in de voorziening gestort..

Besteding na 2022

Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van kosten met betrekking tot de inzameling van huishoudelijk afval.

A15

Beheerder: Team Projecten

Doel

Deze voorziening wordt ingezet om alle gemeentelijke kosten en inkomsten met betrekking tot een voortvarende vergunningverlening en toezicht tot aan de oplevering (inclusief nazorg) van het Project ViA15 te egaliseren.

Omvang en mutaties

Stand per 1-1-2022	€	680.038
<i>Onttrekkingen 2022:</i>		
diverse kosten	€	92.650
Inhuur personeel	€	45.056
<i>Stortingen 2022:</i>		
	€	0
Stand per 31-12-2022	€	542.332
Geraamde stand per 31-12-2022	€	514.142

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2022

Van Rijkswaterstaat is een bedrag ontvangen ter dekking van de leges voor de aan te vragen omgevingsvergunningen mbt de A15.

Besteding na 2022

Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de vergunningverlening en het bouwtoezicht ook alle extra (inhuur) kosten voor een voortvarende afhandeling.

C4 Vaste schulden en waarborgsommen**Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer**

Omschrijving	31-12-2021	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.210	0	4.615	22.595
Waarborgsommen	89	64	73	80
Totaal	27.299	64	4.688	22.675

Bedragen x € 1.000

Toelichting:

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De totale rentelast voor lang geld 2022 is € 413.963. Gemiddeld heeft de gemeente Duiven in 2022 1,66% rente betaald voor de eigen financiering. In 2022 is er totaal € 4.614.452 afgelost. Er is in 2022 geen nieuwe geldlening aangetrokken.

Waarborgsommen

In 2022 is er een waarborgsom ontvangen van € 63.345 en € 72.705 terug betaald.

D: Vlottende passiva**D1: Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
Kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	2.116	4.427
Totaal	2.116	4.427

Bedragen x € 1.000.

D4: Overlopende passiva**Overlopende passiva**

Omschrijving	31-12-2021	31-12-2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren :	3.861	2.546
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	3.653	4.149
Totaal	7.514	6.695

Bedragen x € 1.000

Toelichting:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:

Overheidslichaam	Saldo 1-1-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen/ Terug betalingen	Saldo 31-12-2022
Rijksdienst uitkering uitkoop woningen (Rijk)	32		4	28
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Rijk)	57	34		90
Provincie Gelderland Leefbaarheid de Liemers	7			7
Provincie Gelderland herontwikkeling Rijksweg	775		775	0
Provincie Gelderland Sociale innovatie	45		31	14
Ministerie Infra en waterstaat stimulering verkeersveiligheid(Rijk)	354		287	67
Provincie Gelderland subsidie busbaan Westsingel	685		685	0
St Afvalfonds subsidie zwerfafval	23	37	23	37

Ministerie toeslagenproblematiek	1		1	0
Ministerie Binnenlandse Zaken regeling reductie energieverbruik (Rijk)	11		11	0
Ministerie van onderwijs OAB (Rijk)	489	443	787	145
Ministerie van Sociale Zaken TOZO gelden (Rijk)	294		294	0
Ministerie Biza regeling reductie energie woningen	29		25	4
Ministerie Biza naleving controle coronatoegangsbewijzen		96	33	63
Pilot 't Holland Provincie Gelderland	9			9
Rijksdienst IKC Kameleon ventilatie en verduurzaming	202		1	201
Rijksdienst IKC Groene Ring ventilatie en verduurzaming	142		2	140
Rijksdienst IKC Joannes ventilatie en verduurzaming	140			140
Rijksdienst IKC Bernadette ventilatie en verduurzaming	98	1		99
Rijksdienst IKC Het Veer ventilatie en verduurzaming	148		21	127
Provincie Gelderland Energieloket	3	3		6
Provincie Gelderland biodiversiteit	24		24	0
Provincie Gelderland gemeenschapsvoorziening	9		9	0
Provincie Gelderland Herinrichting kruising Zuidsingel	63	19	50	32
Provincie/Duiven duurzaamheidsmaatregelen Eilandplein	5		5	0
Rijk Onderwijsvertraging	97	89		186
Provincie gemeente Duiven project Looward	27		27	0
Ministerie Sportakkoord	85	38	104	19
Ministerie Stimulering verkeersveiligheid		110		110
Provincie Gelderland overdracht bodemtaken		50		50
Provincie Gelderland updaten Ibis		4		4
Provincie Gelderland hitte aanpakken de Liemers		80		80
Ministerie Inburgering		166		166
Ministerie huisvesting aandachtsgroepen		14		14
Ministerie Onderwijsroute		22		22
Ministerie preventieakkoorden		22	2	20
Provincie Gelderland Cultuurpact		72		72
Div Gemeenten Cultuurpact		30		30
Provincie Gelderland uitbreidingslocatie 22		28	13	15
Ministerie onderwijshuisv ontheemden		24	2	22
Ministerie aanpak energie armoede		410		410
Provincie Gelderland Gelderse Winterfonds		117		117
Totaal bekleemde middelen	3.854	1.592	2.900	2.546

Bedragen x € 1.000

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Soort instelling	Aard lening	Som van bedrag lening	Max van verleende borg	Som per 31-12-2021	Aflossing 2022	Verstrekt 2022	Som per 31-12-2022
Culturele instellingen	Gemeentegarantie	480	100%	134	29	-	105
Sportverenigingen	Gemeentegarantie	705	100%	229	37	35	227
Woningbouw corporaties	WSW max. 50% aansprakelijk	36.174	50%	12.416	-	5.671	18.087
Particulieren woning bezitters	Nationale hypotheek garantie			111.000	6.000	-	105.000
Eindtotaal		37.359		123.779	6.066	5.706	123.456

Bedragen x € 1.000

De gemeente Duiven is in 2022 niet aangesproken inzake borg- en garantiestellingen.

Europese aanbestedingen

De volgende opdrachten zijn Europees aanbesteed:

#	Onderwerp	Aard aanbesteding	Aanvang	Eind	Looptijd in jaren (incl. evt. verlenging)	Ingeschatte last per jaar
1	Inzameling van huishoudelijk afval in gemeente Duiven	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(7)	570.000
2	Verwerking GFT- en restafval	Dienst	1-1-2015	31-12-2022	5(2*3)	450.000
3	Onderhoud van openbare verlichting	Dienst	1-1-2021	31-12-2022	2(2)	116.250
4	Leveringsovereenkomst elektriciteit	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(2)	250.000

Bij 4 leveranciers zijn de Europese aanbestedingsregels niet juist toegepast voor een totaalbedrag van € 345.000.

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Duiven heeft een bedrag van afgerond € 4.499.573 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2016 (fiscaal verlies)	- € 282.684
Fiscaal resultaat 2017 (fiscaal verlies)	- € 83.617
Fiscaal resultaat 2018 (fiscaal verlies)	- € 598.487
Fiscaal resultaat 2019 (fiscaal verlies)	- € 732.462
Fiscaal resultaat 2020 (fiscaal winst)	€ 357.151

Fiscaal resultaat 2021 (fiscaal verlies)	- € 2.287.457
Fiscaal resultaat 2022 (verwachting)	- € 872.017
Totaal	- € 4.499.573

Kredietfaciliteit BNG

De gemeente Duiven heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 2.500.000. Tot aan het bedrag van € 2.500.000 zijn de kosten de 1 maand Euribor met een opslag van 0,15%. Boven het krediet bedrag van € 2.500.000 komt er ook nog een opslag bij van 5% rente.

Onzekerheid eigen bijdragen (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In 2022 is voor €178.702 aan eigen bijdrage via het CAK verantwoord.

WNT 2022 vast personeel

De gemeentesecretaris staat op de loonlijst van 1stroom en wordt doorbelast aan de gemeente Duiven.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1		De heer Wouter Bosch	De heer Rutger den Haan
Functiegegevens		Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01-01- t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,80	1,00
Dienstbetrekking		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen		74.396	103.465
Beloningen betaalbaar op termijn		12.645	18.212
Subtotaal		87.041	121.677
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		172.800	216.000
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		0	0
Bezoldiging		87.041	121.677
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t	N.v.t
Gegevens 2021			
bedragen x € 1		De heer Wouter Bosch	De heer Rutger den Haan
Functiegegevens		Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1-1 t/m 31-12	23-8 t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,80	1,00
Dienstbetrekking		Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		69.730	35.128
Beloningen betaalbaar op termijn		12.562	6.551
Subtotaal		82.292	41.679
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		167.200	75.011
Bezoldiging		82.292	41.679
3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT			
De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben in 2022 geen bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvangen.			
Dit geldt ook voor de overige functionarissen met een dienstbetrekking in 2022.			

De heer E.N. Bosscha is benoemd als plaatsvervangend griffier die slechts wordt ingezet bij kortstondige uitval van de griffier en hierbij alleen ondersteunende taken uitvoert.

Het BBV bepaalt dat in het jaarverslag een paragraaf moet worden opgenomen die informatie bevat over topinkomens, zoals bedoeld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De wet normering topinkomens verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan het ministersalaris. De WNT-norm voor 2022 is € 216.000.

De WNT-norm is tot stand gekomen nadat er in de voorafgaande jaren een toenemende maatschappelijke verontwaardiging was ontstaan over de hoge salarissen (en ontslagvergoedingen) voor openbare bestuurders, vooral indien ook nog sprake was van slecht functionerende bestuurders.

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
2. de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en;
3. degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van de gemeenteraad van de gemeente Duiven ontvangen een vergoeding van de gemeente Duiven.

Voorts zijn bij de gemeente Duiven in 2022 geen functies of dienstverbanden en uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband geweest, die vermelding in dit verslag noodzakelijk maken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Bijlagen behorende bij de jaarrekening

- 1 SISA
- 2 Baten en lasten per taakveld

SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties								
SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Venstrekkter	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) Aard controle R Indicator: A7/01	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) Aard controle R Indicator: A7/02 € 17.388	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03 Ja	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04 Ja	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01 Gelderland-Midden	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02 € 68.447	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04 € 68.447	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 Aard controle R Indicator: B2/01 € 0	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/02 37	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: B2/03 37	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/04 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 € 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 € 14.060	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16 € 14.060	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 3.468	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18 € 3.468	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01 Ja	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02 4.652	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03 19			

			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Aard controle R Indicator: C1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Alleen invullen bij akkoord ministerie	Aard controle R Indicator: C1/07
		1	2019-0000645593	€ 120.404	Ja		
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11	
		1	2019-0000645593	€ 278.673	Ja		
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06				Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07
		1	SUVIS21-01350168	€ 0	€ 0	Ja	Nee
		2	SUVIS21-01088327	€ 9.445	€ 9.445	Ja	Nee
		3	SUVIS21-01091584	€ 8.000	€ 8.000	Ja	Nee
		4	SUVIS21-01345044	€ 2.203	€ 2.203	Ja	Nee
		5	SUVIS21-01091596	€ 9.701	€ 9.701	Ja	Nee
		6	SUVIS21-01091199	€ 7.865	€ 7.865	Ja	Nee
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06				Aard controle n.v.t. Indicator: C43/07
			RREW2020-00451051	€ 115.613	€ 115.613		Nee
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04	
		30	€ 4.500	€ 3.857	Ja		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	
		1	€ 151.655	€ 29.728	€ 22.181	€ 283.183	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08	
		1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 96.919	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08	
		1					

IenW	E20	Regeling stimuleringsverkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04				
			€ 91.790	€ 91.790	€ 45.895	Nee				
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stukks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08				
			1 107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Nee						
			2 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1					
			3 109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	2					
			4 105 Verbreden van fietspaden aantal in meters	Nee						
			5 132 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom aantal in st	Nee						
			EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)				
						Aard controle R Indicator: F1/01				
€ 8.556										
			Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/02	Aard controle R Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle D1 Indicator: F1/05	Aard controle D1 Indicator: F1/06	Aard controle R Indicator: F1/07		
			1 UWHS170114	€ 8.556	Nee		Nee	€ 469.796		
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting			
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05			
			1 EAW-20-00458499	€ 20.660	€ 20.660	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06							
			Ja							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)		
			Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)		
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06		
			€ 5.487.462	€ 88.384	€ 659.499	€ 2.252	€ 48.703	€ 1.161		
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) VVWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T)		
			Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (VVWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12		
			€ 36.598	€ 900	€ 0	€ 312.160	€ 3.698	€ 0		

			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	I.7 Participatiewet (PW)		Aard controle R		Indicator: G2A/14	
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 44 210	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7 463	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BOB in (jaar T)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	Ja					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06	
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 5 630 485	€ 108 784	€ 668 245	€ 3 660	€ 31 496	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12	
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 170	€ 52 577	€ 507	€ 0	€ 205 176	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)					
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
		1 060226 Gemeente Duiven	€ 0	€ 0	€ 6.754	€ 0	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01						
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen						
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08					
		1 060226 Gemeente Duiven	€ 0					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 16.934	€ 11.856	€ 187	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 340.818	€ 0	€ 3.663	€ 0	€ 0	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 234.163	€ 4.427	€ 486	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 99.268	€ 0	€ 5.385	€ 0	€ 0	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			

			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	32	1	Ja		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	54	0	Ja		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	31	0	Ja		
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)			
		Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13			
		€ 0	€ 0	€ 0			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	Aard controle R Indicator: G4A/06	
		1 060226 Gemeente Duiven	Tozo1	€ 1.417.933	€ 121.681	€ 54.108	€ 147		
		2 060226 Gemeente Duiven	Tozo2	€ 338.410	€ 10.055	€ 12.914	€ 12		
		3 060226 Gemeente Duiven	Tozo3	€ 250.335	€ 0	€ 9.553	€ 0		
		Hieronder verschijnt de gemeentecode conform de keuzes gemaakt bij G4A/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T-1)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen							
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09	Aard controle R Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle R Indicator: G4A/12	
		1 060226 Gemeente Duiven	Tozo1	€ 0	401	27			
		2 060226 Gemeente Duiven	Tozo2	€ 0	82	3			
		3 060226 Gemeente Duiven	Tozo3	€ 0	73	1			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopangtoeslagaffaire gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopangtoeslagaffaire toeslagen)				In euro's Waarde in hele euro's invullen
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
			€ 2.387	€ 0	2				

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie						In euro's Waarde in hele euro's invullen
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02						
			€ 80.750	€ 77.069						
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft, welke NIET in de toekenning meegenomen is			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08		
		1 1.2 toplaag renovatie oefenhoek Heggeakkers	€ 0	€ 0						
		2 1.2 toplaag renovatie veld 4 Heggeakkers	€ 0	€ 0						
		3 1.2 toplaag renovatie veld Immerloo	€ 6.776	€ 6.776						
		4 1.2 maatregelen kunstgrasveld Groessen	€ 2.533	€ 2.533						
		5 1.2 maatregelen kunstgrasveld Loo	€ 2.329	€ 2.329						
		6 1.2 investering toplaag DVV begroting 2020	€ 0	€ 0						
		7 2.3 Tnominos	€ 36.692		€ 36.692					
		8 2.3 Tnominos corr gymonderwijs 15%	€ 5.504		€ 5.504					
		9 2.3 de Nieuweling	€ 1.393		€ 1.393					
		10 2.3 Groessen	€ 8.809		€ 8.809					
		11 2.3 Loo	€ 6.176		€ 6.176					
		12 2.3 Westsingel	€ 17.865		€ 17.865					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
		1 1037787	€ 85.143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08						
		1 1037787	Nee							

Baten en Lasten per Taakveld

		Begroting na wijziging			Werkelijk		
TV	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
01	Bestuur	402.705	2.142.177	-1.739.472	306.943	2.124.171	-1.817.228
02	Burgerzaken	293.934	506.726	-212.792	316.696	521.100	-204.404
03	Beheer overige gebouwen en gronden	1.684.192	1.421.848	262.344	2.167.609	1.055.658	1.111.951
04	Overhead	281.781	8.911.708	-8.629.927	2.002.288	9.964.151	-7.961.863

05	Treasury	505.244	4.535	500.709	610.766	98.375	512.390
061	OZB-woningen	3.787.916	239.551	3.548.365	3.809.822	144.715	3.665.106
062	OZB-niet woningen	2.641.081	145.568	2.495.513	2.604.894	174.693	2.430.202
064	Belastingen overig	266.717	99.597	167.120	230.979	477.653	-246.674
07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	45.010.172	0	45.010.172	45.201.997	0	45.201.997
08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	0	184.704	-184.704	1.044.171	1.046.486	-2.315
09	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
11	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.040.036	-1.040.036	0	1.010.091	-1.010.091
12	Openbare orde en veiligheid	50.256	455.956	-405.700	71.631	489.730	-418.100
Programma 1 Bestuur		54.923.998	15.152.406	39.771.592	58.367.795	17.106.823	41.260.972
41	Openbaar basisonderwijs	0	82.411	-82.411	0	122.262	-122.262
42	Onderwijshuisvesting	40.000	1.574.571	-1.534.571	0	1.508.770	-1.508.770
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	603.390	1.312.288	-708.898	973.850	1.144.087	-170.237
51	Sportbeleid en activering	267.881	392.902	-125.021	297.456	549.931	-252.475
52	Sportaccommodaties	297.179	1.309.971	-1.012.792	275.808	1.435.181	-1.159.373
53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	2.500	233.213	-230.713	2.616	249.163	-246.547
54	Musea	0	114.529	-114.529	0	84.741	-84.741
55	Cultureel erfgoed	0	67.100	-67.100	0	6.307	-6.307
56	Media	0	308.893	-308.893	0	291.438	-291.438
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	19.916	2.297.961	-2.278.045	29.825	2.130.203	-2.100.379
61	Samenkracht en burgerparticipatie	128.967	3.184.071	-3.055.104	242.633	2.765.813	-2.523.179
62	Wijkteams	0	172.207	-172.207	0	1.952.269	-1.952.269
63	Inkomensregelingen	6.542.592	9.608.767	-3.066.175	6.256.169	9.190.121	-2.933.952
64	Begeleide participatie	0	2.196.712	-2.196.712	0	2.042.612	-2.042.612
65	Arbeidsparticipatie	162.121	2.440.723	-2.278.602	0	1.851.896	-1.851.896
66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	20.815	1.245.516	-1.224.701	37.143	993.319	-956.176
671	Maatwerkdienstverlening 18+	165.000	5.033.919	-4.868.919	185.921	4.600.543	-4.414.622
672	Maatwerkdienstverlening 18-	0	7.715.293	-7.715.293	0	7.366.936	-7.366.936
681	Geëscaleerde zorg 18+	0	391.356	-391.356	0	200.456	-200.456
682	Geëscaleerde zorg 18-	0	619.345	-619.345	0	547.709	-547.709
71	Volksgezondheid	20.000	1.261.380	-1.241.380	2.500	1.084.479	-1.081.979
Programma 2 Maatschappij		8.270.361	41.563.128	33.292.767	8.303.920	40.118.236	31.814.316
21	Verkeer en vervoer	63.288	4.161.719	-4.098.431	374.495	3.819.521	-3.445.026
22	Parkeren	10.453	20.442	-9.989	16.079	37.675	-21.596
25	Openbaar vervoer	0	51.105	-51.105	0	72.353	-72.353
31	Economische ontwikkeling	0	67.154	-67.154	0	80.593	-80.593
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.742.920	3.821.683	-78.763	3.284.039	1.684.643	1.599.396
33	Bedrijfsloket en -regelingen	8.922	12.785	-3.863	2.249	18.930	-16.681
34	Economische promotie	209.948	1.076.109	-866.161	358.986	855.322	-490.336

72	Riolering	2.516.812	2.141.469	375.343	2.518.506	1.947.510	570.996
73	Afval	3.063.402	2.249.600	813.802	3.146.926	2.156.741	990.185
74	Milieubeheer	5.072	669.728	-664.656	10.088	544.313	-534.225
75	Begraafplaatsen	59.965	135.544	-75.579	56.687	112.631	-55.945
81	Ruimtelijke ordening	112.486	1.120.812	-1.008.326	456.792	1.539.903	-1.083.112
82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.229.381	1.237.040	-7.659	930.005	1.933.590	-1.003.586
83	Wonen en bouwen	970.044	1.413.298	-443.254	1.276.221	1.529.115	-252.894
Programma 3 Omgeving		11.992.693	18.178.488	-6.185.795	12.431.070	16.332.840	-3.901.770
010	Mutaties reserves	11.024.871	8.477.626	2.547.245	9.736.524	8.629.076	1.107.448
Totaal na bestemming		86.211.923	83.371.648	2.840.275	88.839.310	82.186.975	6.652.335
011	Resultaat van de rekening van baten en lasten	452.870	3.293.145	-2.840.275	0	0	0

Bedragen in €

Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

- 1 Kerngegevens
- 2 Beleidsnota's per programma
- 3 Producten per programma

Kerngegevens

Sociale structuur	1 januari 2022	1 januari 2023
<i>Inwoners:</i>		
- < 20 jaar	5.153	5.064
- van 20 - 64 jaar	14.692	14.574
- van 65 jaar en ouder	5.096	5.299
Totaal	24.941	24.937

Bijstandsgerechtigden:

- IOAW	44
- IOAZ	3
- BBZ	1
- WWB	394
Totaal	442

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	3.516	3.516
Binnenwater (in ha)	126	126
Land (in ha)	3.390	3.390
Woningen	10.784	10.818
Bijzondere woongebouwen	5	5
Aantal woonruimten	10.789	10.823

Wegen, paden etc. binnen en buiten de bebouwde kom (in m² x 1.000)

- Weg - gemiddeld belast	226	226
- Weg - licht belast	332	332
- Weg in woongebied	631	631
- Weg in verblijfsgebied	343	343
- Fietspaden	148	148

Openbaar groen (in m ² x 1.000)	1.516	1.516

Sportcomplexen (in m ² x 1.000)	185	185

Bermen (in m ² x 1.000)	309	309

Bermen (in m ¹ x 1.000)	125	125

Lichtmasten	5.517	5.522

Financiële structuur	Jaarrekening 2021		Jaarrekening 2022	
	Totaal per inwoner		Totaal per inwoner	
Gewone uitgaven/inkomsten	70.636.404	2.832	79.144.591	3.174

Financiële structuur	Jaarrekening 2021		Jaarrekening 2022	
Opbrengsten belastingen/retributies	13.585.631	545	13.058.402	524
- OZB	6.348.684	255	6.414.716	257
- Hondenbelasting	171.266	7	165.104	7
- Afvalstoffenheffing	2.467.094	99	2.372.205	95
- Rioolheffing	2.524.032	101	2.516.812	101
- Toeristenbelasting	171.872	7	82.080	3
- Precariobelasting	265.027	11	0	0
- Reclamebelasting	48.750	2	54.938	2
- Marktgeden	2.418	0	2.249	0
- Lijkbezorgingsrechten	68.887	3	56.401	2
- Leges omgevingsvergunning	1.055.309	42	916.065	37
- Overige leges	462.292	19	477.832	19
Algemene Uitkering Gemeentefonds	39.172.000	1.571	45.201.997	1.813
Vaste schuld	27.209.706	1.091	22.595.524	906
Eigen financieringsmiddelen	55.470.476	2.224	62.813.061	2.519
- Algemene Reserve	7.110.647	285	14.685.189	589
- Bestemmingsreserves	21.605.124	866	20.616.184	827
- Voorzieningen	26.754.705	1.073	27.460.283	1.101
Boekwaarde geactiveerde uitgaven	62.026.000	2.487	60.840.000	2.440
Boekwaarde voorraad bouwgronden	6.496.000	260	4.355.849	175
Financieringstekort	14.158.182	568	20.212.736	811

Beleidsnota's per programma

Programma Bestuur

- Kaderstellende nota "Communicatie als beleid".
- Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2022.
- Algemene Plaatselijke Verordening 2019.
- Drank- en Horecaverordening 2019.
- Evenementenbeleid (2014).
- Regionaal crisisplan (2020-2023).
- Reclamenota (2009).
- Bibob-beleid (2018).
- Damoclesbeleid 2019.
- Speelautomatenhallenverordening 2017
- Beleidsregel hinderlijke en gevaarlijke honden 2019
- Beleidsregel aanpak illegaal vuurwerk 2020.
- Horecasanctiebeleid (2005).
- Prostitutiebeleid (2000).
- Coffeeshopbeleid (1998).

Programma Maatschappij

- Verordening onderwijshuisvesting 2009.
- De Toekomstvisie "Duiven kiest voor kwaliteit" (2006).
- Cultuurnota 2002-2005.
- Kaderstellende nota vernieuwend sportbeleid 2005-2010 (2005).
- Duiven Pro Sport Eindmeting 2008 (2009).
- Nota Bewegen, Ontmoeten, Sport en Spelen (2016).
- Beelden uit Duiven (2007).
- Regionale nota "Zorgen voor gezondheid" (2004).
- Inburgering en Participatie Duiven & Westervoort (2019)
- Kader toezicht en handhaving MGR
- Transformatie-agenda

- Notitie Samen Sterk 2020-2021
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Duiven 2020
- Verordening individuele inkomenstoeslag Duiven 2018
- Beleidsnotitie Minimabeleid 2018 en verder Duiven; evaluatie en doorontwikkeling...
- Beleidsnotitie Schuldhulpverlening 2019-2022
- Verordening individuele studietoelage Duiven 2016
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs (2019)

Programma Omgeving

- "Mobiliteitsplan Duiven" 2016 - 2026.
- Watertakenplan de Liemers (2022).
- Beleidsplan wegen – Miwegen (2011).
- Nota civiele kunstwerken (2002).
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting (2011).
- Structuurvisie Duiven 2009.
- Groenbeleidsplan 2004 - 2013.
- Nota Detailhandelsbeleid (2012).
- Structuurvisie Duiven (2015).
- Revitalisering bedrijventerrein Centerpoort Nieuwgraaf 2010.
- Actief bodembeheer, bodembeheersplan met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten (2000).
- Professionalisering van de Handhavingorganisatie (Milieu) "Beter verantwoord, verantwoord beter" (2004).
- Afvalbakkenplan (2020).
- Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit 2016.
- Kadernota Bezuinigingen 2015-2018.
- Evaluatierapport 'Afval loont' (2017).
- Grondstoffenplan Samen minder afval 2021 (recent vastgesteld, tbv 2021).
- Nota "Duivense Interne Milieuzorg 2008-2011" (2008).
- Nota "Klimaatbeleid 2008-2011" (2008).
- Nota "Geurbeleid" (2008).
- Nota bodembeheer gemeente Duiven 2011.
- Nota "Hondenbeleid" 2012-2015 (2011).
- Nota "Geluidsbeleid" 2010-2013 (2010).
- Beleidsvisie externe veiligheid.
- Beleidsregels t.b.v. verdeling geluid- en geurruimte bedrijventerrein Roelofshoeve (2008).
- 'Beleidsregels planologische afwijkingmogelijkheden' ('kruimelgevallen') actualisatie 2020
- "Landschapsontwikkelingsplan 2014.
- "Welstandsnota en daarbij door de raad vastgestelde Beeldkwaliteitsplannen" (2007).
- Alle vigerende bestemmingsplannen.
- "Brandveiligheidsbeleid bestaande bouw" (2003).
- Bouwbeleidsplan "Beter verantwoord, verantwoord beter" (2004).
- Professionalisering van de Handhavingorganisatie (Brandveiligheid) "Beter verantwoord, verantwoord beter".
- Handboek Archeologie (actualisatie 2014).
- Ontwikkelingskader Buitengebied (2012).
- "Addendum Welstandsnota licht en led" (2016).
- Nota Grondbeleid (2008).
- Beleidsnotitie 'Woningsplitsing, kleinschalige woningbouwinitiatieven en functieverandering naar wonen' (2020)
- Woonvisie Duiven 2017
- Woonagenda Duiven 2017
- Notitie woningbouwprogrammering gemeente Duiven 2018-2027
- Vervolgnote versnelling woningbouw gemeente Duiven 2019
- Liemerse Woonagenda: de koers voor 2020-2025
- Regionale Woondeal 2020

Producten per programma

TV	Omschrijving	Portefeuillehouder	Team	
Programma 1 Bestuur				
01	Bestuur	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
02	Burgerzaken	Burgemeester	PZ	Wettelijke taak
03	Beheer overige gebouwen en gronden	Wethouder Goossen	R&B	Wettelijke taak
04	Overhead	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
05	Treasury	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
061	OZB-woningen	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
062	OZB-niet woningen	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
064	Belastingen overig	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Wethouder Goossen	F&B	Wettelijke taak
08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
09	Vennootschapsbelasting	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom
11	Crisisbeheersing en brandweer	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
12	Openbare orde en veiligheid	Burgemeester	ADV	Autonoom
Programma 2 Maatschappij				
41	Openbaar basisonderwijs	Wethouder Tiedink	R&B	Wettelijke taak
42	Onderwijshuisvesting	Wethouder Tiedink	R&B	Wettelijke taak
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Wethouder Tiedink	SD	Wettelijke taak
51	Sportbeleid en activering	Wethouder Goossen	SD	Autonoom
52	Sportaccommodaties	Wethouder Goossen	R&B	Autonoom
53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
54	Musea	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
55	Cultureel erfgoed	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
56	Media	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Wethouder Tiedink	R&B	Autonoom
61	Samenkracht en burgerparticipatie	Wethouder Tiedink	SD	Autonoom
62	Wijkteams	Wethouder Tiedink	SD	Wettelijke taak
63	Inkomensregelingen	Wethouder Tiedink	SD	Wettelijke taak
64	Begeleide participatie	Wethouder Tiedink	SD	Wettelijke taak
65	Arbeidsparticipatie	Wethouder Tiedink	SD	Wettelijke taak
66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
671	Maatwerkdienstverlening 18+	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
672	Maatwerkdienstverlening 18-	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
681	Geëscaleerde zorg 18+	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
682	Geëscaleerde zorg 18-	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
71	Volksgesondheid	Wethouder Goossen	SD	Wettelijke taak
Programma 3 Omgeving				
21	Verkeer en vervoer	Wethouder Tiedink	R&B	Wettelijke taak
22	Parkeren	Wethouder Tiedink	R&B	Autonoom
25	Openbaar vervoer	Wethouder Tiedink	R&B	Autonoom
31	Economische ontwikkeling	Burgemeester	RSO	Autonoom
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Burgemeester	RSO	Wettelijke taak
33	Bedrijfsloket en -regelingen	Burgemeester	VTH	Autonoom
34	Economische promotie	Burgemeester	RSO	Autonoom
72	Riolering	Wethouder Tiedink	R&B	Wettelijke taak
73	Afval	Wethouder Tiedink	R&B	Wettelijke taak
74	Milieubeheer	Wethouder Tiedink	VTH	Wettelijke taak
75	Begraafplaatsen	Burgemeester	BBS	Wettelijke taak

81	Ruimtelijke ordening	Wethouder van Dam	RSO	Wettelijke taak
82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Wethouder van Dam	RSO	Wettelijke taak
83	Wonen en bouwen	Wethouder Goossen	RSO	Wettelijke taak
010	Mutaties reserves	Wethouder Goossen	F&B	Autonoom

Geactiveerde kredieten

Overzicht lopende kredieten

Krediet	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant na 2021	Krediet 2022	Beschikbaar in 2022	Uitgaven 2022	Restant	Raming na 2022	Toelichting
Devices raadsleden	35.000		35.000		35.000	32.727	2.273		A
Microfoons raadzaal	24.000		24.000		24.000	24.893	-893		A
Investering duurzaamheid Eilandplein	20.000		20.000		20.000	21.620	-1.620		A
Vervangen voetbrug Eltingerhof				90.000	90.000	0	90.000	90.000	O Uitvoering wordt gedaan in 2023.
Zoutopslag tanks 2018	25.000		25.000		25.000	0	25.000		A
Snelfietsroute SFR 2015	218.500	171.178	47.322		47.322	4.372	42.950	42.950	O Voorbereidingen voor projecten zijn in volle gang. Dit krediet wordt daarvoor gebruikt in 2023 en 2024.
Fietsvoorziening Dijkgraaf	40.000	3.052	36.948		36.948	0	36.948	36.948	O De werkzaamheden zijn afgerond er dient nog een financiële afwikkeling plaats te vinden.
Maatregelen OV routes	15.000		15.000		15.000	3.238	11.762	11.762	O Dit budget wordt ingezet voor diverse maatregelen.

Aanleg busbaan/rijbaan op kruising Rijksw/Westsing	0		-1.053		-1.053	-1.054	1		A	
Parkeren woonwijken 2020	20.000	14.099	5.902		5.902	4.261	1.641		A	
Kleine verkeers maatregelen Eltensestraat	10.000				10.000	0	10.000		A	
Aanpassen aansluiting Isidorusplein/Heiliglandse straat	25.000				25.000	3.156	21.844	21.844	O	Project is in voorbereiding
Verkeers veiligheid kruisingen	40.000		40.000		40.000	0	40.000	40.000	O	Project ligt op de plank voor eind 2023-2024
Aanleg voetpad Heilweg	95.000	5.094	89.907		89.907	60.155	29.752	29.752	O	Project wordt afgerond in 2023
Herinrichting Robert Josephstraat/Rijksweg	80.000	69.428	10.572		10.572	11.001	-429		A	
Fietsvoor ziening Dijkgraaf 2021	175.000		175.000		175.000	113.162	61.838	61.838	O	De werkzaamheden zijn afgerond er dient nog een financiële afwikkeling plaats te vinden.
Parkeren woonwijken 2021	20.000		20.000		20.000	14.397	5.603	5.603	O	Budget wordt dit jaar ingezet.
Projecten uit de bevolking 2021	40.000		40.000		40.000	29.650	10.350	10.350	O	Budget wordt dit jaar ingezet.
Reconstructie entree Rijksweg	35.000		35.000		35.000	0	35.000	35.000	O	Project ligt op Schema, verwachte afhandeling in 2023.

Drempel entree Duiven Veldstraat/ Sterappel				15.000	15.000	0	15.000	15.000	O	Project is in voorbereiding voor uitvoering zomer 2023.
Aanleg kruispunt plateau Bellefleur				30.000	30.000	30.000	0		A	
Parkeren woonwijken				20.000	20.000	0	20.000	20.000	O	Budget wordt dit jaar en volgend jaar ingezet.
Projecten uit de bevolking				40.000	40.000	0	40.000	40.000	O	Budget wordt dit jaar en volgend jaar ingezet.
Vervanging armaturen openbare verlichting 2020	110.000	55.865	54.135		54.135	52.865	1.270		A	
Vervanging armaturen openbare verlichting 2021	110.000	20.819	89.181		89.181	58.918	30.263	30.263	O	Lange levertijden en personeelstekort bij aannemer.
Vervanging armaturen openbare verlichting 2022				110.000	110.000	0	110.000	110.000	O	Lange levertijden en personeelstekort bij aannemer.
VRI Westsingel/ Rijksweg 2018	150.000		150.000		150.000	0	150.000		A	
Herontwikkeling Rijksweg	1.989.000	121.068	1.867.932		1.867.932	1.019.949	847.983	847.983	O	Project ligt op Schema, verwachte afhandeling in 2023.
Fietspad Rijksweg	400.000	338.458	61.542		61.542	0	61.542	61.542	O	Project ligt op Schema, verwachte afhandeling in 2023.
Vervanging Laarstraat	320.000	198.701	121.299		121.299	0	121.299		A	

Herinrichten kruispunt Zuidsingel Parallelweg	92.500	10.709	81.791		81.791	50.412	31.379	31.379	O	Er moet hier nog een extra aansluiting op een fietspad gemaakt worden. Dit wordt voor de zomer 2023 afgerond.
Parkeer plaatsen Weverstraat	25.000		25.000		25.000	16.800	8.200		A	
Voetpad Heilweg	63.500		63.500		63.500	0	63.500	63.500	O	Project wordt afgerond in 2023.
Herinrichten JUMBO Kastanjelaan	281.000		281.000		281.000	0	281.000	281.000	O	Project ligt op Schema, verwachte afhandeling in 2023.
Aanleg voetgangers verbinding Heiliglandse straat				240.000	240.000	0	240.000	240.000	O	Project is in voorbereiding voor uitvoering eind 2023/2024 .
Kruispunt plateau v Eykstraat/vd Goesstraat				80.000	80.000	1.600	78.400	78.400	O	Project is in uitvoering en gereed voorjaar 2023.
Vorb.kred. integr. huisv.plan prim. onderw. 2019	300.000	115.099	184.901		184.901	52.144	132.757	132.757	O	De plannen waren lastig uitvoerbaar in 2022 ivm hogere bouwkosten en lastige arbeidsmarkt.
Riolerings systeem Bernadette school	22.307	8.353	13.954		13.954	0	13.954	13.954	O	Mogelijk nog extra kosten.
Herstel constructiefout dak IKC Groene Ring	76.710	52.544	24.166		24.166	0	24.166	75.000	O	De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2023.

Extra huisvestings behoefte 't Veer Eilandplein	167.500	118.884	48.616		48.616	42.658	5.958		A	
Nieuwbouw IKC Remigius	4.660.425		4.660.425		4.660.425	439.823	220.602	220.602	O	Na aanbesteding zal verzoek aanvullend krediet nodig zijn (VJN 2023).
Aankoop grond nieuwbouw IKC Remigius	450.000		450.000		450.000	0	450.000	450.000	O	Overdracht grond zal medio 2024 notarieel worden afgewikkeld.
Nieuwbouw IKC Wereldwijzer/ Wiekslag	3.938.934		3.938.934		3.938.934	787.938	148.295	395	O	€ 357.001 extra Krediet beschikbaar bij raadsbesluit Z/21/080835/ 201589007 6-12-2022.
IKC Kameleon ventilatie & verduurzaming	341.465	13.836	327.629	48.032	375.661	7.617	368.044		O	Realisatie 2023, lastige markt (hogere bouwkosten dus ook extra kretietaanvraag) heeft voor vertraging gezorgd
IKC Groene Ring ventilatie & verduurzaming	189.550	10.979	178.571	258.963	437.534	3.826	433.708		O	Realisatie 2023, lastige markt (hogere bouwkosten dus ook extra kretietaanvraag) heeft voor vertraging gezorgd

IKC Joannes ventilatie & verduurzaming	172.333	11.304	161.029	266.205	427.235	7.339	419.896		O Realisatie 2023, lastige markt (hogere bouwkosten dus ook extra kretietaanvraag) heeft voor vertraging gezorgd
IKC Bernadette ventilatie & verduurzaming	118.654	10.472	108.182	146.800	254.981	8.945	246.036		O Realisatie 2023, lastige markt (hogere bouwkosten dus ook extra kretietaanvraag) heeft voor vertraging gezorgd
IKC 't Veer ventilatie & verduurzaming	247.718	8.663	239.055	76.821	315.877	20.333	295.544		O Realisatie 2023, lastige markt (hogere bouwkosten dus ook extra kretietaanvraag) heeft voor vertraging gezorgd
Sloop van basisschool Wiekslag				91.000	91.000	73.670	17.330	17.330	O De afwikkeling vindt in het 1ste kwartaal 2023 plaats.
Herinr. Openb ruimte toegankelijkheid nieuwe IKC				211.000	211.000	29.749	181.251	181.251	O De werkzaamheden worden uitgevoerd in het 3e en 4e kwartaal 2023.
Huisv.plan & verduurzamings maatr. Bernadette school				384.750	384.750	24.719	360.031	360.031	O Realisatie 2023
Klimaat en ventilatie voorziening Candeacollege				750.000	750.000	0	750.000	750.000	O Realisatie 2023-2024

Vervanging turnvloer Triominos				27.500	27.500	0	27.500	27.500	O	Realisatie 2023
Verbeteren binnenklimaat Triominos				40.000	40.000	0	40.000	40.000	O	Realisatie 2023
Triominos akoestische wanden				75.000	75.000	0	75.000	75.000	O	Realisatie Q2/Q3 2023
Triominos akoestisch wandsysteem				66.000	66.000	0	66.000	66.000	O	Realisatie Q2/Q3 2023
Verlichting veld 3 sportclub Groessen 2022				55.000	55.000	0	55.000	55.000	O	De werkzaamheden zijn afgerond. De financiële afwikeling moet nog plaatsvinden.
Veldverlichting trainingsvelden DVV				65.750	65.750	0	65.750	65.750	O	Uitvoering vindt plaats in 2023
Aanleg kunstgrasveld DVV	897.820		897.820	160.000	1057.820	1046.540	11.280		A	De werkzaamheden zijn afgerond in z'n totaliteit is de aanleg binnen budget gebleven.
Hekwerken MHC Duiven				50.000	50.000	0	50.000	50.000	O	Uitgesteld ivm schade blaashal.
Aanleg toplaag hockeyveld MHC Westerduiven				100.000	100.000	0	100.000	100.000	O	Uitgesteld ivm schade blaashal.
Onderbouw aanleg hockeyveld MHC Westerduiven				165.000	165.000	0	165.000	165.000	O	Uitgesteld ivm schade blaashal.
Stormschade hekwerken MHC Westerduiven				15.000	15.000	15.747	-747		A	
Stormschade veldverlichting MHC Westerduiven				50.000	50.000	39.924	10.076		A	

Vervangen bomen Welleveldse straat	78.000	45.185	32.815		32.815	0	32.815	32.815	O	De resterende werkzaamheden worden uitgevoerd in 2023.
Maatregelen hondenbeleid	125.000	111.976	13.024	7.703	20.727	22.052	-1.325		A	
Aanplant i.v.m. essentaksterfte	20.000		20.000		20.000	0	20.000	20.000	O	Ziektebeeld is stabiel. Integrale aanpak, IBOR.
Renovatie Patersbosje	100.000	92.349	7.650		7.650	0	7.650		A	
Herinrichten groen Groessen	82.000	64.005	17.995		17.995	535	17.460	7.000	O	Inboeten najaar 2023
Vervangen iepen Pinksterbloem	35.000	23.778	11.222		11.222	0	11.222		A	
Vervangen kastanjes Gabrielstraat	20.000		20.000		20.000	20.000	0		A	
Vervangen essen	16.500		16.500		16.500	0	16.500	16.500	O	Ziektebeeld is stabiel. Integrale aanpak, IBOR.
Achterstanden boombestand				70.000	70.000	0	70.000	70.000	O	
Boomrenovaties				100.000	100.000	1.520	98.480	98.480	O	Uitgesteld ivm vertraging vaststelling IBOR
Renovatie stationsgebied				75.000	75.000	14	74.987	74.987	O	Uitgesteld ivm capaciteit
Speeltoestellen 2022				20.000	20.000	3.058	16.942	16.942	O	Ivm corona zijn er weinig initiatieven opgepakt.
Vervanging IBA's 2022				30.000	30.000	0	30.000	30.000	O	De werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd.
Speeltoestellen 2020	20.000	12.720	7.280		7.280	5.792	1.488		A	

Vervangen riolering Groessen Tempelstraat e.o 2018	1.315.000	129.350	185.650		185.650	6.428	179.222	179.222	O	Er is wellicht nog wat nazorg nodig ivm met de monitoring van het rockflow systeem.
Verbeteringsmaatregelen Groessen 2015	360.000	331.637	28.363		28.363	4.950	23.413		A	
GRP ombouw gescheiden stelsel 2017	230.000	189.485	40.515		40.515	0	40.515	40.515	O	Is in voorbereiding
Vervangen persriool Helhoek	250.000	10.272	239.728		239.728	0	239.728	239.728	O	Is afhankelijk van de aanleg van de A15
GRP 2021 meekoppel kansen klimaatregelingen	150.000		150.000		150.000	16.735	133.265	133.265	O	Is in voorbereiding
Riolerings werkzaamheden tbv A15	100.000		100.000		100.000	15.048	84.952	84.952	O	Is afhankelijk van de aanleg van de A15.
Vorbereiding renovatie Vergert Oost				25.000	25.000	0	25.000	25.000	O	Dit project is naar achteren geschoven ivm met energietransitie.
Afkoppelen riolering Loostraat				250.000	250.000	0	250.000	250.000	O	Staat op de projectenlijst
Investeringen DPRA 2022				125.000	125.000	0	125.000	125.000	O	Projecten worden dit jaar opgestart.
Klimaatadaptie 2021	36.300		36.300		36.300	0	36.300		A	
Renoveren drukunits 2018	40.000		40.000		40.000	0	40.000	40.000	O	In 2023 worden er diverse drukunits gerenoveerd.

GRP 2021 renoveren 3BBB	40.000		40.000		40.000	0	40.000	40.000	O	Er loopt een onderzoek naar BBB visserlaan, afhankelijk daarvan wordt bepaalt wat er met de BBB moet gebeuren.
Vervanging rioolgemalen 2022				40.000	40.000	28.067	11.933		A	
Afvalaanbied station 2019	24.000	10.350	13.650		13.650	0	13.650		A	
Vervanging afvalaanbied station 2022				21.000	21.000	0	21.000	21.000	O	Ter vervanging van de gipscontainer. Wordt uitgegeven 2e helft 2023. Container vanwege goede staat een jaar langer gebruikt dan was voorzien.
Vervanging glasbakken 2021	5.000		5.000		5.000	0	5.000	5.000	O	Wordt ingezet voor vervanging op het Eilandplein.
Vervanging ondergrondse glascontainer 2022				10.000	10.000	0	10.000	10.000	O	Wordt ingezet voor vervanging op het Eilandplein.
Minicontainers gft & restafval 2021	26.112	20.827	5.285		5.285	4.488	797		A	
Vervanging ondergrondse papiercontainers 2022				10.000	10.000	0	10.000	10.000	O	Wordt vervangen in 2023.
Minicontainers papier	17.044		17.044		17.044	0	17.044	17.044	O	Helft wordt ingezet voor minicontainers rest en papier.

Elektrotechnische installaties gemeentehuis Duiven				31.000	31.000	0	31.000	31.000	O	De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2023 ivm andere prioriteiten.
Bronpomp WKO installaties gem.huis Duiven				13.750	13.750	0	13.750	13.750	O	Realisatie Q1 2023
Gemeentewerf Duiven elektrotechnische installaties				27.700	27.700	0	27.700	27.700	O	De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2023 ivm andere prioriteiten.
			15.671.282	20	255.256	16.8	18.248			
			4.583.974		3.437.008	15	005.584			

A/O = Afsluiten/Overboeken

Controleverklaring en besluiten

- 1   Controleverklaring
- 2   Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van gemeente Duiven, te Duiven

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Doetinchem, 2023

w.g. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Nr. Z/23/105262/201602604/wethouder Goossen

Jaarstukken 2022.

Gelezen de door Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarstukken over 2022 en het verslag als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet, opgesteld door Stolwijk Kelderman Accountants. En gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording.

De raad besluit

1. Het saldo voor bestemming vast te stellen op € 5.544.887 positief.
2. Een bedrag van gesaldeerd € 1.107.448 aan de reserves te onttrekken zoals onder mutatie reserves is aangegeven.
3. De Jaarstukken 2022 vast te stellen.
4. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 486.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Energietoeslagen.
5. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 60.000 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering.
6. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 500.000 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.
7. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 77.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Onderwijsachterstandenbeleid.
8. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 110.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Parkmanagement.
9. De bestemmingsreserve Combinatiefuncties op te heffen en het saldo ad € 41.509 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
10. Het restant resultaat van de jaarrekening ad € 5.419.335 toe te voegen aan de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Gemeenteraad van Duiven d.d. 27 juni 2023,

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes